

Voorjaarsnota 2019

Met aanbiedingsbrief
(na raadscommissies)

Aanbiedingsbrief

De leden van de gemeenteraad
CAPELLE AAN DEN IJSSEL

datum 14 juni 2019	kenmerk M30/1102463	uw kenmerk/brief van	doorkiesnummer (010)284 8534
onderwerp Voorjaarsnota 2019		behandeld door/e-mail Financiën – Beleid & Advies	

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de Voorjaarsnota 2019 aan. In deze voorjaarsnota zijn de financiële ontwikkelingen en beleidsontwikkelingen verwerkt, zowel voor 2019 als meerjarig. Het startpunt hierbij is de stand bij de Najaarsnota 2018 en de Begroting 2019. Wij presenteren een voorjaarsnota met positieve sociale en fysieke impulsen voor de stad en de Capellenaar, zoals aangegeven in coalitieakkoord "Met het oog op morgen", zonder lastenverhoging.

1. Beleidsinhoudelijke verantwoording 2019

In het coalitieakkoord "Met het oog op morgen" staan onze ambities en plannen om te werken aan het heden en de toekomst van Capelle. In de eerste maanden van 2019 hebben wij de volgende resultaten gehaald en signaleren wij de volgende ontwikkelingen:

Hoe willen wij besturen?

- Wij hebben als bestuur de ambitie om samen met Capellenaren aan de slag te gaan met opgaven en ideeën uit de wijken. Dat doen wij door opgegegericht te werken. In de wijken liggen volop opgaven die wij in het breed overleg met onze partners bespreken en vaststellen. Opgaveteams met daarin verschillende partners en Capellenaren gaan vervolgens aan de slag om de opgave gezamenlijk aan te pakken.

Onze zorg

- In het sociaal domein ontwikkelen wij door. Het fundament dat wij hebben gebouwd maken wij steviger en spelen in op de uitdagingen die wij in het sociaal domein het hoofd moeten bieden (transformatie 2.0). Wij zijn er in Capelle voor elkaar en wij willen het ook goed voor elkaar hebben. Samenwerking en verbinding tussen de verschillende partners in het sociaal domein is daarbij fundamenteel (de zgn. "satéprikker"). Met de meeste Capellenaren gaat het goed en dat willen wij graag zo houden. Het is belangrijk dat wij blijven investeren in hoe mensen zich voelen, zowel fysiek als mentaal, zodat iedereen op zijn of haar manier kan meedoen. Signalen over Capellenaren waar het niet zo goed mee gaat, willen we snel kunnen oppakken. Inzet op preventie voorkomt dat grotere

Wilt u bij beantwoording het kenmerk vermelden.

Rivierweg 111	Telefoon: 010 - 2848688
Postbus 70	Telefax: 010 - 2848800
2900 AB Capelle aan den IJssel	BTW nummer: 001877045B05
www.capelleaandenijssel.nl	IBAN: NL41INGB0006691797
gemeente@capelleaandenijssel.nl	BIC nummer: INGBNL2A

problemen ontstaan. Wanneer een Capellenaar het niet of even niet meer alleen kan, kan deze de juiste hulp of ondersteuning krijgen. Deze voorjaarsnota bevat voorstellen om een impuls te kunnen geven aan de basisondersteuning en preventieve inzet om ervoor te zorgen dat het beschikbare hulpaanbod op peil blijft en noodzakelijke preventieve inzet flexibel ingezet kan worden in de wijken;

- Het aantal Wmo-meldingen blijft stijgen. Begin 2019 laat ten opzichte van 2018 geen veranderingen zien in de trend van een blijvende stijgende lijn. Er werden wederom meer meldingen gedaan dan in de voorafgaande jaren;
In het regeerakkoord van 2018 is opgenomen dat voor Wmo-voorzieningen een vast tarief (eigen bijdrage) gaat gelden, het zogenaamde “abonnementstarief”. Voor de invoering van dit tarief is een wetwijziging vereist waardoor deze maatregel pas per 1 januari 2020 volledig kan worden ingevoerd. Voor 2019 is derhalve door de minister voor een tussenvorm gekozen. De invoering van het abonnementstarief, overgangsjaar 2019, is als separaat risico in deze voorjaarsnota benoemd;
- De uitvoering van de Pilot Inburgering Nieuwe Stijl verloopt voorspoedig. Per 1 januari 2019 volgen 39 statushouders een vier- tot vijfdaags programma op basis van een persoonlijk routeplan. Het programma is gericht op taal, kennis van en meedoen aan de Capelse samenleving en opdoen van werkervaring. Negen personen zijn uitgestroomd naar werk;
- In het eerste kwartaal 2019 is het nieuwe beleidskader jeugdhulp 2019-2022 vastgesteld.

Onderwijs, jeugd, sport, cultuur en vrije tijd

- In het kader van de uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs hebben wij begin 2019 beschikkingen afgegeven voor vervangende nieuwbouw van de scholen aan de Meeuwensingel. Daarnaast hebben wij tijdelijke onderwijshuisvesting aan de Lijstersingel gerealiseerd en verhuist de CSV in september 2019 naar de huidige Eben Haëzschool. In het eerste kwartaal van 2019 heeft een startoverleg plaatsgevonden voor de nieuwbouw van de tweede fase Comenius College. De verwachting is dat deze tweede fase in 2026 opgeleverd wordt;
- Het KinderLab in Schollebaar wordt druk bezocht en voorziet in de behoefte van kinderen en ouders aan een plek waar zij op laagdrempelige wijze activiteiten kunnen doen, een luisterend oor vinden en zich thuis voelen. Wij willen het succesvolle concept ook in andere kwetsbare wijken uitrollen;
- Het Huis van de Wijk in Fascinatio dat eind 2018 is opgeleverd is nu al een bruisende plek waar door en voor wijkbewoners allerhande activiteiten georganiseerd worden;
- Op initiatief van de landelijke ambassadeur van “Eén tegen eenzaamheid” en de gemeente, zijn gemeente, Welzijn Capelle en Sportief Capelle op 17 september 2018 de alliantie “Capelle Ontmoet” gestart. Inmiddels vond in dit kader een brede bijeenkomst plaats met maatschappelijke organisaties uit Capelle. Een vervolgbijeenkomst is gepland;
- De horecagelegenheid (project Zandrak) is in het tweede kwartaal 2019 in gebruik genomen. Er wordt gestart met de aanleg van het park. Daarnaast zijn wij onlangs aangesloten bij het programma Rivier als Getijdenpark. Momenteel wordt onderzocht of en zo ja bij welke landschapstafel wij kunnen aansluiten om zo in aanmerking te komen voor provinciale subsidies in het kader van het opstarten van natuur- en recreatieprojecten langs de Hollandsche IJssel en de Nieuwe Maas;
- Het maaibeeld is gewijzigd ten behoeve van de biodiversiteit. Dit houdt in dat in de 1^e maaironde in het jaar op de grote doorgaande wegen de eerste meter en de uitzichthoeken en niet het hele groen gemaaid wordt. In de 2^e maaironde in het najaar wordt het geheel gemaaid.

Veiligheid

- De wijkbrandweerfunctionaris is van start gegaan;
- Het Integraal veiligheidsbeleid V is door uw raad vastgesteld. Hierin is onder andere de aanpak van ondermijnende criminaliteit verder vormgegeven. Ook de Prioriteitennota brandveiligheid Capelle aan den IJssel 2019 – 2022 is door uw raad vastgesteld. Hierbij is aandacht voor kwetsbare objecten zoals verzorgingstehuizen en de seniorencomplexen.

Duurzaamheid

- Wij zijn gestart met het onderzoeken van de haalbaarheid van collectieve warmteoplossingen in Rivium en Florabuurt en omgeving.

Bouwen en wonen

- De Omgevingsvisie is verplicht vanuit de Omgevingswet. In Capelle is de stadsvisie de Capelse Omgevingsvisie. Het is een toekomstvisie op de leefomgeving voor geheel Capelle. De Projectopdracht Stadsvisie is in februari 2019 vastgesteld. Het Projectplan Stadsvisie is voorbereid. In de tweede helft van 2019 vinden de gesprekken met de stad over de Stadsvisie plaats;
- Het komende jaar worden circa 300 portiekwoningen in de Hoven II gesloopt. Om de herontwikkeling op deze locatie mogelijk te maken is in het 3^e kwartaal van 2018 het gebiedspaspoort geactualiseerd en het bestemmingsplan aangepast. In maart 2019 is de aanbestedingsprocedure afgerond. De projectontwikkelaar gaat aan de slag om de buurt "Harmonie" te realiseren;
- Samen met Havensteder en Pameijer werken wij aan het opstellen van een gebiedsvisie voor Florabuurt en omgeving. De concept-gebiedsvisie wordt, samen met een tussentijds besluit wat de mogelijke ruimtelijke scenario's betreft, in het 3^e kwartaal 2019 ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad. De bedoeling is om de gebiedsvisie en het bijbehorende bestemmingsplan eind 2019 definitief door uw raad te laten vaststellen;
- Ook is de afgelopen maanden gewerkt aan gebiedspaspoort 2.0 voor het Rivium. Uw raad is hierover onder andere geïnformeerd in de Expertmeetings. Het concept gebiedspaspoort 2.0 ligt ter inzage en er zijn meerder informatiebijeenkomsten georganiseerd. Het paspoort wordt ter vaststelling voorgelegd in de raadsvergadering van 30 september 2019. Wij verwachten de eenmalige- en structurele financiële effecten te verwerken in de Begroting 2020 en/of Najaarsnota 2019.

Werk, economie en bedrijfsleven

- In maart 2019 is het Programma Economie door de raad vastgesteld;
- Het accountmanagersteam van Capelle is naar voren gekomen als beste gemeente van Zuid-Holland op het gebied van dienstverlening aan ondernemers. Overall is Capelle in de verkiezing voor de MKB-vriendelijkste gemeente op de ranglijst van Zuid-Holland als 9^e van de 52 deelnemers geëindigd;
- Voor 2019 is de verwachting dat de daling van het aantal bijstandsuitkeringen verder doorzet, gebaseerd op de ontwikkeling van de laatste twee kwartalen van 2018. Door de verdere stijging van de budgetten in 2019 en de daling van het aantal bijstandsuitkeringen verwachten wij dat Capelle aan den IJssel in 2019 ruim binnen het beschikbare budget blijft.

Buitenruimte, verkeer en vervoer

- Begin dit jaar zijn wij in overleg getreden met de concessiehouder RET en de Vervoersautoriteit van de MRDH. Aan de hand hiervan hebben wij meer duidelijkheid over de kosten voor de exploitatie van een buurtbus en de vrijwilligers gekregen. De financiële consequenties zijn verwerkt in deze voorjaarsnota. Er zijn voldoende vrijwilligers en de buurtbus gaat vanaf 2 september 2019 rijden.

2. Financieel perspectief 2019-2027

In deze voorjaarsnota presenteren wij u een voordelig resultaat in de jaarschijven 2019 tot en met 2023. Waar wij in het coalitieakkoord vorig jaar nog dachten dat wij de broekriem moesten aantrekken is deze voorjaarsnota zonder lastenverhoging en pijnlijke keuzes tot stand gekomen. De belangrijkste financiële wijzigingen in deze voorjaarsnota lichten wij hieronder toe:

Algemene uitkering

De recent verschenen Meicirculaire 2019 is niet verwerkt in deze voorjaarsnota. Deze verwerken wij zoals gebruikelijk in de begroting 2020 voor de jaren 2020-2023 en de Najaarsnota 2019 voor het jaar 2019. Er wordt gesproken in de circulaire van een neerwaarts accres landelijk van 600 miljoen euro. In deze voorjaarsnota nemen wij niettemin al een

voorstel op voor nadelige afrekeningen over het gemeentefonds-jaar 2018 (N840). Verder verwerken wij in deze voorjaarsnota het gemeentefonds-jaar 2023, nu dit jaar voor het eerst deel uit gaat maken van onze meerjarenbegroting. Het leidt tot een voordeel van V 1.434 in dat jaar. Tot slot zetten wij stelposten in voor volumeontwikkeling en loon & prijsontwikkeling in het sociaal domein, welke onderdeel zijn van de algemene uitkering.

Opheffen bestemmingsreserves

In het kader van zowel het verder transformeren van de begroting, het verder verhogen van de transparantie van de begroting als het daarbij bevorderen van het (meer) sturen op kasstromen, stellen wij u voor om een aantal bestemmingsreserves eind 2019 op te heffen. Dit betreffen de reserves Herstructurering Actief Grondbeleid, Sociaal Domein en Openbare Ruimte. Voor de reserve Openbare ruimte c.s. stellen wij voor het onderdeel "Water" wel in stand te houden. Dit omdat er sprake is van mogelijk zeer grote fluctuaties (en lastig gebleken voorspelbaarheid) in de jaarlijkse bedragen in het kader van het dynamische baggerprogramma van het Hoogheemraadschap.

Er bestaat een wezenlijk verschil tussen enerzijds een reserve die als dekkingsmiddel kan worden ingezet versus het gegeven dat een reserve niet ingezet kan worden als financieringsmiddel anderzijds. In een bestemmingsreserve zit namelijk geen geld. Dit is in lijn met het advies van de Raadswerkgroep Structurele Investeringsruimte. Zij hebben eveneens geadviseerd een aantal bestemmingsreserves op te heffen. De financiële gevolgen van inhoudelijke/beleidsmatige keuzes worden, na opheffing van de bestemmingsreserves, duidelijk zichtbaar in de begroting.

Nieuwbouw 2e fase Comenius College en tijdelijke huisvesting Bouwsteen

In 2010 heeft u ingestemd met de notitie 'de ontwikkeling van twee unilocaties', waarin de nieuwbouw van het Comenius College (CVO) is benoemd. De eerste fase van de nieuwbouw is al in gebruik. Wij verwachten dat het oude deel van het huidige gebouw van het CVO in 2023 / 2024 gesloopt wordt en dat oplevering van de nieuwbouw tweede fase in 2026 plaatsvindt.

In de periode 2023 - 2026 moet een deel van de leerlingen van het CVO gehuisvest worden in tijdelijke huisvesting. Wij hebben de intentie om deze leerlingen volgordekelijk te huisvesten in dezelfde tijdelijke huisvesting als waar de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel in de periode 2021 - 2023 les zullen krijgen. Een deel van deze huisvesting is reeds aan de Lijstersingel geplaatst (daar hebben de leerlingen van de Eben Haëzer school nu les). Een aanvullend deel van de tijdelijke huisvesting zal, om de 'Meeuwensingel scholen' te kunnen huisvesten, uiterlijk in 2021 opgeleverd moeten worden. Het schoolbestuur BLICK heeft aan ons verzocht om deze huisvesting al eerder te realiseren, zodat De Bouwsteen tot en met juli 2021 in deze tijdelijke huisvesting gehuisvest kan worden.

In deze voorjaarsnota stellen wij voor de lasten voor de tijdelijke huisvesting 'naar voren' te halen en tegemoet te komen aan het verzoek van De Bouwsteen om zich tot en met 2021 te huisvesten in de tijdelijke huisvesting. Op deze wijze wordt optimaal gebruikt gemaakt van de te plaatsen tijdelijke huisvesting.

Jeugdhulp

Bij de jaarrekening 2018 is wederom duidelijk geworden dat er sprake is van een substitutie van regionale jeugdhulp naar lokale jeugdhulp. In deze voorjaarsnota stellen wij voor om de lasten voor Zorg in Natura (lokale jeugdhulp bij het CJG) aan te ramen en de PGB's bij CJG af te ramen.

Over het jaar 2018 hebben wij een aanvullende bijdrage gedaan aan de GR Jeugdhulp Rijnmond, omdat de totale zorgkosten van de GR de begroting overschrijden. Daar wij niet debet zijn aan deze overschrijding, zullen wij op basis van de vlaktaksmethodiek het teveel

betaalde aan zorgkosten over 2018 in de jaren 2020 t/m 2022 terugkrijgen. Tegelijkertijd neemt de totale begroting van de GR toe, waardoor zeker voor het jaar 2019 er nog sprake is van een aanraming van de beschikbare middelen. De vlaktaksmethodiek zorgt voor een golfeffect in onze verwachte lasten. Voor de jaren 2020 t/m 2022 verwachten wij de begroting te kunnen aframen en is het nodig om voor 2023 een vrij geringe aanraming te doen. Voor de jaren na 2023 verwachten wij dat de beschikbare middelen niet afdoende zijn. Dit is meegenomen in de doorkijk 2024-2027, zoals verderop opgenomen in deze aanbiedingsbrief.

Versterken inzet Algemeen maatschappelijk werk

Het Algemeen maatschappelijk werk (AMW) biedt hulp aan volwassen Capellenaren die (met hun gezin) kampen met (meestal meervoudige) problemen. Uitgangspunt is dat niemand tussen wal en schip raakt, zo nodig een steuntje in de rug wordt gegeven en voorkomen wordt dat pas bij escalatie wordt ingegrepen. Preventieve inzet van het AMW is belangrijk zodat problemen niet leiden tot crisissituaties die vragen om zwaardere vormen van zorg. Dit is ongewenst, in de eerste plaats vanuit het perspectief van de Capellenaar, daarnaast omdat hierdoor de werkdruk bij de hulpverlening toeneemt. Het AMW heeft sinds 2018 te maken met een toename van het aantal meldingen en een toename en zwaarte in complexiteit. Om op de aanhoudend hoge instroom en fluctuaties in te kunnen spelen wordt voorgesteld het AMW te versterken en hiervoor structureel aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Versterken inzet buurtcoaches

De buurtcoaches van Stichting Welzijn Capelle spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van bewoners in hun directe leefomgeving. Zij zijn een spil in het wijkgericht werken, het leggen van verbindingen en het organiseren van ontmoeting (onder andere binnen de Huizen van de Wijk). Ook de informatievoorziening aan de Capellenaren is in dit kader van belang. De Capellenaren moeten op de hoogte zijn van de verschillende mogelijkheden tot ontmoeting in hun wijk, het aanbod aan vrijwilligerswerk etc. Ter versterking van de sociale basis om bewoners in hun directe leefomgeving goed te kunnen ondersteunen, is extra preventieve inzet door buurtcoaches noodzakelijk.

Om de noodzakelijke preventieve inzet in de wijken te bieden en deze flexibel in te zetten op (wisselende) opgaven in de wijken wordt voorgesteld de inzet van buurtcoaching te versterken en hiervoor structureel aanvullende middelen ter beschikking te stellen.

Huiskamers van de Wijk Middelwatering

De afgelopen periode zijn er in de wijken Schenkel, Schollebaar en Fascinatio Huizen van de Wijk geopend. Voor de wijk Middelwatering is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de realisatie van een Huis van de Wijk. Gezien de omvang van de wijk met drie kwetsbare buurten (gebied Meeuwensingel, Hoven/Wiekslag en De Rondelen) en een relatief hoog gebruik van voorzieningen (Wmo/Jeugdwet/Participatiewet) kiezen wij ervoor om de inzet van een Huis van de Wijk in Middelwatering te spreiden zodat de dienstverlening voor met name de inwoners van de kwetsbare buurten nabij is. De financiële consequenties hiervan leggen wij in deze voorjaarsnota aan u voor.

Duurzaamheid

Het programma Duurzaamheid 2019-2022 "Slim op weg naar een duurzaam Capelle" is in april 2019 door u vastgesteld. In deze voorjaarsnota is een voorstel opgenomen om de financiële consequenties in de begroting aan te passen. In dat voorstel nemen wij, in tegenstelling tot het vastgestelde Programma Duurzaamheid, de structurele lasten voor het stimuleren van elektrisch vervoer (100) niet mee, omdat wij vertrouwen in de markt en in de technologische ontwikkelingen hebben.

Eindstand Voorjaarsnota 2019

Na verwerking van alle mutaties komt de eindstand van de meerjarenbegroting uit op:

Voorjaarsnota 2019									
Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eindstand Najaarsnota 2018	V 3.903	V 4.582	V 3.394	V 455	V 455	N 1.505	N 3.460	N 4.450	N 4.450
Totaal voorstellen in de Voorjaarsnota	N 757	N 2.045	N 1.826	V 1.233	V 377				
Doorkijk 2024-2027						N 550	V 30	V 1.324	V 2.090
Eindstand Voorjaarsnota 2019	V 3.146	V 2.537	V 1.568	V 1.688	V 832	N 2.055	N 3.430	N 3.126	N 2.360

De cursief in blauw weergegeven jaren zijn geen onderdeel van de meerjarenbegroting, maar betreffen een doorkijk voor de vier jaren na onze meerjarenbegroting. In deze doorkijk zit onder meer de opschalingskorting in de algemene uitkering, de oplopende rentelasten, de oplopende afschrijvingslast en meerjarige effect van de wijzigingsvoorstellen zoals vlaktaks GR Jeugdhulp Rijnmond (N1.702 in 2024 en N1.841 in 2025). Het geschetste meerjarenbeeld is beduidend positiever dan ten tijde van de Najaarsnota 2018.

In de overwegingen van deze voorjaarsnota hebben wij een aantal wijzigingen niet opgenomen. De voornaamste reden hiervoor is om ruimte te houden in de begroting voor incidentele lasten en rekenschap te nemen van de meerjarige doorkijk. Wij nemen hiermee onze verantwoordelijkheid richting de toekomst. Het gaat hierbij om de middelen voor:

- Het ambitieniveau in de buitenruimte (5 ton);
- Afschaffen Hondenbelasting (3 ton).

Het ambitieniveau buitenruimte is nu niet opgenomen als voorstel omdat dit raakt aan het nog op te stellen programma Buitenruimte en de wens om het participatie- en communicatie-proces ten aanzien van de reguliere- en IBOR werkzaamheden in de openbare ruimte een verdere impuls te geven. Voor zowel de kwaliteitsimpuls entrees en hoofdstructuur als het ambitieniveau buitenruimte zal een voorstel worden voorbereid voor de Voorjaarsnota 2020.

Tegelijkertijd weten wij in deze voorjaarsnota ook een aantal van de in de Najaarsnota 2018 aangegeven niet opgenomen voorstellen wel mee te nemen. Dit betreft onder andere middelen voor de duurzaamheidsagenda en het eerste deel voor de 2^e fase van het Comenius College.

Doorkijk 2024-2027

De doorkijk 2024-2027 in de bovenstaande tabel laat een verbetering van de cijfers en daarmee saldo 2027 zien, waarbij wij het dreigende tekort voor 2027 nu al hebben weten te halveren.

Vanaf de Najaarsnota 2018 hebben wij u geïnformeerd over de oplopende opschalingskorting in de algemene uitkering alsook de oplopende kapitaallasten. In de Begroting 2019 hebben wij een stelpost opgenomen voor de oplopende afschrijvingslasten en rentelasten voor het jaar 2023. Wij stellen nu voor om deze stelpost in zijn geheel te laten vrijvallen, maar voor het vervolg rekening te houden met ten minste een saldo in het laatste begrotingsjaar wat het verwachte nadeel in het eerste jaar na de begrotingsperiode gaat zijn.

In de doorkijk zit onder andere verwerkt:

1. De opschalingskorting voor de algemene uitkering loopt verder op tot en met 2025;
2. De toenemende rentelasten na 2023 nemen toe waarbij het rentepercentage van 2,5% is gehanteerd.
3. De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de huidige en toekomstige investeringen voor de jaren 2024 e.v. tegen een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar.

Tevens zijn ook de cijfers na 2023 van de huidige voorstellen verwerkt zoals de verhuiskosten voor het SHO, welke een eenmalige last is in 2023, doorwerking MPS en ook de verwachte toename van de lasten voor de GR Jeugdhulp Rijnmond. De "Doorkijk 2024-2027" geeft een zo realistisch mogelijke weergave van de ontwikkeling op basis van baten en lasten naar de huidige inzichten.

Naast het sturen op baten en lasten is ook het sturen op kasstromen van belang. Kasstromen zijn niet gelijk aan het EMU-saldo, maar komen in grote lijnen wel overeen. In het EMU-saldo wordt geen rekening gehouden met het aantrekken en aflossen van nieuwe en bestaande leningen. Een min betekent dat er meer geld uitgaat dan binnenkomt. Onderstaand is het verwacht EMU-saldo weergegeven:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EMU-saldo	-46.655	-45.206	-18.519	-19.919	-5.363	-12.653	-5.095	-5.398	-3.745

Het streven om het EMU-saldo in latere jaren af te vlakken is gelukt. In de Septembercirculaire 2018 zijn de individuele referentiewaarden, geen normen, voor het EMU-saldo per gemeente gepresenteerd. Voor ons is dat voor 2019 -8.315. Naar de huidige verwachting overschrijden wij deze waarde in de huidige meerjarenbegroting 2019-2023. In de jaren tot en met 2022 is nog sprake van een negatief EMU-saldo, ontstaan door voornamelijk de bestaande besluitvorming over de gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle, de bouw van het nieuwe zwembad/sporthalcombinatie en het strategisch huisvestingsplan onderwijs. Voor de jaren 2024-2027 blijven wij gemiddeld binnen deze waarde.

Hieronder zijn de kengetallen voor de schuldquote en de solvabiliteit weergegeven:

Kengetallen	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	35,9%	56,8%	79,2%	87,6%	103,5%	105,2%	113,9%	116,3%	119,3%	121,3%
Solvabiliteitsratio	37,0%	32,1%	26,9%	25,7%	24,4%	24,1%	22,6%	21,3%	20,0%	19,1%

Uit de trend van de ratio's voor de komende jaren blijkt dat de jaren na deze meerjarenbegroting een uitdaging zijn voor een duurzame begroting. Wij zijn ons daar ook bewust van en blijven terughoudend in welke ambities wij ten uitvoer brengen. Daarbij zullen wij te zijner tijd voor 2024 en verder een vanuit wetgeving sluitende begroting op baten en lasten neerleggen, waardoor de ratio's ook beter zullen worden en de solvabiliteit in 2027 niet onder de 20% zal dalen. Zoals reeds eerder aangegeven worden beide ratio's door een verkoop van Eneco-aandelen beduidend positiever waarmee wij dan naar verwachting ruim binnen de bandbreedtes blijven.

Advies raadswerkgroep SIR

Wij hebben kennis genomen van het advies van de raadswerkgroep

Structurele Investeringsruimte (SIR) van 15 april 2. Hieronder geven wij puntsgewijs aan hoe wij de adviezen van de raadswerkgroep hebben verwerkt:

- Wij hebben de meerjarige doorrekening van de verschillende ratio's (netto schuldquote, solvabiliteit en EMU-saldo) eerder in deze aanbiedingsbrief gepresenteerd;
- Wij blijven in de meerjarige doorrekening voor de ratio's in 2024 tot en met 2026 binnen de neutrale categorie (solvabiliteit groter dan 20% en netto schuldquote lager dan 130%) van onze toezichthouder; De solvabiliteitsratio zal in het jaar 2027 met de benodigde maatregelen, vanuit de eis van de toezichthouder een sluitende begroting op baten en lasten te presenteren, ook boven de 20% blijven.
- Wij hebben een "minimaal neutrale meerjarenbegroting tot en met 2023".;
- Voor de periode tussen 2024 t/m 2027 komen wij gemiddeld binnen de referentiewaarde voor het EMU-saldo. Wij onderkennen het advies om te streven naar een waarde van minimaal € 0 EMU-saldo in 2027, maar willen daar in de komende jaren naar toe groeien;

- In de voorliggende voorjaarsnota stellen wij u voor een aantal bestemmingsreserves op te heffen;
- Het door ons voorgestelde rentepercentage sluit aan met de gehanteerde rentepercentages in de omliggende gemeenten en de marktontwikkeling;
- De door u geadviseerde behoedzaamheidsreserve voor de Algemene Uitkering nemen wij mee bij de afwegingen in de Begroting 2020 als wij de Meicirculaire 2019 verwerken. Wel hebben wij in deze voorjaarsnota vooruitlopend op Meicirculaire 2019 rekening gehouden met een lager accres over 2018;
- In deze voorjaarsnota maken wij een aantal heroverwegingen als het gaat om de investeringen in Landelijk Capelle;
- Wij verhogen in deze voorjaarsnota geen lasten voor de Capellenaren;
- Over de kadernota kerntakendiscussie spreken wij op een later moment in ons college en zullen wij ook op een later moment op reageren door middel van een raadsvoorstel;
- In de komende jaren is er nog geen sprake van kasstroomneutraliteit. Wij voldoen dan ook (nog) niet aan dit streven (geen norm). Overigens is het streven naar kasstroomneutraliteit op basis van de individuele jaarschijven strijdig met het advies om gemiddeld binnen de EMU-referentiewaarde te komen. Wij sturen op het advies zoals gegeven bij het EMU-saldo.

Naar onze mening geven wij met de voorliggende nota op een goede wijze invulling aan alle adviezen vanuit uw raadswerkgroep en hebben wij met deze voorjaarsnota ook cijfermatig stappen in de positieve richting gezet.

3. Vervolgprocedure

U behandelt de Voorjaarsnota 2019 op 1 en 2 juli 2019 in de commissies en op 15 en 16 juli 2019 in de raad.

4. Informatie en vragen

U kunt beleidsinhoudelijke en financieel-technische vragen stellen bij de afdeling Financiën.

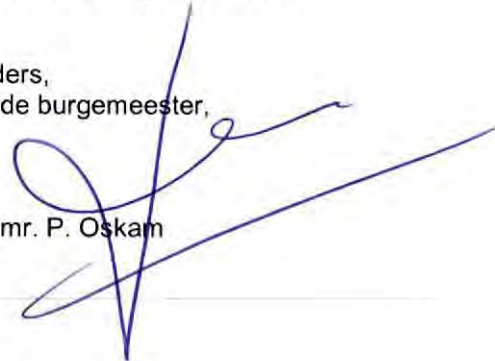
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

drs. A.R. Ruijmgaart RA MGA, loco

de burgemeester,

mr. P. Oskam

Voorjaarsnota 2019

Colofon

Gemeente Capelle aan den IJssel
Rivierweg 111
2903 AR Capelle aan den IJssel

Samenstelling:
Afdeling Financiën, unit Beleid en Advies

Informatie:
Tel. : 010 2848581
e-mail: gemeente@capelleaandenijssel.nl
www.capelleaandenijssel.nl

Ontwerp & productie:
Afdeling Facilitaire Diensten, reproductie

Juni 2019

Voorjaarsnota 2019

1	Inleiding	6
1.1	Algemeen	6
1.2	Opbouw en leeswijzer	6
1.3	Planning en procedure	7
2	Voorjaarsnota per programma	8
2.1	Financiële eindstand	8
2.2	Verantwoording	8
	Programma 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	9
	Programma 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE	25
	Programma 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	32
	Programma 3: ECONOMIE	41
	Programma 4: ONDERWIJS	47
	Programma 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	54
	Programma 6: SOCIAAL DOMEIN	65
	Programma 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	88
	Programma 8: STADSONTWIKKELING	97
3	Financieel overzicht programma's	113
4	Financieel Perspectief te voeren beleid	119
5	Weerstandsvormogen en Risicobeheersing	124
6	Voorstel met beslisapunten	145
7	Bijlagen	148
7.1	Bijlage: Verloop van de post Onvoorzien	148
7.2	Bijlage: Algemene reserve	149
7.3	Bijlage: Verloop Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven	150
7.4	Bijlage: Overzicht inkomende subsidies	154
7.5	Bijlage: Verloop van reserves en voorzieningen	156
7.6	Bijlage : Niet gewijzigde landelijke indicatoren t.o.v. Begroting 2019	158
7.7	Bijlage: Voortgang Gebiedsvisie Centraal Capelle	161

Uitgebreide inhoudsopgave van wijzigingsvoorstellen

Programma 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	9
1. Rente (V 489 in 2019, V 94 in 2020, N 411 in 2021, N 259 in 2022 en N 695 in 2023) – Onvermijdelijk – Fin	14
2. Aanvullend dividend Eneco (V 405 in 2019 en V 405 in 2020) – Onvermijdelijk	14
3. Voordelig resultaat Ozb niet-woningen (V 100 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	14
4. Lagere dotatie voorziening dubieuze debiteuren belastingen (V 44 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	14
5. Vrijval stelpost prijzen vanwege omrekenen van lopende naar constante prijzen (V 529 in 2021 en V 1.058 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk	15
6. Jaarschijf 2023 volgens Septembercirculaire 2018 (V 1.434 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk	15
7. Effect jaarrekening rijksoverheid op gemeentefonds (N 840 eenmalig 2019) – Onvermijdelijk	15
8. Inzet stelposten sociaal domein (V 298 in 2019 en V 1.097 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	16
9. Vrijval stelpost prijzen baten (N 168 structureel vanaf 2019) – Beleidskeuze	16
10. Verordening Rechtspositie raadsleden en commissieleden 2019 (N 50 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	16
11. Uitbreiding formatie Griffie (N 50 in 2019, N 80 in 2020 en N 60 structureel vanaf 2021) – Beleidskeuze	17
12. Stelpost afschrijving & rente (V 1.411 structureel vanaf 2022) – Beleidskeuze	17
13. Stadsvisie (N 180 in 2019 en N 60 in 2020) – Beleidskeuze	18
14. Wachtgeldlasten (N 51 in 2019, N 57 in 2020, N 45 in 2021) – Onvermijdelijk	18
15. Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (N 44 in 2019 en N 88 vanaf 2020) – Onvermijdelijk	18
16. Bestuursadviseur 0,5 fte (N 22 in 2019 en N 44 structureel vanaf 2020)	18
17. 1e Begrotingswijziging 2019 en Ontwerpbegroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten (V 15 in 2019 en N 99 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	19
18. Digitale transformatie (N 68 in 2019 en N 135 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	20
19. Vrijval Vennootschapsbelasting (V 145 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	20
20. Stelpost lonen 2019 (N 260 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	20
21. Aandeel in stelpost lonen 2019 GR IJsselgemeenten (N 58 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	20
22. Stelpost prijzen (V 448 structureel vanaf 2019) – Beleidskeuze	21
23. Voorziening onderhoud (N/V 737 in 2019, N/V 133 in 2020, N/V 172 in 2021, N/V 134 in 2022 en V/N 542 in 2023; N 61 in 2019, N 61 in 2020, N 60 in 2021 en N 61 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk	21
24. Opgavegericht werken (N 40 in 2019 en N 80 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	22
25. Inzet Denk & Doe Meel-fonds (N 832 / V 832 in 2019 en N 832 / V 832 in 2020) – Beleidskeuze	22
26. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 56 in 2021; V 9 vanaf 2022) – Onvermijdelijk	22
27. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 0 (N 1.011 / V 1.011 in 2019 van N 228 / V 228 vanaf 2020) – Onvermijdelijk	23
Programma 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE	25
1. Formatie team handhaving (N 92 in 2019 en N 255 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	30
2. Bestuurlijke strafbeschikking, bestuurlijke boete (V 32 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	30
3. Veiligheidsregio (N 18 in 2019 en N 272 vanaf 2020) – Onvermijdelijk	30
4. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 1 (N 321 / V 321 eenmalig in 2019) – Technisch	31
5. Voorziening onderhoud (N 31 in 2019, N 32 in 2020 en N 31 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk	31
6. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 325 in 2021; N 3 vanaf 2022) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze	31
Programma 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	32
1. IBOR Verkeer en vervoer (V 275 in 2019 en N 334 in 2020) – Onvermijdelijk	36
2. Investerings IBOR Verkeer en Vervoer (Krediet 7.316 en V 185 in 2019, V 38 in 2020, V 1 in 2021, V 105 in 2022 en N 517 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk	36
3. Schoolzones basisscholen (Krediet 69 in 2020 en kapitaallast N 2 ingaande 2021; exploitatie N 63 eenmalig in 2020 en N 6 structureel ingaande 2020) – Beleidskeuze	37
4. Buurtbus (V 110 / N 75 in 2018, V 25 / N 40 in 2020, V 25 / N 40 in 2021, V 25 / V 35 in 2022, V 25 structureel ingaande 2023) – Beleidskeuze	38
5. Vervoersknoop Rivium (N 47 in 2019, N 65 / V 27 in 2020, V 28 in 2021 en 2022 en V 29 in 2023) – Beleidskeuze	38
6. Wijkontsluiting Schollebaar (N 60 eenmalig in 2019 en N 30 in 2020) – Beleidskeuze	38
7. Verkeersmaatregelen Dorpsstraat (N 30 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	39
8. Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (V/N 17.242 in 2019, V 803 in 2020, V 469 in 2021 en N 185 ingaande 2022) – Beleidskeuze	39
9. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 2 (N 455 / V 455 eenmalig in 2019) – Technisch	40
10. Vrijval kapitaallasten investeringen (V 40 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	40
11. Voorziening onderhoud (N 2 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	40
Programma 3: ECONOMIE	41
1. Revitalisering De Scholver (Krediet 550 in 2019; Kapitaallast V 23 in 2019, N 18 ingaande 2020 en N 30 / V 15 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	45
2. Leidraad Hoofdweggebied (N 44 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	45
3. Het Nieuwe Rivium (V 133 in 2019, V 11 in 2020 en V 12 ingaande 2021) – Technisch	45
4. Horeca Zandrak (V 227 / N 227 eenmalig in 2019) – Technisch	45
5. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 3 (N 305 / V 305 eenmalig in 2019) – Technisch	46
6. Vrijval kapitaallasten investeringen (V 35 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	46
Programma 4: ONDERWIJS	47
1. Nieuwbouw tweede fase Comenius College (tijdelijke huisvesting nieuwbouw tweede fase Comenius College, krediet 2.600 in 2019, krediet 100 in 2020; N 68 structureel ingaande 2021 en voorbereidingsfase nieuwbouw tweede fase Comenius College, krediet 300 in 2019, krediet 200 in 2020, krediet 500 in 2021; N 25 structureel ingaande 2022 en sloopkosten De Bouwsteen, eenmalig N 400 in 2020 en verhuiskosten Comenius college, eenmalig N 150 in 2023) – Onvermijdelijk	50

2.	Borging van sluitende aanpak jongeren onderwijs naar werk 16-27 jaar (N 26 in 2019 en N 51 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	51
3.	CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk (N 110 structureel vanaf 2019) – Technisch	52
4.	Prijsindexering en BTW verhoging leerlingenvervoer (N 25 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	52
5.	Herverdeling specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2019 en KinderLabs in wijken met kwetsbare buurten (N 1.098 / V 1.147 in 2019, N 1.030 / V 1.147 in 2020 en N 1.055 / V 1.147 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk/Beleidskeuze	52
6.	Voorziening onderhoud (V 70 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	53
7.	Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 1 in 2020; V 1 vanaf 2021) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze	53
8.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 4 (V 37 / N 37 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	53
	Programma 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	54
1.	Kunstgrasvelden v.v. Capelle (Krediet -/- 644 in 2019 en krediet + 644 in 2020; V 64 eenmalig in 2020) – Onvermijdelijk	59
2.	Voorziening onderhoud (V 26 in 2019, V 27 in 2020, V 26 in 2021 en V 27 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk	59
3.	Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 38 in 2021; V 28 vanaf 2022) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze	59
4.	Stadsplein 39 (N 65 vanaf 2019) – Beleidskeuze	59
5.	Bijdrage BV Sport (N 73 structureel van 2020) – Onvermijdelijk	60
6.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 5a (V 190 / N 190 eenmalig in 2019) – Technisch	60
7.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 5a (V 21 / N 21 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	60
8.	IBOR Buitenruimte Openbaar groen en (openlucht) recreatie (V 564 / N 180 in 2019 en V 30 / N 114 in 2020, V 30 / N 90 in 2021, V 30 / N 104 in 2022 en V 30 / N 80 structureel vanaf 2023); gevolgd door dotatie aan / onttrekking uit Reserve IBOR Water (N 316 in 2019 en structureel V 50 ingaande 2020) - Onvermijdelijk	62
9.	Investeringen Buitenruimte Openbaar groen en (openlucht) recreatie (Krediet 2.291 en V 7 / V 5 in 2019, V 21 / N 21 in 2020, N 3 / N 6 in 2021, N 45 / V 4 in 2022 en N 100 / V 14 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk	63
10.	Natuurbeleid (N 30 ingaande 2019) – Technisch	63
11.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 5b (N 68 / V 68 eenmalig in 2019) – Technisch	64
12.	Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (NV 5.718 in 2019, N 36 in 2020, N 29 in 2021 en N 35 ingaande 2022) - Beleidskeuze	64
13.	Voorziening onderhoud (N 6 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	64
14.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 5b (V 3 / N 3 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	64
	Programma 6: SOCIAAL DOMEIN	65
1.	Toezicht rechtmatigheid Wmo en jeugdhulp (N 100 in 2020 en N 100 in 2021) - Beleidskeuze	74
2.	Implementatie Politie-GGZ methodiek (N 27 structureel ingaande 2019) – Onvermijdelijk	74
3.	Huiskamer van de Wijk in Middelwatering (N 42 in 2019, N 67 in 2020 en N 50 in 2021 en N15 vanaf 2022) - Beleidskeuze	75
4.	Versterking Algemeen Maatschappelijk Werk (N 113 in 2019 en N 225 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	76
5.	Versterking inzet buurtcoaches (N 50 in 2019 en N 150 structureel vanaf 2020) - Beleidskeuze	76
6.	KinderLabs in wijken met kwetsbare buurten (N 49 in 2019, N 117 in 2020 en N 92 structureel vanaf 2021) – Beleidskeuze	77
7.	Pilot logeerszorg (N 55 in 2019 en N 28 in 2020) – Onvermijdelijk	77
8.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 6a (N 149 / V 149 eenmalig in 2019) – Technisch	78
9.	Voorziening onderhoud (N 68 in 2019, N 67 in 2020 en N 69 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk	78
10.	Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 2 in 2021; V 1 vanaf 2021) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze	78
11.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6a (V 94 / N 94 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	78
12.	Lagere kosten Prowork (V 39 eenmalig in 2019) - Beleidskeuze	79
13.	Onderbesteding Participatiebudget (V 300 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze	80
14.	Primitieve begroting 2020 Promen (N 182 in 2020, N 179 in 2021, N 171 in 2022 en V 28 in 2023) – Onvermijdelijk	80
15.	1e Begrotingswijziging 2019 en Ontwerpbegroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten (N 15 in 2019 en N 50 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	80
16.	Versterken vroegsignalering schulden/ brede schuldenaanpak (N 50 eenmalig in 2019) - Beleidskeuze	80
17.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 6b (N 928 / V 928 eenmalig in 2019) – Technisch	81
18.	Kwijtschelding afvalstoffenheffing (V 73 / N 73 in 2021, V 97 / N 97 in 2022 en V 94 / N 94 structureel vanaf 2023) – Beleidskeuze	81
19.	Kwijtschelding rioolrechten (N 14 structureel vanaf 2023) – Beleidskeuze	81
20.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6b (V 23 / N 23 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	81
21.	Wmo-maatwerkvoorzieningen (N 150 eenmalig in 2019 en N 335 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	83
22.	Prijsindexatie en BTW verhoging Hulpmiddelen (N 22 eenmalig in 2019 en N 25 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	83
23.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6c (V 388 N 388 in 2019 en V 45 / N 45 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	83
24.	Jeugdhulp lokaal Zorg in Natura en PGB's (N 650 / V 135 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	85
25.	Continueren uitbreiding tijdelijke capaciteit Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin (N 113 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	85
26.	GR Jeugdhulp Rijnmond (N 967 in 2019, V 27 in 2020, V 889 in 2021, V 1.488 in 2022 en N 83 in 2023) – Onvermijdelijk	86
27.	CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk (V 110 structureel vanaf 2019) – Technisch	86
28.	Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (N/V 115 in 2019, V 292 in 2020, V 1.264 in 2021 en V 769 ingaande 2022) - Beleidskeuze	87
29.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6d (V 19 / N 19 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	87
	Programma 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	88
1.	Meer inkomsten afvalstoffenheffing (N 33 / V 33 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	92

2.	Investerings afval (Krediet 773 en V 30 / N 30 in 2019, V 46 / N 46 in 2020, V 55 / N 55 in 2021, V 51 / N 51 in 2022 en N 11 / V 11 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk	93
3.	Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden (N 541 in 2019, N 556 in 2020, V 141 / N 790 in 2021, V 383 / N 1.057 in 2022 en V 347 / N 1.017 vanaf 2023) – Beleidskeuze	93
4.	Riolering (V 114 / N 114 eenmalig in 2019 en V 20 / N 20 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk	94
5.	Investerings riolering (Krediet 11.107 en V 103 / N 103 in 2019, N 25 / V 25 in 2020, N 43 / V 43 in 2021, N 40 / V 40 in 2022 en N 383 / V 383 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk	94
6.	Rioolrechten (N 311 / V 325 structureel ingaande 2023) – Beleidskeuze	95
7.	Programma Duurzaamheid (N 328 in 2019, N 535 in 2020, N 495 in 2021 en N 482 ingaande 2022) – Beleidskeuze	95
8.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 7 (N 251 / V 251 eenmalig in 2019) – Technisch	96
9.	Voorziening onderhoud (N 13 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	96
10.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 7 (V 18 / N 18 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	96
	Programma 8: STADSONTWIKKELING	97
1.	Omgevingswet (N 140 in 2020 en V 20 in 2021) – Beleidskeuze	103
2.	Het Nieuwe Rivium (N 448 / V 448 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze (N 133 in 2019, N 11 in 2020 en N 12 ingaande 2021) – Technisch	104
3.	Geo data beschikbaar stellen in 3D (N 40 eenmalig in 2019 en N 120 eenmalig in 2020) – Beleidskeuze	104
4.	Faciliterende projecten (N 76 / V 115 eenmalig in 2019 en N 261 / V 175 in 2020) – Beleidskeuze	105
5.	Gebiedsvisie Florabuurt (Krediet 60 in 2019; N 4 ingaande 2020 en N 156 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	106
6.	Grondexploitaties (Exploitatie V 7.417 / N 7.417 in 2019, V 1.183 / N 1.183 in 2020, N 3.734 / V 3.734 in 2021, N 10.877 / V 10.877 en V 7 / N 7 in 2023; mutaties tussentijdswinstneming V 1.063 in 2019, V 429 in 2020, V 1.074 in 2021, N 23 in 2022 en N 391 in 2023; dotatie aan Verliesgevende complexen N 668 in 2019) – Beleidskeuze	107
7.	Landelijk Capelle (Krediet -/- 525 in 2019, -/- 1.511 in 2020, -/- 754 in 2021, 2.028 in 2022 en 280 in 2023; Exploitatie V 1.261 in 2019, V 739 in 2020, V 58 in 2021, N 351 in 2022 en N 164 in 2023; Kapitaallasten V 44 in 2019, V 50 in 2020, V 133 in 2021, V 128 ingaande 2022) – Beleidskeuze	108
8.	Centraal Capelle (krediet -/- 2.887 in 2019, 2.616 in 2020, 632 in 2021, 2.369 in 2022 en kapitaallast V 73 in 2019, V 103 in 2020, V 83 in 2021, V 16 in 2022 en N 63 ingaande 2023; budget V 398 in 2019, V 324 in 2020, N 918 in 2021 en N 706 in 2022) – Beleidskeuze	109
9.	's-Gravenweg 325 (N 35 / V 120 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	110
10.	Bouwleges (N 124 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	110
11.	Visie Capelseweg (V 68 eenmalig in 2019 en N 68 eenmalig in 2020) – Beleidskeuze	110
12.	De Hoven II (N 5 in 2021, V 178 / N 193 in 2022 en N 313 / V 193 in 2023) – Onvermijdelijk	110
13.	Transformaties (N 149 / V 450 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	111
14.	Gebiedsaanpak Schollebaar (N 111 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze	111
15.	Horeca Zandrak (N 227 / V 227 eenmalig in 2019) – Technisch	111
16.	Natuurbeleid (V 30 ingaande 2019) – Technisch	111
17.	Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 8 (N 48 / V 48 eenmalig in 2019) – Technisch	112
18.	Vrijval kapitaallasten investeringen (V 23 eenmalig in 2019)	112
19.	Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (N/V 8.090 in 2019, N 1.279 in 2020, N 2.226 in 2021 en V 375 ingaande 2022) - Beleidskeuze	112
20.	Voorziening onderhoud (N 8 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk	112
21.	Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 8 (N 8 / V 8 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk	112

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Hierbij bieden wij u de Voorjaarsnota 2019 aan. In de Voorjaarsnota 2019 zijn zowel de financiële en beleidsontwikkelingen verwerkt met betrekking tot 2019 als meerjarig. Het startpunt hierbij is de stand bij de Programmabegroting 2019 inclusief wijzigingsvoorstellen en de Najaarsnota 2018. De rapportage op de doelenboom en stand van zaken van indicatoren is opgenomen per programma. Hier staan ook de financiële wijzigingsvoorstellen.

1.2 Opbouw en leeswijzer

In **Hoofdstuk 2 Voorjaarsnota per programma** geven wij per programma de volgende onderdelen weer:

1. Nieuwe ontwikkelingen:

Hier melden we de voortgang van ontwikkelingen of nieuwe ontwikkelingen die van belang zijn voor het betreffende programma.

2. Stand van zaken uit de doelenboom:

Per prestatie melden we door middel van een zogenoemde “stoplicht- of dashboard methode” de stand van zaken en voorzien we in een korte toelichting.

 = niet gerealiseerd

 = loopt niet volgens planning

 = loopt volgens planning

 = gerealiseerd

3. Indicatoren

De **landelijke indicatoren** zijn vanuit het BBV voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente.nl. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen invloed op. De gegevens van 3 juni 2019 zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. We hebben de indicatoren in een grafiek weergegeven. Indien de indicator niet is veranderd ten opzichte van de gegevens in de Begroting 2019, dan is die landelijke indicator opgenomen in de bijlage.

De **overige beleidsindicatoren** geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter ‘Capelse’ indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn. Voor de beleidsindicatoren geven we de stand van zaken van 31 maart 2019 weer.

4. Wat mag het kosten? Overzicht prognose totale lasten en baten 2019 op programmaniveau

Per (deel) programma geven wij de prognose voor het gehele jaar 2019, zowel voor wat betreft het resultaat voor bestemming, de mutaties reserves als het resultaat na bestemming. Wij hanteren daarvoor dezelfde vorm als in de programmabegroting. Indien de prognoses leiden tot afwijkingen, dan leveren we daar een besispunt voor aan. Hierbij vermelden wij ook of een wijzigingsvoorstel Technisch, Onvermijdelijk of een Beleidskeuze is. In de aanbiedingsbrief geven we een algemene duiding van de voorjaarsnota en benoemen we van de omvangrijkste wijzigingen.

We ronden bedragen standaard af op € 1.000,-, tenzij anders weergegeven. We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor ‘per saldo voordeel’ en N staat voor ‘per saldo nadeel’. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.

Het totale financieel overzicht per programma treft u aan in **Hoofdstuk 3 Financieel Overzicht Programma's**.

In **Hoofdstuk 4 Financieel perspectief te voeren beleid** geven wij toelichting op enkele financiële onderdelen, zoals indexeringen, de algemene uitkering en financiële kengetallen.

In **Hoofdstuk 5 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing** geven wij de laatste stand van zaken over de risico's die wij lopen en berekenen wij de weerstandsratio.

In **Hoofdstuk 6 Voorstel met Beslispunten** zijn de beslispunten uit deze Voorjaarsnota opgenomen.

Tot slot bevat **Hoofdstuk 7 Bijlagen** een zevental bijlagen.

- Bijlage 1: Verloop post Onvoorzien;
- Bijlage 2: Stand Algemene reserve;
- Bijlage 3: Verloop Reserve Eenmalige uitgaven;
- Bijlage 4: Overzicht subsidies
- Bijlage 5: Verloop van reserves
- Bijlage 6: Niet gewijzigde landelijke indicatoren t.o.v. Begroting 2019
- Bijlage 7: Voortgang Gebiedsvisie Centraal Capelle

1.3 Planning en procedure

28/29 mei 2019	1 ^e behandeling college (retraite)
11 juni 2019	Definitieve besluitvorming college
1 en 2 juli 2019	Behandeling in commissies
15 en 16 juli 2019	Besluitvorming gemeenteraad

2 Voorjaarsnota per programma

2.1 Financiële eindstand

(Bedragen in € 1.000)

Voorjaarsnota 2019					
Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Beginstand Voorjaarsnota 2019	V 3.903	V 4.582	V 3.394	V 455	V 455
Totaal voorstellen in de Voorjaarsnota	N 757	N 2.045	N 1.826	V 1.233	V 377
Eindstand Voorjaarsnota 2019	V 3.146	V 2.537	V 1.568	V 1.688	V 832

Na aanvaarding van onze voorstellen ontstaat bovenstaand financieel totaaloverzicht met een meerjarig positief saldo.

2.2 Verantwoording

De Voorjaarsnota is evenals de programmabegroting samengesteld uit de volgende 9 programma's:

0. Bestuur en Ondersteuning
1. Integrale veiligheid en Openbare orde
2. Verkeer, Voer en Waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, Cultuur en Recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en Milieu
8. Stadsontwikkeling

Programma 5. Sport, Cultuur en Recreatie is samengesteld uit de volgende deelprogramma's:

- 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur);
- 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie:

Programma 6. Sociaal domein is samengesteld uit de volgende deelprogramma's:

- 6a. Sociale infrastructuur;
- 6b Werk en Inkomen (Participatiewet);
- 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO);
- 6d Jeugdhulp.

De verantwoording vindt voor deze twee programma's plaats op het niveau van de deelprogramma's.

De stand van zaken uitvoering prestaties wordt bij de (deel) programma's afzonderlijk toegelicht.

Programma 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

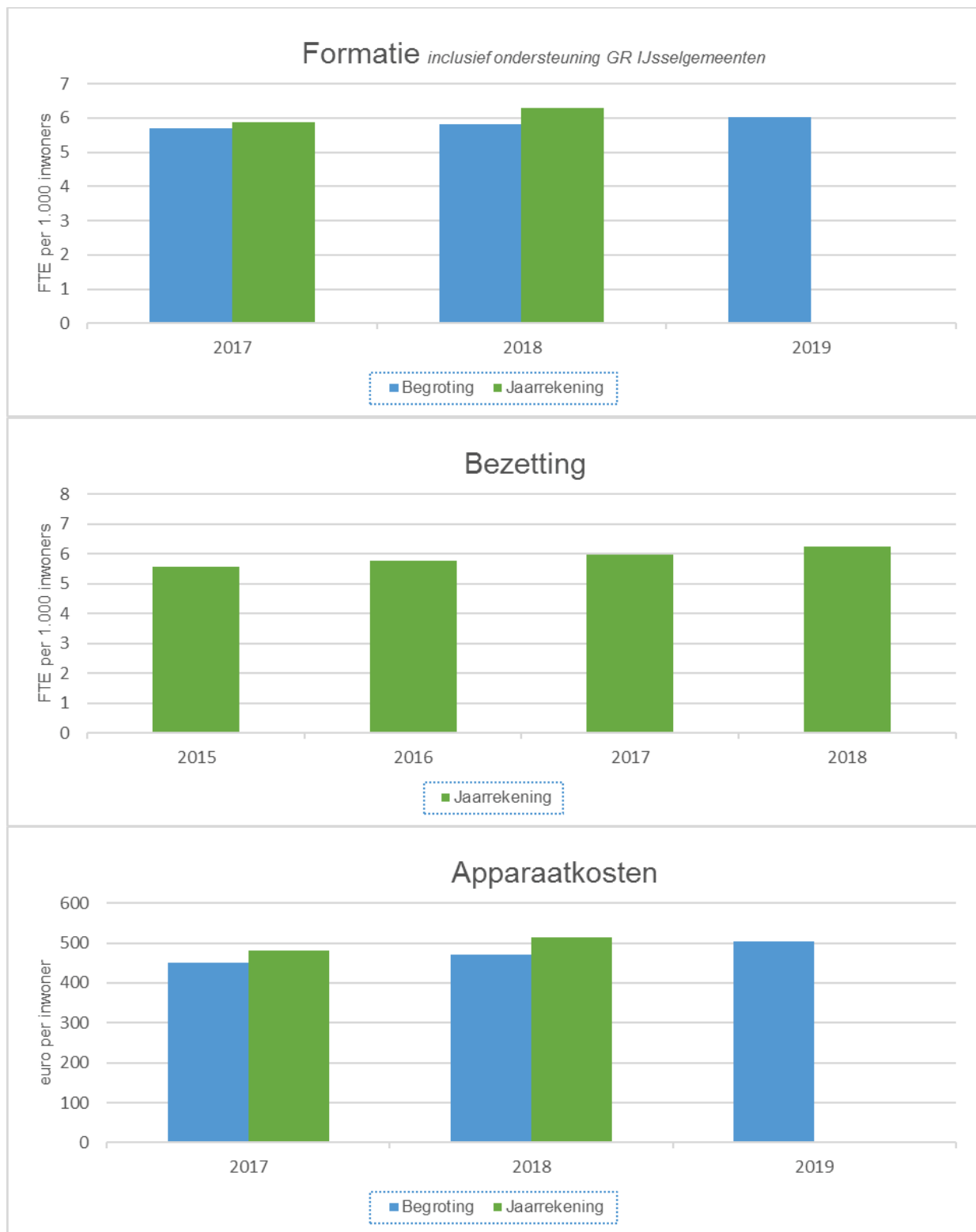
Wat willen we bereiken?	Investeren in relaties met andere overheden, (maatschappelijke) organisaties en mogelijke partners en daarbij een krachtig eigen geluid laten horen.
Wat gaan we daarvoor doen?	Aan de hand van het coalitieakkoord 'met het oog op morgen' is uitbreiding van de GR IJSSELgemeenten met alle bedrijfsvoering, conform het geldende convenant met de gemeente Krimpen aan den IJssel voorgestaan. Inzet is om hiervoor een concreet tijdpad overeen te komen en hier uitvoering aan te geven.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	De colleges van beide gemeenten hebben besloten niet in te zetten op verdere uitbreiding van de GR IJSSELgemeenten (BBV 1098211 van 28 mei 2019).
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Informatie vergaren met betrekking tot beleidsonderdelen van Capellenaren.
Wat gaan we daarvoor doen?	Aan de hand van de toolkit burgerparticipatie, met de daarin opgenomen instrumenten die ter beschikking staan en met de instrumenten burgerpanel, burgerjury en het experticenetwerk wordt de Capellenaar op vele momenten en manieren betrokken bij het beleid van de gemeente. Bij diverse instrumenten zoals het opgavengericht werken, bij het denk en doe mee fonds en bij right to challenge wordt het betrekken van Capellenaren verder vorm gegeven dan het vergaren van informatie. Meer en meer wordt de Capellenaar (mede) vormgever.
Portefeuillehouder	Burgemeester
Stand van zaken	Het burgerpanel online dienstverlening is in eerste kwartaal 2019 opgeleverd. De voorbereiding op de bewonersenquête 2019 zijn gestart. In iedere wijk zijn de opgaven in het breed overleg vastgesteld en zijn opgaveteams geformeerd. Met betrekking tot het Denk en Doe Mee fonds wordt in het tweede kwartaal 2019 de eerste evaluatie opgeleverd. Tot peildatum 16-4-2019 is € 263.600,00 toegekend uit het fonds.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De landelijke indicatoren van programma 0 zijn niet afkomstig uit een landelijke database, maar moeten zelf berekend worden. Dit in tegenstelling tot landelijke indicatoren op andere programma's.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 0.1 Bestuur

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over het gemeentebestuur	Bewonersenquête*	n.v.t.	6,5	n.v.t.	6,7	n.n.b.
Houdt het gemeentebestuur voldoende rekening met de wensen van de bevolking	Bewonersenquête*	n.v.t.	25%	n.v.t.	27%	n.n.b.
Zijn Capellenaren geïnteresseerd in onderwerpen die te maken hebben met de plaatselijke politiek?	Bewonersenquête*	n.v.t.	43%	n.v.t.	45%	n.n.b.
Gemiddeld rapportcijfer voor de tevredenheid over de dienstverlening	Bewonersenquête*	n.v.t.	7,2	n.v.t.	7,7	n.n.b.
Inzet Capels Expertisenetwerk	Interne registratie	2	0	0	n.v.t.**	0
Inzet Burgerpanel	Interne registratie	4	4	4	n.v.t.**	1
Inzet Burgerjury	Interne registratie	2	2	0	n.v.t.**	0

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Geen vooraf ingestelde waarde.

Taakveld 0.4 Overhead

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Sluitende begroting	Interne registratie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Goedkeurende controleverklaring: - Getrouw beeld - Rechtmatigheid	Extern accountant	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja	n.n.b. n.n.b.
Positief resultaat jaarrekening, streefwaarde >0.	Interne registratie	14,5 mln	3,7 mln	4,4 mln	>0	>0

Taakveld 0.61 t/m 0.64 Belastingen

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Aantal bezwaarschriften	Interne registratie	160	231	301	200	447*
Aantal toegewezen bezwaarschriften	Interne registratie	51	116	95	70	30
Aantal beroepschriften	Interne registratie	6	9	4	5	n.n.b. **
Aantal toegewezen beroepschriften	Interne registratie	2	1	0	2	n.n.b. **
Kwaliteit uitvoering Wet Woz	Oordeel Waarderingskamer	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Indexering belastingtarieven	Belastingverordening	0,75%	0,00%	0,009	1,60%	1,60%

*) Onder druk van de alsmaar hogere WOZ-waarden is het aantal bezwaarschriften zeer fors toegenomen. De stijging is mede te wijten aan het jaarlijks toenemend aantal No-Cure-No-Pay (NCNP) -bezwaarschriften. Het aandeel NCNP-bezwaren is dit jaar tot 146 gestegen.

**) Beroepszaken voor het belastingjaar 2019 hebben we nog niet ontvangen, dus er zijn ook geen toegewezen beroepszaken.

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 29.879	N 1.578	N 31.457	N 31.294	N 29.086	N 28.877	N 29.323
Baten	V 131.109	N 205	V 130.904	V 133.381	V 133.684	V 134.394	V 135.828
Saldo van baten en lasten	V 101.230	N 1.783	V 99.447	V 102.087	V 104.598	V 105.517	V 106.505
Mutaties in reserves:							
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	V 530	V 1.003	V 1.533	V 662	V 432	V 390	V 400
Reserve grote investeringen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Algemene reserve	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Doe Mee Fonds	V 1.667	V 832	V 2.499	V 2.499	N 0	N 0	N 0
Reserve herstr. actief grondbeleid	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal mutaties reserves	V 2.197	V 1.835	V 4.032	V 3.161	V 432	V 390	V 400
Resultaat	V 103.427	V 52	V 103.479	V 105.248	V 105.030	V 105.907	V 106.905

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Rente	V 489		V 489
Aanvullend dividend Eneco		V 405	V 405
Voordelig resultaat Ozb niet-woningen		V 100	V 100
Voorziening dubieuze debiteuren	V 44		V 44
Effect jaarrekening rijksoverheid op gemeentefonds		N 840	N 840
Inzet stelposten sociaal domein		V 298	V 298
Vrijval stelpost prijzen baten		N 168	N 168
Verordening Rechtspositie raadsleden en commissieleden 2019	N 50		N 50
Uitbreiding formatie Griffie	N 50		N 50
Stadsvisie	N 180		N 180
Wachtgeldlasten	N 51		N 51
Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken	N 44		N 44
Bestuursadviseur 0,5 fte	N 22		N 22
GR IJsselgemeenten	V 23		V 23
Digitale transformatie	N 68		N 68
Vrijval Vennootschapsbelasting (VPB)	V 145		V 145
Stelpost lonen 2019	N 260		N 260
Aandeel in Stelpost lonen 2019 GR IJsselgemeenten	N 58		N 58
Stelpost prijzen en afvalstoffenheffing	V 448		V 448
Voorziening onderhoud	N 61		N 61
Opgavegericht werken	N 40		N 40
Inzet Denk & Doe Mee!-fonds	N 832		N 832
Mutaties reserve bedrijfsvoering	N 1.011		N 1.011
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 1.578	N 205	N 1.783
Mutaties reserves			
Reserve bedrijfsvoering			V 1.003
Reserve Denk & Doe Mee!-fonds			V 832
Totaal mutatie in de reserves			V 1.835
Mutatie Resultaat			V 52

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Rente (V 489 in 2019, V 94 in 2020, N 411 in 2021, N 259 in 2022 en N 695 in 2023) – Onvermijdelijk – Fin

Periodiek actualiseren wij de liquiditeitsprognose, waarin alle in- en uitgaande kasstromen worden opgenomen. In de prognose is rekening gehouden met de kasstromen met betrekking tot uw voorgenomen besluiten in deze Voorjaarsnota. In de liquiditeitsprognose is rekening gehouden met de huidige rente en de verwachte renteontwikkeling. Daarom gaat de liquiditeitsprognose voor de leningen die in 2019 nog worden afgesloten uit van een rentepercentage van 1,5%, voor de leningen in 2020 van 2,0% en vanaf 2021 van 2,5%. In de Najaarsnota 2018 gingen wij uit van een oplopende reeks met 4% in het laatste jaar. Daarnaast moet, conform de notitie rente 2017 van de commissie BBV, door middel van een omslagpercentage de rente worden omgeslagen naar de taakvelden waarop de activa drukt. In de Najaarsnota 2019 zullen wij het omslagpercentage opnieuw berekenen.

In de liquiditeitsprognose, en de daarvan afgeleide berekening van de rente, is geen rekening gehouden met de mogelijke ontvangst van de opbrengsten vanuit de verkoop van de aandelen van Eneco N.V.. De verkoop zal naar verwachting in 2020 plaats vinden.

Bij verkoop van deze aandelen zullen de structureel in onze begroting opgenomen dividendbaten wegvallen. De eenmalige opbrengst bij verkoop resulteert in een verlaging van onze financieringsbehoefte en daarmee de toekomstige structurele rentelasten. Hoe beide, het wegvallen van de dividendbaat en de verlaging van de structurele rentelasten, zich tot elkaar verhouden is afhankelijk van de uiteindelijke hoogte van de verkoopopbrengst. Het is op dit moment niet de verwachting dat de eenmalig te ontvangen verkoopopbrengst geheel of gedeeltelijk vrijelijk besteed kan worden aan andere beleidsterreinen. We rekenen de rente effecten ook voor de periode na 2023 door en gebruiken deze voor het berekenen van financiële kengetallen.

Wij stellen u voor om de begroting met de volgende bedragen aan te passen: V 489 in 2019, V 94 in 2020, N 411 in 2021, N 259 in 2022 en N 695 in 2023.

2. Aanvullend dividend Eneco (V 405 in 2019 en V 405 in 2020) – Onvermijdelijk

De algemene vergadering van aandeelhouders heeft eind maart 2019 ingestemd met het dividendvoorstel over het boekjaar 2018. Het voorstel is om een uitkering van V 1.295 te verstrekken, oftewel V 405 hoger dan de begroting van V 890. Tevens heeft de vergadering ingestemd met het intentie dividend over het boekjaar 2019, welke voor ons betrekking heeft op het boekjaar 2020. Eneco is voornemens om tenminste hetzelfde dividendbedrag als 2018 uit te keren.

Wij stellen u voor de begroting als volgt te wijzigen: V 405 in 2019 en V 405 in 2020.

3. Voordelig resultaat Ozb niet-woningen (V 100 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Met de uiteindelijke vaststelling van de WOZ-waarden is gebleken dat we een te voorzichtige inschatting hebben gemaakt van het herstel van de vastgoedmarkt niet-woningen. Hierdoor is een hogere opbrengst voor de OZB niet-woningen gerealiseerd. De meerjarige effecten worden beoordeeld bij de actualisatie van de Begroting 2020.

Wij stellen u voor de begroting als volgt te wijzigen: V 100 eenmalig in 2019.

4. Lagere dotatie voorziening dubieuze debiteuren belastingen (V 44 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Elk jaar blijkt een deel van de vorderingen oninbaar, om redenen als faillissement, schuldsanering of vertrek met onbekende bestemming. Om dit op te kunnen vangen, hebben wij een voorziening dubieuze debiteuren. Jaarlijks wordt er gedoteerd en onttrokken aan deze voorziening. Het is gebleken dat de jaarlijkse benodigde dotatie omlaag kan, omdat de onttrekkingen van de afgelopen jaren lager waren. De voorziening heeft op dit moment de juiste hoogte en er is geen noodzaak om deze in de meerjarenbegroting te laten groeien.

Wij stellen u voor om de begroting als volgt te wijzigen: V 44 structureel vanaf 2019.

5. Vrijval stelpost prijzen vanwege omrekenen van lopende naar constante prijzen (V 529 in 2021 en V 1.058 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk

Bij het doorrekenen van de Maartcirculaire 2018 werd het ons duidelijk dat de integratie-uitkeringen in het sociaal domein gaan veranderen. Deze zouden in 2019 geïntegreerd worden in de algemene uitkering, hetgeen inmiddels ook is gebeurd. Ook zou het Rijk stoppen met het toekennen van jaarlijkse budgetten voor indexering en volumegroei in het sociaal domein. Gemeenten zouden dit zelf moeten opvangen vanuit het accres van het fonds.

Omdat het stoppen van deze uitkering leidt tot nadelen voor gemeenten, hebben wij twee stelposten opgenomen: voor loon- en prijsontwikkeling en voor volumegroei. Het adviesbureau PAUW, dat vrijwel alle gemeenten adviseert over het gemeentefonds, heeft ons dit ook geadviseerd. Inmiddels is ons duidelijk geworden dat de eerste stelpost niet logisch is gezien onze manier van rekenen met het gemeentefonds. Wij werken namelijk, net als een meerderheid van de gemeenten, met constante prijzen. Dit betekent dat we in de meerjaren doorrekening van het fonds geen rekening houden met indexering, net zoals we dat ook niet doen bij de lasten in onze begroting. We indexeren alleen het jaar t+1. Dit betekent dat de stelpost deels vrij kan vallen. Deze aanpassing leidt tot een voordeel van V 529 vanaf 2021 en V 1.058 structureel vanaf 2022.

Wij stellen u voor de begroting als volgt te wijzigen: V 529 vanaf 2021 en V 1.058 structureel vanaf 2022.

6. Jaarschijf 2023 volgens Septembercirculaire 2018 (V 1.434 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk

In de Septembercirculaire 2018 heeft het Rijk inzicht gegeven in de inkomsten die gemeenten kunnen verwachten in de jaren 2018 tot en met 2023. Bij het verwerken van de circulaire in de Najaarsnota 2018, viel het jaar 2023 echter buiten het bereik van onze meerjarenbegroting. In deze voorjaarsnota verwerken wij deze voor het eerst. Volgens de gegevens uit deze circulaire neemt het fonds in 2023 met V 1.434 toe ten opzichte van het jaar 2022.

Wij stellen u voor de begroting als volgt te wijzigen: V 1.434 structureel vanaf 2023.

7. Effect jaarrekening rijksoverheid op gemeentefonds (N 840 eenmalig 2019) – Onvermijdelijk

In de Jaarrekening 2018 die de Rijksoverheid medio mei heeft gepubliceerd, staan een aantal gegevens die effect hebben op het gemeentefonds. Financieel worden deze verwerkt in de Meicirculaire 2019, maar wij stellen u voor om deze nu al in de voorjaarsnota te verwerken.

Het eerste gegeven betreft het accres over het jaar 2018. Uit het jaarverslag 2018 blijkt dat de rijksoverheid een onderuitputting van de begroting had. Hierdoor wordt er minder uitgekeerd aan gemeenten. Het financiële nadeel voor ons is N 580 in 2019.

Het tweede gegeven betreft het BTW-compensatiefonds (BCF), dat gekoppeld is aan het gemeentefonds. Doordat gemeenten meer in het BCF hebben gedeclareerd dan begroot, is er minder ruimte onder het BCF-plafond. Dit leidt tot een nadelige afrekening van N 260 in 2019.

Samengevat stellen wij u voor om de begroting als volgt aan te passen: N 840 in 2019.

8. Inzet stelposten sociaal domein (V 298 in 2019 en V 1.097 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

In het sociaal domein worden wij geconfronteerd met toenemende kosten, zowel door prijsindexeringen als door toename van het volume. In deze voorjaarsnota zijn er diverse voorstellen voor lastenstijgingen opgenomen, zoals:

- Uitbreiding capaciteit Stichting Welzijn Capelle (N 113 in 2019 en N 225 structureel vanaf 2020);
- Begroting Promen (N 182 in 2020, N 179 in 2021, N 171 in 2022);
- Jeugdhulp lokaal zorg in natura (N 650 structureel vanaf 2019);
- Wmo-maatwerkvoorzieningen (N 485 in 2019 en N 335 structureel vanaf 2020);

Bij het verwerken van de Maartcirculaire 2018, in de Voorjaarsnota 2018, hebben wij stelposten voor het sociaal domein opgenomen, zowel voor volume toename als voor loon- en prijsontwikkeling. De reden hiervoor is dat we vanaf 2019, respectievelijk 2020, niet meer in de algemene uitkering gecompenseerd worden voor volumetoename of loon- en prijsontwikkeling in het sociaal domein. Wij stellen u voor om stelpost volumetoename voor komende twee jaren in te zetten (V 298 in 2019 en V 596 in 2020) en de stelpost loon- en prijsontwikkeling voor 2020 in te zetten (V 501 in 2020). In de stelpost volumetoename resteert er dan nog V 298 in 2021 en V 596 structureel vanaf 2022. De stelpost voor 2021 zetten we naar waarschijnlijkheid in bij de Voorjaarsnota 2020.

Wij stellen u daarom voor om de begroting als volgt aan te passen: V 298 in 2019 en V 1.097 structureel vanaf 2020.

9. Vrijval stelpost prijzen baten (N 168 structureel vanaf 2019) – Beleidskeuze

Bij het opstellen van de Begroting 2019 hebben wij een stelpost indexering opgenomen. Deze stelpost gebruiken wij om prijsstijgingen op prijsgevoelige budgetten op te kunnen vangen. Deze stelpost bestond voor N 668 uit lasten en V 168 uit baten. Bij de Najaarsnota 2018 is er een bedrag van 220 structureel aan lasten ingezet als dekking voor de bouwkostenindex. Het onderdeel baten was bedoeld voor te verwachten stijgingen op prijsgevoelige baten, zoals huurbaten, leges of erfpachten. In de praktijk is gebleken dat deze stelpost niet of nauwelijks ingevuld wordt. Bij de actualisatie van de Begroting 2020 actualiseren we de prijsgevoelige baten.

Wij stellen u voor de begroting als volgt aan te passen: N 168 structureel vanaf 2019.

10. Verordening Rechtspositie raadsleden en commissieleden 2019 (N 50 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Per 1 januari 2019 zijn het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de bijbehorende ministeriële regeling in werking getreden. Aan de inwerkingtreding van dit besluit ging een periode vooraf - 2013 tot en met 2018- van stapsgewijze harmonisering en modernisering van de rechtsposities van decentrale politieke ambtsdragers.

De noodzaak voor aanpassing van de rechtsposities is gelegen in het feit dat het nodig is continu te investeren in de aantrekkelijkheid en kwaliteit van het politieke ambt. Het vak van bestuurder en volksvertegenwoordiger is complexer en dynamischer geworden. Het nieuwe, geharmoniseerde en gemoderniseerde rechtspositiebesluit dient bestuurders en volksvertegenwoordigers in dat kader beter te ondersteunen.

Door de introductie van een geharmoniseerd Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers is gestreefd naar een moderne rechtspositie die beter aansluit op de praktijk en daarnaast eenduidige, transparante en eenvoudig uitvoerbare regelingen kent. Harmonisatie is bereikt door voor vergelijkbare decentrale politieke ambtsdragers vergelijkbare artikelen op te nemen.

De voorgestelde wijzigingen in de rechtspositie van raads- en commissieleden hebben gevolgen voor onze begroting. De kosten gemoeid met de verzekering van raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden bedragen op jaarbasis 50.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 50 structureel vanaf 2019 aan te ramen.

11. Uitbreiding formatie Griffie (N 50 in 2019, N 80 in 2020 en N 60 structureel vanaf 2021) – Beleidskeuze

De werkgeverscommissie heeft in januari 2019 het takenpakket van de griffie vastgesteld. Al in de overdracht van de vorige werkgeverscommissie was aangegeven dat de formatie van de griffie niet in overeenstemming was met de taken die uitgevoerd werden. Dit heeft geresulteerd in achterstanden in werkzaamheden die niet/minder urgent waren, maar ook in stuwmeer van overuren en niet opgenomen verlof. Voor het uitvoeren van de vastgestelde taken is dan ook structureel meer formatie nodig.

Op dit moment loopt ook de discussie "Wat voor raad wilt u zijn?" De uitkomsten hiervan zullen (mogelijk) ook tot extra taken voor de griffie leiden. Op dit moment is deze laatste discussie nog niet afgerond en is er dus ook nog geen volledig zicht op de consequenties daarvan voor de griffie.

De werkgeverscommissie is echter van mening dat nu de formatie van de griffie reeds in lijn moet worden gebracht met de taken zoals deze zijn vastgesteld. Daarnaast is de werkgeverscommissie van mening dat er tijdelijk budget beschikbaar gesteld moet worden voor werkzaamheden die voortvloeien uit de discussie "Wat voor raad wilt u zijn?" vooruitlopend op een definitieve vertaling ervan in taken voor de griffie. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het komen tot een strategische raadsagenda.

Dit houdt in dat, gegeven het huidige takenpakket, aan u wordt voorgesteld de formatie van de griffie vanaf 1 juli 2019 structureel uit te breiden volgens onderstaande tabel (N 30 in 2019 en N 60 vanaf 2020). Daarnaast wordt voorgesteld een projectbudget voor de uitwerking "Welke raad wilt u zijn?" van voor het laatste half jaar van 2019 en het eerste half jaar van 2020 beschikbaar te stellen (N 20 in 2019 en 2020).

	fte	Vanaf 1-7- 2019	2020	Vanaf 2021
Raadsadviseur	0,25	N 11	N 22	N 22
Communicatieadviseur	0,20	N 8	N 16	N 16
Secretariaat	0,40	N 11	N 22	N 22
Uitbreiding formatie	0,85	N 30	N 60	N 60
Projectbudget/inhuur		N 20	N 20	
		N 50	N 80	N 60

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 50 in 2019, N 80 in 2020 en N 60 structureel vanaf 2021 te verhogen.

12. Stelpost afschrijving & rente (V 1.411 structureel vanaf 2022) - Beleidskeuze

Wij stellen u voor om het huidige beleid voor toenemende afschrijvings- en rentelasten aan te passen. Hiervoor kunnen de stelposten afschrijvingslasten en rente vrijvallen. Hieronder lichten we dit verder toe. Bij de Begroting 2019 hebben wij in de laatste jaarschijf 2022 twee stelposten opgenomen: een stelpost afschrijvingslasten van V 385 en een stelpost rente van V 1.026. Deze stelposten zijn gebaseerd op de voor het jaar 2023 berekende bedragen voor deze onderdelen. Het jaar 2023 viel toen nog buiten de termijn van de meerjarenbegroting.

De afschrijvingslasten nemen elk jaar toe, omdat het investeringsvolume hoger is dan de vrijval van afschrijvingslasten van activa die volledig zijn afgeschreven. Er is dus elk jaar meer ruimte van de begroting benodigd voor afschrijvingslasten.

De rente neemt ook jaarlijks toe, omdat uit de meerjarige liquiditeitsprognose blijkt dat er een financieringsbehoefte is en dat er hiervoor leningen afgesloten moeten worden.

Door deze bedragen van 2023 te begroten in 2022 hebben we budgettaire ruimte als het ware gereserveerd. Het vormt een voorbehoud om meerjarige verplichtingen aan te gaan die op de periode na de meerjarenbegroting tot een negatieve exploitatie kunnen leiden.

Hoewel wij het nut van beide stelposten voor dit doel inzien, denken wij dat wij dit ook kunnen bereiken door ervoor te zorgen dat we in de meerjarenbegroting een minimum positief saldo houden in de laatste jaarschijf.

Wij stellen u daarom voor om de beide stelposten vrij te laten vallen, wat leidt tot een voordeel van V 1.411 structureel vanaf 2022.

13. Stadsvisie (N 180 in 2019 en N 60 in 2020) – Beleidskeuze

In de huidige meerjarenbegroting zijn de budgetten voor het invoeren van de Omgevingswet en het opzetten van de Stadsvisie nog samengevoegd onder het budget van de Omgevingswet (in Programma 8). Vanaf dit jaar zullen we deze projecten splitsen en de hiermee gemoeide kosten actualiseren rekening houdend met de meest recente informatie.

Stadsvisie

De te verwachten kosten voor het opstellen van de Stadsvisie zijn als volgt:

	2019	2020
Procesbegeleiding	N 35	N 0
Externe projectleider Stadsvisie	N 75	N 45
Externe projectondersteuner	N 35	N 15
Externe communicatieadviseur	N 15	N 0
Organisatiekosten/participatiemiddelen	N 20	N 0
Totale lasten	N 180	N 60
Huidige meerjarenbegroting	N 0	N 0
Begrotingswijziging	N 180	N 60

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 180 in 2019 en N 60 in 2020 aan te passen.

14. Wachtgeldlasten (N 51 in 2019, N 57 in 2020, N 45 in 2021) – Onvermijdelijk

Conform het baten- en lastenstelsel berekenen wij met ingang van 2018, in afstemming met onze accountant, de wachtgeldlasten van een voormalig burgemeester en wethouder per jaar en worden deze ten laste van de exploitatie gebracht.

Op basis van de actuele berekeningen moeten we de lasten in onze begroting voor de komende jaren verhogen

Wij stellen u voor om de wachtgeldlasten op taakveld 0.1 te verhogen met N 51 in 2019, N 57 in 2020 en N 45 in 2021.

15. Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (N 44 in 2019 en N 88 vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Een aantal jaren geleden hebben zowel de VNG als de staatssecretaris van BZK gepleit om de verplichting af te schaffen voor het college om doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet uit te voeren.

Mede in het kader van de bezuinigingen in de jaren tussen 2010 en 2013 heeft u besloten om deze onderzoeken niet langer uit te voeren.

De voorgenomen wetwijziging is echter nooit feitelijk doorgevoerd en daardoor is de wettelijke verplichting per heden nog steeds actueel. In dat kader stellen wij u voor om met ingang van dit jaar de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken weer uit te gaan voeren en daartoe te besluiten tot een aanstelling van één fte assistent-concerncontroller. Voordeel van een ambtelijke aanstelling is dat zowel de kennis in huis geborgd wordt en dat (relatief dure) externe kosten zo veel als mogelijk voorkomen worden. Wij stellen u voor om de lasten te verhogen met N 44 in 2019 en N 88 vanaf 2020.

16. Bestuursadviseur 0,5 fte (N 22 in 2019 en N 44 structureel vanaf 2020)

Na een pilotperiode, die naar de mening van zowel de burgemeester als de gemeentesecretaris zeer succesvol is ervaren, stellen wij u voor te besluiten tot het structureel borgen van de bestuursadvisering ten behoeve van de burgemeester.

Wij stellen u voor 0,5 fte voor de bestuursadvisering van de burgemeester structureel te continueren. Voor 2019 leidt dat tot N 22 (50%) en vanaf 2020 tot N 44.

17. 1e Begrotingswijziging 2019 en Ontwerpbegroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten (V 15 in 2019 en N 99 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

1e Begrotingswijziging 2019

Er is een nieuw Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met de GR IJsselgemeenten die loopt tot en met 2021. Op basis van dit nieuwe DVO valt de werkplekvergoeding die de GR IJsselgemeenten aan de deelnemende gemeenten betaald lager uit, waardoor de gemeentelijke bijdrage met 33 daalt. Voor ons betekent dit een verlaging van de gemeentelijke bijdrage van 18.

Daarnaast dragen de deelnemende gemeenten vanaf 2018 de middelen die zij in de algemene uitkering van het gemeentefonds ontvangen voor implementaties bij. De middelen worden daarmee ingezet waarvoor ze zijn toegekend. Het huidige budget middelen implementatiewet is toegevoegd aan de gemeentelijke bijdrage volgens de verhouding 70:15:15 (Capelle, Krimpen en Zuidplas). Voor ons betekent dit een eenmalige verhoging van de gemeentelijke bijdrage van 10.

Ontwerpbegroting 2020

De begroting van de GR kent een aantal wijzigingen, zoals een algemene prijsindex, een stelpost Cao (1,9%) en het effect van de nieuw afgesloten Dienstverleningsovereenkomst.

De bedrijfsvoering van Sociale Zaken is aanvullend op bovenstaande onderwerpen gewijzigd door de ESF baten vanaf 2023 niet meer structureel in de begroting op te nemen en de GR IJsselgemeenten dit vooralsnog door middel van een taakstelling in de begroting zal opvangen.

Op de uitvoeringskosten ICT voert GR IJsselgemeenten net als vorige jaren een indexering van 3% door. Dit indexeringspercentage is een ervaringsgegeven: in de ICT-sector ligt de prijsindexering gemiddeld hoger dan in andere sectoren van de economie. Als we hiervoor niet compenseren ontstaat er uitholling van het budget.

Stelpost Cao 2020

Ons aandeel in de stelpost Cao 2020 bedraagt 149, waarvan voor Sociale Zaken 122 en voor ICT 27.

De verwerking van dit voorstel heeft betrekking op programma 0 en deelprogramma 6b:

Pr.		2019	2020	2021	2022	2023
0	Bedrijfsvoering ICT	V 23	V 26	V 26	V 26	V 26
0	Uitvoeringskosten ICT	N 0	N 107	N 106	N 71	N 81
0	Reserve bedrijfsvoering	N 8	N 18	N 19	N 54	N 44
	Totaal programma 0	V 15	N 99	N 99	N 99	N 99
6b	Bedrijfsvoering Sociale Zaken	N 15	N 50	N 50	N 50	N 50
6b	Totaal deelprogramma 6b	N 15	N 50	N 50	N 50	N 50
	Saldo	N 0	N 149	N 149	N 149	N 149

Naast de stelpost Cao resulteren de wijzigingen in de ontwerpbegroting in de volgende voordelen V 8 in 2019, V 18 in 2020, V 19 in 2021, V 54 in 2022 en V 44 in 2023. Wij stellen u voor deze voordelen te doteren aan de reserve bedrijfsvoering. Hiermee komt het saldo van dit voorstel per saldo uit op de stelpost Cao van N 149 vanaf 2020. Wij stellen voor de begroting hierop aan te passen.

18. Digitale transformatie (N 68 in 2019 en N 135 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Online dienstverlening is meer dan alleen de gemeentelijke website. Het gaat naast informatievoorziening ook over het aanbod van gebruiksvriendelijke online producten en diensten, webcare en samenspel van digitale front- en backoffice. Het is belangrijk dat wij de behoeften van Capellenaren en ondernemers centraal laten staan tijdens het ontwikkelen en aanbieden van online dienstverlening. Doorlopende verbetering van de online dienstverlening is voor onze gemeente een hoofdzaak, ook omdat inwoners en ondernemers dit steeds meer verwachten. Het gaat er om dat producten en diensten online kunnen worden aangevraagd en dat Capellenaren ook via online kanalen antwoord krijgen op hun verzoek. Daarom, en vanwege doelstellingen van programma's als de Digitale Agenda 2020, is investeren in verbetering van de online dienstverlening van groot belang.

Er is naast de toenemende online dienstverlening ook een enorme groei van het aantal sites waarmee wij ons als gemeente naar buiten presenteren. Ook hier geldt het belang van een goed samenspel tussen digitale front- en backoffice. Gebruikmaken van de mogelijkheden die het internet en computers ons bieden hoort daar natuurlijk bij. Daarom is digitale toegankelijkheid belangrijk, én verplicht voor de overheid. Als websites goed in elkaar zitten kunnen ze door iedereen worden gebruikt, ook door bezoekers met een beperking.

Om aan bovenstaande vraag te voldoen, betekent dit dat we de bestaande kennis en kunde in de organisatie moeten verbinden en de nieuw benodigde kennis en kunde moeten aantrekken rondom de online dienstverlening. Dit betreft de projectleiding online dienstverlening en een webmaster. Er is een inschatting van de kosten hiervan gemaakt. Dit resulteert in N 68 in 2019 en N 135 vanaf 2020.

Wij stellen u voor om de lasten betreffende de digitale transformatie te verhogen met N 68 in 2019 en N 135 vanaf 2020.

19. Vrijval Vennootschapsbelasting (V 145 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

In de meerjarenbegroting hebben wij N 165 gereserveerd voor vennootschapsbelasting die wij mogelijk zouden moeten betalen. Wij hebben hier onlangs een nul-aangifte voor ingediend. Onze accountant heeft daarom bij de Jaarrekening 2018 aangegeven dat er onvoldoende basis is om middelen hiervoor te reserveren, ook al bestaat de kans dat de belastingdienst niet akkoord gaat met de hoogte van de aangifte. Door deze lijn door te zetten in 2019 zal er naar verwachting de begroting verlaagd worden naar 20. De 20 is gereserveerd voor vennootschapsbelasting op reststromen uit de afvalverwerking.

Wij stellen u dan ook voor om de begroting met V 145 aan te passen, structureel vanaf 2019 en het risico te benoemen en te kwantificeren onder belastingen in de risicoparagraaf.

20. Stelpost lonen 2019 (N 260 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

In onze begroting hebben wij rekening gehouden met een stelpost lonen van N 708 structureel vanaf 2019. De werkelijke loonkosten laten een stijging zien van N 278 ten opzichte van de raming. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de pensioenpremies APB (2,0 % waarvan 1,4 % ten laste van de werkgever). Van onze stelpost resteert dus feitelijk nog een bedrag van N 430.

De huidige CAO loopt tot 1 januari 2019. Er zijn onderhandelingen gaande voor het afsluiten van een nieuwe cao voor de periode 2019-2020. Het gedane bod van de VNG als werkgever voor deze periode is 4,9%.

Wij stellen u voor – vooruitlopend op een nieuwe cao – rekening te houden met een stijging van de loonkosten in 2019 met 2,45 % - zijnde de helft van het gedane bod van de VNG - en daarvoor de stelpost lonen te verhogen met N 260 structureel vanaf 2019.

De definitieve gevolgen van een nieuwe cao (indien bekend) zullen meegenomen worden bij de actualisatie van de Begroting 2020 en Najaarsnota 2019.

21. Aandeel in stelpost lonen 2019 GR IJsselgemeenten (N 58 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

De GR IJsselgemeenten houdt in haar begroting rekening met een stelpost lonen van N 297. Ons gemeentelijk aandeel hierin N 202. De werkelijke loonkosten 2019 laten een stijging zien van N 103 ten opzichte van de raming. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de pensioenpremies APB

(2,0 % waarvan 1,4 % ten laste van de werkgever). Van de stelpost resteert dus feitelijk nog een bedrag van N 194. Ons gemeentelijk aandeel hierin is N 132.

De huidige CAO loopt tot 1 januari 2019. Er zijn onderhandelingen gaande voor het afsluiten van een nieuwe cao voor de periode 2019-2020. Het gedane bod van de VNG als werkgever voor deze periode is 4,9%.

Wij stellen u voor – vooruitlopend op een nieuwe cao – rekening te houden met een stijging van de loonkosten in 2019 van de GR met 2,45 % - zijnde de helft van het gedane bod van de VNG -, waardoor de stelpost zal stijgen met N 86 structureel vanaf 2019. Ons gemeentelijk aandeel hierin is N 58 structureel vanaf 2019.

De definitieve gevolgen van een nieuwe cao (indien bekend) zullen meegenomen worden bij de actualisatie van de Begroting 2020 en Najaarsnota 2019.

22. Stelpost prijzen (V 448 structureel vanaf 2019) – Beleidskeuze

Wij verwijzen u naar het voorstel Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden dat opgenomen is onder programma 7.

23. Voorziening onderhoud (N/V 737 in 2019, N/V 133 in 2020, N/V 172 in 2021, N/V 134 in 2022 en V/N 542 in 2023; N 61 in 2019, N 61 in 2020, N 60 in 2021 en N 61 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk

Uitgaven

In het eerste kwartaal van 2019 heeft de actualisatie van de Meerjaren onderhoudsplannen (MJOP) plaatsgevonden. Hierin is de prijsindexering meegenomen. Als gevolg van de actualisatie verschuiven de uitgaven over de verschillende jaren. Dit leidt tot hogere uitgaven in de jaren 2019, 2020, 2021 en 2022 en lagere uitgaven in 2023.

Wij stellen u voor om de uitgaven op de onderhoudsvoorziening te verhogen met 737 in 2019, 133 in 2020, 172 in 2021 en 134 in 2022 en daarnaast de uitgaven te verlagen 542 in 2023.

Dotatie

Tevens dient, om te bewerkstelligen dat de voorziening in de komende jaren structureel boven 0 blijft, de dotatie aan de voorziening met ingang van 2019 met N 93 te worden verhoogd.

In de Najaarsnota 2018 is er een voorstel opgenomen voor een dotatie aan de voorziening onderhoud ten behoeve van de bouwkostenindex. Abusievelijk is de dotatie onjuist over de verschillende programma's verdeeld. Dit leidt tot een verschuiving van de budgetten over de programma's. Dit heeft per saldo geen budgettair effect op de begroting.

Wij stellen u voor om per saldo een dotatie aan de voorziening onderhoud te doen van N 93 structureel vanaf 2019.

Programma	2019	2020	2021	2022	2023 e.v.
0	N 61	N 61	N 60	N 61	N 61
1	N 31	N 32	N 31	N 31	N 31
2	N 2	N 2	N 2	N 2	N 2
4	V 70	V 70	V 70	V 70	V 70
5A	V 26	V 27	V 26	V 27	V 27
5B	N 6	N 6	N 6	N 6	N 6
6A	N 68	N 67	N 69	N 69	N 69
7	N 13	N 13	N 13	N 13	N 13
8	N 8	N 9	N 8	N 8	N 8
Totaal	N 93	N 93	N 93	N 93	N 93

24. Opgavegericht werken (N 40 in 2019 en N 80 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze

Om de realisatie van het opgavegericht werken kracht bij te zetten en de energie die vanuit de verschillende opgaveteams opkomt te stimuleren is budget nodig. Hiermee pakken we door op de eerder succesvol ingevoerde wijkklungelden en geven we deze weer een structurele plek binnen het opgavegericht werken. De middelen worden ondergebracht bij de wijkwethouder. Vanuit dit budget kunnen opgaven financieel gesteund worden, waarbij de wijkwethouder zich laat adviseren door de gebiedsregisseur. Het gaat hierbij niet om de hoogte van het bedrag maar om de symboliek; de extra faciliterende rol die je hebt als gemeente. Het versterkt tevens de betrokkenheid van de gemeente als partner in de wijk. Het budget kan bijvoorbeeld ingezet worden voor promotiemateriaal van een activiteit om zo de Capellenaren te bereiken, ten behoeve van een korte interventie door derden, om een activiteit te bekostigen of het verzorgen van een training. Hiervoor is er een budget van N 10 per wijk en zodoende een totaalbudget van N 70 per jaar benodigd. Dit resulteert in een budget van N 35 voor de tweede helft van 2019 en N 70 structureel vanaf 2020.

Tevens is het van belang dat het Breed Overleg gefaciliteerd wordt, om zo de netwerkstructuur sterk en efficiënt te houden. In totaal gaat het dan om vier bijeenkomsten per wijk, totaal 24 bijeenkomsten (Capelle-West en 's-Gravenland hebben het brede overleg samengevoegd). Om dit te borgen is een budget van N 10 per jaar nodig voor het dekken van de kosten die ontstaan omtrent huur van locaties, catering, communicatieacties en vormgeving. Dit resulteert in een budget van N 5 voor de tweede helft van 2019 en N 10 vanaf 2020.

Wij stellen u voor om de lasten voor het opgavegericht werken te verhogen met N 40 in 2019 en N 80 structureel vanaf 2020.

25. Inzet Denk & Doe Mee!-fonds (N 832 / V 832 in 2019 en N 832 / V 832 in 2020) – Beleidskeuze

Voor de extra in- en externe ondersteuning om de voorstellen in het kader van het Denk & Doe Mee!-fonds succesvol te kunnen faciliteren, stellen wij u voor om eenmalig voor 2019 50 en eenmalig voor 2020 100 beschikbaar te stellen binnen het Denk & Doe Mee!-fonds.

Daarnaast stellen wij u voor de resterende middelen van het jaar 2018 ter hoogte van 1.664 in de jaren 2019 en 2020 beschikbaar te stellen (N 832 in 2019 en 2020) en te onttrekken aan het Denk & Doe Mee!-fonds (V 832 in 2019 en V 832 in 2020).

26. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 56 in 2021; V 9 vanaf 2022) – Onvermijdelijk

We hebben een omvangrijke en gevarieerde vastgoedportefeuille, waarmee wij invulling aan onze wettelijke taken geven en sociaal-maatschappelijke doelstellingen mogelijk maken. Ons vastgoed wordt gebruikt voor het leveren van laagdrempelige zorg en ondersteuning, en culturele activiteiten. Het zijn bovendien locaties waar we elkaar ontmoeten, waar sport en beweging plaats vindt, en waar we ruimte creëren voor nieuwbouwwontwikkelingen die bijdragen aan de kwaliteit van onze stad.

Met het Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) wordt inzicht gegeven in de wijze waarop we ons vastgoed inzetten om gemeentelijke doelen en ambities te bereiken. Wij rapporteren over ons maatschappelijk vastgoed en over nieuwe ontwikkelingen die invloed hebben op onze vastgoedportefeuille. Wij vertalen ambities en ontwikkelingen naar huisvestingsopgaven en wij noemen uitgangspunten voor de komende periode inclusief de hieruit voortvloeiende onderzoeksopgaven en –maatregelen. Het MPV fungeert hiermee als een sturingsinstrument.

Een van de ontwikkelingen die met dit MPV is opgepakt betreft de verduurzamingsopgave van ons gemeentelijk vastgoed. Gebaseerd op ambities uit onder andere het koersdocument Duurzaam Capelle en het programma duurzaamheid 2019-2022 "Slim op weg naar een duurzaam Capelle" onderzoeken wij dit jaar de verduurzamingsmogelijkheden voor ons gemeentelijk vastgoed. De wettelijke verplichtingen zijn reeds onderzocht en verwerkt in deze voorjaarsnota.

Wettelijk eisen verduurzaming vastgoed

Per 1 januari 2023 dient elk kantoor groter dan 100 m2 minimaal een energielabel C hebben. In dit kader hebben wij de verplichting om in ieder geval het gebouw van de Brandweerkazerne aan de Slotlaan te verduurzamen naar minimaal een label C. De overige kantoorgebouwen in ons bezit (> 100m2) beschikken al over een label C of hoger.

Daarnaast verplicht het Activiteitenbesluit milieubeheer bedrijven en instellingen om energie te besparen. In het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer is het noodzakelijk dat negen andere locaties worden verduurzaamd. Bij deze locaties is het nodig om de erkende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar.

Dit resulteert in een totaal investeringskrediet van 422, met een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Dit krediet zal als volgt worden verdeeld over de jaren: 1 in 2020, 421 in 2021. Dit resulteert in een afschrijvingslast van N 17 vanaf 2022. Deze lasten worden gedekt via besparingen op de lasten. Dit resulteert in een besparing op de lasten van V 2 in 2021 en V 53 vanaf 2022.

Wij stellen u voor een investeringskrediet beschikbaar te stellen van 1 in 2020 en 421 in 2021. Tevens stellen wij u voor de afschrijvingslasten te verhogen met N 17 vanaf 2022 en de lasten te verlagen met V 2 in 2021 en V 53 vanaf 2022.

Programma	Krediet			Afschrijvingslasten	Besparingen op de lasten	
	2020	2021	Totaal	v.a. 2022	2021	2022 e.v.
0	0	56	56	N 2	N 0	V 11
1	0	325	325	N 13	N 0	V 10
4	1	0	1	N 0	V 1	V 1
5A	0	38	38	N 2	N 0	V 30
6A	0	2	2	N 0	V 1	V 1
Totaal	1	421	422	N 17	V 2	V 53

27. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 0 (N 1.011 / V 1.011 in 2019 van N 228 / V 228 vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Wij stellen u voor de lasten van de bedrijfsvoering in 2019 met N 418 te verhogen en ingaande 2020 met V 31 te verlagen en de bedragen te egaliseren via de reserve bedrijfsvoering.

Het betreft de volgende mutaties:

Programma	2019	2020	2021	2022	2023
0. Bestuur	N 1.011	N 228	N 228	N 228	N 228
4. Onderwijs	V 37	V 37	V 37	V 37	V 37
5a. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 21	V 21	V 21	V 21	V 21
5b. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 3	V 3	V 3	V 3	V 3
6a. Sociale Infrastructuur	V 94	V 94	V 94	V 94	V 94
6b. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 23	V 23	V 23	V 23	V 23
6c. Wet Maatschappelijke Ondersteuning	V 388	V 45	V 45	V 45	V 45
6d. Jeugdhulp	V 19	V 19	V 19	V 19	V 19
7. Volksgezondheid en Milieu	V 18	V 18	V 18	V 18	V 18
8. Stadsontwikkeling	N 8	N 0	N 0	N 0	N 0
	N 418	V 31	V 31	V 31	V 31
Mutatie reserve bedrijfsvoering	V 418	N 31	N 31	N 31	N 31
	V 0	V 0	V 0	V 0	V 0

Binnen de reserve bedrijfsvoering hebben de grootste mutaties betrekking op de organisatie-ontwikkeling, de investeringen in ICT en de verwachte afdelingsresultaten 2019.

De organisatie heeft in 2018 de ambitie voor de (ambtelijke) organisatie voor de komende jaren vastgesteld. Daarmee is de in 2008 vastgestelde missie en visie herijkt. Het jaar 2019 is het jaar van het, samen met de gehele organisatie, uitwerken en daadwerkelijk implementeren van de ambitie in het project "Toekomstgericht organiseren". Over de organisatie-ontwikkeling bent u op initiatief van de portefeuillehouder P&O onlangs bijgepraat in een BOT-overleg. De directie heeft voor de ondersteuning en uitvoering van deze organisatie-ontwikkeling middelen beschikbaar gesteld. Ook voor investeringen op het gebied van ICT zijn extra middelen beschikbaar gesteld, mede gericht op het scherper invulling geven aan de opdrachtgever-opdrachtnemerrol vanuit onze organisatie naar de GR IJsselgemeenten.

Programma 1: INTEGRALE VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen nieuwe ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Versterken van brandpreventie.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Pilot Wijkbrandweerfunctionaris; 2. Actualiseren Beleidsregel brandveilig ontluchten gebouwen; 3. Opstellen Actieplan brandveiligheid voor hoge gebouwen met de focus op de verzorgingstehuizen en de seniorencomplexen.
Portefeuillehouder	Burgemeester
Stand van zaken	1. De wijkbrandweerfunctionaris is van start gegaan, er is een DVO afgesloten voor de inzet. 2. De beleidsregel en het actieplan onder 3 zijn samengebracht in de Prioriteitennota brandveiligheid Capelle aan den IJssel 2019 – 2022 die door uw raad is vastgesteld op 11 februari 2019 (BBV 1051326). Daarbij is aandacht voor kwetsbare objecten zoals verzorgingstehuizen en de seniorencomplexen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Stimuleren van Capellenaren (inwoners en ondernemers) om mee te werken aan een veilig Capelle.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Ondersteunen (burger)initiatieven op het gebied van buurtpreventieapps, buurtpreventieteams en burgernet; 2. Ondersteunen en faciliteren Politiekids trajecten op basisscholen; 3. Ondersteunen van samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, politie en gemeente voor een veilig ondernemingsklimaat (Keurmerk Veilig Ondernemen); 4. Introduceren app voor slachtoffers van straatintimidatie en terreur.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	1. Ondersteuning loopt; 2. Politiekids trajecten lopen dit schooljaar in de wijken Schenkel, Scholleveaar en Oostgaarde; 3. KVO-trajecten lopen; KVO de terp heeft 3de ster gehaald. KVO Rivium heeft in maart 2019 eerste ster gehaald; 4. Nog in ontwikkeling.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Vergroten van de veiligheid in buurten en wijken en het versterken van de synergie tussen de ingezette middelen op veiligheidsgebied.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. In aanvulling op het integraal veiligheidsbeleid(skader) 2019-2022 opstellen van een wijkveiligheidsplan voor elke wijk; 2. Zo nodig meer cameratoezicht in de openbare ruimte; 3. Inzetten van stadsmariniers om veiligheids- en leefbaarheidsproblemen in kwetsbare buurten aan te pakken;

	4. Verder uitwerken van de aanbeveling van de Rekenkamer om het complexe fenomeen van veiligheidsbeleving beter te kunnen duiden en de beïnvloeding daarvan te kunnen concretiseren.
Portefeuillehouder	Burgemeester en Hartnagel
Stand van zaken	1. Wijkveiligheidsplannen zijn in voorbereiding, naar verwachting in het tweede kwartaal 2019 ter besluitvorming; 2. Huidige cameraprojecten lopen; geen aanleiding voor nieuwe projecten; 3. Inzet van stadsmariniers in Rondelen, Florabuurt, Schollevaar, Hoven/Wiekslag/Hoekenbuurt; 4. De aanbevelingen worden uitgewerkt in de wijkveiligheidsplannen. Er is een stagiaire bezig met een afstudeeronderzoek over veiligheidsbeleving voor een verdere concretisering.
Prestatie (indicator)	

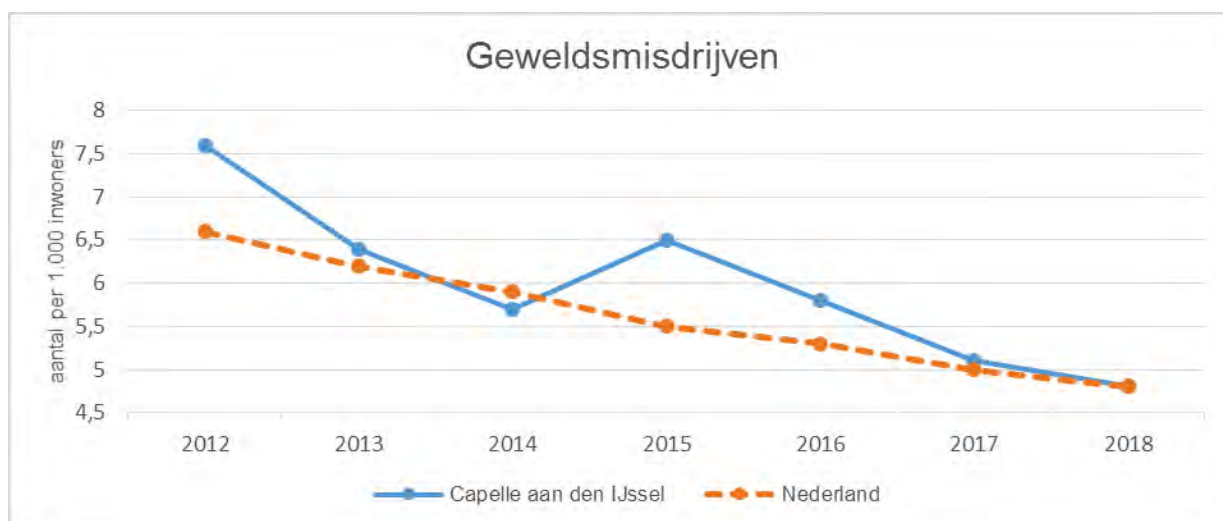
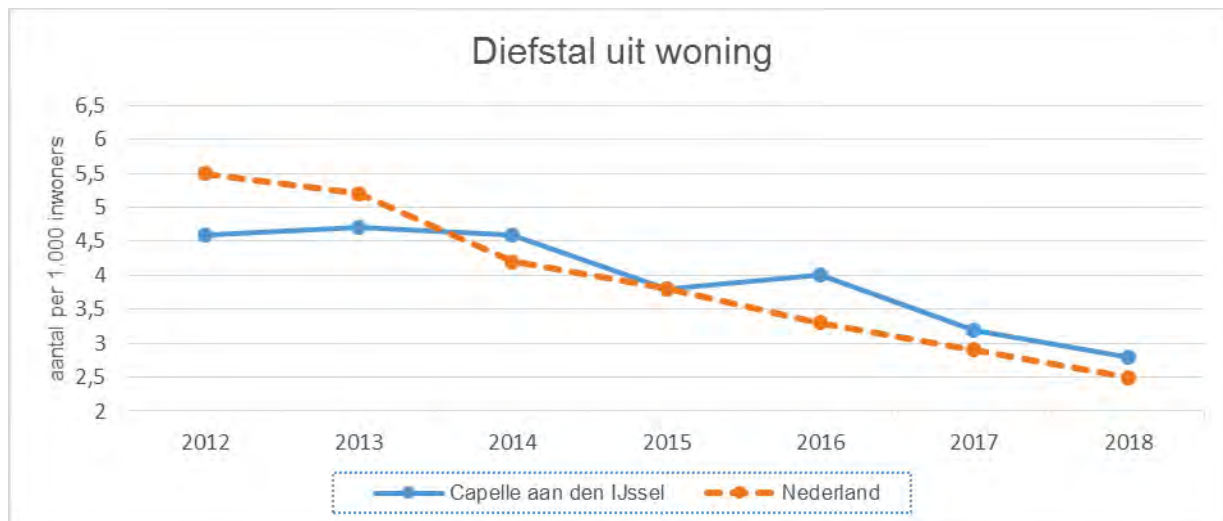
Wat willen we bereiken?	Bestrijden van (georganiseerde) criminaliteit en ondermijning van de rechtstaat.
Wat gaan we daarvoor doen?	Aanpassen beleid tegen ondermijning op basis van de uitkomsten van de evaluatie van de pilot Capels Interventie Team (CIT).
Portefeuillehouder	Burgemeester
Stand van zaken	De evaluatie van de pilot Capels interventieteam (CIT) als versterking van de ondermijningsaanpak is op 13 december 2018 vastgesteld door uw raad. De pilot CIT is daarmee beëindigd. De aanpak van ondermijnende criminaliteit is verder vormgegeven in het Integraal veiligheidsbeleid 5 dat op 14 april 2019 door uw raad is vastgesteld (BBV 1080528). In het IVB 5 is onze aanpak als prioriteit uitgewerkt.
Prestatie (indicator)	

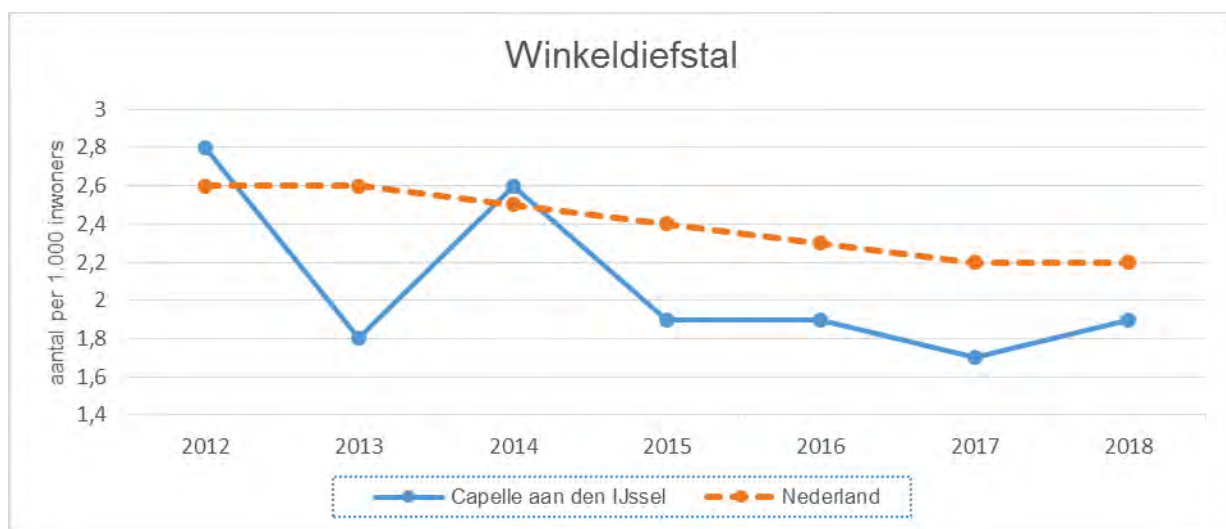
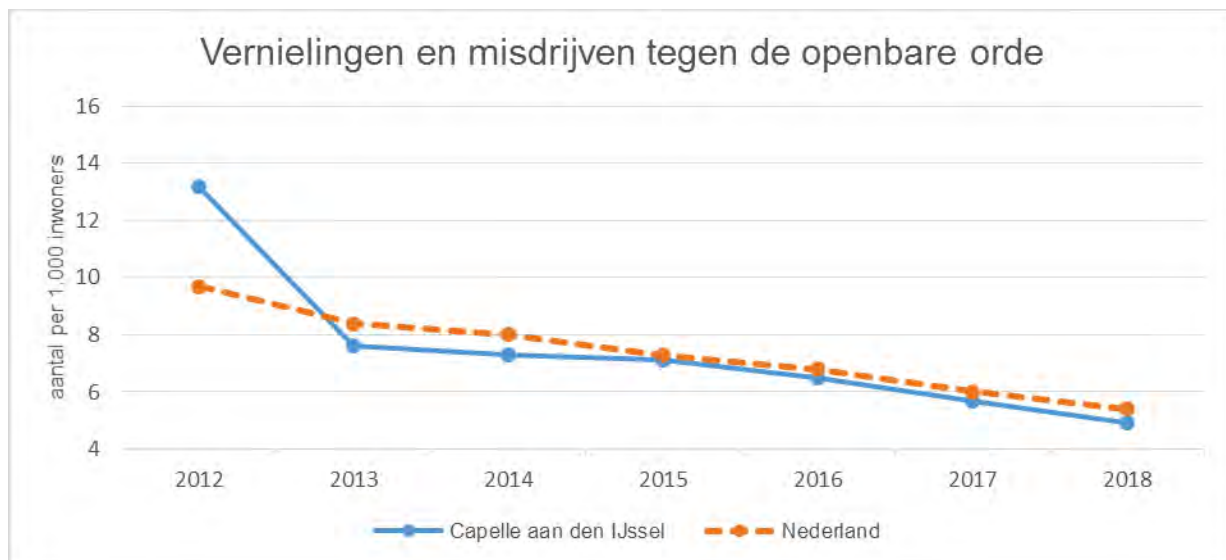
Wat willen we bereiken?	Aanpakken van overlastgevende en criminele Capellenaren.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Ondersteunen van het project Pak je Kans en taakstraffen door bureau Halt; 2. Uitvoeren van het regionaal convenant woonoverlast en aanpak woonoverlast 2016 onder leiding van de stadsmarinier woonoverlast; 3. Uitvoeren van persoonsgerichte aanpakken voor HIT-ers, veelplegers, personen met verward gedrag, geradicaliseerde personen en overvallers via het Veiligheidshuis Rotterdam en de gemeente; 4. Uitvoeren van de aanpak nazorg ex-gedetineerden.
Portefeuillehouder	Burgemeester en Hartnagel
Stand van zaken	1. Stichting Humanitas heeft de opdracht gekregen voor uitvoering van project pak je kans; uitvoering taakstraffen loopt; 2. Uitvoering loopt. De stadsmarinier Woonoverlast onderzoekt of het casusoverleg woonoverlast in structureel verband opgestart kan worden; 3. Deelname aan casusoverleg Veiligheidshuis loopt en uitvoering PGA-trajecten ook; 4. Uitvoering van de aanpak nazorg ex-gedetineerden loopt.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicator voor dit programma die niet is veranderd t.o.v. de Begroting 2019, is weergegeven in de bijlage in paragraaf 7.6. In het Integraal Veiligheidsbeleid 5 is vastgesteld dat wij geen aantallen meer nastreven. Wij monitoren deze aantallen wel.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Verlenen van omgevingsvergunningen brandveilig gebruik - verleende vergunningen - meldingen	Interne registratie	8 -	6 26	6 34	10 20	1 8
Verlenen van APV exploitatievergunningen	Interne registratie	32	14	14	25	4
Organiseren van en deelnemen aan rampenoefeningen	Interne registratie	10	15	11	12	1

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Afname criminaliteit	Politie regionale eenheid	3.406	3.029	2.732	Geen streefwaarde*	756
Reductie woninginbraken	Politie regionale eenheid	266	214	182	Geen streefwaarde*	60
Reductie straatroven	Politie regionale eenheid	30	24	21	Geen streefwaarde*	4
Reductie overvallen	Politie regionale eenheid	13	9	5	Geen streefwaarde*	1
Afname Capellenaren die zich wel eens onveilig voelen in eigen buurt	Buurtmonitor	Geen meting	31%	Geen meting	Geen streefwaarde*	n.n.b.

*) Wij streven geen aantallen meer na, maar monitoren deze wel.

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 7.331	N 462	N 7.793	N 7.775	N 7.933	N 7.943	N 7.943
Baten	V 629	N 0	V 629	V 661	V 661	V 661	V 661
Saldo van baten en lasten	N 6.702	N 462	N 7.164	N 7.114	N 7.272	N 7.282	N 7.282
Mutaties in reserves:							
Reserve eenmalige uitgaven	V 166	V 321	V 487	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	V 34	N 0	V 34	V 34	V 34	V 34	V 34
Totaal mutaties reserves	V 200	V 321	V 521	V 34	V 34	V 34	V 34
Resultaat	N 6.502	N 141	N 6.643	N 7.080	N 7.238	N 7.248	N 7.248

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Formatie team handhaving	N 92		N 92
Veiligheidsregio	N 18		N 18
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 321		N 321
Voorziening onderhoud	N 31		N 31
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 462	N 0	N 462
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			V 321
Totaal mutatie in de reserves			V 321
Mutatie Resultaat			N 141

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Formatie team handhaving (N 92 in 2019 en N 255 structureel vanaf 2020) - Beleidskeuze

Recent heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de formatie van de handhavingsorganisatie. Uit het onderzoek is een formatieadvies tot stand gekomen voor uitbreiding van het team handhaving. Voor de geadviseerde uitbreiding van het team bedragen de structurele kosten op jaarbasis N 255. Voor de invulling voor de resterende periode in 2019 bedragen de kosten voor de geadviseerde uitbreiding N 92. De uitbreiding is inclusief langere tijden dat de wijkhandhavers worden ingezet voor meer operationele straatcapaciteit.

Wij stellen u voor de lasten te verhogen met N 92 in 2019 en N 255 structureel ingaande 2020.

2. Bestuurlijke strafbeschikking, bestuurlijke boete (V 32 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze

Op dit moment hanteren wij bestuurlijke strafbeschikkingen, de opbrengst daarvan is voor het CJIB. Met ingang van 2020 gaan wij, waar mogelijk, over op bestuurlijke boetes waarvan de opbrengst ten gunste van de gemeente komt. Wij verwachten jaarlijks structureel V 32 meer aan bestuurlijke boetes. Wij stellen u voor de baten te verhogen met V 32 vanaf 2020.

3. Veiligheidsregio (N 18 in 2019 en N 272 vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Bij de Veiligheidsregio hebben zich na het vaststellen van de Begroting 2019 enkele ontwikkelingen voorgedaan, die verwerkt dienen te worden in haar 1ste begrotingswijziging 2019. Hieruit blijkt dat de gemeentelijke bijdrage is geactualiseerd naar het inwonersaantal per 1 januari 2018. Dit resulteert in een stijging van onze gemeentelijke bijdrage met N 18 in 2019.

Tevens geeft de Veiligheidsregio in haar Begroting 2020 aan dat er een structureel tekort zal zijn. In de Begroting 2020 wordt het accres dan ook geheel aangewend om prijsstijgingen en ontstane structurele tekorten te compenseren. Als gevolg daarvan is er geen dekking meer voor de lastenverhogingen die volgen bij de vaststelling van de cao 2019 en verder. In verband met deze ontwikkeling stellen wij voor een structurele stelpost vanaf 2020 op te nemen van N 132. Dit betreft ons relatieve aandeel in de stijging van de gemeentelijke bijdragen en is gebaseerd op het gedane bod van de VNG als werkgever van 4,9%.

Ten slotte is de bijdrage basiszorg vanaf 2020 verhoogd met zowel het toegestane accres van +3,4% als de extra bijdrage als gevolg van het wegvallen van de baten Openbaar Meldsysteem (OMS). Met dit laatste is in de meerjarenbegroting 2020 al rekening gehouden. Dit betekent dat de Capelse bijdrage basiszorg vanaf 2020 toeneemt met N 140, dat wordt veroorzaakt door de accresstijging en de aanpassing van de inwonersaantallen in de 1ste begrotingswijziging 2019.

Wij stellen u voor om de lasten voor de Veiligheidsregio te verhogen met N 18 in 2019 en N 272 vanaf 2020.

4. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 1 (N 321 / V 321 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Restantbudget aanvalsplan Straatroven en overvallen	N 101
Exploitatie gemeentelijk vastgoed - Slotlaan 121	N 35
Pilot wijkbrandweerfunctionaris	N 65
Weerbaarheid bestuur	N 120
Totaal	N 321
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 321

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

5. Voorziening onderhoud (N 31 in 2019, N 32 in 2020 en N 31 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

6. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 325 in 2021; N 3 vanaf 2022) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze

Het voorstel Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) is opgenomen onder programma 0.

Programma 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Vergroten van de verkeersveiligheid.
Wat gaan we daarvoor doen?	Samenwerken met scholen aan fietsexamens en schoolzones.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Fietsexamens: Ook dit jaar worden weer fietsexamens aangeboden aan het primair onderwijs. Op dit moment is bekend dat 10 basisscholen zullen deelnemen. Schoolzones: Bij elke basisschool (17 in totaal) realiseren we een verkeersveilige schoolzone door middel van fysieke maatregelen welke worden ondersteund door gedragsacties. Daarnaast faciliteren we de inzet van verkeersbrigadiers. Door zowel in te zetten op fysieke maatregelen als op het gedrag denken we een verbetering mogelijk te maken van de verkeersveiligheid rondom basisschoolomgevingen. Zie hiervoor ook het in deze voorjaarsnota opgenomen financiële beslispunt.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Verbeteren verkeersveiligheid 50 km/uur wegen Schollevaar.
Wat gaan we daarvoor doen?	Ter verbetering van de verkeersveiligheid in Schollevaar worden diverse verkeersveiligheidsmaatregelen gerealiseerd. Voor 2019 staan de volgende maatregelen in de planning waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij de IBOR-planning: 1. Middengeleider Burgemeester van Beresteijnlaan; 2. Ronde Burgemeester van Beresteijnlaan-Operalaan; 3. Uitritconstructie Burgemeester Bakkerlaan-Spoorlaan; 4. Aanpassen oversteken Kapellekensbaan-Vlinderbaan.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	1. Op de Burgemeester van Beresteijnlaan gebeuren veel eenzijdige ongelukken. We hebben onderzocht of er verbetering van de verkeersveiligheid mogelijk was met een rotonde. Deze oplossing ondervindt veel weerstand van de bewoners van het Ringvaartpark, omdat daarvoor de verkeersstromen door hun wijk anders komen te lopen. Er is een alternatieve maatregel bedacht waarbij voor de bocht aan beide zijden een drempel zal worden aangebracht. Aanwonenden zullen hierover binnenkort worden geïnformeerd. 2. De realisatie van de rotonde gaat in combinatie met het aangrenzende IBOR project 3.13 Aïda –Norma uitgevoerd worden om de overlast voor de buurt zo kort mogelijk te laten duren. Ter plaatse van de rotonde worden ook de riolering en enkele aanwezige duikers vervangen. De voorbereiding hiervan is reeds opgestart. Naar verwachting zal de uitvoering in de eerste helft van 2020 plaatsvinden.

	- De voorbereiding van de aanpassing aan uitritconstructie Burgemeester Bakkerlaan-Spoorlaan is opgestart en zal later dit jaar in onderlinge afstemming met andere Schollevaarse projecten worden uitgevoerd. - Diverse oversteken in de Kapellekensbaan en de Vlinderbaan moeten worden aangepast. Op hoofdlijn betekent dit dat de midden rustpunten van de fietsoversteekplaats verlengd worden tot 2,5m zodat een fietser zich veilig op kan stellen in het midden van de rijbaan. Veel van de betreffende oversteken bevinden zich echter op de doorgaande routes in Schollevaar. Door de grote hoeveelheid van werkzaamheden elders in de wijk worden deze routes ook als omleidingsroutes gebruikt. Er wordt daarom gewacht met het uitvoeren van deze werkzaamheden tot er een veilig moment is om de werkzaamheden uit te voeren. Daar waar het kan zal uiteraard worden aangehaakt bij IBOR gerelateerde werkzaamheden. De voorbereiding van de aanpassingen is reeds in gang gezet.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Verbeteren mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid.
Wat gaan we daarvoor doen?	- Opstellen van een nieuw Gemeentelijk Mobiliteitsplan (GMP), inclusief een uitvoeringsprogramma; - Realiseren van een Vervoersknooppunt Rivium; - Verlengen van de pilot van de nachtmetro; - Waterbusverbinding Gouda-Rotterdam (<i>N.B.: wachten is op de OV-visie van de regio Midden-Holland, naar verwachting is deze medio 2019 gereed</i>).
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	- In 2019 stellen wij een Programma Mobiliteit op, behorend bij de Stadsvisie. - De OV-vervoersknoop bij het Rivium (aansluiting parkshuttle op waterbus en vestiging GO-bikes) vordert langzaam maar gestaag. Zal ook in de komende jaren nog aandacht vergen. - Op 26 september 2018 heeft de Vervoersautoriteit MRDH ingestemd met de verlenging van de pilot nachtmetro. De verlenging houdt in dat de nachtmetro ook in 2019 voor een periode van ongeveer 1 jaar, circa 1 uur langer zal doorrijden in de nacht van vrijdag op zaterdag en in de nacht van zaterdag op zondag. - Wij hebben de OV-visie van de regio Midden-Holland nog niet ontvangen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Voldoende en gratis parkeervoorzieningen.
Wat gaan we daarvoor doen?	- In 2019 wordt uit de Uitvoeringsagenda Parkeren 2015-2018 nog het onderdeel "parkeren in het Stadshart" uitgevoerd, met name in de openbare ruimte; - Uitvoeren van een parkeerscan in Fascinatio die moet leiden tot maximale parkeerruimte in deze wijk.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	- Voor het onderdeel 'parkeren in het Stadshart' is een onderzoek gestart naar het invoeren van een parkeer verwijs systeem. - In Fascinatio is de parkeerdruk een aantal malen onderzocht. De verwachting is dat we dit jaar met een voorstel komen om de parkeerdruk te reguleren.

Prestatie (indicator)	
------------------------------	--

Wat willen we bereiken?	Verbeteren interwijkverbindingen per openbaar vervoer, inclusief IJssellandziekenhuis.
Wat gaan we daarvoor doen?	Door middel van het inzetten van een buurtbus, die wordt gereden door vrijwilligers, een structurele maatwerkvoorziening invoeren voor het lokale busvervoer.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Begin dit jaar zijn we in overleg getreden met de concessiehouder RET en de Vervoersautoriteit van de MRDH. Aan de hand hiervan hebben we meer duidelijkheid over de kosten voor de exploitatie van de buurtbus en de vrijwilligers. De financiële consequenties zijn verwerkt in deze Voorjaarsnota. Voor de interwijkverbindingen en de route naar het ziekenhuis zijn nu nog het kleine MAX-voertuig van De Koperwiek en de IJssellandpendel naar de metrohalte beschikbaar.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Er zijn voor dit programma geen in het BBV voorgeschreven indicatoren meer. De indicatoren *Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig* en *Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser* zijn in 2018 vervallen als gevolg van gewijzigd beleid bij bronhouder VeiligheidNL.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streefwaarde 2019	Meting 31-3-2019
Waardering voor het onderhoud van de bestrating	Bewonersenquête*	n.v.t.	5,9	n.v.t.	6,0	n.n.b.
Waardering voor het schoonmaken van de bestrating	Bewonersenquête*	n.v.t.	6,0	n.v.t.	6,0	n.n.b.
Aantal verkeersslachtoffers	Landelijke verkeersongevallenregistratie	67	58	39	**	n.n.b.
Aantal verkeersdoden	Landelijke verkeersongevallenregistratie	1	0	2	**	n.n.b.
Aantal letselongevallen	Landelijke verkeersongevallenregistratie	58	58	37	**	n.n.b.
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.183	6.250	5.893	6.500	1.175
% afhandeling binnen termijn		94,7%	98%	96%	98%	97%
Aantal meldingen snelherstel	Interne registratie	149	185	103	150	36
% afhandeling snelherstel binnen termijn		100%	99%	100%	100%	100%
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.v.t.	94%	98%	98%	97%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal verkeersdoden, -slachtoffers en letselongevallen, maar niet gepast

om hier streefwaarden voor op te nemen.

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 8.779	V 16	N 8.763	N 8.036	N 7.579	N 8.112	N 8.734
Baten	V 890	N 75	V 815	V 449	V 395	V 395	V 361
Saldo van baten en lasten	N 7.889	N 59	N 7.948	N 7.587	N 7.184	N 7.717	N 8.373
Mutaties in reserves:							
Reserve Openbare Ruimte	V 127	V 17.242	V 17.369	N 0	N 1	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	V 345	V 455	V 800	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 152	N 0	N 152	N 152	N 152	N 154	N 154
Algemene reserve	N 0	N 17.242	N 17.242	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal mutaties reserves	V 320	V 455	V 775	N 152	N 153	N 154	N 154
Resultaat	N 7.569	V 396	N 7.173	N 7.739	N 7.337	N 7.871	N 8.527

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
IBOR Verkeer en vervoer	V 275		V 275
Investerings IBOR Verkeer en Vervoer (Krediet 7.316)	V 185		V 185
Buurtbus	V 110	N 75	V 35
Vervoersknoop Rivium	N 47		N 47
Wijkontsluiting Schollevaar	N 60		N 60
Verkeersmaatregelen Dorpsstraat	N 30		N 30
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 455		N 455
Vrijval kapitaallasten investeringen	V 40		V 40
Voorziening onderhoud	N 2		N 2
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	V 16	N 75	N 59
Mutaties reserves			
Reserve Openbare Ruimte			V 17.242
Reserve eenmalige uitgaven			V 455
Algemene reserve			N 17.242
Totaal mutatie in de reserves			V 455
Mutatie Resultaat			V 396

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. IBOR Verkeer en vervoer (V 275 in 2019 en N 334 in 2020) – Onvermijdelijk

Wij verwachten in 2019 een voordeel V 275 op de exploitatielasten van Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer. Dit ontstaat door een verschuiving in de uitvoering van werkzaamheden bij Civieltechnische werken.

Civieltechnische werken

Enkele IBOR projecten verschuiven naar 2020 wat in 2019 éénmalig leidt tot een voordeel V 334.

Verkeersvoorzieningen

Voor een aantal verkeersborden binnen de gemeente hebben wij een onderhoudscontract met de NBD (voorheen ANWB). Door het overgaan van de ANWB naar de NBD is het onderhoud enkele jaren niet uitgevoerd. Wij willen in 2019 het resterende achterstallige onderhoud op de verkeersborden afronden. De kosten hiervoor bedragen éénmalig per saldo N 59.

Wij stellen u voor akkoord te gaan met bovenstaande wijzigingen wat leidt tot V 275 in 2019 en N 334 in 2020.

	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Onderhoud verharding	0	0	0	0	0	0
Civieltechnische werken	V 334	N 334	0	0	0	0
Openbare verlichting	0	0	0	0	0	0
Verkeersvoorzieningen	N 59	0	0	0	0	N 59
Totaal	V 275	N 334	N 0	N 0	N 0	N 59

2. Investerings IBOR Verkeer en Vervoer (Krediet 7.316 en V 185 in 2019, V 38 in 2020, V 1 in 2021, V 105 in 2022 en N 517 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk

Verschuiving in jaren

Door de aantrekkende economie zijn er meer projecten afkomstig van Stadsontwikkeling zoals de ontwikkeling van het centrum en Rivium. Dit legt een grote druk op onze capaciteit. Hierdoor moeten we afweten wat voorrang krijgt. De huidige economie heeft ook zijn effect op onze personele capaciteit, wat zijn weerslag heeft op onze planning. Daarnaast zorgen de nieuwe plannings van Eneco en Stedin voor een vertraging van onze projecten.

Aanramen

Het project Arica raakt zowel Verhardingen als Riolerings. In het project Arica, beter bekend als Waterweg, bieden wij diverse oplossingen op het gebied van wateroverlast en klimaatadaptatie. Onze ervaringen met deze mogelijkheden zullen de input zijn voor beslissingen wat betreft klimaatadaptatie in IBOR 2021-2025. Ook maken we werk met werk zodat we de komende dertig jaar niet meer aan de slag hoeven in dit gebied. Voor deze proeftuin is in 2019 een éénmalige extra investering nodig van 235 voor Verharding en 315 voor Riolerings.

De investering aan de Gerard Doustraat raakt zowel Verhardingen als Riolerings. Door het huidige economische klimaat is de aanbesteding hoger uitgevallen dan begroot. Gezien de noodzaak van vervanging in de Gerard Doustraat is in 2019 een éénmalige extra investering nodig van 133 voor Verharding en 190 voor Riolerings.

De hierboven vermelde investeringen van 315 en 190 voor riolerings voor project Arica en de Gerard Doustraat staan opgenomen in programma 7 onder Investerings Riolerings.

De rechtbank heeft in april 2019 uitspraak gedaan inzake het geschil betreffende de reconstructiewerkzaamheden in de Instrumentenbuurt Zuid. De rechtbank heeft de aannemer in het gelijk gesteld. Aangezien dit geschil betrekking heeft op de periode voor 2019 is de betaling ten laste van boekjaar 2018 gebracht. Dit resulteert voor Verharding en Civieltechnische werken gedurende de afschrijvingstermijn van 30 jaar in N 11 per jaar ingaande 2019. Voor meer informatie verwijzen we naar de collegebrief van week 24 2019.

Jaarschijf 2023

De VJN 2019 is het eerste moment om de jaarschijf 2023 op te nemen in de begroting. Hiervoor is een investeringsbedrag van 6.363 benodigd. De voorbereidende werkzaamheden voor de investeringen in 2023 starten reeds in 2022, daardoor zien we in 2022 de aanraming toenemen. In 2023 zien we een toename in de afschrijvingen van 201 als gevolg van verschuivingen in de kredieten welke voor het eerst in 2023 gaan leiden tot afschrijvingslasten.

Wijziging op de kredieten

Taakveld 2.1	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Verschuiving in de jaren	-2.920	-868	-1.823	5.611	0	0
Aframen/aanramen	-2.066	1.088	497	1.434	0	953
Jaarschijf 2023	0	0	0	0	6.363	6.363
Totaal	-4.986	220	-1.326	7.045	6.363	7.316

Afschrijvingen

2019	2020	2021	2022	2023
V 190	V 29	V 20	V 97	N 201
N 5	V 9	N 19	V 8	N 316
0	0	0	0	0
V 185	V 38	V 1	V 105	N 517

Wij stellen u voor akkoord te gaan met de bovenstaande wijzigingen waarbij de investeringskredieten worden verlaagd met 4.986 in 2019 en 1.326 in 2021 en worden verhoogd met 220 in 2020, 7.045 in 2022 en 6.363 in 2023. Als gevolg van de wijzigingen op de afschrijvingen stellen wij u voor de lasten te verlagen met 185 in 2019, 38 in 2020, 1 in 2021 en in 2023 de lasten te verhogen met 517.

3. Schoolzones basisscholen (Krediet 69 in 2020 en kapitaallast N 2 ingaande 2021; exploitatie N 63 eenmalig in 2020 en N 6 structureel ingaande 2020) – Beleidskeuze

In het coalitieakkoord 2018 – 2022 ‘Met het oog op morgen’ geven we aan dat we ons gaan richten op verkeersveiligheid, zeker op kwetsbare verkeersdeelnemers als voetgangers en fietsers. Er wordt op grote schaal verkeersonveiligheid ervaren rondom schoolomgevingen. De meldingen en klachten variëren van onveilige oversteken, foutief en gevaarlijk parkeren, asociaal en onveilig rijgedrag, subjectieve verkeersonveiligheid en (bijna) ongevallen.

De hoeveelheid klachten en meldingen laat de noodzaak zien voor meer verkeersveilige schoolomgevingen. In de gesprekken met de schoolleiding kwam de wens regelmatig naar voren om schoolomgevingen meer herkenbaar te maken. Door middel van fysieke middelen willen we weggebruikers attenderen dat zij een zgn. “schoolzone” betreden (BBV 1081813). Door de combinatie van bebording en wegdek rijdt de weggebruiker door een duidelijk ‘poort’ de nieuwe schoolzone in. Weggebruikers passen hierdoor bewust of onbewust het gedrag aan. Aanwezige verkeersbrigadiers zullen er op toezien dat het gedragsprogramma wordt nageleefd.

Voor de basisscholen in Capelle komt dit in totaal op 17 schoolzones. De kosten voor de schoolzones en het aansluitende gedragsprogramma komen in aanmerking voor subsidie van de MRDH. De subsidie vragen we bij MRDH aan in oktober 2019. In oktober 2020 vragen we opnieuw subsidie aan voor de afrondende maatregelen in 2021. We stellen u voor de subsidiebaten pas in de begroting op te nemen als de MRDH een positieve subsidiebeschikking heeft afgegeven.

De totale kosten van het instellen van schoolzones op basisscholen zijn als volgt:

Omschrijving	2020	2021 e.v.
Bestrating en markering (krediet)	69	
	69	
Lasten:		
Verkeersborden en beheer	N 17	
Educatie	N 23	
Communicatie	N 1	
Onvoorzien	N 22	
Kapitaallasten		N 2
Verkeersbrigadiers	N 6	N 6
Totaal	N 69	N 8

Voor de fysieke maatregelen stellen wij u voor een krediet van 69 ter beschikking te stellen in 2020, de kapitaallasten in de begroting structureel te verhogen met N 2 ingaande 2021, de lasten in de begroting 2020 eenmalig met N 63 te verhogen en voor het faciliteren van de verkeersbrigadiers de lasten in de begroting ingaande 2020 structureel met N 6 te verhogen.

4. Buurtbus (V 110 / N 75 in 2018, V 25 / N 40 in 2020, V 25 / N 40 in 2021, V 25 / V 35 in 2022, V 25 structureel ingaande 2023 – Beleidskeuze

Zoals vastgelegd in de motie "Een buurtmobiel is goed voor een mobiele buurt" van 4 juli 2017 is in de Najaarsnota 2018 4.2.6 en de 1^e begrotingswijziging 2019 2.4.1 meerjarig budget beschikbaar gesteld voor het structureel opzetten van een buurtbus. Begin dit jaar zijn we in overleg getreden met de concessiehouder RET en de Vervoersautoriteit van de MRDH. Aan de hand hiervan hebben we meer duidelijkheid over de kosten voor de exploitatie van de buurtbus en de vrijwilligers (deze vallen lager uit), maar is ook de aangevraagde subsidie (voor drie jaar) naar beneden aangescherpt en doorgeschoven naar 2020.

Wij stellen u voor de budgetten conform de onderstaande tabel meerjarig aan te passen:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
Kosten exploitatie en vrijwilligers	N 60	N 110	N 110	N 110	N 110
Huidige meerjarenbegroting	N 170	N 135	N 135	N 135	N 135
Begrotingswijziging lasten	V 110	V 25	V 25	V 25	V 25
Subsidie MRDH	N 0	V 35	V 35	V 35	N 0
Huidige meerjarenbegroting	V 75	V 75	V 75	N 0	N 0
Begrotingswijziging baten	N 75	N 40	N 40	V 35	N 0

5. Vervoersknoop Rivium (N 47 in 2019, N 65 / V27 in 2020, V 28 in 2021 en 2022 en V 29 in 2023) – Beleidskeuze

Vanaf 2020 ontvangen we structurele reclame inkomsten van de parkshuttle (V 27 in 2020, V28 in 2021 en V 29 in 2023). Daartegenover staan extra kosten in 2019 en 2020 (N 47 in 2019 en N 65 in 2020). Het totaal aan lasten en baten van deze wijziging over de periode 2019 tot en met 2023 is per saldo nul.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 47 in 2019 en N 65 in 2020 en de baten met V 27 in 2020 en V 28 in 2021 en V 29 in 2022 te verhogen.

6. Wijkontsluiting Schollevaar (N 60 eenmalig in 2019 en N 30 in 2020) – Beleidskeuze

Voor de uitvoering van het project Wijkontsluiting Schollevaar is in 2015 een krediet beschikbaar gesteld van 3.000. Omdat we bij de aanpassingen op de rondweg in Schollevaar zoveel mogelijk aansluiten bij de IBOR-planning is hiervan tot nu toe slechts een klein deel uitgegeven. Dit jaar gaan we daadwerkelijk in uitvoering en wordt er gewerkt aan het verbeteren en verkeersveiliger maken van:

1. De bocht op de Burgemeester van Beresteijnlaan;
2. De rotonde aan de Burgemeester van Beresteijnlaan - Operalaan;
3. De uitritconstructie aan de Burgemeester Bakkerlaan - Spoorlaan;
4. Het aanpassen van de oversteek op de Kapellekensbaan - Vlinderbaan.

Tijdens de voorbereidingen is naar voren gekomen dat de verkeersonveiligheid groter was dan gedacht. Dit heeft onder andere geleid tot kostenverhogende aanpassingen in het ontwerp voor Burg. Van Beresteijnlaan. Hierover is ook meer communicatie met de bewoners noodzakelijk. Omwonenden denken mee over de benodigde ingrepen en er wordt actief gecommuniceerd over de uitvoering (Doe Mee aanpak). Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N60 in 2019 en N30 in 2020 te verhogen.

7. Verkeersmaatregelen Dorpsstraat (N 30 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

De verkeerssituatie in de Dorpsstraat geeft al jaren aanleiding tot klachten en meldingen vanuit de bewoners in en rondom dit gebied. Vanaf oktober 2018 hebben we diverse bewonersbijeenkomsten georganiseerd om gezamenlijk tot een oplossing te komen. Naast het uitvoeren van een aantal relatief goedkope maatregelen (plaatsen van bebording, uitbreiden van verkeersverboden en het afsluiten van de Plantsoenstraat voor gemotoriseerd verkeer door het plaatsen van een plantenbak), zullen er ook meer ingrijpende maatregelen in het wegdek worden getroffen. Dit gaat dan om het aanpassen van de inritconstructie Dorpsstraat-Ketensedijk, het plaatsen van twee 30km-drempels en de bijbehorende plankosten. Het trilling onderzoek en de snelheidsmetingen zullen uit bestaand budget gedekt worden. Voor het uitvoeren van de fysieke maatregelen stellen wij u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 30 in 2019.

8. Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (V/N 17.242 in 2019, V 803 in 2020, V 469 in 2021 en N 185 ingaande 2022) - Beleidskeuze

In het kader van zowel het verder transformeren van de begroting, het verder verhogen van de transparantie van de begroting als het daarbij bevorderen van het (meer) sturen op kasstromen, stellen wij u voor om een aantal bestemmingsreserves op te heffen vanaf effectief eind 2019. Dit betreffen de reserves HAG, Openbare Ruimte c.s. en Sociaal Domein. Voor de reserve Openbare ruimte c.s. stellen we voor het onderdeel "Water" wel in stand te houden. Dit doordat er sprake is van mogelijk zeer grote fluctuaties (en lastig gebleken voorspelbaarheid) in de jaarlijkse bedragen in het kader van het dynamische baggerprogramma van het Hoogheemraadschap.

Er bestaat een wezenlijk verschil tussen enerzijds een reserve dat als dekkingsmiddel kan worden ingezet versus het gegeven dat een reserve niet ingezet kan worden als financieringsmiddel anderzijds. In een bestemmingsreserve zit namelijk geen geld.

De financiële gevolgen van inhoudelijke/beleidsmatige keuzes worden, na opheffing van de bestemmingsreserves, duidelijker zichtbaar in de begroting. Daarnaast is dit in lijn met het advies van de Raadswerkgroep SIR. Zij hebben eveneens geadviseerd een aantal bestemmingsreserves op te heffen.

Mede gelet op de in totaal zeer negatieve saldo onttrekking over 2019 van de drie bestemmingsreserves, stellen wij u voor om de bestemmingsreserves te laten opheffen effectief per de datum 31 december 2019. De op dat moment feitelijk in de bestemmingsreserve aanwezige saldi zijn als volgt: HAG: 8.090, Sociaal Domein: 115 en Openbare Ruimte c.s. excl. Water: 22.960 (is totaal 31.165). Dit leidt tot de volgende mutaties:

	2019	2020	2021	2022	2023
Programma 2 (Openbare Ruimte c.s.)	V/N 17.242	V 803	V 469	N 185	N 185
Programma 5b (Openbare Ruimte c.s. (excl. Water)	V/N 5.718	N 36	N 29	N 35	N 35
Programma 6d (Sociaal Domein)	V/N 115	V 292	V 1.264	V 769	V 769
Programma 8 (HAG)	V/N 8.090	N 1.279	N 2.226	V 375	V 375
Totaal	V/N 31.165	N 220	N 522	V 924	V 924

We stellen u voor de genoemde reserves in 2019 te laten vrijvallen (V 31.165) en te doteren aan de algemene reserve (N 31.165). Daarnaast stellen wij u voor om de reeds geraamde mutaties vanaf 2020 ten laste/gunste te brengen van de exploitatie wat leidt tot N 220 in 2020, N 522 in 2021 en V 924 vanaf 2022.

9. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 2 (N 455 / V 455 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
P-plaats Aert van Nesstraat	N 45
Vervoersknoop Rivium	N 200
Gemeentelijk mobiliteitsplan	N 175
Wervingscampagne buurtbus	N 35
Totaal	N 455
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 455

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

10. Vrijval kapitaallasten investeringen (V 40 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Op enkele budgetten in de begroting 2019 zijn de werkelijke kapitaallasten lager dan geraamd. De oorzaak hiervan is dat investeringen zijn getemporeerd.

Het betreft de volgende taakvelden:

2.1 Verkeer en Vervoer	V 40
3.1 Economische ontwikkeling	V 38
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	N 3
8.3 Wonen en bouwen	V 23
Totaal	V 98

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met in totaal V 98 af te ramen.

11. Voorziening onderhoud (N 2 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

Programma 3: ECONOMIE

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Versterken van de positie van Capelle aan den IJssel als economische motor, door de groei van de economie en de werkgelegenheid.
Wat gaan we daarvoor doen?	Opstellen Economische Agenda 2019-2023.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Op 12 maart 2019 is het Programma Economie door ons vastgesteld (BBV 1078692). Op 2 april 2019 is het Programma Economie behandeld in de raadscommissie SLE, waarna het stuk als hamerstuk is doorgestuurd naar uw raad ter vaststelling op 15 april 2019. Na vaststelling van het Programma gaan wij door met de uitvoering van de acties uit het Uitvoeringsprogramma.
Prestatie (indicator)	

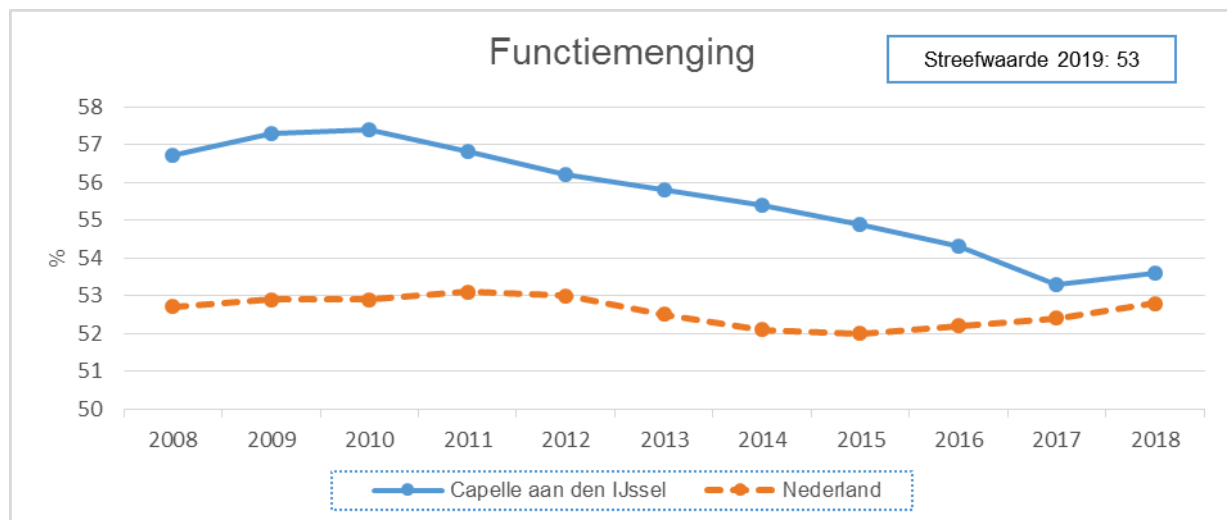
Wat willen we bereiken?	Revitaliseren van kantoor- en bedrijfslocaties.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Transformeren van leegstaande gebouwen met behoud van bedrijvigheid; 2. Uitvoeren BIZ Plan Capelle XL 2016-2020 en BIZ Plan Capelle West 2017-2021; 3. Opstellen van een leidraad Visie Hoofdweggebied; 4. Uitvoeren actieagenda Het Nieuwe Rivium; 5. Deelname KVO-trajecten winkelcentra Koperwiek, De Terp, Scholver en bedrijvenlocaties Hoofdweg en Rivium. De inzet voor 2019 wordt gericht op hercertificering en het behalen van het volgende kwaliteitsniveau (gemeten in sterren) per werklocatie; 6. Transformeren naar een duurzame economie.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	1. Samen met ontwikkelaars, bedrijven en het accountmanagement wordt gekeken waar bedrijven binnen Rivium én Capelle gehuisvest kunnen worden zodat deze bedrijvigheid behouden wordt in Capelle; 2. De plannen van de BIZ Capelle XL en BIZ Capelle West worden uitgevoerd; 3. Momenteel vinden er afstemmingsgesprekken plaats met de BIZ Capelle XL. Naar verwachting wordt de leidraad in het derde kwartaal 2019 door ons vastgesteld. 4. In het tweede kwartaal 2019 wordt het gebiedspaspoort Rivium 2.0 besproken in uw raad. Deze vervangt de actieagenda Het Nieuwe Rivium; 5. In 2019 zijn er enkele trajecten gestart met KVO. Op 14 maart 2019 heeft het Parkmanagement Rivium een KVO-certificaat in ontvangst genomen. Op 11 mei 2019 is een KVO-ster uitgereikt aan winkelcentrum De Terp. 6. In het Programma Economie is duurzaamheid één van de zes thema's. Samen met het bedrijfsleven en stakeholders gaan wij samen aan de slag om de Capelse economie te verduurzamen.
Prestatie (indicator)	

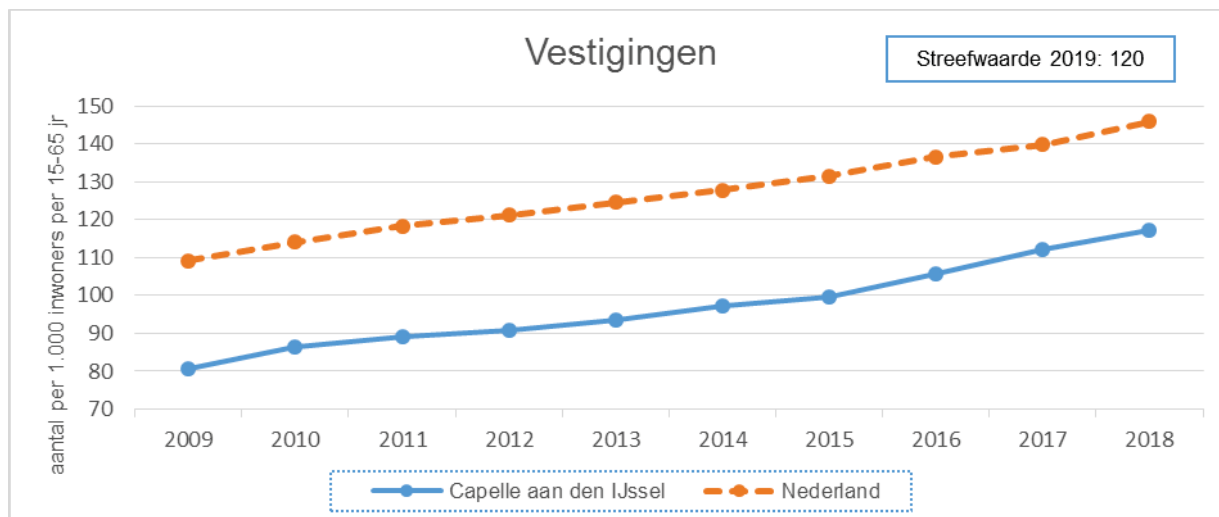
Wat willen we bereiken?	Voortzetten van de goede relatie met ondernemers.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Optimaal uitvoeren van het accountmanagementplan; 2. Deelname aan verkiezing "MKB-vriendelijkste" gemeente van NL; 3. Samenwerken MKB Rotterdam intensiveren; 4. Faciliteren van nieuwe ideeën om economische samenwerking te bevorderen (o.a. ondernemersontbijt).
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	1. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw accountmanagementplan. De verwachting is dat deze in het tweede kwartaal 2019 door ons wordt vastgesteld; 2. In de verkiezing voor de MKB-vriendelijkste gemeente is Capelle op de ranglijst van Zuid-Holland geëindigd als 9^e van 52 deelnemers. Het accountmanagersteam van Capelle is naar voren gekomen als beste gemeente van Zuid-Holland op het gebied van dienstverlening aan ondernemers; 3. In 2018 is Capelle een public partnership aangegaan met MKB Rotterdam; 4. Samen met ondernemers zitten wij regelmatig om de tafel om de economische samenwerking te bevorderen. In het tweede kwartaal van 2019 wordt er weer een ondernemersontbijt georganiseerd.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

- **Overige beleidsindicatoren**

Taakveld 3.1 t/m 3.4

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Aantal bedrijven	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	n.b.**	115	n.b.**
Aantal arbeidsplaatsen	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)	*	*	n.b.***	825	n.b.***
Bezettingsgraad Rivium	Interne registratie	53,3%	53,0%	63,4%.	68,0%	n.n.b.
MKB-vriendelijkste gemeente van Zuid-Holland	Ministerie van Economische Zaken	2e van Zuid-Holland, 15e van Nederland	Geen meting	Geen meting	1e van Zuid-Holland, 10e van Nederland	9e van Zuid-Holland, 67e van Nederland
De relatieve cijfers ten aanzien van leegstand kantoren (in verhouding met landelijke cijfers)	Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)	1,80 (17,4%)	Geen meting	n.n.b.	1,75	n.n.b.

*) Andere bron en eenheid waardoor de meting van 2016 en 2017 niet te vergelijken zijn.

**) Indicator is op waarstaatgemeente.nl met de bron LISA niet meer in deze vorm beschikbaar. Vanaf heden komt deze indicator te vervallen en gebruiken wij de landelijke indicator "Vestiging".

***) Indicator is op waarstaatgemeente.nl met de bron LISA niet meer in deze vorm beschikbaar. Vanaf heden komt deze indicator te vervallen en gebruiken wij de landelijke indicator "Banen".

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 3 Economie	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 2.149	V 39	N 2.110	N 1.377	N 1.380	N 1.385	N 1.385
Baten	V 1.351	N 212	V 1.139	V 1.130	V 1.130	V 1.130	V 1.130
Saldo van baten en lasten	N 798	N 173	N 971	N 247	N 250	N 255	N 255
Mutaties in reserves:							
Reserve eenmalige uitgaven	V 250	V 305	V 555	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve Centrummarkt	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve herstr.actief grondbeleid	V 122	N 0	V 122	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 59	N 0	N 59	N 59	N 59	N 59	N 59
Totaal mutaties reserves	V 313	V 305	V 618	N 59	N 59	N 59	N 59
Resultaat	N 485	V 132	N 353	N 306	N 309	N 314	N 314

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Revitalisering De Scholver (Krediet 550)	N 7	V 15	V 8
Leidraad Hoofdweggebied	N 44		N 44
Het Nieuwe Rivium	V 133		V 133
Horeca Zandrak	V 227	N 227	N 0
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 305		N 305
Vrijval kapitaallasten investeringen	V 35		V 35
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	V 39	N 212	N 173
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			V 305
Totaal mutatie in de reserves			V 305
Mutatie Resultaat			V 132

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Revitalisering De Scholver (Krediet 550 in 2019; Kapitaallast V 23 in 2019, N 18 ingaande 2020 en N 30 / V 15 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

De aanpassingen aan winkelcentrum De Scholver en het Pier Panderplein zijn nog niet afgerond en lopen door in 2019. Er zijn meerdere redenen voor de aanvraag van het extra krediet voor de aanleg van het Pier Panderplein. Wij hebben te maken gehad met:

- **Kosten voor bestrating, openbare verlichting en groen** die niet eerder zijn meegenomen in de raming
- **Onvoorzien meerwerk**
Het meerwerk komt voort uit complicaties in verband met aanpassingen en aansluitingen op bestaande betonconstructies die vooraf niet konden worden voorzien. Dit gold voor de uitbreiding van het bestaande terras waarbij voortgebouwd moest worden op de locatie van de gesloopte hellingbaan en ook voor het bestaande terras waarbij een oplossing voor een waterdichte constructie gezocht moest worden.
- **Werk-met-werk maken**
Tijdens de werkzaamheden zijn twee keuzes gemaakt die hebben geleid tot een bijdrage (340) vanuit de onderhoudsbudgetten van Stadsbeheer:
 - een andere ophoogmethode voor het plein (BIMS);
 - het meenemen van een deel van het aangrenzend openbaar gebied, vooruitlopend op toekomstige werkzaamheden.

In totaal bedragen de extra kosten 890. Na aftrek van de bijdrage van 340, leidt ertoe dat een aanvullend krediet van 550 nodig is.

De te maken plankosten bedragen in 2019 N 30. Daarnaast hebben we inkomsten van V 15 door een grondverkoop.

Wij stellen u voor het krediet met 550 te verhogen, de kapitaallasten in 2019 met V 23 te verlagen, de kapitaallasten ingaande 2020 met N 18 te verhogen en eenmalig in 2019 de lasten met N 30 en de baten met V 15 te verhogen.

2. Leidraad Hoofdweggebied (N 44 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

In de Voorjaarsnota 2018 3.4.4. is budget beschikbaar gesteld (60) voor het opstellen van een leidraad van het Hoofdweggebied. Deze leidraad zal Omgevingswetproof worden opgesteld samen met de eigenaren, bedrijven en de BIZ. Dit budget werd gedekt door een onttrekking aan de Reserve Herstructurerings Actief Grondbeleid. Met het opheffen van de Reserve HAG stellen wij u voor de lasten in de begroting in 2019 eenmalig met N 44 te verhogen.

3. Het Nieuwe Rivium (V 133 in 2019, V 11 in 2020 en V 12 ingaande 2021) – Technisch

Kortheidshalve verwijzen wij u naar Programma 8.

Wij stellen u voor deze lasten in de begroting onder te brengen in programma 8 (V 133 in 2019, V 11 in 2020 en V 12 ingaande 2021). Het nadeel treft u onder programma 8 aan.

4. Horeca Zandrak (V 227 / N 227 eenmalig in 2019) – Technisch

In de Voorjaarsnota 2018 3.4.5 is in 2019 budget beschikbaar gesteld voor de grondexploitatie van horeca Zandrak. Dit budget is verwerkt in programma 3 (N 227 / V 227 eenmalig in 2019). Wij stellen u voor deze lasten en baten in de begroting onder te brengen in programma 8. De tegenboeking treft u onder programma 8 aan.

5. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 3 (N 305 / V 305 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Hoofdweg Vak A Middellange termijn	N 235
BIZ Capelle-West	N 70
Totaal	N 305
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 305

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

6. Vrijval kapitaallasten investeringen (V 35 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Vrijval kapitaallasten investeringen is opgenomen onder programma 2.

Programma 4: ONDERWIJS

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Het binnen het kader van de wettelijke regelingen voorzien in de huisvesting van scholen voor openbaar en bijzonder onderwijs.
Wat gaan we daarvoor doen?	Zorgen voor voldoende en veilige onderwijshuisvesting op het grondgebied van de gemeente door uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	In 2018 is gestart met de uitvoering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO). In januari 2019 heeft het college besloten (BBV 1063380) om, in het kader van uitvoering van het SHO, voor de ontwikkelingen aan de Meeuwensingel en Alkenlaan beschikkingen af te geven voor vervangende nieuwbouw van de desbetreffende scholen. Tegelijkertijd heeft het college besloten tot verhuizing van de CSV naar de huidige Eben Haëzerschool (in september 2019) en het in 2019 realiseren van tijdelijke onderwijshuisvesting aan de Lijstersingel. Besluitvorming over eventuele nieuwbouw van scholen in het Florabuurt gebied wordt gekoppeld aan de gebiedsvisie Florabuurt die naar verwachting eind 2019 wordt vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2019 heeft daarnaast een startoverleg plaatsgevonden voor de nieuwbouw van de tweede fase Comenius College. De verwachting is dat deze tweede fase in 2026 opgeleverd kan worden.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Het voorkomen en bestrijden van educatieve achterstanden en sociaal-emotionele problemen bij (jonge) kinderen.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Herijking van het gemeentelijk onderwijsachterstandsbeleid; 2. Het subsidiëren van peuteropvangplaatsen met VVE-aanbod voor kinderen met (risico op) onderwijsachterstanden en van andere activiteiten die de taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	1. In dit kader organiseren wij op 19 juni 2019 een werkconferentie over onderwijskansen in Capelle voor het onderwijs, kinderopvang, CJG en andere relevante partijen; 2. De subsidieregeling peuteropvang wordt in 2019 aangepast aan de wettelijke verplichting om met ingang van 2020 16 uur voorschools educatief aanbod aan de VVE-doelgroep te doen in plaats van 10 uur.
Prestatie (indicator)	

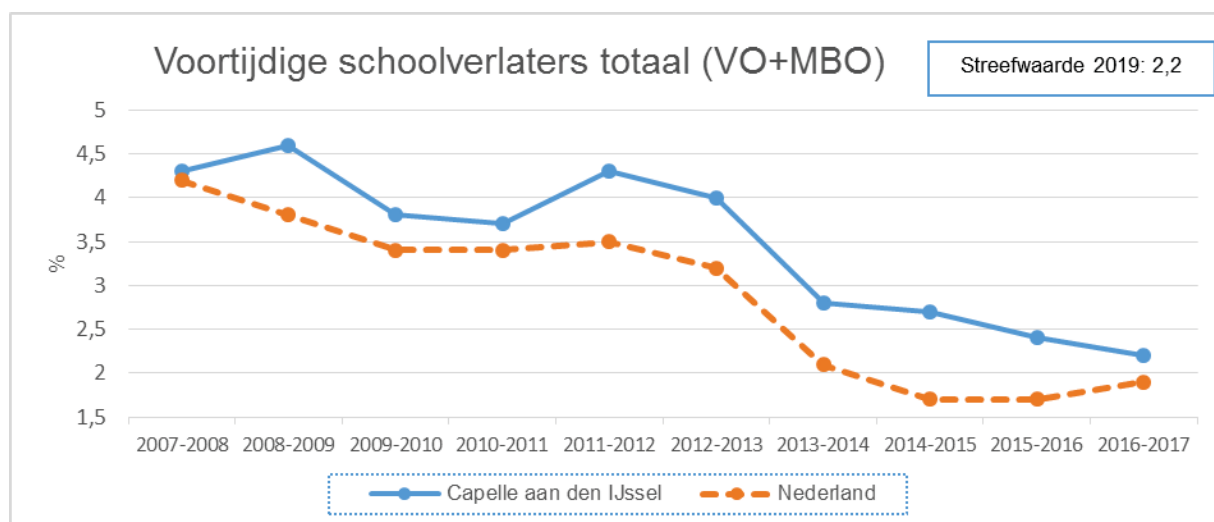
Wat willen we bereiken?	Het stimuleren van schooldeelname (leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten).
Wat gaan we daarvoor doen?	Uitvoeren van activiteiten en maatregelen gericht op het behalen van een startkwalificatie en het verminderen van voortijdig schoolverlaten door het

	ondersteunen van jongeren en docenten.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Alle activiteiten en maatregelen worden volgens planning uitgevoerd. RMC heeft per januari 2019 extra wettelijke taken gekregen zoals het monitoren van PRO-VSO jongeren en oud VSV 'ers in beeld brengen. Er worden gesprekken gevoerd met RMC Rijnmond over de invulling van deze extra taken.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Begroting 2019 zijn weergegeven in de bijlage in paragraaf 7.6.

- Overige beleidsindicatoren

Niet van toepassing.

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 4 Onderwijs	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 8.091	N 1.152	N 9.243	N 8.281	N 7.923	N 8.386	N 8.536
Baten	V 2.128	V 1.147	V 3.275	V 3.226	V 3.128	V 3.128	V 3.128
Saldo van baten en lasten	N 5.963	N 5	N 5.968	N 5.055	N 4.795	N 5.258	N 5.408
Mutaties in reserves:							
Reserve grote investeringen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 0	N 37	N 37	N 37	N 37	N 37	N 37
Totaal mutaties reserves	N 0	N 37	N 37	N 37	N 37	N 37	N 37
Resultaat	N 5.963	N 42	N 6.005	N 5.092	N 4.832	N 5.295	N 5.445

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Borging van sluitende aanpak jongeren onderwijs naar werk 16-27 jaar	N 26		N 26
CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk	N 110		N 110
Prijsindexering en BTW verhoging leerlingenvervoer	N 25		N 25
Herverdeling Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019	N 1.098	V 1.147	V 49
Voorziening onderhoud	V 70		V 70
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 37		V 37
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 1.152	V 1.147	N 5
Mutaties reserves			
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 37
Totaal mutatie in de reserves			N 37
Mutatie Resultaat			N 42

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

- 1. Nieuwbouw tweede fase Comenius College (tijdelijke huisvesting nieuwbouw tweede fase Comenius College, krediet 2.600 in 2019, krediet 100 in 2020; N 68 structureel ingaande 2021 en voorbereidingsfase nieuwbouw tweede fase Comenius College, krediet 300 in 2019, krediet 200 in 2020, krediet 500 in 2021; N 25 structureel ingaande 2022 en sloopkosten De Bouwsteen, eenmalig N 400 in 2020 en verhuiskosten Comenius college, eenmalig N 150 in 2023) - Onvermijdelijk**

U heeft in uw vergadering van 15 februari 2010 ingestemd met de notitie 'de ontwikkeling van twee unilocaties', waarin de nieuwbouw van het Comenius College is benoemd. Deze nieuwbouw valt uiteen in twee fases. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan deze fasering is vastgelegd in de beschikking van 17 december 2010 met kenmerk D41/182856. De eerste fase is inmiddels in gebruik genomen. Wij verwachten dat het oude deel van het huidige gebouw van het Comenius College in 2023 / 2024 gesloopt zal worden en dat oplevering van de nieuwbouw tweede fase Comenius College in 2026 zal plaatsvinden.

In vervolg op de beschikking uit 2010 heeft het bestuur van het Comenius College (CVO), in lijn met de door uw vastgestelde (BBV 603448) 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Capelle aan den IJssel 2015' (Huisvestingsverordening onderwijs) in januari 2019 een voorbereidingskrediet aangevraagd. Ook heeft het bestuur een aanvraag gedaan voor tijdelijke huisvesting gedurende de sloop van het oude Comenius College en verhuiskosten naar deze tijdelijke huisvesting toe.

Vorbereidingskrediet

Conform hetgeen is weergegeven in de Huisvestingsverordening onderwijs heeft het CVO een voorbereidingskrediet aangevraagd van 5 % van de te verwachten bouwsom. Dit voorbereidings-krediet maakt onderdeel uit van de totale bouwsom. Wij verwachten dat dit voorbereidingskrediet circa 550 zal bedragen en adviseren daarnaast 450 op te nemen voor interne begeleidingskosten, een post onvoorzien en aanpassingen van de omgeving.

Tijdelijke huisvesting

In de periode 2023 - 2026 zal een deel van de leerlingen van het Comenius College gehuisvest moeten worden in tijdelijke huisvesting. Het schoolbestuur van het Comenius College heeft eveneens een aanvraag ingediend voor tijdelijke huisvesting van de school en verhuiskosten naar deze tijdelijke huisvesting toe.

Wij hebben de intentie om een deel van de leerlingen van het Comenius College volgordelijk te huisvesten in dezelfde tijdelijke huisvesting als waar de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel in de periode 2021 - 2023 les zullen krijgen. Een deel van deze huisvesting is reeds aan de Lijstersingel geplaatst; daarin heeft de Eben Haëzschool momenteel les. Een aanvullend deel van de tijdelijke huisvesting zal, om de 'Meeuwensingel scholen' te kunnen huisvesten, uiterlijk in 2021 opgeleverd moeten worden. Het schoolbestuur BLICK heeft aan ons verzocht om deze huisvesting al eerder te realiseren, zodat De Bouwsteen tot en met juli 2021 in deze tijdelijke huisvesting gehuisvest kan worden. Dit verzoek vloeit voort uit het gegeven dat verbeterde huisvesting voor De Bouwsteen in het door u vastgestelde (BBV 949628) Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) is opgenomen, maar dat definitieve besluitvorming vooralsnog niet heeft plaats gevonden. Het huidige gebouw van De Bouwsteen verkeert in slechte staat en de gemeente is al een verplichting aangegaan voor het vervangen van de kozijnen, wat in overleg tussen gemeente en het schoolbestuur enkele malen is uitgesteld met het oog op mogelijke nieuwbouw. Het schoolbestuur geeft aan dat uitstel van de investeringen niet langer meer mogelijk is en dat De Bouwsteen in dusdanig slechte staat verkeert, dat investeringen in het schoolgebouw alleen zin hebben als dit echt gaat om grootschalig onderhoud, dan wel renovatie. Wij hebben aangegeven dat dit vanuit financieel oogpunt niet wenselijk is. Het schoolbestuur en de schooldirectie geven aan dat zij dan de voorkeur geven aan tijdelijke huisvesting tot en met de zomer van 2021. Hierdoor is er voldoende tijd om een goede permanente oplossing te zoeken voor De Bouwsteen vanaf de tweede helft 2021 en verder. Er zal hierbij onder meer worden gekeken naar het in de zomer van 2021 vrij te komen gebouw aan de Zevensprong. Dit is het huidige gebouw van de Rehobothschool, dat in goede staat verkeert en wat een mogelijkheid is, omdat De Bouwsteen geen wijkgebonden school is.

Kosten voor de tijdelijke huisvesting van de tweede fase Comenius en de Meeuwensingel scholen dienen onvermijdelijk gemaakt te worden. Koop is hierbij economisch voordeliger dan huur. Wij stellen hierom voor

de lasten voor de tijdelijke huisvesting 'naar voren' te halen en tegemoet te komen aan het verzoek van De Bouwsteen om zich tot en met 2021 te huisvesten in de tijdelijke huisvesting, waarin vanaf 2021 de 'Meeuwensingel scholen' en daarna het Comenius College gehuisvest worden. Op deze wijze wordt optimaal gebruikt gemaakt van de te plaatsen tijdelijke huisvesting.

Sloop De Bouwsteen

Indien De Bouwsteen naar tijdelijke huisvesting gaat, kan het huidige schoolgebouw in 2020 gesloopt worden. De sloopkosten van het huidige gebouw van basisschool De Bouwsteen bedragen naar verwachting 400, zoals ook is opgenomen in het SHO.

Verhuiskosten

In lijn met de Huisvestingsverordening onderwijs is door het CVO een aanvraag ingediend voor verhuiskosten van de permanente huisvesting naar de tijdelijke huisvesting. Deze kosten worden bekostigd tot maximaal de in de Huisvestingsverordening onderwijs opgenomen bedragen; in dit geval tot maximaal 150.

Voorstel

- Wij stellen u voor om een krediet van 3.700 beschikbaar te stellen:
 - 2700 voor realisatie van tijdelijke huisvesting aan de Lijstersingel waar achtereenvolgens De Bouwsteen, de 'Meeuwensingel scholen' en het Comenius College gebruik van kunnen maken;
 - 1000 als voorbereidingskrediet voor de bouw van de tweede fase Comenius College, inclusief omgevingsaanpassingen, een post interne begeleidingskosten en een post onvoorzien.
- Wij stellen u voor om eenmalig N400 in 2020 beschikbaar te stellen voor sloop van basisschool De Bouwsteen.
- Wij stellen u voor om eenmalig N150 in 2023 beschikbaar te stellen voor verhuizing van een deel van het Comenius College van de huidige locatie naar de tijdelijke huisvesting.

2. Borging van sluitende aanpak jongeren onderwijs naar werk 16-27 jaar (N 26 in 2019 en N 51 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze

Jaarlijks is er een substantiële nieuwe groep jonge Capellenaren die moeite heeft om een opleiding te voltooien, de stap van onderwijs naar werk niet (in één keer) kan zetten of kampt met andere problemen. In de afgelopen jaren is een sluitende aanpak ontwikkeld om te zorgen dat deze jongeren niet buiten de boot vallen.

Het Jongeren Steunpunt van De Jonge Krijger begeleidt, in samenwerking met Leerplicht, jongeren van 16 en 17 jaar die vastlopen bij de overstap naar het mbo. Daarnaast worden jongeren van 23 tot 27 jaar geholpen, met of zonder startkwalificatie. Onder het motto "Wat wil jij het liefst doen?" wordt een advies op maat opgesteld met betrekking tot studiekeuze, vinden van een opleiding, vinden van werk of een bijbaan, in kaart brengen en aanpakken van problemen. Voorkeur heeft altijd het volgen van onderwijs en de eerste stappen zijn gericht om de jongere op die route te krijgen. In de afgelopen twee jaar hebben in totaal 123 Jongeren zich bij het Jongeren Steunpunt gemeld, waarvan 73 jongeren een lichte tot intensievere trajectbegeleiding hebben gekregen. De overige 50 zijn in beeld en heeft geen ondersteuning nodig.

Met het project 'Geen Jongere Buitenspel' worden kwetsbare jongeren, die veelal te kampen hebben met multiproblematiek, intensief begeleid naar school of werk. In principe is dit project bedoeld voor jongeren tot 23 jaar, maar in de praktijk komen hier ook jongeren terecht die vallen binnen de doelgroep 23 tot 27 jaar.

De inzet van deze projecten samen zorgt voor een sluitende aanpak voor jongeren in de leeftijd 16 tot 27 jaar van onderwijs naar werk. De financiering van deze sluitende aanpak was tot en met 2018 voorzien vanuit eenmalige middelen (Jongeren Steunpunt) en regionaal budget in het kader van voortijdig schoolverlaters (VSV, Geen Jongere Buitenspel). De eenmalige middelen zijn uitgeput en de regionale VSV-gelden zijn niet voldoende om aan de aanmeldingen voor 'Geen Jongere Buitenspel' te voldoen. Dit komt omdat de groep jonge Capellenaren relatief groot is en vanuit VSV-gelden alleen de doelgroep tot 23 jaar gefinancierd kan worden.

Wij willen de sluitende aanpak voor jongeren tussen de 16 en 27 jaar borgen en stellen u voor de begroting hiervoor aan te ramen met N 26 in 2019 en N51 structureel vanaf 2020.

3. CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk (N 110 structureel vanaf 2019) – Technisch

Met het besluit tot de oprichting van het CJG is besloten om beschikbare middelen voor schoolmaatschappelijk werk uit programma 4 beschikbaar te stellen aan het CJG. Bij de VJN 2018 is daartoe een bedrag van 110 overgeheveld van programma 4 naar programma 6d. Uit nadere analyse blijkt dat dit ten onrechte is omdat het bedrag van 110 al bij de oprichting van het CJG was overgeheveld. Met dit besluit wordt dit gecorrigeerd.

De correctie is budgetneutraal. In deelprogramma 6d Jeugdhulp, taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- wordt voorgesteld om 110 over te hevelen van programma 6d naar programma 4.

4. Prijsindexering en BTW verhoging leerlingenvervoer (N 25 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Conform de afgesloten overeenkomst met de vervoerder zijn de tarieven leerlingenvervoer per 1 januari 2019 met de NEA-index verhoogd (N 11). Daarnaast heeft de BTW verhoging van 6% naar 9% voor gemeentes een kostenverhogend effect (N 14).

Wij stellen u voor de indexering en de BTW verhoging in de begroting te verwerken en N 25 ingaande 2019 structureel aan te ramen.

5. Hervreiding specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2019 en KinderLabs in wijken met kwetsbare buurten (N 1.098 / V 1.147 in 2019, N 1.030 / V 1.147 in 2020 en N 1.055 / V 1.147 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk/Beleidskeuze

Met ingang van 2019 hanteert het Rijk een nieuwe systematiek voor het verdelen van de gemeentelijke onderwijsachterstandsmiddelen (OAB). Naast het opleidingsniveau van ouders worden het land van herkomst, de verblijfsduur in Nederland en gegevens over schuldsanering gebruikt om te bepalen of een kind een onderwijsachterstand heeft of het risico loopt om die te krijgen.

Voor ons valt deze hervreiding positief uit, voor 2019 ontvangen wij 2.281. Dit betekent een verhoging van de huidige uitkering met 1.147. De doeluitkering loopt waarschijnlijk op naar 2.891 in 2022.

In de meerjarenraming is rekening gehouden met een uitkering van 1.134. Wij stellen u voor om de lasten en de baten ingaande 2019 te verhogen met N/V 1.147

Aan deze OAB-uitkering hangt mede de verplichting aan de gemeente om aan doelgroepkinderen met ingang van 2020 een voorschools VVE-aanbod te doen van 16 uur, een uitbreiding van 6 uur ten opzichte van de huidige situatie. In juni vindt een werkconferentie plaats met onderwijs, kinderopvang, CJG en andere relevante partijen om de gezamenlijke inzet op het gebied van onderwijsachterstandsbestrijding en het stimuleren van onderwijskansen deels opnieuw te bepalen.

Vooruitlopend hierop stellen wij voor om deel van de OAB-uitkering in te zetten voor KinderLabs in kwetsbare buurten. In Schollevaar-Oost is al een KinderLab gerealiseerd. Dit KinderLab voldoet aan de behoefte van ouders en kinderen om er op een laagdrempelige wijze activiteiten kunnen doen, een luisterend oor vinden, talenten kunnen ontwikkelen en zich thuis voelen. We willen graag dat alle wijken met kwetsbare buurten gefaseerd en in samenwerking met onderwijs en andere kind-gerelateerde partijen een KinderLab krijgen (op maat per wijk). Wij willen starten in Middelwatering.

Voor Schenkel is het voorstel om aan te sluiten bij de gebiedsontwikkeling Florabuurt en de realisatie van een KinderLab mee te nemen in het nog op te stellen gebiedspaspoort. Voor Oostgaarde stellen wij voor om eerst te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn in de scholen. Wij verwachten de financiële consequenties daarvan op te kunnen nemen in de Voorjaarsnota 2020.

Wij stellen u voor om voor het KinderLab in Middelwatering V 49 in 2019, V 117 in 2020 en V 92 structureel ingaande 2021 uit de OAB-uitkering beschikbaar te stellen en over te hevelen van programma 4 naar programma 6.

6. Voorziening onderhoud (V 70 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

7. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 1 in 2020; V 1 vanaf 2021) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze

Het voorstel Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) is opgenomen onder programma 0.

8. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 4 (V 37 / N 37 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

Programma 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

1. Nieuwe ontwikkelingen

Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte

De projecten waarvoor de budgetten beschikbaar zijn gesteld, zijn op dit moment in uitvoering. In de loop van 2020 zullen de laatste projecten afgerond worden. Voor een tweetal projecten zijn de budgetten nog niet vrijgegeven, maar is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

In de afgelopen periode is, als onderdeel van de Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte, met direct omwonenden gesproken over de (toekomstige) inrichting van een aantal belangrijke groenstructuren in de gemeente. Omdat het hier om belangrijke structuren binnen de gemeente gaat, is verbreding van het participatieproces gewenst.

In de aankomende periode wordt met de Capelse inwoners in gesprek gegaan over de kwaliteitsimpuls en de invulling daarvan. Na afronding van deze gesprekken zal uw raad geïnformeerd worden over de uitkomsten. Naar verwachting zal dit in het najaar 2019 plaatsvinden.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar met sport en bewegen.
Wat gaan we daarvoor doen?	Sportief Capelle geeft uitvoering aan het sport- en beweegbeleid door onder andere het geven van voorlichting, het stimuleren van sport en bewegen van Capellenaren het ondersteunen van Capelse sportorganisaties. Wij stellen hierover jaarlijks prestatieafspraken op.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	De Prestatieafspraken 2019 zijn in oktober 2018 vastgesteld. Een opmerking hierbij is dat in overleg met Sportief Capelle twee prestatieafspraken worden aangepast om naast het resultaat ook effecten te meten. Naar verwachting zijn de aangepaste prestatieafspraken 2e kwartaal 2019 gereed.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Het vergroten van de levendigheid in de stad.
Wat gaan we daarvoor doen?	Verbreden van het evenementenaanbod in de stad.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	In de Cultuurnota 'Verrassend Divers' is in het kader van de pijler 'Levendige stad' een verhoging van het evenementenbudget opgenomen ten einde de jaarlijks terugkerende (Sinterklaasintocht, Oranjenacht en Koningsdag) te kunnen blijven en daarnaast nieuwe evenementen mogelijk te maken. In de NJN 2017 is voor 2018 eenmalig een bedrag van € 50.000,- aangeraamd. Bij de afwegingen rondom de VJN 2018 is besloten de verhoging niet structureel op te nemen. Dit heeft tot gevolg dat het budget moet worden herverdeeld om de jaarlijks terugkerende evenementen te kunnen laten plaatsvinden en de ambitie om het evenementenaanbod te verbreden niet waargemaakt kan worden.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Het bevorderen van talentontwikkeling bij kinderen en jongeren.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Inzetten op cultuureducatie op scholen; 2. Subsidiëren van muziek- en theateronderwijs.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	1. <u>Inzetten op cultuureducatie op scholen</u> a. <i>Combinatiefuncties / Impuls muziekeducatie</i> De gemeente Capelle neemt deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties. De ondertekende intentieverklaring loopt t/m 2022. Daarnaast wordt via de landelijke subsidieregeling <i>Impuls Muziekeducatie</i> geïnvesteerd in muziekonderwijs in het primair onderwijs. Deze regeling eindigt in 2020. b. <i>Cultuurwijzer</i> Op deze website is te zien welke activiteiten Capelse en regionale instellingen aanbieden, zodat scholen een keuze kunnen maken op basis van hun eigen vraag. In 2019 wordt de opmaak van de website verbeterd. c. <i>Cultuurshock</i> De Cultuurshock is in het schooljaar 2018-2019 op verzoek van de scholen verplaatst van het najaar naar het voorjaar. Van 11 t/m 14 maart 2019 vond de 14^e editie van de Cultuurshock plaats, alle Capelse brugklasleerlingen hebben deelgenomen aan diverse culturele workshops en hebben de film <i>Three First Kisses</i> van Quint gezien. d. <i>De Bibliotheek op School</i> De bibliotheek op school (dBos) draagt bij aan de preventie laaggeletterdheid en zorgt voor een groot bereik van het bibliotheekwerk onder basisschoolkinderen. De bibliotheek en de scholen zetten hun deskundigheid in om samen met ouders het leesplezier en het lezen zelf thuis en op school te stimuleren. 2. <u>Subsidiëren van muziek- en theateronderwijs</u> a. <i>Muziekonderwijs</i> De SKVR verzorgt methodisch muziekonderwijs en korte cursussen of workshops voor kinderen. b. <i>Theateronderwijs</i> Het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland en Quint verzorgen het theateronderwijs voor kinderen, waarbij het Jeugdtheaterhuis zich richt op lessen en Quint op het produceren van voorstellingen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Zorg dragen voor natuurbescherming.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Evalueren van het Bomenbeleidsplan en de Groene Kaart; 2. Uitvoeren van de projecten 'Kwaliteitsimpuls openbare ruimte'; 3. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma van de Natuurkansenkaart.
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	1. De evaluatie van het Bomenbeleidsplan en de Groene Kaart worden in het tweede kwartaal 2019 uitgevoerd. 2. Er is begonnen met de voorbereiding van de planvorming rondom de diverse openbare ruimten door het voeren van gesprekken met de omgeving. Naar

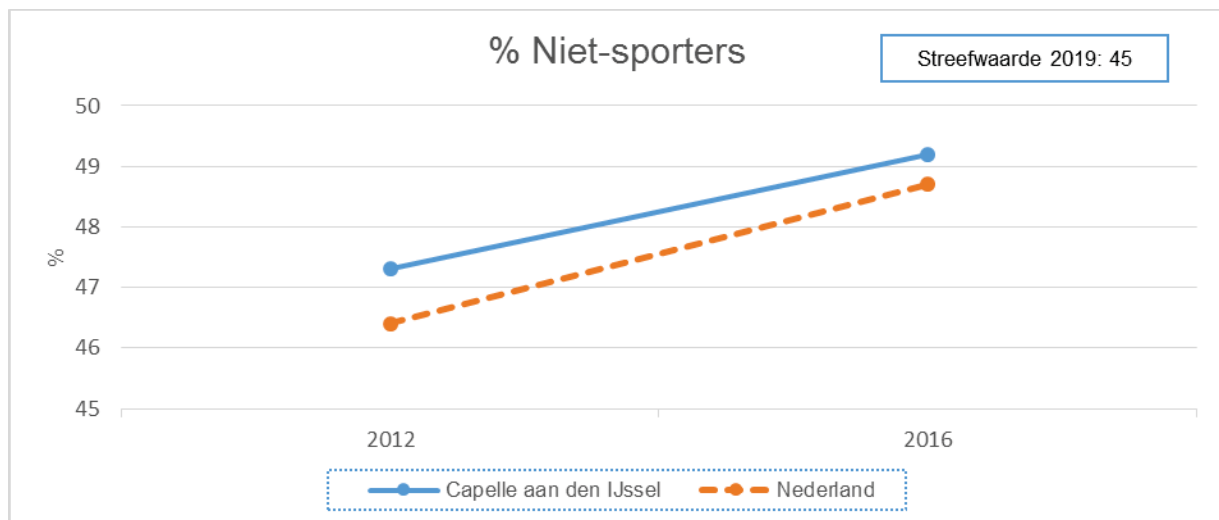
	verwachting wordt dit afgerond in het tweede kwartaal 2019. Uitvoering is op z'n vroegst najaar 2020. 3. De geocache route langs de Capelse natuurparels is gerealiseerd. De natuurkansenkaart is bij diverse ruimtelijke projecten verwerkt door de kansen op het gebied van natuur voor deze projecten inzichtelijk te maken en via overeenkomsten en/of vergunningen als voorwaarde(n) op te nemen. Dit jaar wordt enerzijds gewerkt aan een digitale inventarisatiekaart waarin in beeld wordt gebracht waar zich welke beschermde dier- en plantensoorten zich binnen Capelle begeven. Anderzijds wordt gewerkt aan een kansen- en potentiekaart waarin de kans inzichtelijk wordt gemaakt dat in een gebied een soort zou kunnen voorkomen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Voortzetten versterken van recreatieve functie van de IJssel.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Realisatie van het project Zandrak (horeca en inrichting park); 2. Opstellen van een visie voor de ontwikkeling van de oevers van de Nieuwe Maas/Hollandsche IJssel (tussen Van Brienoordbrug en Algerakering); 3. Verkennen en ontwikkelen van recreatieve mogelijkheden en natuur langs de Hollandsche IJssel door deelname aan regionale overlegverbanden en subsidieregelingen (Rivier als Getijdenpark).
Portefeuillehouder	Wilson / Van Veen
Stand van zaken	1. Er is gestart met de bouw van het restaurant en deze is in het 2^e kwartaal 2019 opgeleverd. Aansluitend wordt er gestart met de aanleg van het park. 2. De oeverzone langs de Nieuwe Maas en Hollandsche IJssel is grotendeels een gebied zonder recreatieve waarde, dat op dit moment weinig wordt gebruikt. Het ligt deels braak. Dit gebied heeft veel potentie om een aantrekkelijk woon-/werkmilieu te worden en een belangrijke schakel in het recreatieve netwerk langs de rivier. Een mooie overgang van het grootstedelijke karakter van Rotterdam naar het meer rustige Capelle. Dit sluit aan op de doelstellingen van het coalitieakkoord om de recreatie langs de rivier te versterken, het Nieuwe Rivium te transformeren tot aantrekkelijk woon/werkmilieu en een gebiedsvisie te maken voor Capelle-West. In 2019 starten we met het opstellen van een visie op de oeverzone, waarin we de mogelijkheden voor wonen, werken, recreatie en natuur onderzoeken. Tijdelijke evenementen en horeca kunnen leven brengen in het gebied en het wonen en werken in Capelle aantrekkelijker maken. We werken hierbij samen met Capellenaren, ondernemers en organisaties om een gezamenlijk plan te maken. We zoeken bovendien aansluiting met het regionale programma Rivier als Getijdenpark en de gemeente Rotterdam, die een deel van de oeverzone in eigendom heeft. 3. We zijn onlangs aangesloten bij het programma Rivier als Getijdenpark. Momenteel wordt onderzocht of en zo ja bij welke landschapstafel we kunnen aansluiten om zo in aanmerking te komen voor provinciale subsidies in het kader van het opstarten van natuur- en recreatieprojecten langs de Hollandsche IJssel en de Nieuwe Maas.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Waardering van sporthallen/sportvelden	Bewonersenquête*	n.v.t.	6,8	n.v.t.	6,8	n.n.b.
Waardering van zwembad De Blinkert	Bewonersenquête*	n.v.t.	6,7	n.v.t.	6,7	n.n.b.

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Waardering theater	Bewonersenquête*	n.v.t.	7,7	n.v.t.	7,7	n.n.b.
Waardering openbare bibliotheek	Bewonersenquête*	n.v.t.	7,3	n.v.t.	7,3	n.n.b.
Bezoekersaantallen digitale cultuurbalie - Unieke bezoekers - Likes op facebook	Externe uitgever (Culturele raad Capelle)	11.450** 247	6.500 250	n.b.*** 274	7.500 275	n.b. *** 274

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Toename ontstond door enorme piek tijdens Koningsdag

***) Door overgang naar nieuwe beheerder website is cijfer niet bekend.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Deelnamepercentage aan de stimuleringsregeling gemeentelijke monumenten	Aantal (vrijwillige) abonnementen op de Monumentenwacht	39%	42%	44%	42%	44%
Een goede staat van onderhoud van gemeentelijke monumenten	Rapportage Monumentenwacht	96%	97%	98%	97%	98%

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Waardering van de hoeveelheid (in %)	Bewonersenquête*	n.v.t.	90%	n.v.t.	90%	n.n.b.
Waardering van de inrichting (in %)	Bewonersenquête*	n.v.t.	82%	n.v.t.	80%	n.n.b.

Waardering van het onderhoud (rapportcijfer)	Bewonersenquête*	n.v.t.	6,4	n.v.t.	6,2	n.n.b.
m2 groen (per woning)	Interne registratie	2.890.000 (91)	2.890.000 (91)	2.860.000 (86)**	2.890.000	2.860.000
Aantal bomen (per inwoner)	Interne registratie	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000 (0,4)	26.000	26.000
Waardering van bewoners voor de woonomgeving	Bewonersenquête*	n.v.t.	7,2	n.v.t.	7,0	n.n.b.
Het areaal buitenruimte dat voldoet aan de norm (% van het areaal berekend op basis van het prestatiebestek)	Beheerplan 2016-2020	n.b.	94%	98%	98%	97%
Aantal onderhoudscontracten met burgers	Interne registratie	98	100	98	100	98
Aantal adoptierotondes	Interne registratie	12	12	12	12	12
Aantal VVE's en bedrijfsterreinen waar een onderhoudsovereenkomst mee is gesloten	Interne registratie	12	12	12	12	12
Aantal Stadslandbouwprojecten	Interne registratie	2	1	1	1	1
Aantal meldingen buitenruimte	Interne registratie	5.183	6.250	5.893	6.500	1.175
% afhandeling binnen termijn		94,7%	98%	96%	98%	97%
Aantal meldingen snelherstel	Interne registratie	149	185	103	150	36
% afhandeling snelherstel binnen termijn		100%	99%	100%	100%	100%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

**) Verlaging per woning als gevolg van grondverkoop, omvorming en actualisatie BGT.

4. Wat mag het kosten?

- *Deelprogramma 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur):*

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 5a Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 10.750	V 172	N 10.578	N 11.558	N 12.572	N 12.656	N 12.656
Baten	V 3.037	N 0	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896	V 3.896
Saldo van baten en lasten	N 7.713	V 172	N 7.541	N 8.086	N 8.676	N 8.760	N 8.760
Mutaties in reserves:							
Reserve grote investeringen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 200	N 190	N 390	V 121	V 79	N 0	N 0
Algemene reserve	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 17	N 21	N 38	N 38	N 38	N 38	N 38
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 311	N 311	V 29	V 44	V 54	V 64
Totaal mutaties reserves	N 217	N 522	N 739	V 112	V 85	V 16	V 26
Resultaat	N 7.930	N 350	N 8.280	N 7.974	N 8.591	N 8.744	N 8.734

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Voorziening onderhoud	V 26		V 26
Stadsplein 39	N 65		N 65
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	V 190		V 190
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 21		V 21
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	V 172	N 0	V 172
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			N 190
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 21
Reserve Openbare Ruimte			N 311
Totaal mutatie in de reserves			V 522
Mutatie Resultaat			N 350

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Kunstgrasvelden v.v. Capelle (Krediet -/- 644 in 2019 en krediet + 644 in 2020; V 64 eenmalig in 2020) – Onvermijdelijk

Voor het begrotingsjaar 2019 is een krediet beschikbaar gesteld van 644 voor de vervanging van de toplagen van de kunstgrasvelden van v.v. Capelle, P.C. Boutenssingel. Uit technisch onderzoek blijkt dat vervanging van de toplagen in 2019 nog niet nodig is, maar pas in 2020. Concreet betekent dat een verschuiving van het krediet van 2019 naar 2020 en een eenmalig vrijval van de kapitaallast van V 64 in 2020.

Wij stellen u voor om het krediet te verlagen met 644 in 2019 en te verhogen met 644 in 2020 en de lasten in 2020 te verlagen met V 64.

2. Voorziening onderhoud (V 26 in 2019, V 27 in 2020, V 26 in 2021 en V 27 structureel vanaf 2022) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

3. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 38 in 2021; V 28 vanaf 2022) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze

Het voorstel Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) is opgenomen onder programma 0.

4. Stadsplein 39 (N 65 vanaf 2019) – Beleidskeuze

Naar aanleiding van het MPV is er een hold / sell analyse gemaakt betreffende het Stadsplein 39. Hierin worden overwegingen geschetst rondom het aanhouden dan wel verkopen van het pand aan het Stadsplein. Wij adviseren om inhoudelijke en financiële redenen om dit gebouw aan te houden en toe te voegen aan de kernportefeuille. Dit heeft tot gevolg dat wij de aankoop en kosten voor verbouwing alsnog moeten gaan afschrijven. Hierop werd tot op heden niet afgeschreven. Genoemde resulteert in een aanvullende afschrijvingslast van N 65 vanaf 2019. Na deze correctie blijft het exploitatiesaldo nog steeds positief en derhalve voldoet deze maatregel aan het vigerende vastgoedbeleid en financiële beleid.

Wij stellen u voor om de afschrijvingslasten voor het Stadsplein 39 te verhogen met N 65 vanaf 2019.

5. Bijdrage BV Sport (N 73 structureel van 2020) – Onvermijdelijk

De BV Sport heeft haar conceptbegroting 2020 ingediend. Hierin stijgt onze bijdrage met N 73 vanaf 2020. De verhoging van onze bijdrage is in lijn met de uitgangspuntenbrief voor de Begroting 2020. Wij stellen u voor de lasten met N73 te verhogen vanaf 2020.

6. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 5a (V 190 / N 190 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Herkomstonderzoek gemeentelijke kunstcollectie	N 10
Transitie & exploitatie zwembad (voordeel kapitaallasten)	V 200
Totaal	V 190
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	N 190

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

7. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 5a (V 21 / N 21 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

- Deelprogramma 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie:

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 5b Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 6.852	V 470	N 6.382	N 6.108	N 6.176	N 6.865	N 6.920
Baten	V 893	N 180	V 713	V 779	V 803	V 789	V 813
Saldo van baten en lasten	N 5.959	V 290	N 5.669	N 5.329	N 5.373	N 6.076	N 6.107
Mutaties in reserves:							
Reserve Groen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Water	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve speelplaatsen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Openbare Ruimte	V 643	V 5.718	V 6.361	N 63	N 66	V 490	V 490
Algemene reserve	N 0	N 5.718	N 5.718	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 68	V 68	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 66	N 3	N 69	N 69	N 69	N 69	N 69
Reserve herstr. actief grondbeleid	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal mutaties reserves	V 577	V 65	V 642	N 132	N 135	V 421	V 421
Resultaat	N 5.382	V 355	N 5.027	N 5.461	N 5.508	N 5.655	N 5.686

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
IBOR Buitenruimte Openbaar groen en (openlucht) recreatie	V 564	N 180	V 384
Investeringen IBOR Groen en Recreatie (Krediet 2.291)	V 7		V 7
Natuurbeleid	N 30		N 30
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 68		N 68
Voorziening onderhoud	N 6		N 6
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 3		V 3
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	V 470	N 180	V 290
Mutaties reserves			
Reserve Openbare Ruimte			V 5.718
Algemene reserve			N 5.718
Reserve eenmalige uitgaven			V 68
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 3
Totaal mutatie in de reserves			V 65
Mutatie Resultaat			V 355

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

8. IBOR Buitenruimte Openbaar groen en (openlucht) recreatie (V 564 / N 180 in 2019 en V 30 / N 114 in 2020, V 30 / N 90 in 2021, V 30 / N 104 in 2022 en V 30 / N 80 structureel vanaf 2023); gevolgd door dotatie aan / onttrekking uit Reserve IBOR Water (N 316 in 2019 en structureel V 50 ingaande 2020) - Onvermijdelijk

Wij verwachten in 2019 een voordeel van V 38 op de exploitatielasten van IBOR Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht recreatie). Dit ontstaat voornamelijk doordat meerdere IBOR-projecten verschuiven naar de periode 2020 - 2023.

Baten	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Water	V 466					V 466
Speelplaatsen	V 20			0	0	V 20
Groen	V 78	V 30	V 30	V 30	V 30	V 198
Totaal	V 564	V 30	V 30	V 30	V 30	V 684

Lasten	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Water	N 150	N 50	N 50	N 50	N 50	N 350
Speelplaatsen		N 10	N 10	0	0	N 20
Groen	N 30	N 54	N 30	N 54	N 30	N 198
Totaal	N 180	N 114	N 90	N 104	N 80	N 568

Saldo baten en lasten	V 384	N 84	N 60	N 74	N 50	V 116
Reserve Openbare Ruimte - Water	N 316	V 50	V 50	V 50	V 50	N 116
Saldo	V 68	N 34	N 10	N 24	N 0	N 0

Water

Het HHSK is afgestapt van de baggercyclus en baggert nu op basis van het peilbesluit. Dit resulteert in 2019 in een éénmalig voordeel van V 466.

Het bestek maaien en krozen is aanbesteed met hogere prijzen. Dit betreft een meerjarig contract van Schieland waarin wij participeren vanwege onze ontvangstplicht. Dit heeft als resultaat een structureel nadeel van N 50 ingaande 2019.

Voor de beschoeiing maken wij op dit moment een inhaalslag om de achterstanden weg te werken. Dit resulteert in 2019 in een éénmalig nadeel van N 100.

De bovenstaande wijzigingen op Water leiden tot een evenredige dotatie aan / onttrekking uit de Reserve Openbare Ruimte van N 316 in 2019 en structureel V 50 vanaf 2020.

Speelplaatsen

Een aantal IBOR projecten verschuiven naar 2020 N 10 en 2021 N 10 wat in 2019 leidt tot een éénmalig voordeel van V 20.

Groen

Een aantal IBOR projecten verschuiven naar 2020 N 24 en 2022 N 24 wat in 2019 leidt tot een éénmalig voordeel van V 48.

Diverse groenstroken zijn vervangen door tegels. Door deze omvorming verwachten wij minder onderhoud. Dit betreft particulier terrein waar wij geen invloed hebben op de inrichting, maar wel een onderhoudsplicht hebben. Gezien onze onderhoudsplicht en de daarmee samenhangende vergoeding die wij daarvoor ontvangen van diverse Verenigingen van Eigenaren en ondernemers, zullen wij vanaf 2019 een lagere vergoeding krijgen. De structureel lagere baten bedragen N 30 vanaf 2019. Daar tegenover staan echter minder onderhoudskosten van structureel V 30.

9. Investerings Buitenruimte Openbaar groen en (openlucht) recreatie (Krediet 2.291 en V 7 / V 5 in 2019, V 21 / N 21 in 2020, N 3 / N 6 in 2021, N 45 / V 4 in 2022 en N 100 / V 14 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk

Verschuiving in jaren

Door de aantrekkende economie zijn er meer projecten afkomstig van Stadsontwikkeling zoals de ontwikkeling van het centrum en Rivium. Dit legt een grote druk op onze capaciteit. Hierdoor moeten we afwegen wat voorrang krijgt. De huidige economie heeft ook zijn effect op onze personele capaciteit, wat zijn weerslag heeft op onze planning. Daarnaast zorgen de nieuwe planningen van Eneco en Stedin voor een vertraging van onze projecten.

Aanramen

Bij twee speelplaatsen, Cruiff Courts, dient het kunstgras vervangen te worden. Niet alleen zijn wij dit contractueel verplicht, inspectie heeft uitgewezen dat het ook noodzakelijk is. De éénmalige investering in 2019 bedraagt 120.

Jaarschijf 2023

De VJN 2019 is het eerste moment om de jaarschijf 2023 op te nemen in de begroting. Hiervoor is een investeringsbedrag van 1.120 benodigd. De voorbereidende werkzaamheden voor de investeringen in 2023 starten reeds in 2022, daardoor zien we in 2022 de aanraming toenemen. In 2023 zien we een toename in de afschrijvingen van 8 en 92 als gevolg van verschuivingen in de kredieten en nieuwe investeringen die afgerond worden in 2022 welke voor het eerst in 2023 gaan leiden tot afschrijvingslasten.

Wijziging op de kredieten

Taakveld 5.7	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Verschuiving in de jaren	-1.060	724	240	96	0	0
Aframen/aanramen	532	-21	254	406	0	1.171
Jaarschijf 2023	0	0	0	0	1.120	1.120
Totaal	-528	703	494	502	1.120	2.291
Reserve Openbare Ruimte - Water						
Saldo						

Afschrijvingen

2019	2020	2021	2022	2023
V 7	V 45	V 16	0	N 8
N 0	N 24	N 19	N 45	N 92
0	0	0	0	0
V 7	V 21	N 3	N 45	N 100
V 5	N 21	N 6	V 4	V 14
V 12	N 0	N 9	N 41	N 86

Wij stellen u voor de begroting aan te passen met de bovenstaande wijzigingen waarbij de investeringskredieten worden verlaagd met 528 in 2019 en worden verhoogd met 703 in 2020, 494 in 2021, 502 in 2022 en 1.120 in 2023. Als gevolg van de wijzigingen op de afschrijvingen stellen wij u voor de lasten te verlagen met totaal 7 in 2019, 21 in 2020 en de lasten te verhogen met 3 in 2021, 45 in 2022 en 100 in 2023.

Bovenstaande afschrijvingen hebben betrekking op de onderdelen Water, Speelplaatsen en Groen. Gezien het voorstel, zoals vermeld bij programma 2, om de bestemmingsreserve IBOR excl. Water op te heffen, hebben de dotaties aan / onttrekkingen uit de Reserve Openbare Ruimte alleen betrekking op het onderdeel Water. Deze komen daardoor niet overeen met het totaal van de afschrijvingen. Dit leidt tot een dotatie aan / onttrekking uit de Reserve Openbare Ruimte van V 5 in 2019, N 21 in 2020, N 6 in 2021, V 4 in 2022 en structureel V 14 vanaf 2023.

10. Natuurbeleid (N 30 ingaande 2019) – Technisch

In de Voorjaarsnota 2017 8.4.14 is structureel budget beschikbaar gesteld voor het uit te voeren natuurbeleid. Dit budget is verwerkt in programma 8. Wij stellen u voor deze lasten in de begroting onder te brengen in programma 5 (N 30 ingaande 2019). Het voordeel treft u onder programma 8 aan.

11. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 5b (N 68 / V 68 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	N 43
Rivier als getijdenpark	N 25
Totaal	N 68
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 68

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

12. Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (N/V 5.718 in 2019, N 36 in 2020, N 29 in 2021 en N 35 ingaande 2022) - Beleidskeuze

Het voorstel Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein is opgenomen onder programma 2.

13. Voorziening onderhoud (N 6 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

14. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 5b (V 3 / N 3 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

Programma 6: SOCIAAL DOMEIN

1. Nieuwe ontwikkelingen

Abonnementstarief

In het regeerakkoord van 2018 is opgenomen dat voor Wmo- voorzieningen een vast tarief (eigen bijdrage) gaat gelden, het zogenaamde “abonnementstarief”. Voor de invoering van dit tarief is een wetswijziging vereist waardoor deze maatregel pas per 1 januari 2020 volledig kan worden ingevoerd. Voor 2019 is derhalve door de minister voor een tussenvorm gekozen. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is zo gewijzigd dat een maximale eigen bijdrage van € 17,50 per 4 weken voor maatwerkvoorzieningen per 1 januari 2019 van kracht is. De invoering van het abonnementstarief, overgangsjaar 2019, is als separaat risico in de paragraaf weerstandvermogen benoemd.

Toename Wmo- aanvragen

Sinds de start van de Wmo 2015 is er sprake van een blijvend stijgend aantal Wmo-meldingen.

- 2017 t.o.v. 2016: een stijging van 11,02%
- 2018 t.o.v. 2017: een stijging van 19,38%

De eerste twee maanden van 2019 laten t.o.v. 2018 geen veranderingen zien in de trend van een blijvende stijgende lijn. Er werden wederom meer meldingen gedaan dan in de voorafgaande jaren. In de landelijke pers verschijnen geregeld berichten over de toename van Wmo-meldingen, o.a. in Zoetermeer, Amersfoort en Leeuwarden. Onze gemeente vormt hierin geen uitzondering. Daarnaast laten de kengetallen op de website, “Waarstaatjegemeente.nl” zien dat de inwoner van onze gemeente verhoudingsgewijs iets meer gebruik maakt van Wmo- maatwerkvoorzieningen dan dat dit landelijk gebeurt (grotere mate van vergrijzing).

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Capellenaren en Capelse organisaties participeren en werken samen in de Capelse samenleving.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Zorgdragen voor een sociale basisinfrastructuur. Dit doen we onder meer door het stimuleren van ontmoeting, het bieden van een laagdrempelige informatie- en adviesfunctie en het bevorderen van samenwerking door Capelse organisaties; 2. Waarderen en ondersteunen van mantelzorgers.
Portefeuillehouder	Hartnagel en Wilson
Stand van zaken	1. Op wijkniveau realiseren we Huizen/Huiskamers van de Wijk. Dit doen we in samenhang met het buurtwerk. Het Huis van de Wijk is een laagdrempelige voorziening waar wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten, vrijwillig en professioneel aanbod wordt samen gebracht, activiteiten door en voor wijkbewoners worden georganiseerd, maar die ook een toegang biedt waar wijkbewoners terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning. Via deze Voorjaarsnota wordt een voorstel aan u voorgelegd voor de realisatie van Huiskamers van de Wijk in Middelwatering en Oostgaarde. De buurtcoaches van Welzijn Capelle zijn de spil in het wijkgericht werken en het leggen van verbindingen om sociale samenhang, sociale veiligheid en samenwerking tussen de partners in de wijk te bevorderen. In de managementrapportage 2018 heeft Welzijn Capelle aangegeven niet meer aan de toenemende vraag naar inzet en ondersteuning van buurtcoaches te kunnen voldoen. Deze Voorjaarsnota bevat een voorstel om een impuls te kunnen geven aan de basisondersteuning en preventieve inzet. 2. Waardering van mantelzorgers vindt plaats door het beschikbaar stellen van een mantelzorgpas aan mantelzorgers die voor een Capellenaar zorgen. De gemeente stort jaarlijks een bedrag op deze pas. Dit bedrag is besteedbaar bij

	een breed palet aan aangesloten Capelse winkeliers. Ondersteuning van mantelzorgers is onderbracht bij het Servicepunt Mantelzorg (onderdeel van de Stichting Welzijn Capelle). Het Servicepunt verzorgt een divers aanbod aan ondersteunende activiteiten.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Kinderen groeien in Capelle gezond en veilig op.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Ondersteunen van de Capelse Jeugdraad en het Kindercollege om kinderen en jeugdigen een stem te geven en hen te betrekken bij wat hen aangaat; 2. Uitbreiden van het concept de Vreedzame Wijk om goed gedrag van kinderen en jongeren te bevorderen.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	1. De Capelse Jeugdraad en het Kindercollege worden ondersteund bij hun activiteiten. De Capelse Jeugdraad denkt dit jaar onder andere mee met de gemeente over het thema duurzaamheid en is betrokken bij de ontwikkeling van de Stadsvisie. Het Kindercollege vindt het van belang dat kinderen meer bewegen en in de buiten lucht zijn. Het gekozen thema voor 2019 heeft daarom betrekking op sporten, bewegen en ontmoeting. In november staat de tweejaarlijkse kinderconferentie op de agenda, waar dit jaar het thema "mediawijsheid" centraal staat. 2. De uitrol van Vreedzame Wijk is opgenomen in het coalitieakkoord. In deze Voorjaarsnota is een voorstel opgenomen waarbij een koppeling is gemaakt met de ontwikkeling van Kinderlabs, waarbij een zo effectief mogelijke inzet van middelen in de meest kwetsbare wijken uitgangspunt is.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen).
Wat gaan we daarvoor doen?	Het rechtmatig verstrekken van uitkeringen in het kader van de gebundelde uitkering (BUIG).
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Voor 2019 is de verwachting dat de daling van het aantal bijstandsuitkeringen verder doorzet, gebaseerd op de ontwikkeling van de laatste twee kwartalen van 2018. Door de verdere stijging van de budgetten in 2019 en de daling van het aantal bijstandsuitkeringen verwachten we dat Capelle aan den IJssel in 2019 ruim binnen het beschikbare budget blijft. GR IJsselgemeenten/ SoZa blijft inzetten op het rechtmatig verstrekken van bijstandsuitkeringen aan Capellenaren die daar recht op hebben. Hiervoor zetten zij het inzette beleid Hoogwaardig Handhaven voort.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Inzetten op het bestrijden van armoede, waarbij de focus ligt op ouderen en kwetsbare gezinnen met kinderen.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. De voorlichting over inkomensondersteunende regelingen aan de doelgroep en intermediaire organisaties intensiveren; 2. Stroomlijnen en vergemakkelijken van het aanvraagproces (de toegang) van de regelingen; 3. Verhogen van het bereik van het Jeugdfonds Sport & Cultuur.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	1. De voorlichting over inkomensondersteunende regelingen aan de doelgroep en intermediaire organisaties is/wordt geïntensiveerd door extra berichtgeving over de regelingen en voorzieningen in diverse media (gemeentenuws, IJssel- en Lekstreek, social media), de actualisatie/aanvulling van divers foldermateriaal en door voortdurende afstemming en samenwerking met intermediaire organisaties inzake de publieksvoorlichting. 2. Het (onderzoek en de implementatie van het) stroomlijnen en vergemakkelijken van het aanvraagproces (de toegang) van de regelingen vindt plaats in de tweede helft van 2019. Voor dit onderwerp is afstemming vereist met de gemeenten Krimpen aan den IJssel en Zuidplas en GR IJsselgemeenten/Sociale Zaken. 3. De beoogde verdere verhoging van het bereik van het Jeugdfonds Sport & Cultuur blijft een uitdaging. Capelle behoort volgens het Jeugdfonds al een aantal jaar tot de koplopers wat betreft het bereik van de regeling.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Het terugdringen van het beroep op bewindvoeringstrajecten.
Wat gaan we daarvoor doen?	Onderzoek naar mogelijke aanpassingen in het huidige beleid en de uitvoering ter vermindering van het opleggen dure bewindvoeringstrajecten door de rechter.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Op basis van de rapportage Versterking brede schuldenaanpak waarin een voorstel is opgenomen voor het terugdringen van de bewindvoeringskosten, volgt een plan van aanpak waarna in het derde/vierde kwartaal 2019 de uitvoering start.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Snelle inburgering van statushouders.
Wat gaan we daarvoor doen?	Voortzetting pilot Inburgering Capellenaren Nieuw Stijl 2018 - 2019 in voorbereiding op sluiten van een Capels convenant met maatschappelijke partners.
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	De uitvoering van de Pilot Inburgering Nieuwe Stijl verloopt voorspoedig. Per 1 januari 2019 volgen 39 statushouders een vier- tot vijfdaags programma op basis van een persoonlijk routeplan. Het programma is gericht op taal, kennis van en meedoen aan de Capelse samenleving en opdoen van werkervaring. Negen personen zijn uitgestroomd naar werk.

Prestatie (indicator)	
------------------------------	--

Wat willen we bereiken?	Zoveel mogelijk Capellenaren aan het werk houden of krijgen.
Wat gaan we daarvoor doen?	Inzetten op maatregelen voor ondersteuning van Capellenaren bij het vinden van werk.
Portefeuillehouder	Westerdijk
Stand van zaken	Via de GR IJsselgemeenten / Sociale Zaken worden Capellenaren ondersteund in hun zoektocht naar werk, door onder meer te investeren in opleiding en employability, re-integratie en activering, passende functies creëren door werk her te verdelen, beschut werk en garantiebannen en door werkgevers te ontzorgen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van jeugdigen en diens ouders.
Wat gaan we daarvoor doen?	Organiseren van jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp binnen Capelle en waar nodig regionaal specialistische jeugdhulp inkopen.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	Op 18 maart 2019 is het nieuwe beleidskader jeugdhulp 2019-2022 vastgesteld (BBV 1047204). JGZ en (toegang tot) jeugdhulp is geregeld via DVO CJG. Inkoop specialistische jeugdhulp gebeurt in regionaal verband (GRJR).
Prestatie (indicator)	

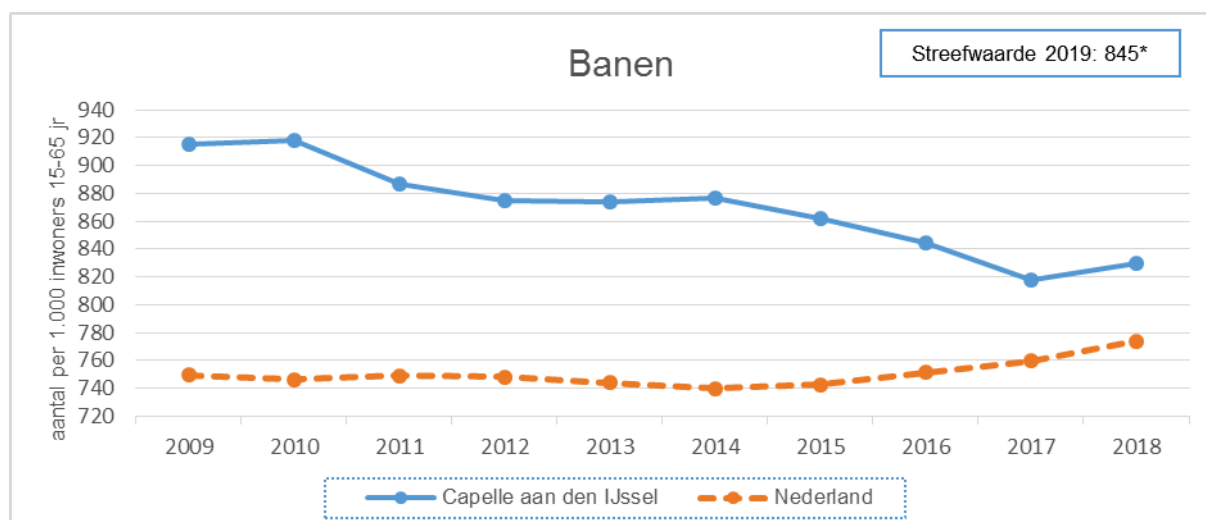
Wat willen we bereiken?	Bestrijden huiselijk geweld, ouderen- en kindermishandeling.
Wat gaan we daarvoor doen?	Stimuleren van samenwerking tussen lokale partners onderling en met centrumgemeente Rotterdam om huiselijk geweld en kindermishandeling effectief aan te pakken.
Portefeuillehouder	Hartnagel
Stand van zaken	Onder begeleiding van een regionale projectleider, wordt ingezet op ontwikkeling van een (nieuwe) regionale visie en een regionaal actieplan huiselijk geweld en kindermishandeling. Tegelijkertijd zetten we via ons huidige uitvoeringsplan in op een kwaliteitsslag in de lokale hulpverlening. De Capelse lokale aanpak kenmerkt zich door de aanwezigheid van een gemeentelijke procesregisseur. De procesregisseur is voorzitter van het Lokaal Team Huiselijk geweld (LTHG) en heeft een regisserende rol over de meldingen van huiselijk geweld en beschikt daarvoor over een sterk netwerk in de regio en in de wijken van Capelle. De gemeente beoogt om middels het LTHG, in samenwerking met de lokale en regionale zorg- en strafpartners, een platform te bieden voor nauwe ketensamenwerking ten behoeve van een sluitende aanpak bij huiselijk geweld.

	Omdat de aanpak van huiselijk geweld plaatsvindt op het snijvlak van zorg en veiligheid, wordt de verbinding gelegd met het veiligheidsdomein. Acties richten zich onder andere op het verbeteren van het gebruik van een veiligheidsplan om met en voor het gezin een sterk netwerk in te richten, en op deskundigheidsbevordering, bv op het gebied van stalking.
Prestatie (indicator)	

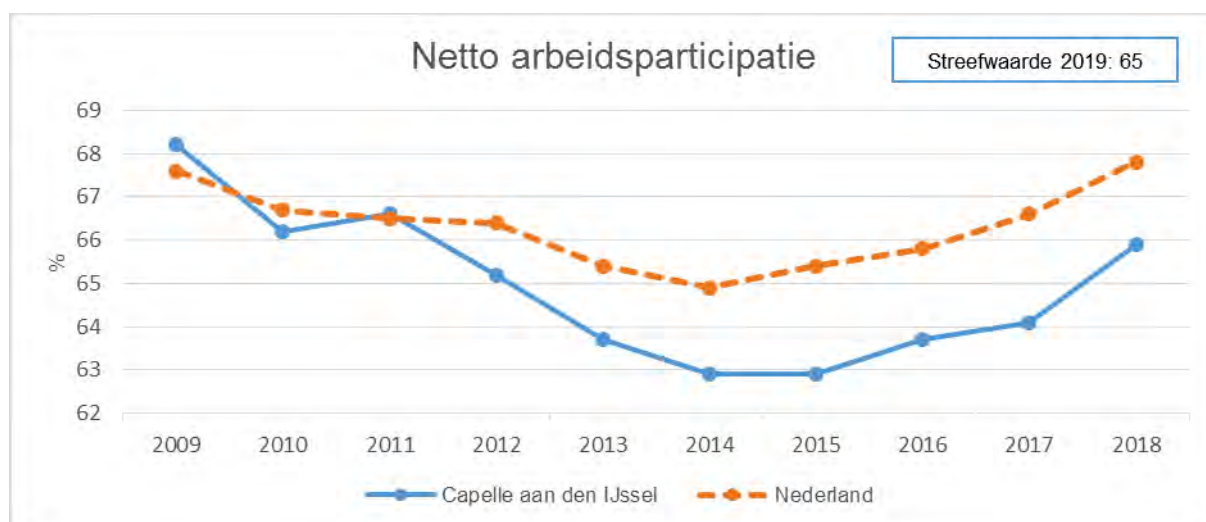
3. Indicatoren

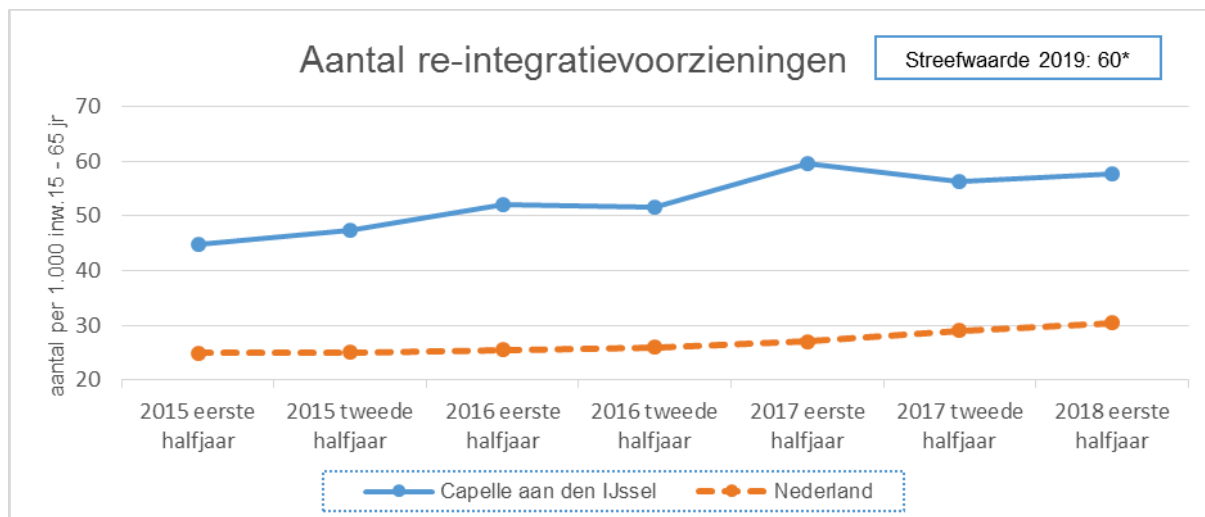
- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Begroting 2019 zijn weergegeven in de bijlage in paragraaf 7.6.

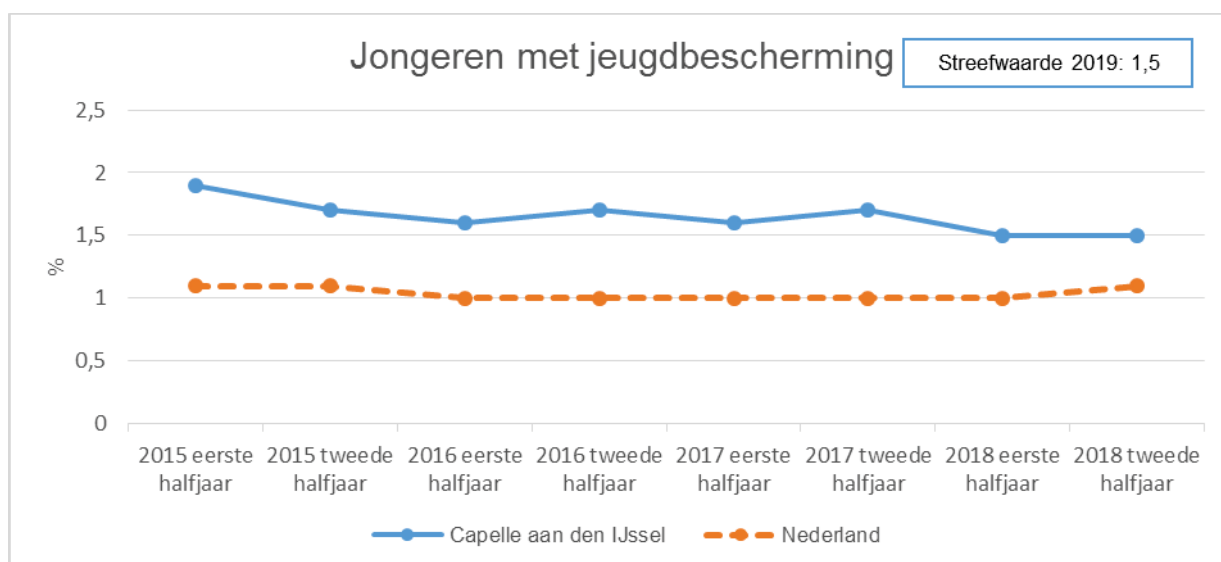
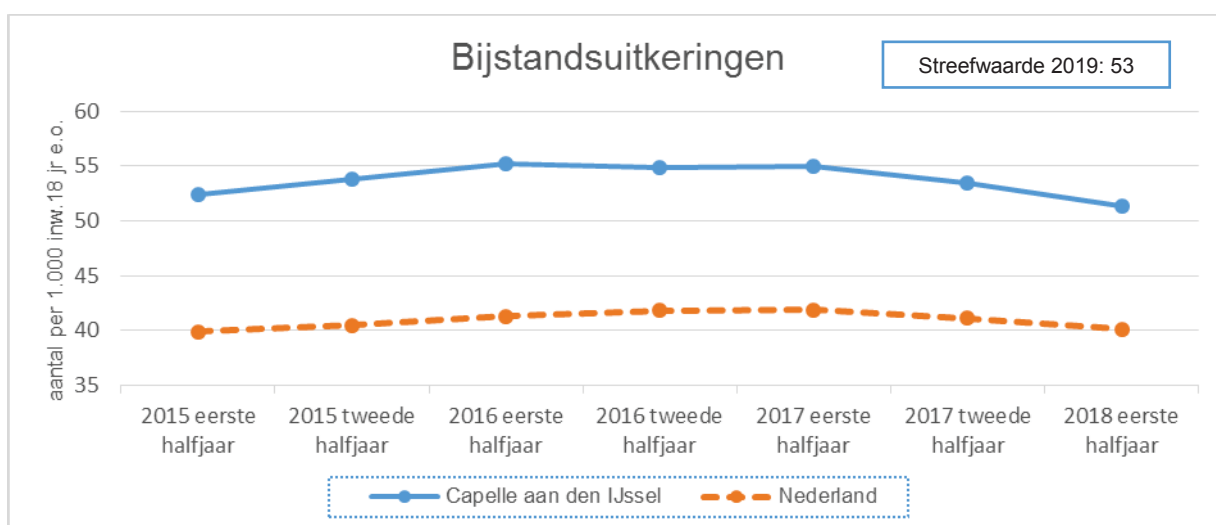

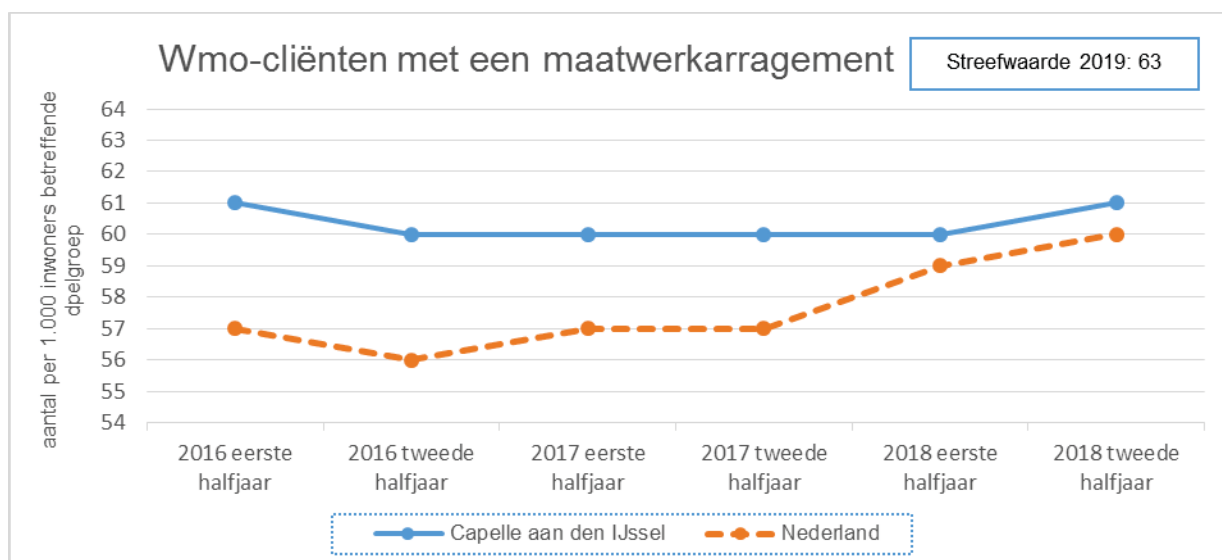
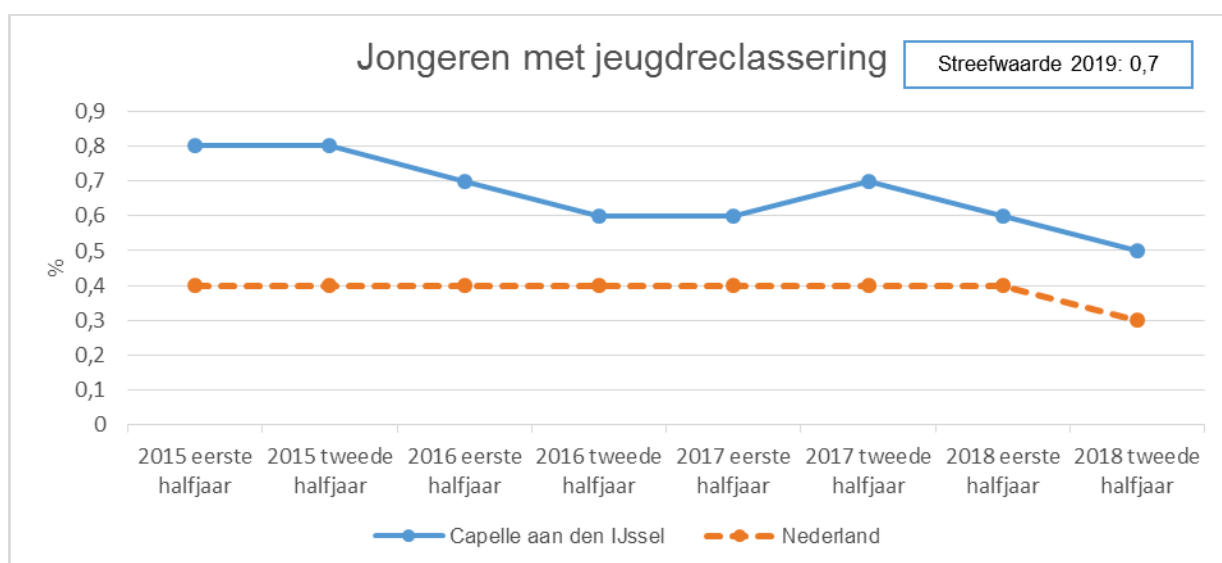
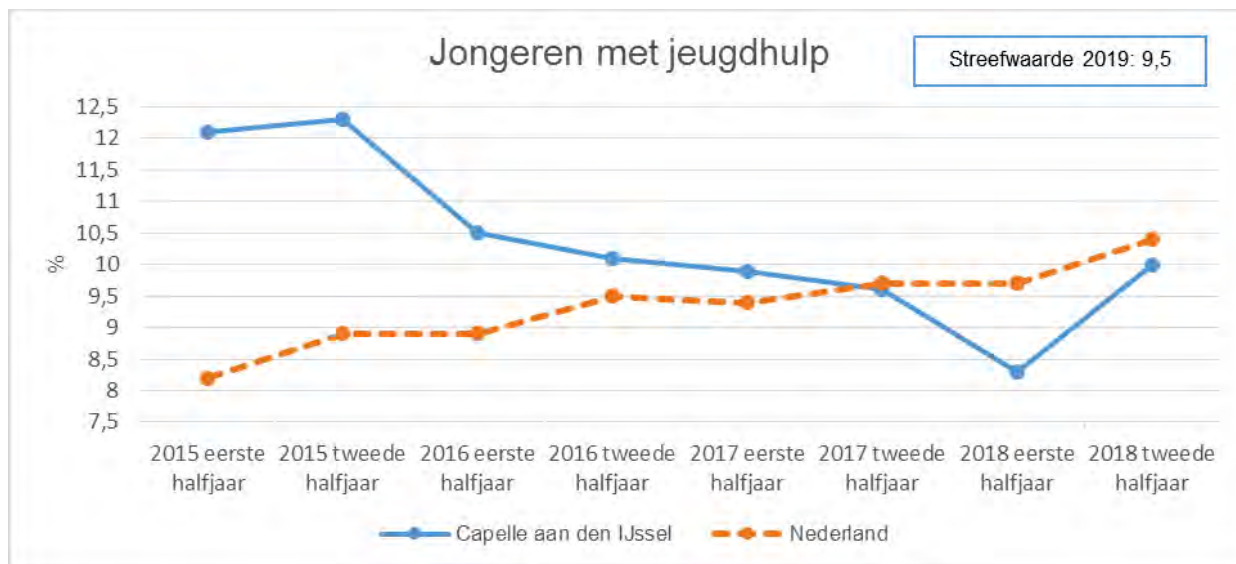
*) Op waarschaatjegemeente.nl is de eenheid van deze indicator aangepast van "aantal per 1.000 inwoners" naar "aantal per 1.000 inwoners 15-65 jaar". Hierdoor hebben wij de streefwaarde ook aangepast t.o.v. de Begroting 2019.

*) Op waarschaaijgemeente.nl is de eenheid van deze indicator aangepast van "aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr" naar "aantal per 1.000 inwoners 15-65 jaar". Hierdoor hebben wij de streefwaarde ook aangepast t.o.v. de Begroting 2019.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 6.1 t/m 6.82

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streef-waarde 2019	Meting 31-3-2019
Rapportcijfer tevredenheid van klanten van de GR IJsselgemeenten onderdeel Sociale Zaken	Klanttevredenheidsonderzoek	7,1	7,1	geen meting 2018	7,0	n.n.b.
De tevredenheid van klanten over het aanvragen en verkrijgen van een bijstandsuitkering (% tevreden – zeer tevreden)	Bewonersenquête*	n.v.t.	68%	n.v.t.	70%	n.n.b.
% Afwijzing aantal aanvragen uitkering door aanscherping poortwachterfunctie	Managementrapportages	48%	56%	53%	**	61%
Opsporing uitkeringsfraude (terugvordering en besparing op de uitkeringlasten)	Verslag Hoogwaardig Handhaven	2,2 mln	2,7 mln	2,8 mln	2,0 mln	n.n.b.
Aantal bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar werk, weergegeven in FTE***	Managementrapportages	384	421	338	393	67

*) In 2016 en 2018 is er geen bewonersenquête.

**) Geen vooraf ingestelde waarde.

***) Alle (deeltijd) uitstroom teruggerekend naar volledige uitstroom.

4. Wat mag het kosten?

Inleiding tekstvoorstellen programma 6

In Capelle werken we aan een samenleving waarin Capellenaren zich verantwoordelijk voelen voor elkaar, werken, actief meedoen en waarin de gemeente als het nodig is een handje helpt. In Capelle is zorg en ondersteuning goed geregeld.

In het Sociaal Domein moeten we doorontwikkelen: het fundament dat we hebben gebouwd steviger maken, en waar noodzakelijk veranderingen te weeg brengen om in te kunnen spelen op de uitdagingen die we in het Sociaal Domein het hoofd moeten bieden (transformatie 2.0). Het SCP-rapport *Wisselend Bewolkt* geeft aan dat we voor een aantal maatschappelijke opgaven staan. Langdurige inzet en stapeling van zorg willen we zoveel mogelijk voorkomen, maar als dat wel nodig is, organiseren we het zo goed mogelijk. We investeren in de basis; de dagelijkse (leef)omgeving van mensen. Met de meeste Capellenaren gaat het goed en dat willen we graag zo houden. We moeten er voor zorgen dat signalen over Capellenaren waar het niet zo goed mee gaat snel kunnen worden opgepakt. Inzet op preventie voorkomt dat grotere problemen ontstaan en Capellenaren in zorg terecht komen: een goede balans tussen de inspanningen op preventie en zorg.

In het Wmo-beleidskader 'Zorg op Maat, met elkaar voor elkaar 2017-2020' is opgenomen dat wie dit nodig heeft, ondersteuning krijgt bij zelfredzaamheid en participatie, zo kort en licht als mogelijk, zo zwaar en langdurig als nodig. Zo sluit de ondersteuning aan op de situatie van de hulp vragende Capellenaar. Het vormen van een sterke sociale basis is essentieel binnen het sociaal domein. Onderdeel van versterking van de basis is dat mensen zo veel mogelijk steun kunnen vinden in hun eigen omgeving. Daarom stimuleert de gemeente ontmoeting en activiteiten in de buurt. Hier kunnen bewoners sociale contacten en steun vinden en kunnen zij zelf hun steentje bijdragen.

Met de voorstellen in dit programma kiezen wij ervoor om te investeren in een sterke herkenbare sociale basisinfrastructuur (versterking van de basis en preventie, het oppikken en oppakken van signalen), meer samenwerking en meer samenhang in het hulpaanbod en zorgen we dat het beschikbare hulpaanbod op peil blijft. Daarnaast kunnen we de noodzakelijke preventieve inzet flexibel inzetten in de wijken.

- Deelprogramma 6a Sociale infrastructuur

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 6a Sociale infrastructuur	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 11.176	N 459	N 11.635	N 11.118	N 10.898	N 10.782	N 10.782
Baten	V 1.148	N 0	V 1.148	V 1.100	V 1.051	V 1.051	V 1.051
Saldo van baten en lasten	N 10.028	N 459	N 10.487	N 10.018	N 9.847	N 9.731	N 9.731
Mutaties in reserves:							
Algemene reserve	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Welzijnsfonds	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Sociaal Domein	V 450	N 0	V 450	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 0	N 94	N 94	N 94	N 94	N 94	N 94
Reserve eenmalige uitgaven	V 205	V 149	V 354	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve Openbare Ruimte	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal mutaties reserves	V 655	V 55	V 710	N 94	N 94	N 94	N 94
Resultaat	N 9.373	N 404	N 9.777	N 10.112	N 9.941	N 9.825	N 9.825

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Implementatie Politie-GGZ methodiek	N 27		N 27
Huiskamer van de Wijk in Middelwatering	N 42		N 42
Versterken Algemeen Maatschappelijk Werk	N 113		N 113
Versterken inzet buurtcoaches	N 50		N 50
KinderLabs in wijken met kwetsbare buurten	N 49		N 49
Pilot logeerszorg	N 55		N 55
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 149		N 149
Voorziening onderhoud	N 68		N 68
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 94		V 94
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 459	N 0	N 459
Mutaties reserves			
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 94
Reserve eenmalige uitgaven			V 149
Totaal mutatie in de reserves			V 55
Mutatie Resultaat			N 404

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Toezicht rechtmatigheid Wmo en jeugdhulp (N 100 in 2020 en N 100 in 2021) - Beleidskeuze

Volgens het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG is 2%-5% van de bestedingen in het sociaal domein onrechtmatig. Gelet op de hoogte van de budgetten in het sociaal domein betreft dit forse bedragen. Door het Informatieknooppunt zorgfraude (IKZ) wordt geadviseerd een toezichthouder rechtmatigheid aan te stellen. Door inzet van expertise worden risico's voor de rechtmatigheid zichtbaar. In het verlengde hiervan wordt aanbevolen om ook het fraudebewustzijn en de fraudealertheid van loket- en wijkteammedewerkers te vergroten door middel van voorlichting. Dit sluit aan bij de aanbevelingen van de Erasmus Universiteit in het in 2017 verschenen onderzoeksrapport over risico's voor de rechtmatigheid van bestedingen in het sociaal domein. Wij zijn het eens met de bovenstaande adviezen en stellen daarom voor de periode 2020-2021 een toezichthouder rechtmatigheid aan te stellen gericht op Wmo en Jeugdhulp.

In 2021 is inzichtelijk welke bedragen onrechtmatig zijn verstrekt, gestopt en teruggevorderd. Tevens kan inzicht worden gegeven in de mate waarin onrechtmatige betalingen zijn voorkomen. Op basis hiervan kan worden bepaald of en in welke mate structurele inzet wenselijk is. Indien nodig komen wij hier bij de VJN 2021 op terug.

Wij stellen u voor om voor een periode van vooralsnog twee jaar 1 FTE toezichthouder aan te stellen (N90) en een bedrag voor voorlichting (N10) beschikbaar te stellen en de begroting daartoe N 100 in 2020 en N 100 in 2021 aan te ramen.

2. Implementatie Politie-GGZ methodiek (N 27 structureel ingaande 2019) – Onvermijdelijk

Op 12 maart 2019 hebben wij het implementatieplan Aanpak voor mensen met verward gedrag vastgesteld (BBV 1077405). Onderdeel van dit plan is het implementeren van de Politie-GGZ methodiek. Wanneer de politie een melding krijgt over een persoon met verward gedrag, dan registreert zij dit als E33-melding. Met de Politie-GGZ methodiek worden deze E33-meldingen op werkdagen gescreend door een GGZ medewerker van Antes en iemand van de politie. Samen zorgen zij ervoor dat de juiste (na)zorg en ondersteuning wordt ingeschakeld, bijvoorbeeld door de betrokken behandelaar in te seinen of het Sociaal Wijkteam in te zetten. Door deze werkwijze blijven mensen met verward gedrag na een incident beter in beeld en wordt de kans op herhaling verkleind.

In 2019 is de Politie-GGZ methodiek uitgerold in de gemeente Capelle aan den IJssel. De werkwijze is afgestemd op en geïmplementeerd in de werkwijze van de procesregisseur Bemoeizorg en personen met verward gedrag (unit Frontlijn).

Binnen de Politie-GGZ methodiek in Capelle aan den IJssel, is inzet van een GGZ medewerker/SPV van Antes (zijnde 0,4 fte) noodzakelijk. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van N 27 nodig. Wij stellen u voor om voor ingaande 2019 een bedrag van N 27 structureel beschikbaar te stellen.

3. Huiskamer van de Wijk in Middelwatering (N 42 in 2019, N 67 in 2020 en N 50 in 2021 en N15 vanaf 2022) - Beleidskeuze

Op 7 november 2016 heeft u de visie 'Buurtwerk nieuwe stijl, Op weg naar het Huis van de Wijk' vastgesteld (RV827398). Op basis van deze visie heeft Welzijn Capelle de opdracht gekregen om Huizen van de Wijk te realiseren en de samenwerking tussen partijen binnen deze Huizen te stimuleren en faciliteren.

De afgelopen periode zijn er in de wijken Schenkel, Schollevaar en Fascinatio Huizen van de Wijk geopend. Voor de wijk Middelwatering heeft Welzijn Capelle in nauw overleg met de gemeente onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de realisatie van een Huis van de Wijk. Gezien de omvang van de wijk met drie kwetsbare buurten (gebied Meeuwensingel, Hoven/Wiekslag en De Rondelen) en een relatief hoog gebruik van voorzieningen (Wmo/Jeugdwet/Participatiewet) kiezen wij ervoor om de inzet van een Huis van de Wijk in Middelwatering te spreiden zodat de dienstverlening voor met name de inwoners van de kwetsbare buurten nabij is. Er ontstaan dan zogenaamde 'Huiskamers van de Wijk' in het gebied Meeuwensingel, in De Rondelen en in de Hoven/ Wiekslag. In De Rondelen en in de Hoven worden Huiskamers gerealiseerd in respectievelijk de Rondelenflats en buurthuis De Fluitier waarin een aantal dienstverlenende functies van het Huis van de Wijk aanwezig is. In samenhang met de buurthuizen wordt een wijkprogrammering van ontmoetingsactiviteiten uitgewerkt. Voor het gebied rondom de Meeuwensingel bestaat nu de mogelijkheid om in het pand Reigerlaan 66 een tijdelijke Huiskamer van de Wijk te realiseren waar tevens meer centrale functies kunnen worden ondergebracht (Reigerlaan 66 is onderdeel van het gebiedspaspoort Meeuwensingel en zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2021 gesloopt worden). Te denken valt aan huisvesting sociaal wijkteam en ontmoetingsactiviteiten waar meer ruimte voor nodig is. Ook het KinderLab Middelwatering willen wij in dit pand onderbrengen.

De beschikbaarheid van het pand Reigerlaan 66 biedt de mogelijkheid om op korte termijn aan te sluiten bij een nadrukkelijke wens voor een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jong en oud in dit deel van Middelwatering. Deze wens is uitgesproken door het WOP Middelwatering en is als opgave benoemd in het kader van het Pact van Capelle. Wij zullen naar verwachting medio 2020 een beter beeld hebben van een permanente oplossing.

Onderdeel	2019	2020	2021	2022 e.v.	Tijdvak
Exploitatie pand Reigerlaan 66	N 17	N 52	N 35		Periode sept. 2019 - sept. 2021
Eenmalige investering inrichting Reigerlaan	N 20				Eénmalig in 2019
Communicatie en activiteiten	N 5	N 15	N 15	N 15	Structureel m.i.v. september 2019
Totaal	N 42	N 67	N 50	N 15	

Wij stellen u voor om voor de Huiskamer van de Wijk in Middelwatering N 42 in 2019, N 67 in 2020, N 50 in 2021, N 15 ingaande 2022 aan te ramen.

4. Versterking Algemeen Maatschappelijk Werk (N 113 in 2019 en N 225 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze

Om te voorkomen dat Capellenaren een beroep doen op zwaardere zorg en om te zorgen dat we de groep Capellenaren waarmee het goed gaat zo kunnen houden, is investeren in de sociale basisinfrastructuur noodzakelijk. Het Algemeen maatschappelijk werk (AMW) van Stichting Welzijn Capelle (SWC) vervult een belangrijke rol in de sociale basisinfrastructuur. Het AMW biedt hulp aan volwassen Capellenaren die (met hun gezin) kampen met (meestal meervoudige) problemen. De maatschappelijk werkers werken op het snijvlak van de cliënt en haar sociale omgeving, o.a. door het eigen sociaal netwerk van de cliënt te betrekken bij het oplossen van problemen. Uitgangspunt is dat niemand tussen wal en schip raakt, zo nodig een steuntje in de rug wordt gegeven en voorkomen wordt dat pas bij escalatie wordt ingegrepen. Het niet tijdig kunnen aanpakken van problemen leidt tot crisissituaties die vragen om zwaardere vormen van zorg. Dit is zeer ongewenst, in de eerste plaats vanuit het perspectief van de Capellenaar, daarnaast omdat hierdoor de werkdruk bij de hulpverlening toeneemt. Het streven is dat Capellenaren zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en (indien nodig) hulp en ondersteuning vanuit de sociale basis ontvangen. Door versterking van het AMW kan SWC de caseload, die groot is als gevolg van de aanhoudende instroom, aan. Ook wordt de caseload beheersbaar en kan beter worden ingespeeld op fluctuaties. In 2018 was sprake van een toename van het aantal aanmeldingen voor hulpverlening en een toename in zwaarte en complexiteit. Hierdoor liepen wachtlijsten op tot 4 tot 6 weken in het voorjaar van 2018. Om het AMW te versterken, de hulpverlening aan kwetsbare huishoudens op peil te houden en wachtlijsten tegen te gaan, is voor 2018 bij de Voorjaarsnota en vanuit bestaande middelen een aanvullend bedrag van 126 beschikbaar gesteld. Dit heeft bijgedragen aan het terugdringen van de wachtlijsten van het AMW. Om op de aanhoudend hoge instroom en op fluctuaties in te kunnen spelen, wordt geadviseerd het AMW te versterken en hiervoor structureel aanvullende middelen beschikbaar te stellen.

Wij stellen u voor om het Algemeen maatschappelijke werk te versterken en daarom voor de rest van 2019 éénmalig N 113 aan te ramen en met ingang van 2020 structureel N 225 aan te ramen.

5. Versterking inzet buurtcoaches (N 50 in 2019 en N 150 structureel vanaf 2020) - Beleidskeuze

In het Sociaal Domein moeten we doorontwikkelen: het fundament dat we hebben gebouwd steviger maken, en waar noodzakelijk veranderingen te weeg brengen om in te kunnen spelen op de uitdagingen die we in het Sociaal Domein het hoofd moeten bieden (transformatie 2.0). Met de meeste Capellenaren gaat het goed en dat willen we graag zo houden. We investeren in de basis; de dagelijkse (leef)omgeving van mensen. Stichting Welzijn Capelle (SWC) heeft in de sociale basisinfrastructuur een belangrijke opdracht. SWC richt zich op het leggen van verbindingen, ter bevordering van sociale samenhang, sociale veiligheid en samenwerking tussen partners in de wijk. De buurtcoaches van SWC spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van bewoners in hun directe leefomgeving. Zij zijn een spil in het wijkgericht werken, het leggen van verbindingen en het organiseren van ontmoeting (onder andere binnen de Huizen van de Wijk). Ook de informatievoorziening aan de Capellenaren is in dit kader van belang. De Capellenaren moeten op de hoogte zijn van de verschillende mogelijkheden tot ontmoeting in hun wijk, het aanbod aan vrijwilligerswerk etc. In het coalitieakkoord Met het oog op morgen is opgenomen: "met wijkgericht werken gaat de gemeente samen met Capellenaren aan de slag met opgaven en ideeën, die uit de wijken komen." De rol van buurtcoaches als spil in de wijk wordt ook geïllustreerd door het feit dat in driekwart van de opgaveteams SWC een rol heeft. Begin 2019 zijn in de verschillende wijken gezamenlijke opgaven geformuleerd. Deze liggen binnen het sociaal domein op het gebied van volwassenen vooral op het gebied van ontmoeten, sociale contacten en voorkomen van eenzaamheid (veelal onder ouderen). Ter versterking van de sociale basis om bewoners in hun directe leefomgeving goed te kunnen ondersteunen, is extra preventieve inzet door buurtcoaches noodzakelijk. Om de noodzakelijke preventieve inzet in de wijken te bieden en deze flexibel in te zetten op (wisselende) opgaven in de wijken wordt voorgesteld de inzet van buurtcoaching te versterken en hiervoor structureel aanvullende middelen ter beschikking te stellen.

Wij stellen u voor om voor de rest van 2019 éénmalig N 50 (start september 2019) aan te ramen en met ingang van 2020 structureel N 150 aan te ramen.

6. KinderLabs in wijken met kwetsbare buurten (N 49 in 2019, N 117 in 2020 en N 92 structureel vanaf 2021) – Beleidskeuze

We willen graag dat alle wijken met kwetsbare buurten gefaseerd en in samenwerking met onderwijs en andere kind-gerelateerde partijen een KinderLab krijgen (op maat per wijk). Wij willen starten in Middelwatering.

De dekking voor dit voorstel komt uit het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB-uitkering). Zie het wijzigingsvoorstel 'Herverdeling specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2019' in programma 4, Onderwijs.

Wij stellen u voor om voor het KinderLab in Middelwatering de volgende budgetten beschikbaar te stellen: N 49 in 2019, N 117 in 2020 en N 92 structureel ingaande 2021.

7. Pilot logeerszorg (N 55 in 2019 en N 28 in 2020) – Onvermijdelijk

In haar mailbericht van 5 februari 2019 vraagt het ministerie van VWS aan gemeenten om in samenwerking met onder meer de zorgverzekeraar en eventueel andere zorgaanbieders voorstellen te doen voor pilots logeerszorg.

In totaal dienden 20 gemeenten een projectvoorstel in bij VWS, waaronder Capelle aan den IJssel. Het projectvoorstel van Capelle is één van de tien gekozen projecten. De aangevraagde middelen, ter hoogte van N 83 zijn inmiddels door VWS toegezegd en deze middelen worden via een decentralisatie-uitkering aan de gemeente beschikbaar gesteld. Verlening vindt plaats via de meicirculaire en zal dus na goedkeuring van de Tweede Kamer en Eerste Kamer worden overgemaakt naar de gemeenten. Dit zal gebeuren rond juni 2019 en verwerken we in de Najaarsnota 2019 en de Begroting 2020.

Omdat we de financiële effecten uit Meicirculaire niet verwerken in de voorjaarsnota, maar in de najaarsnota, kunnen we de baten nu nog niet begroten. Niettemin betreft dit een project waarvoor we financieel gecompenseerd worden.

De pilot in Capelle betreft een uitbreiding op de inmiddels bestaande algemene voorziening voor logeerszorg (vooral respijtzorg genoemd) die in Capelle wordt vormgegeven in samenwerking tussen de het Servicepunt Mantelzorg, het Zorgpension Fundis en de gemeente. Onderdeel van de uitbreiding is ook het opnemen van beperkte opvangcapaciteit bij 2 zorginstellingen voor VVT (Verzorgings- en Verpleegtehuizen).

De inzet van de pilotmiddelen is bedoeld voor:

1. Het inzetten van een 'kwartiermaker en sociaal makelaar' diverse zorgbedden en thuiszorg/ondersteuning voor het maken van een sluitende keten en daarbij horende samenwerkingsafspraken;
2. Een bijdrage in de kosten voor coördinatie en toeleiding door Servicepunt Mantelzorg;
3. Aanvullende capaciteit respijtzorgbedden.

De pilot loopt van april 2019 tot en met april 2020.

Wij stellen u voor de lasten te verhogen met N 55 in 2019 en N 28 in 2020.

8. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 6a (N 149 / V 149 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Werklunches	N 42
budget WOP 2018	N 67
Uitvoering nulmeting toegankelijkheid	N 25
Huizen van de Wijk	N 15
Totaal	N 149
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 149

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

9. Voorziening onderhoud (N 68 in 2019, N 67 in 2020 en N 69 structureel vanaf 2021) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

10. Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (Krediet 2 in 2021; V 1 vanaf 2021) – Onvermijdelijk / Beleidskeuze

Het voorstel Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) is opgenomen onder programma 0.

11. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6a (V 94 / N 94 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

- Deelprogramma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 6b Werk en Inkomen (Participatiewet)	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 53.865	N 931	N 54.796	N 53.661	N 54.181	N 54.986	N 54.801
Baten	V 33.132	N 0	V 33.132	V 33.230	V 32.924	V 33.036	V 33.036
Saldo van baten en lasten	N 20.733	N 931	N 21.664	N 20.431	N 21.257	N 21.950	N 21.765
Mutaties in reserves:							
Reserve eenmalige uitgaven	V 635	V 928	V 1.563	V 213	N 0	N 0	N 0
Reserve Sociaal Domein	N 225	N 0	N 225	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	V 212	N 23	V 189	V 189	V 189	V 189	V 189
Totaal mutaties reserves	V 622	V 905	V 1.527	V 402	V 189	V 189	V 189
Resultaat	N 20.111	N 26	N 20.137	N 20.029	N 21.068	N 21.761	N 21.576

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Lagere kosten Prowork	V 39		V 39
GR IJsselgemeenten	N 15		N 15
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 928		N 928
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 23		V 23
Versterken vroegsignalering schulden/ brede schuldenaankpak	N 50		N 50
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 931	N 0	N 931
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			V 928
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 23
Totaal mutatie in de reserves			V 905
Mutatie Resultaat			N 26

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

12. Lagere kosten Prowork (V 39 eenmalig in 2019) - Beleidskeuze

Over 2018 wordt in totaal € 130.000 terugbetaald door Prowork aan de gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling Promen. Dit houdt verband met lagere kosten van Beschut Werk en Garantiebanen en hogere opbrengsten van de re-integratiemodules. Voor de gemeente Capelle betreft dit een bedrag van V 39.

Wij stellen u voor om V 39 incidenteel voor 2019 af te ramen.

13. Onderbesteding Participatiebudget (V 300 structureel vanaf 2020) – Beleidskeuze

De lasten op het Participatiebudget laten de laatste jaren een autonoom dalende trend zien. We constateren onderbestedingen op het Participatiebudget in 2015 van V58, 2016 van V299, 2017 van V672 en in 2018 van V553.

Op basis van deze trend stellen wij voor om de lasten op het Participatiebudget in de begroting vanaf 2020 structureel te verlagen met V300.

14. Primitieve begroting 2020 Promen (N 182 in 2020, N 179 in 2021, N 171 in 2022 en V 28 in 2023) – Onvermijdelijk

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Promen heeft op 11 april 2019 de primitieve begroting 2020 toegestuurd. De gevraagde bijdrage Wsw is daarin als volgt:

Kosten Wsw	2019	2020	2021	2022	2023
Gevraagde bijdrage Wsw (€ x 1000)	6.398	6.272	6.057	5.857	5.658
Beschikbaar in gem. begroting	6.398	6.090	5.878	5.686	5.686
Effect op de gemeentelijke begroting	0	N 182	N 179	N 171	V 28

Het uitgangspunt is dat de gemeente met de begroting aansluit bij de begroting van de GR Promen. De Primitieve Begroting Promen 2020 is beleidsarm en gebaseerd op het Ondernemingsplan Promen 2019 en bijgesteld op het aantal standardeenheden Wsw, indexering van de loonkosten en indexering van de materiële kosten.

Wij stellen u daarom voor de lasten te verhogen met N 182 in 2020, N 179 in 2021, N171 in 2022 en V 28 in 2023.

15. 1e Begrotingswijziging 2019 en Ontwerpbegroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten (N 15 in 2019 en N 50 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Het voorstel 1^e Begrotingswijziging 2019 en begroting 2020 van de GR IJsselgemeenten is opgenomen onder programma 0.

16. Versterken vroegsignalering schulden/ brede schuldenaanpak (N 50 eenmalig in 2019) - Beleidskeuze

Twee speerpunten uit het Beleidskader aanpak armoede en schulden 2017-2020 zijn het versterken van de vroegsignalering van betalingsachterstanden en het versterken van de ketenaanpak schuldenproblematiek. Vroegsignalering van schulden en schulddienstverlening zijn lonend voor de gemeente, de schuldeiser, de maatschappij en de huishoudens. Het voorkomt escalatie, brengt stabiliteit in het huishouden en geeft mensen bijvoorbeeld weer de ruimte om aan het werk te komen.

Op verzoek van de gemeente heeft Schut Advies adviezen voor deze onderwerpen opgesteld. In de Begroting 2019 is in afwachting hiervan een bedrag van 80 geraamd voor de uitvoering van de voorstellen. Vooruitlopend op de besluitvorming over de adviezen hebben wij ter bestendiging van de schulddienstverlening door Welzijn Capelle vanuit de meicirculairmiddelen 2018 een bedrag van 75 beschikbaar gesteld voor 2019. Bij de Voorjaarsnota 2019 zouden wij bij u terug komen met een stand van zaken.

De adviezen bevatten diverse voorstellen ter versterking van de schuldenaanpak. Voor de opvolging van de adviezen in 2020 en verder leggen wij u bij de Begroting 2020 een voorstel voor. Hiertoe dient een aantal voorbereidende activiteiten te worden gedaan, waarbij twee onderdelen specifiek om nadere uitwerking vragen. Voor versterking van de vroegsignalering wil de gemeente afspraken maken met een aantal crediteuren over het uitwisselen van informatie over betalingsachterstanden en de wederzijdse verplichtingen tussen gemeente en crediteuren. Daarbij worden de processen van vroegsignalering en opvolging daarop uitgewerkt. Als tweede wordt - naast het instrument van de minnelijke regeling - de inzet van het instrument schuldsanering voorbereid; hierbij verstrekt een kredietbank een krediet waaruit een deel van het schuldbedrag direct wordt afbetaald aan de schuldeisers. De klant betaalt in drie jaar het krediet terug aan de kredietbank. Voordelen van deze werkwijze zijn zekerheid voor de schuldeisers, lagere uitvoeringskosten en één schuldeiser voor de klant.

Wij stellen u voor om voor de inhuur van specifieke expertise voor het versterken van de vroegsignalering schulden en het versterken van de schuldenaanpak N 50 in 2019 aan te ramen.

17. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 6b (N 928 / V 928 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Invulling extra Rijksgelden armoede en schulden Meicirculaire 2018	N 85
Pilot jongeren en schulden	N 100
Activering bijstandklanten / Pilot inburgering Nieuwe Stijl	N 110
LPB congres	N 40
Exploitatie gemeentelijk vastgoed - Maria Daneelserf	N 23
Exploitatie gemeentelijk vastgoed - MFC Fascinatio	N 40
Innovatiebudget Sociaal Domein	N 190
Impulsbudget Samenwerkingsproject begeleiding jongeren naar werk	N 340
Totaal	N 928
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 928

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

18. Kwijtschelding afvalstoffenheffing (V 73 / N 73 in 2021, V 97 / N 97 in 2022 en V 94 / N 94 structureel vanaf 2023) – Beleidskeuze

De kwijtschelding afvalstoffenheffing is gerelateerd aan de opbrengst van de afvalstoffenheffing. Onder programma 7 is een voorstel opgenomen om de geplande tariefsverhoging in 2021 en 2022 op de afvalstoffenheffing geen doorgang te laten vinden. De kwijtschelding op de afvalstoffenheffing zal hierdoor lager uitvallen. Wij stellen u voor de lasten te verlagen met V 73 in 2021, V 97 in 2022 en vanaf 2023 structureel V 94 met een evenredige dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing middelen derden (N 73 in 2021, N 97 in 2022 en N 94 structureel vanaf 2023).

19. Kwijtschelding rioolrechten (N 14 structureel vanaf 2023) – Beleidskeuze

De kwijtschelding rioolrechten is gerelateerd aan de opbrengst van de rioolrechten. Onder programma 7 is een voorstel opgenomen voor de stijging van de rioolrechten in 2023. De kwijtschelding op de rioolrechten zal hierdoor hoger uitvallen. Wij stellen u voor de lasten te verhogen met N 14 vanaf 2023.

20. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6b (V 23 / N 23 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

- Deelprogramma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 6c Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 13.846	N 119	N 13.965	N 14.189	N 14.192	N 14.232	N 14.232
Baten	V 468	N 0	V 468	V 468	V 468	V 468	V 468
Saldo van baten en lasten	N 13.378	N 119	N 13.497	N 13.721	N 13.724	N 13.764	N 13.764
Mutaties in reserves:							
Reserve Sociaal Domein	N 1.012	N 0	N 1.012	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	V 12	N 388	N 376	N 33	N 33	N 33	N 33
Totaal mutaties reserves	N 1.000	N 388	N 1.388	N 33	N 33	N 33	N 33
Resultaat	N 14.378	N 507	N 14.885	N 13.754	N 13.757	N 13.797	N 13.797

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Wmo-maatwerkvoorzieningen	N 485		N 485
Prijsindexatie en BTW verhoging Hulpmiddelen	N 22		N 22
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 388		V 388
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 119	N 0	N 119
Mutaties reserves			
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 388
Totaal mutatie in de reserves			N 388
Mutatie Resultaat			N 507

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

21. Wmo-maatwerkvoorzieningen (N 150 eenmalig in 2019 en N 335 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Prijsindexatie Huishoudelijke Ondersteuning en Begeleiding

De AMvB schrijft voor dat gemeenten voor Huishoudelijk Ondersteuning (HO) en Begeleiding (BG) een “reële prijs” moeten vaststellen. Dit ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening. In opvolging hieraan zijn de tarieven conform contractuele afspraken ingaande 1 januari 2019 met het consumentenprijsindex (CPI) met 2,58% geïndexeerd.

Door het verhogen van de tarieven is, op basis van de lopende indicaties, ingaande 2019 structureel een budget van N 285 benodigd.

Woningaanpassingen

In de afgelopen jaren zijn de grote woningaanpassingen voornamelijk uitgebleven en is het hiervoor beschikbare budget structureel afgeraamd. In 2019 dienen er een drietal grote woningaanpassingen uitgevoerd te worden. Te weten, het plaatsen van 2 zorgunits en het verwijderen van een woonlift. Voor de uitvoering is in 2019 een eenmalig bedrag van N 150 benodigd.

Prijsindexatie collectief vervoer en BTW verhoging

Conform de afgesloten overeenkomst met de vervoerder zijn de tarieven leerlingenvervoer per 1 januari 2019 met de NEA-index verhoogd (N20). Daarnaast heeft de BTW verhoging van 6% naar 9% voor gemeentes een kostenverhogend effect (N30). Dit tezamen maakt dat de kosten ingaande 2019 N 50 hogere uitvallen.

Wij stellen u voor bovenstaande onderdelen in de begroting te verwerken en in 2019 N 150 eenmalig en ingaande 2019 structureel N 335 aan te ramen. De verwachte extra kosten zijn op de huidige indicatie gebaseerd en zal bij gelijkblijvende omstandigheden gelijk blijven.

22. Prijsindexatie en BTW verhoging Hulpmiddelen (N 22 eenmalig in 2019 en N 25 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Prijsindexatie hulpmiddelen en BTW verhoging

Conform de afgesloten overeenkomst met de leverancier van de Hulpmiddelen zijn de tarieven per 1 april 2019 geïndexeerd (N 6 2019, N 9 vanaf 2020). Daarnaast heeft de BTW verhoging van 6% naar 9% voor gemeentes een kostenverhogend effect (N 16). Dit tezamen maakt dat de kosten in 2019 eenmalig N 22 en structureel 2020 N 25 hogere uitvallen.

Wij stellen u voor bovenstaande onderdelen in de begroting te verwerken en in 2019 N 22 eenmalig en ingaande 2020 structureel N 25 aan te ramen. De verwachte extra kosten zijn op de huidige indicatie gebaseerd en zal bij gelijkblijvende omstandigheden gelijk blijven.

23. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6c (V 388 N 388 in 2019 en V 45 / N 45 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

- Deelprogramma 6d Jeugdhulp

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 6d Jeugdhulp	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 20.821	N 1.466	N 22.287	N 19.211	N 17.339	N 17.235	N 18.806
Baten	V 62	N 0	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
Saldo van baten en lasten	N 20.759	N 1.466	N 22.225	N 19.149	N 17.277	N 17.173	N 18.744
Mutaties in reserves:							
Reserve Sociaal Domein	V 3.749	V 115	V 3.864	N 0	N 0	N 0	N 0
Algemene reserve	N 0	N 115	N 115	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 0	N 19	N 19	N 19	N 19	N 19	N 19
Totaal mutaties reserves	V 3.749	N 19	V 3.730	N 19	N 19	N 19	N 19
Resultaat	N 17.010	N 1.485	N 18.495	N 19.168	N 17.296	N 17.192	N 18.763

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdhulp lokaal Zorg in natura en PGB's	N 515		N 515
Continuëren uitbreiding tijdelijke capaciteit CJG	N 113		N 113
GR Jeugdhulp Rijnmond	N 967		N 967
CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk	V 110		V 110
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 19		V 19
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 1.466	N 0	N 1.466
Mutaties reserves			
Reserve Sociaal Domein			V 115
Algemene reserve			N 115
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 19
Totaal mutatie in de reserves			N 19
Mutatie Resultaat			N 1.485

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

24. Jeugdhulp lokaal Zorg in Natura en PGB's (N 650 / V 135 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Op basis van de realisatie Zorg in Natura (ZIN 2018) en een actuele prognose van de ZIN 2019 blijkt dat de kosten van lokale jeugdhulp 2019 (ZIN) hoger uitvallen dan waar rekening mee is gehouden. De geprognosticeerde waarde van de afgegeven beschikkingen jeugdhulp per einde 2019 bedraagt € 3,5 miljoen. Daarmee is de verwachting dat de kosten voor de lokale jeugdhulp met N 650 zullen stijgen. We verwachten enerzijds een toename van het gebruik van lokale jeugdhulp N 530, anderzijds een hogere verzilveringsgraad van 65,0% in 2019 ten opzichte van 61,6% in 2018: N 120. Daarnaast is in 2018 door het CJG een verschuiving gerealiseerd van PGB gefinancierde zorg, naar lokale zorg in natura voor een bedrag van V 135 betreffende 9 casussen, ten opzichte van 2017. De verwachting is dat deze substitutie structureel zal zijn.

De stijging van het gebruik van lokale jeugdhulp past in het beleid om (passende) zorg zo veel mogelijk door lokaal gecontracteerde aanbieders te laten verzorgen.

Wij stellen u voor om met ingang van 2019 structureel een bedrag van N 650 aan te ramen en een bedrag van V 135 af te ramen.

25. Continueren uitbreiding tijdelijke capaciteit Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin (N 113 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

Aanleiding

Bij de VJN 2018 zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor het tijdelijk vergroten van de capaciteit bij Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin voor een bedrag van N 113 in 2018 (2^e helft) en N 113 in 2019. Doel van de aanvullende middelen is om de directe hulpverlening aan kwetsbare huishoudens op peil te houden en ontstane wachtlijsten tegen te gaan.

De directe aanleiding voor het ontstaan van de wachtlijsten in 2018 lag in het wegwerken van de wachtlijsten die bij Veilig Thuis in de periode september 2017-maart 2018 en in de periode maart-april 2018 zijn weggewerkt en in een hoog tempo werden overgedragen aan het lokale veld. Hierdoor ontstonden zowel bij de sociaal wijkteams van SWC als bij de wijkteams van CJG wachtlijsten. Daarnaast stond de hulpverlening al langere tijd onder druk door verschillende ontwikkelingen: een toename van het aantal verwijzingen van jeugdigen door huisartsen, scholen en kinderopvangorganisaties, een snelle stijging van het aantal jeugdigen en ouders dat deelneemt aan preventieve activiteiten, een toename van het aantal problematische echtscheidingen waar kinderen bij betrokken zijn en wachtlijsten bij specialistische jeugdhulpaanbieders.

Stand van zaken 2019

Het CJG heeft aangegeven dat met inzet van de extra middelen de wachtlijsten zijn teruggebracht van 120 casussen (medio 2018) naar 40 casussen (maart 2019), dat de instroom daalt maar de uitstroom stagneert waardoor het aantal casussen in traject bij het CJG nog immer stijgt. (cijfers Q1 2019 opvragen CJG). De oorzaken voor de aanhoudende druk op de hulpverlening blijft een combinatie van bovengenoemde factoren. De middelen die met de VJN 2108 beschikbaar zijn gesteld voor 2019 zullen volledig aangewend worden in de 1^e helft 2019. Het CJG heeft aangegeven dat het continueren van de extra middelen/capaciteit tot en met eind 2019 nodig is om de directe hulpverlening in de 2^e helft 2019 op peil te kunnen houden en te kunnen blijven inzetten op verder reduceren van de wachtlijsten.

Wij stellen u voor om voor de 2^e helft van 2019 tijdelijk aanvullende middelen ter beschikking te stellen aan het CJG om de tijdelijke uitbreiding van capaciteit te continueren tot en met eind 2019, met als doel de wachtlijst verder terug te dringen, voor een bedrag van N 113. Hiermee wordt de stichting voor de 2^e helft 2019 in de gelegenheid gesteld om de directe hulpverlening op peil te houden en het oplopen van de wachtlijsten te voorkomen/verder terug te dringen.

26. GR Jeugdhulp Rijnmond (N 967 in 2019, V 27 in 2020, V 889 in 2021, V 1.488 in 2022 en N 83 in 2023) – Onvermijdelijk

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) heeft een gewijzigde begroting 2019, een ontwerpbegroting 2020 en een meerjarenbegroting 2020-2022 ingediend.

Wijziging Begroting 2019:

De bijdrage van Capelle aan de IJssel is voor het begrotingsjaar 2019 begroot op 13.275. Deze bijdrage is gebaseerd op de ontwerpbegroting 2019 van de GRJR met een totaalbedrag van € 206,0 miljoen.

Mede op basis van de jaarcijfers 2018 is de verwachting dat de begroting 2019 van de GRJR met € 21,7 miljoen zal worden opgehoogd tot een totaalbedrag van € 227,7 miljoen.

Daarvan is:

- ruim € 12,1 miljoen voor het ophogen van de budgetten voor zorg in natura (ZIN-diverse percelen), o.a. vanwege toenemende vraag naar jeugdhulp/stijging van het aantal cliënten, reeds bereikte budgetplafonds en hoge kosten voor de landelijke inkoop van arrangementen (LTA);
- € 3,6 miljoen voor toevoegingen van de uitkering van het transformatiefonds, de verlengde pleegzorg en de hogere accountantskosten;
- € 2,25 miljoen voor ophoging van het subsidiebudget voor JBRR;
- € 3,7 miljoen extra voor Veilig Thuis, deels voor extra taken waarvoor ook extra middelen beschikbaar komen (DUVO).

Op basis van de verwachte begrotingswijzigingen bedraagt de nieuwe inleg voor Capelle voor 2019 14.242. Ten opzichte van het bedrag dat in de begroting beschikbaar is dient in 2019 nog 967 aangeraamd te worden.

Ontwerpbegroting 2020:

Met als uitgangspunt de jaarcijfers van 2018 heeft de GRJR een ontwerpbegroting 2020 ingediend van € 227,5 miljoen. In deze ontwerpbegroting is rekening houden met:

- een ophoging van het budget voor de VNG-inkoop van hoogspecialistische jeugdhulp (LTA) voor een bedrag van € 6,0 miljoen conform het realisatieniveau van 2018,
- een accrès van 2,33%,
- een risicopercentsage van 1,5%.

Onze inleg wordt mede bepaald door de zogenoemde vlaktaksmethodiek waarbij het verschil tussen de inleg en het zorggebruik van het afgelopen jaar, ca. € 2,9 miljoen, in drie gelijke delen in latere jaren (T+2 t/m T+4) wordt verrekend met inleg in die jaren.

Om de bijdrage aan de GRJR voor de jaren 2020 en daarna te ramen is in de meerjarenbegroting uitgegaan van het nu bekende procentueel zorggebruik over 2018 van 5,10%. Het zorggebruik over 2017 was 5,68%. Wegens de hogere ontwerpbegroting 2020 en het voordelig verschil van ca. € 2,9 miljoen tussen de inleg en het zorggebruik over 2018 zal vanaf 2020 meerjarig de bijdrage aan de GRJR moeten worden aangepast. Dit betekent voor 2020 dat onze inleg 11.392 wordt. Voor de jaren 2021 en 2022 is eveneens rekening gehouden met het voordelig verschil in het zorggebruik van 2018.

Wij stellen u voor de uitkomsten van deze meerjarige doorrekening van N 967 in 2019 de begroting aan te ramen, V 27 in 2020, V 889 in 2021 en V 1.488 in 2022 af te ramen en N 83 in 2023 aan te ramen.

27. CJG uitvoeringsbudget schoolmaatschappelijk werk (V 110 structureel vanaf 2019) – Technisch

Met het besluit tot de oprichting van het CJG is besloten om beschikbare middelen voor schoolmaatschappelijk werk uit programma 4 beschikbaar te stellen aan het CJG. Bij de VJN 2018 is daartoe een bedrag van 110 overgeheveld van programma 4 naar deelprogramma 6d.

Uit nadere analyse blijkt dat dit ten onrechte is omdat het bedrag van 110 al bij de oprichting van het CJG was overgeheveld. Met dit besluit wordt dit gecorrigeerd. De correctie is budgetneutraal.

Wij stellen u voor om 110 structureel over te hevelen van deelprogramma 6d Jeugdhulp naar programma 4 Onderwijs (V/N 110).

28. Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (N/V 115 in 2019, V 292 in 2020, V 1.264 in 2021 en V 769 ingaande 2022) - Beleidskeuze

Het voorstel Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein is opgenomen onder programma 2.

29. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 6d (V 19 / N 19 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

Programma 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

1. Nieuwe ontwikkelingen

Omgevingswet

De Omgevingswet spreekt van een gezonde en veilige leefomgeving en goede omgevingskwaliteit: een nieuw perspectief voor het kijken naar de leefomgeving. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar manieren om via de leefomgeving de gezondheid te beschermen én te bevorderen. In 2019 is dit (o.a.) onderwerp van gesprek met de Capellenaren over de toekomst van de stad via de Stadsvisie.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Bestrijden van grote ergernissen zoals overlast hondenpoep, dumpen afval en afvaltoerisme.
Wat gaan we daarvoor doen?	Onderzoeken of een Snel schoon team haalbaar is.
Portefeuillehouder	Wilson
Stand van zaken	Wij zetten extra in door vaker grof vuil in te zamelen en handhavers vrij te maken voor hondenoverlast en afvaldumpingen. Dit heeft reeds geresulteerd in diverse proces-verbalen.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Duurzamer Capelle.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Opstellen en uitvoeren van de Duurzaamheidsagenda 2019-2022; 2. Lokale duurzaamheidsfonds ontwikkelen; 3. Uitvoering van het Warmteplan Capelle; 4. Vaststellen Regionale Energiestrategie (RES).
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	1. Het programma Duurzaamheid 2019-2022 is op 19 maart 2019 door ons vastgesteld en ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad van 15 april 2019. De financiële consequenties van het programma worden betrokken bij de afwegingen rond de VJN 2019. 2. Gelet op landelijke- en regionale ontwikkelingen en de beperkte financiële ruimte van de gemeente richten wij vooralsnog geen lokaal duurzaamheidsfonds op. Bij de jaarlijkse monitoring van het Programma Duurzaamheid 2019-2022 bezien we of oprichting alsnog aan de orde is. 3. Op basis van de warmtetransitieagenda voeren we regie op de realisatie van collectieve warmteoplossingen voor Rivium en Florabuurt en omgeving. Daarnaast ondersteunen we bewoners en bedrijven in gebieden waar een individuele warmteoplossing voor de hand ligt. Tenslotte voeren we een verkenning uit naar een mogelijk hoofdtracé voor een stadsbreed warmtenet. 4. De regionale energiestrategie wordt in juli 2019 ter besluitvorming voorgelegd.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	17% duurzame energie opwekken en 5% energie besparen.
--------------------------------	---

Wat gaan we daarvoor doen?	1. Start aanpak aardgasvrije wijk(en); 2. Maximale inzet op zonne-energie, waarbij we streven naar 60.000 zonnepanelen en 3.000 zonnecollectoren eind 2022; 3. Vol inzetten op isolatie (particuliere woningvoorraad + monitoren afspraken m.b.t. het isoleren van 1.700 woningen door Havensteder en 500 door Woonzorg).
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	1. We zijn gestart met het onderzoeken van de haalbaarheid van collectieve warmteoplossingen in Rivium en Florabuurt en omgeving. Deze verkenning voeren we samen uit met de gemeente Rotterdam, Havensteder en Woonstad. 2. Met de energiecampagne wonen stimuleren we individuele eigenaren om zonnepanelen te plaatsen. We doen onderzoek op welke manier we geschikte gemeentelijke daken kunnen gebruiken en we stimuleren scholen, VvE's en bedrijven om zonnepanelen te plaatsen. 3. Met de energiecampagne wonen stimuleren we individuele eigenaren om te isoleren. Isoleren nemen we ook mee in de energiecampagne voor VvE's en bedrijven. Havensteder blijft inzetten op isolatie. Dit voorjaar is bijvoorbeeld de aanpak van de Purmerhoek gestart.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Droge voeten in een groene stad.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Knelpunten op het gebied van wateroverlast, hittestress en droogte in beeld brengen en aanpak hiervoor vaststellen; 2. Stimuleren van vergroening in de openbare ruimte en bij particulieren, bedrijven en andere organisaties.
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	1. We hebben een stresstest en risicoanalyse uitgevoerd voor Capelle aan den IJssel. Op basis van risicodialogen met partners werken we aan het opstellen van de Capelse Klimaatadaptatiestrategie. 2. Met de subsidieregeling voor groene daken en –gevels blijven we bewoners stimuleren om te vergroenen. Daarnaast loopt het project vergroening tuinen door. Dit koppelen we slim aan IBOR projecten en andere activiteiten.
Prestatie (indicator)	

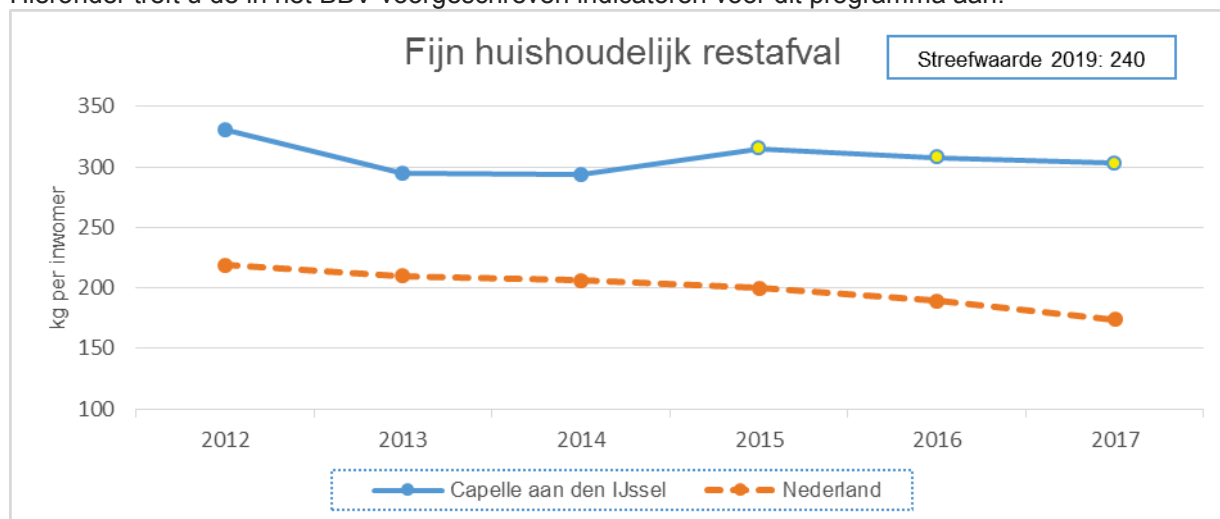
Wat willen we bereiken?	Circulaire economie.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Voorbereiden lancering samenwerkingsplatform circulaire projecten; 2. Gemeente doet eerste circulaire inkoop.
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	1. Op basis van het Programma Duurzaamheid 2019-2022 stellen we in 2019-2020 een actieplan voor een circulair Capelle op. 2. Begin 2019 hebben we een onderhoudscontract afgesloten waarin is afgesproken dat de opdrachtnemer jaarlijks per gebouw twee voorstellen doet voor circulariteit. Daarnaast doet de opdrachtnemer besparingsvoorstellen voor de installaties in het vastgoed.

Prestatie (indicator)	
Wat willen we bereiken?	Schone leefomgeving.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Uitvoeren Actieplan geluid; 2. Uitvoeren van gevelmaatregelen bij ca. 220 saneringswoningen.
Portefeuillehouder	Van Veen
Stand van zaken	1. Het Actieplan Omgevingslawaai is op 24 april 2018 definitief vastgesteld (BBV999039). De uitvoering hiervan - het aanbrengen van geluid reducerend asfalt - zal worden ingepland voor de IBOR periode 2021-2025. Vanuit kostenefficiëntie wordt het aanbrengen van het geluid reducerend asfalt gecombineerd met het grootschalig onderhoud. De uitvoering kan pas worden ingepland nadat de werkzaamheden in het centrum, zoals de Meeuwensingel, het sportcomplex aan de Pelikaanweg, de Mient etc. zijn afgerond. Dit in verband met het mogelijk schade rijden door het bouwverkeer. 2. Van alle woningen die daarvoor in aanmerking komen (120), zijn bouwtechnische rapporten opgemaakt over de huidige staat van geluidisolatie in de gevels van deze woningen. De rapporten zijn naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gezonden ter beoordeling en goedkeuring en bepaalt welke woningen voor gesubsidieerde geluid isolerende gevelmaatregelen in aanmerking komen. Dit besluit en subsidie beschikking verwachten wij in het 4^e kwartaal 2019 te ontvangen van het Ministerie.
Prestatie (indicator)	

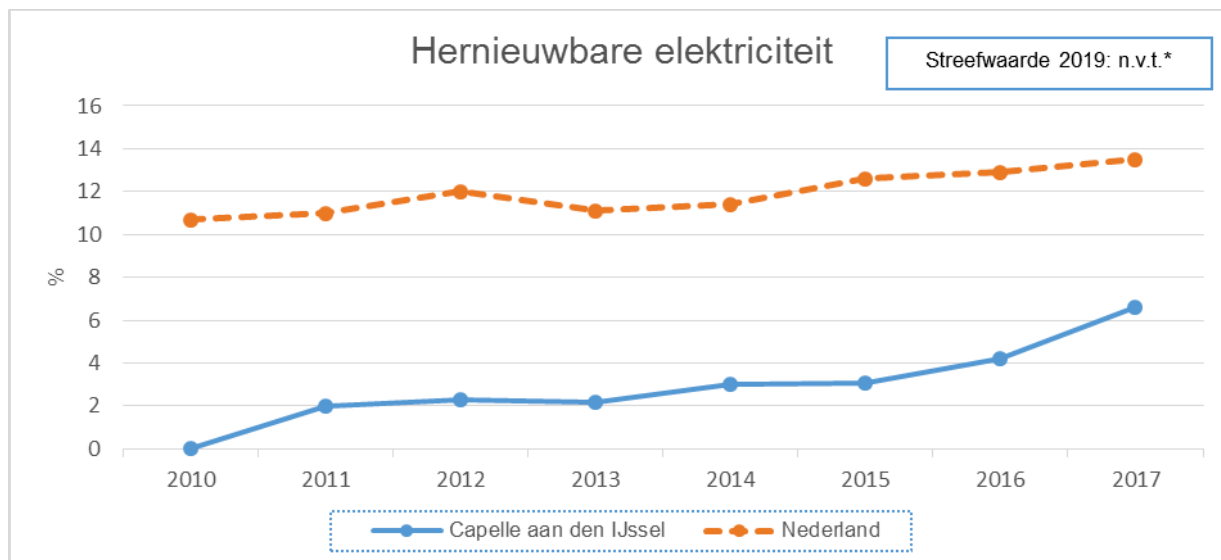
3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan.

De cijfers over 2015, 2016 en 2017 kunnen om technische redenen niet meer getoond worden in waarstaatjegemeente.nl. Wij hebben zelf de cijfers over deze jaren toegevoegd aan de grafiek. Cijfers 2018 e.v. worden weer getoond via waarstaatjegemeente.nl.

*) In het koersdocument Duurzaam Capelle zijn de doelstellingen voor energiebesparing en het opwekken van duurzame energie vastgelegd. Er is geen streefwaarde geformuleerd voor het percentage hernieuwbare elektriciteit omdat de energievraag in veel grotere mate bepaald wordt door de vraag naar warmte en in veel mindere mate door de vraag naar elektriciteit. Het verduurzamen van de warmtevraag heeft daarom prioriteit.

- Overige beleidsindicatoren

Taakveld 7.3 Afval

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streefwaarde 2019	Meting 31-3-2019
Tevredenheid over huisvuilinzameling	Bewonersenquête*	n.v.t.	81%	n.v.t.	80%	n.n.b.
% afvalscheiding	Interne registratie	42%	44%	57%	55%	56%

*) Geen bewonersenquête in 2016 en 2018.

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 7 Volksgezondheid en milieu	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 15.707	N 1.148	N 16.855	N 16.978	N 16.504	N 16.509	N 16.545
Baten	V 13.504	V 33	V 13.537	V 13.956	V 13.519	V 13.627	V 13.681
Saldo van baten en lasten	N 2.203	N 1.115	N 3.318	N 3.022	N 2.985	N 2.882	N 2.864
Mutaties in reserves:							
Reserve eenmalige uitgaven	V 51	V 251	V 302	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve milieu	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 0	N 18	N 18	N 18	N 18	N 18	N 18
Totaal mutaties reserves	V 51	V 233	V 284	N 18	N 18	N 18	N 18
Resultaat	N 2.152	N 882	N 3.034	N 3.040	N 3.003	N 2.900	N 2.882

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Meer inkomsten afvalstoffenheffing	N 33	V 33	N 0
Voorz. Afvalstoffenheffing middelen derden	N 541		N 541
Programma Duurzaamheid	N 328		N 328
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 251		N 251
Voorziening onderhoud	N 13		N 13
Mutaties reserve bedrijfsvoering	V 18		V 18
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	N 1.148	V 33	N 1.115
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			V 251
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			N 18
Totaal mutatie in de reserves			V 233
Mutatie Resultaat			N 882

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Meer inkomsten afvalstoffenheffing (N 33 / V 33 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Op de afvalstoffenheffing hebben wij V 33 meer opgelegd dan begroot. De meeropbrengst betreft 0,6% van de begroting. Gedurende de resterende periode in het jaar zal zich een lichte mate van fluctuatie in de opbrengst voordoen doordat we de komende maanden nog met verhuizingen te maken hebben. Hierdoor zullen er nog nieuwe aanslagen opgelegd en bestaande aanslagen weer verminderd worden.

Wij stellen u voor de baten eenmalig te verhogen met V 33 in 2019 en het voordeel toe te voegen aan de voorziening afvalstoffenheffing middelen derden (N 33). De meerjarige effecten worden beoordeeld bij de actualisatie van de Begroting 2020.

2. Investerings afval (Krediet 773 en V 30 / N 30 in 2019, V 46 / N 46 in 2020, V 55 / N 55 in 2021, V 51 / N 51 in 2022 en N 11 / V 11 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk

Aanramen

Door de aantrekkelijke economie zijn er meer projecten afkomstig van Stadsontwikkeling zoals de ontwikkeling van het centrum en Rivium. Dit legt een grote druk op onze capaciteit. Hierdoor moeten we afwegen wat voorrang krijgt. De huidige economie heeft ook zijn effect op onze personele capaciteit, wat zijn weerslag heeft op onze planning. Daarnaast zorgen de nieuwe plannings van Eneco en Stedin voor een vertraging van onze projecten.

Jaarschijf 2023

De VJN 2019 is het eerste moment om de jaarschijf 2023 op te nemen in de begroting. Hiervoor is een investeringsbedrag van 643 benodigd. In 2023 zien we een toename in de afschrijvingen van 11 als gevolg van nieuwe investeringen die afgerond worden in 2022 welke voor het eerst in 2023 gaan leiden tot afschrijvingslasten.

Wijziging op de kredieten

Taakveld 7.3	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Aframen/aanramen	-494	514	55	55	0	130
Jaarschijf 2023	0	0	0	0	643	643
Totaal	-494	514	55	55	643	773
Voorziening afvalstoffenheffing						
Saldo						

Afschrijvingen

2019	2020	2021	2022	2023
V 30	V 46	V 55	V 51	N 11
0	0	0	0	0
V 30	V 46	V 55	V 51	N 11
N 30	N 46	N 55	N 51	V 11
N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

Wij stellen u voor akkoord te gaan met de bovenstaande wijzigingen waardoor de wijzigingen op de afschrijvingen leiden tot een evenredige dotatie aan / onttrekking uit de Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden en de investeringskredieten worden verlaagd met 494 in 2019 en worden verhoogd met 514 in 2020, 55 in 2021, 55 in 2022 en 643 in 2023.

3. Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden (N 541 in 2019, N 556 in 2020, V 141 / N 790 in 2021, V 383 / N 1.057 in 2022 en V 347 / N 1.017 vanaf 2023) – Beleidskeuze

Binnen de kosten voor de afvalinzameling en -verwerking is een “stelpost BTW” opgenomen, ter hoogte van 737 in 2019, 751 in 2020 en 756 structureel vanaf 2021. Deze stelpost betreft een fictieve” kostenpost, waar tegenover geen “echte” kosten staan. De stelpost BTW is jaren geleden opgenomen op basis van een KAN-bepaling in de gemeentewet op het moment van invoering van het BTW Compensatiefonds. De gemeenten konden een (fictieve) kostenpost BTW opvoeren, hoewel de BTW eveneens verrekenbaar was. In essentie is dit naar onze mening een “oneigenlijke” kostenpost, waarvan u zich eerder ook heeft voorgenomen deze post tot nihil te gaan verlagen. Voordeel hiervan is, mede gelet op het benutten van de (afbouwende) voorziening middelen derden, dat de indicatieve stijging van de afvalstoffenheffing in 2021 en 2022 geen doorgang hoeft te vinden. Gelet op de beschreven aard van belangrijke kostenstijgingen, kan ter dekking eveneens de bestaande stelpost prijzen ter hoogte van V 448 ingezet worden. De kwijtschelding afvalstoffenheffing is gerelateerd aan de opbrengst afvalstoffenheffing. Indien de indicatieve stijging afvalstoffenheffing in 2021 en 2022 vervalt, zal een voordeel ontstaan op de kwijtschelding afvalstoffenheffing. Voor 2023 is een kleine indicatieve verhoging van het tarief noodzakelijk. Om te voorkomen dat de voorziening negatief wordt, dient in 2023 de opbrengst uit afval met 40 verhoogd te worden. Per saldo wordt de exploitatie door dit voorstel belast met N 93 in 2019, N 108 in 2020, N 128 in 2021, N 129 in 2022 en N 128 structureel vanaf 2023.

Wij stellen u voor, gelet op uw uitgangspunt en het “fictieve” karakter van de “stelpost BTW”, de begroting aan te passen op basis van de onderstaande tabel.

Afval	2019	2020	2021	2022	2023
Inzet stelpost prijzen (tkv 0.8)	V 448	V 448	V 448	V 448	V 448
Kwijtschelding afvalstoffenheffing (tkv 6.3)	N 0	N 0	V 73	V 97	V 94
Baten (tkv 7.3)	N 0	N 0	N 790	N 1.057	N 1.017
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing middelen derden (tkv 7.3)	N 541	N 556	V 141	V 383	V 347
Totaal	N 93	N 108	N 128	N 129	N 128

4. Riolering (V 114 / N 114 eenmalig in 2019 en V 20 / N 20 structureel vanaf 2020) – Onvermijdelijk

Voor het rioolbeheer zijn enkele plannen in ontwikkeling waardoor enkele metingen niet worden uitgevoerd. Dit resulteert in 2019 in een éénmalig voordeel van V 60. Voor de voorbereiding van het beheerplan van de riolering is in 2019 een éénmalig nadeel van N 30.

Door recente renovatie van enkele rioolgemaal is in 2019 éénmalig sprake van minder onderhoud V 64.

Het begrootte budget voor Persleidingen is met name voor calamiteiten bestemd. Wij verwachten dat hier ingaande 2019 minder regulier onderhoud nodig is V 20.

Wij stellen u voor akkoord te gaan met bovenstaande wijzigingen gevolgd tot een evenredige dotatie aan de Voorziening rioolrechten middelen derden.

	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Rioolbeheer; minder metingen	V 60	0	0	0	0	V 60
Voorbereiding beheerplan riool	N 30	0	0	0	0	N 30
Minder onderhoud door renovatie rioolgemaal	V 64	0	0	0	0	V 64
Minder onderhoud persleidingen	V 20	V 20	V 20	V 20	V 20	V 100
Totaal	V 114	V 20	V 20	V 20	V 20	V 194
Voorziening rioolrechten	N 114	N 20	N 20	N 20	N 20	N 194
Saldo	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

5. Investerings riolering (Krediet 11.107 en V 103 / N 103 in 2019, N 25 / V 25 in 2020, N 43 / V 43 in 2021, N 40 / V 40 in 2022 en N 383 / V 383 structureel vanaf 2023) – Onvermijdelijk

Verschuiving in de jaren

Door de aantrekkende economie zijn er meer projecten afkomstig van Stadsontwikkeling zoals de ontwikkeling van het centrum en Rivium. Dit legt een grote druk op onze capaciteit. Hierdoor moeten we afwegen wat voorrang krijgt. De huidige economie heeft ook zijn effect op onze personele capaciteit, wat zijn weerslag heeft op onze planning. Daarnaast zorgen de nieuwe plannings van Eneco en Stedin voor een vertraging van onze projecten.

Aanramen

In 2019 vinden meerdere af- en aanramingen plaats wat per saldo resulteert in een aanraming van totaal 1.215. De 3 voornaamste aanramingen betreffen de Spoorlaan, project Arica en de Gerard Doustraat welke hieronder worden toegelicht:

In Schollevaar heeft in 2018 een calamiteit plaatsgevonden. Op de Spoorlaan is daar een riool ingeklapt. Door pompen te plaatsen hebben wij te transporteren vuilwater onder controle kunnen houden. Hierdoor konden we in de tussentijd een variantenstudie laten uitvoeren. Op basis van deze studie hebben wij een goed onderbouwde keuze kunnen maken voor reparatie en oplossing van de calamiteit. De éénmalige investering in 2019 bedraagt 1.600.

Het project Arica raakt zowel Verhardingen als Riolering. In het project Arica, beter bekend als Waterweg, bieden wij diverse oplossingen op het gebied van wateroverlast en klimaatadaptatie. Onze ervaringen met deze mogelijkheden zullen de input zijn voor beslissingen wat betreft klimaatadaptatie in IBOR 2021-2025. Ook maken we werk met werk zodat we de komende dertig jaar niet meer aan de slag hoeven in dit gebied. Voor deze proeftuin is voor 2019 en 2020 totaal een éénmalige extra investering nodig van 235 voor Verharding en 315 voor Riolering.

De investering aan de Gerard Doustraat raakt zowel Verhardingen als Riolering. Door het huidige economische klimaat is de aanbesteding hoger uitgevallen dan begroot. Gezien de noodzaak van vervanging in de Gerard Doustraat is voor 2019 en 2020 totaal een éénmalige extra investering nodig van 133 voor Verharding en 190 voor Riolering. De hierboven vermelde investeringen van 235 en 133 voor verharding voor project Arica en de Gerard Doustraat staan opgenomen in programma 2 onder Investerings IBOR Verkeer en Vervoer.

De rechtbank heeft in april 2019 uitspraak gedaan inzake het geschil met een aannemer betreffende de reconstructiewerkzaamheden in de Instrumentenbuurt Zuid. De rechtbank heeft de aannemer in het gelijk gesteld. Aangezien dit geschil betrekking heeft op de periode voor 2019 is de betaling ten laste van boekjaar 2018 gebracht. Dit resulteert voor Riolering gedurende de afschrijvingstermijn van 30 jaar in N 19 per jaar ingaande 2019. Voor meer informatie verwijzen we naar de collegebrief van week 24 2019.

Jaarschijf 2023

De VJN 2019 is het eerste moment om de jaarschijf 2023 op te nemen in de begroting. Hiervoor is een investeringsbedrag van 4.288 benodigd. De voorbereidende werkzaamheden voor de investeringen in 2023 starten reeds in 2022, daardoor zien we in 2022 de aanraming toenemen. In 2023 zien we een toename in de afschrijvingen van 91 en 292 als gevolg van verschuivingen in de kredieten en nieuwe investeringen die afgerond worden in 2022 welke voor het eerst in 2023 gaan leiden tot afschrijvingslasten.

Wijziging op de kredieten							Afschrijvingen				
Taakveld 7.2	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal	2019	2020	2021	2022	2023
Verschuiving in de jaren	-2.413	1.073	-1.170	2.510	0	0	V 126	V 32	V 29	V 33	N 91
Aframen/aanramen	1.215	1.449	2.494	1.661	0	6.819	N 23	N 57	N 72	N 73	N 292
Jaarschijf 2023	0	0	0	0	4.288	4.288	0	0	0	0	0
Totaal	-1.198	2.522	1.324	4.171	4.288	11.107	V 103	N 25	N 43	N 40	N 383
Voorziening rioolrechten							N 103	V 25	V 43	V 40	V 383
Saldo							N 0	N 0	N 0	N 0	N 0

Wij stellen u voor akkoord te gaan met de bovenstaande wijzigingen waardoor de wijzigingen op de afschrijvingen leiden tot een evenredige dotatie aan / onttrekking uit de Voorziening rioolrechten middelen derden en de investeringskredieten worden verlaagd met 1.198 in 2019 en worden verhoogd met 2.522 in 2020, 1.324 in 2021, 4.171 in 2022 en 4.288 in 2023.

6. Rioolrechten (N 311 / V 325 structureel ingaande 2023) – Beleidskeuze

De rioolrechten kennen, ten opzichte van de andere gemeentelijke lasten, een ander en specifiek uitgangspunt; de rioolrechten mogen met niet meer dan de inflatie toenemen aangevuld met “een extra verhoging van € 10,- per jaar”. De extra verhoging van € 10,- wordt veroorzaakt door toenemende kapitaallasten vanwege de jaarlijkse (vervangings)investeringen in rioleringen. In het jaar waarin dit bepaald werd, is overigens het tarief met € 83,- verlaagd. De noodzakelijke verhoging van € 10,- is vele jaren uitgesteld en gaat voor het eerst in met ingang van 2022. Ook voor 2023 stellen wij voor de tariefsverhoging van € 10,- door te voeren wat een toename van de baten betekent van structureel V 325 vanaf 2023. De kwijtschelding rioolrechten is gerelateerd aan de opbrengst rioolrechten. De toename aan baten van V 325 brengt N 14 aan kwijtscheldingen met zich mee. Het voordelig saldo zal minder onttrokken worden aan de Voorziening middelen derden.

Tariefverhoging € 10,- rioolrechten	2023
Toename baten (tkv 7.2)	V 325
Kwijtscheldingen rioolrechten (tkv 6.3)	N 14
Onttrekking Voorziening rioolrechten middelen derden (tkv 7.2)	N 311

Wij stellen u voor het tarief te verhogen met V 325 vanaf 2023 en de onttrekking aan de Voorziening middelen derden te verlagen met N 311 vanaf 2023.

7. Programma Duurzaamheid (N 328 in 2019, N 535 in 2020, N 495 in 2021 en N 482 ingaande 2022) – Beleidskeuze

Het programma Duurzaamheid 2019-2022 “Slim op weg naar een duurzaam Capelle” is op 15 april 2019 door u vastgesteld. De financiële consequenties van dit programma zijn als volgt:

Omschrijving	2019	2020	2021	2022 e.v.
Algemeen (wettelijke taak)	235	210	210	225

Energietransitie				
- Energiecampagne Wonen (wettelijke taak)	102	108	90	90
- Energiecampagne Wonen (geen wettelijke taak)	3	3	3	3
- Energiecampagne VvE's (wettelijke taak)	44	51	61	71
- Energiecampagne Bedrijven (wettelijke taak)	50	43	43	43
- Energieke Scholen (geen wettelijke taak)	14	7	0	0
- Aardgasvrij Capelle (wettelijke taak)	79	112	97	59
- Overige (wettelijke taak)	25	10	0	0
- Overige (geen wettelijke taak)	10	10	10	10
Klimaatadaptatie				
Alle projecten (geen wettelijke taak)	50	45	45	45
Circulaire Economie				
Alle projecten (geen wettelijke taak)	34	53	53	53
Totaal	646	652	612	599
Waarvan wettelijke taak	535	534	501	488
Waarvan geen wettelijke taak	111	118	111	111
Huidige meerjarenbegroting	318	117	117	117
Begrotingswijziging	328	535	495	482

Wij stellen u voor de lasten in de begroting als in de bovenstaande tabel aan te passen.

Met dit voorstel wijken van af van het eerder vastgestelde Programma Duurzaamheid. We nemen de structurele lasten voor het stimuleren van elektrisch vervoer (100) niet mee, omdat we vertrouwen in de markt en technologische ontwikkelingen hebben.

8. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 7 (N 251 / V 251 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Gezond in de Stad / depressie jongeren	N 21
Uitvoering Subsidieregeling AED	N 30
Voorbereiding geluidsanering	N 74
Duurzaamheidsagenda	N 126
Totaal	N 251
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 251

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

9. Voorziening onderhoud (N 13 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

10. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 7 (V 18 / N 18 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

Programma 8: STADSONTWIKKELING

1. Nieuwe ontwikkelingen

Geen ontwikkelingen.

2. Informatie stand van zaken prestaties uit de doelenboom

Wat willen we bereiken?	Geo data beschikbaar stellen in 3D.
Wat gaan we daarvoor doen?	Wij experimenteren hoe wij ons GEO-data in 3D formaat kunnen omzetten, zodat wij klaar zijn voor o.a. de omgevingswet.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	Inmiddels is bijna 1/3 van de gebouwen uitgewerkt. Daarna volgt de uitwerking van het terrein, de opname van bruggen, geluidsschermen etc. en het 'beplakken' van het model met foto-beelden voor een zo realistisch mogelijk beeld. Deze activiteiten zullen doorlopen in 2020. Ook wordt begonnen met het opnemen van verdiepingsinfo om m.n. de BAG en WOZ objecten in hoogbouw te kunnen situeren. De kaart in 3D is van grote toegevoegde waarde bij burgerparticipatie en bij het toetsen van nieuwe initiatieven en loopt daarbij vooruit op de nieuwe werkwijzen bij de omgevingswet.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Voorbereid zijn op invoering Omgevingswet.
Wat gaan we daarvoor doen?	Uitvoeren activiteiten Implementatieplan Omgevingswet 2016-2020 o.a.: 1. Opstellen Stadsvisie: de stadsvisie is de Capelse Omgevingsvisie. Het is een toekomstvisie op de leefomgeving voor geheel Capelle. De Omgevingsvisie is verplicht vanuit de Omgevingswet; 2. Uitvoeren pilot Florabuurt; de pilot is o.a. gericht op de integrale aanpak van sociaal en fysiek domein en het ontwikkelen van een bestemmingsplan nieuwe stijl; een klankbordgroep onder leiding van een extern adviseur begeleidt de pilot; 3. Uitvoeren van het plan van aanpak digitalisering, dat in 2018 is opgesteld.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	1. De Projectopdracht Stadsvisie is op 11 februari 2019 vastgesteld. Het Projectplan Stadsvisie is voorbereid. In de tweede helft van 2019 vinden de gesprekken met de stad over de Stadsvisie plaats. 2. De pilot Omgevingswet Florabuurt vindt parallel aan de ontwikkeling van de Gebiedsvisie plaats. De pilot heeft twee onderdelen: - een klankbordgroep van extern betrokkenen volgt het proces; deze klankbordgroep is drie maal bijeen geweest; - het is de intentie om geen traditioneel bestemmingsplan op te stellen, maar een zgn. Bestemmingsplan Verbrede Reikwijdte, de voorloper van het Omgevingsplan. Hiertoe is in maart een aanvraag bij het ministerie ingediend. 3. In maart 2019 is de Impactanalyse Digitalisering -op basis van de checklist van de VNG- voor onze gemeente opgeleverd. Onderdeel van de Impactanalyse is een stappenplan voor de voorbereiding van onze gemeente op de eisen die het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) stelt. Er moet allereerst rekening gehouden worden met het updaten van applicaties om aan te sluiten op het DSO. Verder wordt geadviseerd om tijdelijk een

	coördinerende functie aan te stellen, specifiek gericht op de voorbereiding op het DSO.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Realiseren van woningbouwontwikkelingen.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Realiseren van projecten uit het Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling (MPS) waaronder de gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle. Het gaat om o.a. de Rubenssingel, de Mient en Fascinatio. Voor Oeverrijk, Hoven II en Post NL gaan de woningen in de verkoop; 2. Herontwikkeling van De Hoven II in combinatie met het revitaliseren van de kwetsbare woningvoorraad; 3. Bepalen van de koers voor de gebiedsvisie Florabuurt voor een woningbouwprogramma voor (zorg)woningen in samenwerking met Havensteder; 4. Uitwerken van de gebiedsvisie Florabuurt, Schollevaar, entreegebied Capelle en deze vertalen in concrete projecten binnen het MPS.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	1. Voor de meest recente stand van zaken verwijzen wij naar het MPS 2019-2022. 2. Het komende jaar worden circa 300 portiekwoningen in de Hoven II gesloopt om een bijzondere gemengde woonbuurt te realiseren met (middel)dure eengezinswoningen en woningen voor bijvoorbeeld senioren en gezinnen. Het wordt een gebied met laagbouw en hoekaccenten met de uitstraling die bij een centrum past. Om de herontwikkeling op deze locatie mogelijk te maken is in het 3e kwartaal van 2018 het gebiedspaspoort geactualiseerd en het bestemmingsplan aangepast. In maart 2019 is de aanbestedingsprocedure afgerond en de definitieve gunning aan Blauwhoed Projectontwikkeling II B.V. verleend. De gemeente investeert in de inrichting van de openbare ruimte. De woningen worden gerealiseerd door de ontwikkelaar en twee te behouden appartementenblokken worden gerenoveerd door Havensteder. 3. Samen met Havensteder en Pameijer werken we aan het opstellen van een gebiedsvisie voor Florabuurt en omgeving. De concept gebiedsvisie wordt, samen met een tussentijds besluit wat betreft de mogelijke ruimtelijke scenario's ter besluitvorming voorgelegd aan uw raad van 15 juli 2019. De bedoeling is om de gebiedsvisie en het bijbehorende bestemmingsplan in december 2019 definitief door uw raad te laten vaststellen. 4. Voor de meest recente stand van zaken verwijzen wij naar het MPS 2019-2022.
Prestatie (indicator)	

Wat willen we bereiken?	Gevarieerde en evenwichtige woningvoorraad.
Wat gaan we daarvoor doen?	Bij nieuwbouw zoeken naar een toevoeging die bijdraagt aan een gevarieerde woningvoorraad in de gemeente welke afgestemd is op de vraag uit de lokale woningmarkt en bijdraagt aan een meer evenwichtiger verdeling van de sociale voorraad over de regio conform de in 2018 gemaakte woningmarktafspraken en de doelstellingen van de woonvisie.
Portefeuillehouder	Van Sluis

Stand van zaken	Dit is onderdeel van de advisering bij woningbouwprojecten en hierop wordt gestuurd en gemonitord.
Prestatie (indicator)	

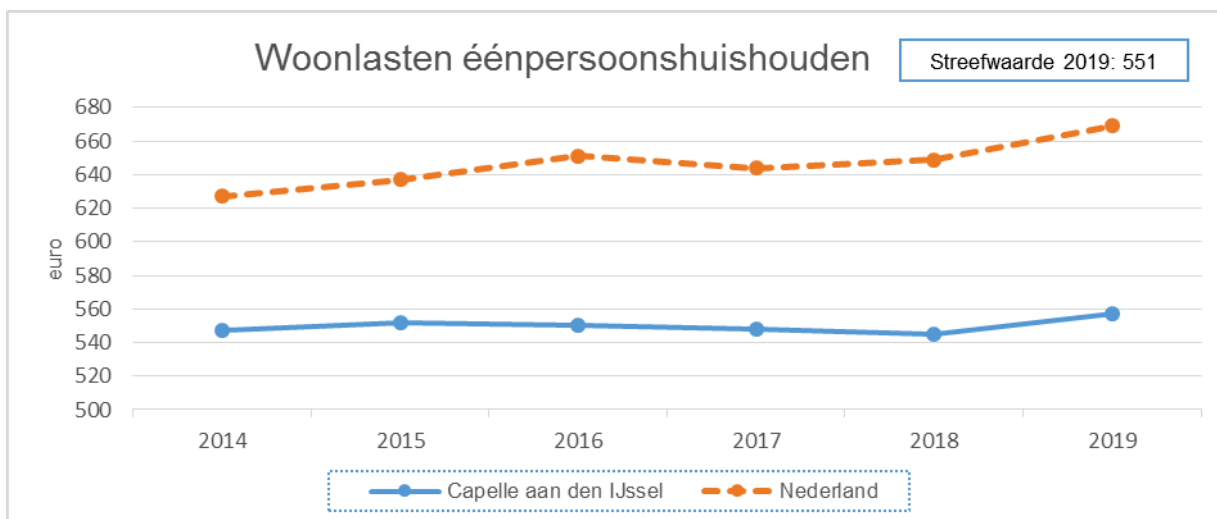
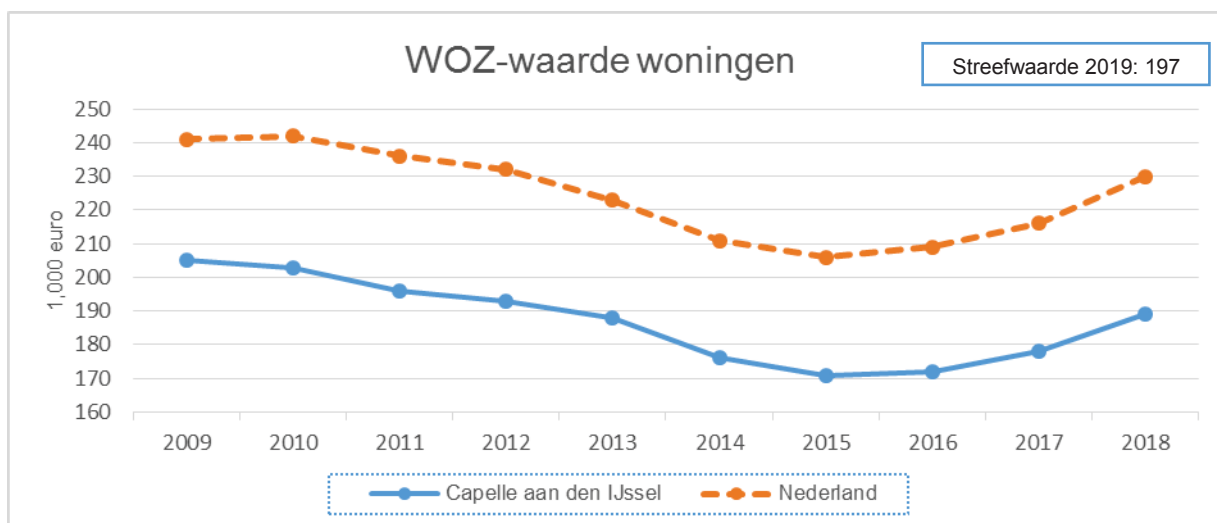
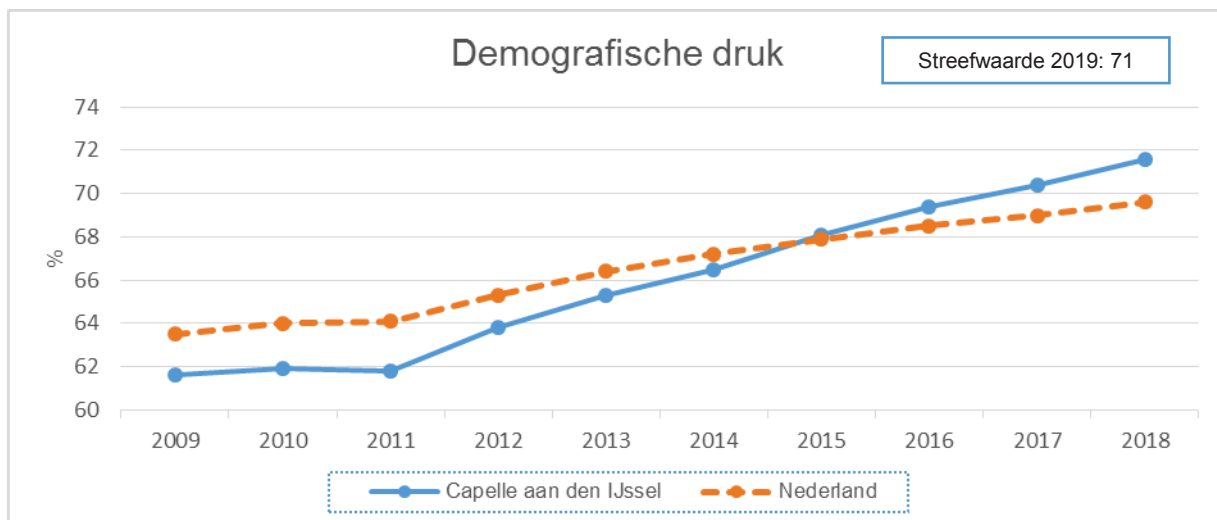
Wat willen we bereiken?	Via woonruimtebemiddeling bijdragen aan verbetering leefbaarheid.
Wat gaan we daarvoor doen?	Tussentijds evalueren van de woonruimtebemiddeling.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	De evaluatie van de Wbmgp (Rotterdamwet) is 13 maart 2019 door ons vastgesteld (BBV1080500). Op basis hiervan is uw raad op 15 april 2019 geadviseerd een verlenging aan te vragen van de Rotterdamwet voor een periode van 4 jaar.
Prestatie (indicator)	

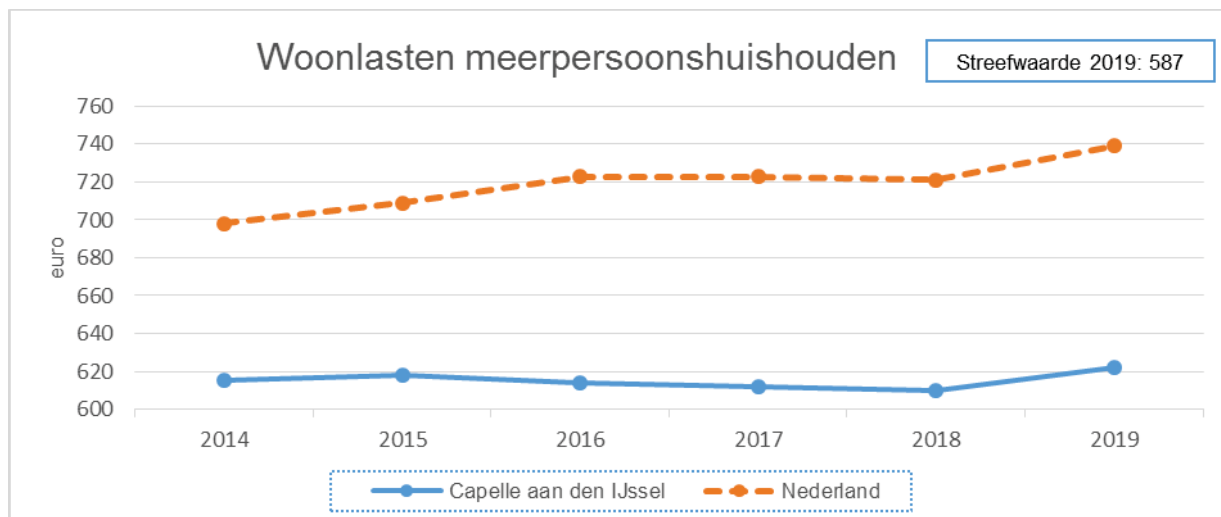
Wat willen we bereiken?	Realiseren van de taakstelling huisvesting statushouders.
Wat gaan we daarvoor doen?	In goed overleg met Havensteder blijft het nodig om tijdig voldoende woningen beschikbaar te krijgen om de taakstelling te kunnen uitvoeren.
Portefeuillehouder	Van Sluis
Stand van zaken	De taakstelling voor het 1 ^e halfjaar 2019 is 36 personen. Vanuit het COA zijn een vijftal grote gezinnen (>6 personen) gekoppeld, waarvoor een woningverzoek bij Havensteder is ingediend. Grote woningen zijn schaars en de mutatiegraad is laag. Hierdoor moet er (te) lang worden gewacht op een beschikbare woning. Met het COA wordt een gesprek ingepland om een oplossing te bespreken.
Prestatie (indicator)	

3. Indicatoren

- Landelijke indicatoren

Hieronder treft u een deel van de in het BBV voorgeschreven indicatoren voor dit programma aan. De andere voorgeschreven indicatoren voor dit programma die niet zijn veranderd t.o.v. de Begroting 2019 zijn weergegeven in de bijlage in paragraaf 7.6.

- Overige beleidsindicatoren

Omschrijving	Bron	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Streefwaarde 2019	Meting 31-3-2019
Verhouding sociale huur / particuliere huur	Buurtmonitor	n.b.	76% / 24%	77% / 23%	76% / 24%	77% / 23%
Verhouding te realiseren grondgebonden woningen / appartementen	Woningbouwprogramma / MPS	100% / 0%	43% / 57%	84% / 16%	72% / 28%	15% / 85%
Woningvoorraad	Buurtmonitor	30.619	30.619	30.717	31.032	30.660
Omvang sociale voorraad	Corporaties	10.207	10.200	10.130	>10.000	10.455
Daling sociale woningbouw: % aantal sociale woningen ten opzichte van gehele woningvoorraad. Streefwaarde: van 39% in 2011, tot 36% in 2015 en 33% in 2020.	Buurtmonitor. Data van Havensteder. Data wonen: Syswo. Bron: BZk/DGWBI/Systeem Woningvoorraad SYSWOV. Peildatum: 1 januari	33,3%	33,0%	33,0%	34,0%	34,0%

4. Wat mag het kosten?

De geraamde lasten en baten zijn (x € 1.000):

Programma 8 Stadsontwikkeling	Begroting 2019 incl. wijz.	Wijz. VJN 2019	Begroting 2019 na wijz. VJN	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Lasten	N 24.098	V 853	N 23.245	N 18.241	N 21.344	N 6.734	N 6.779
Baten	V 19.303	V 1.236	V 20.539	V 15.407	V 16.817	V 3.168	V 3.554
Saldo van baten en lasten	N 4.795	V 2.089	N 2.706	N 2.834	N 4.527	N 3.566	N 3.225
Mutaties in reserves:							
Reserve eenmalige uitgaven	N 0	V 48	V 48	N 0	N 0	N 0	N 0
Reserve herstr.actief grondbeleid	V 2.282	V 8.090	V 10.372	N 0	N 1	V 1	V 1
Algemene reserve	N 0	N 8.090	N 8.090	N 0	N 0	N 0	N 0
Egalisatiereserve bedrijfsvoering	N 156	V 8	N 148	N 121	N 52	N 52	N 52
Totaal mutaties reserves	V 2.126	V 56	V 2.182	N 121	N 53	N 51	N 51
Resultaat	N 2.669	V 2.145	N 524	N 2.955	N 4.580	N 3.617	N 3.276

In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van de wijzigingen in het jaar 2019:

Mutaties saldo van baten en lasten:	2019	2019	2019
Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
Het Nieuwe Rivium	N 581	V 448	N 133
Geo data beschikbaar stellen in 3D	N 40		N 40
Faciliterende projecten	N 76	V 115	V 39
Gebiedsvisie Florabuurt (Krediet 60)	N 156		N 156
Grondexploitaties	V 1.063		V 1.063
Dotatie voorziening verliesgevende complexen	N 668		N 668
Landelijk Capelle (Krediet -525 in 2019, -1.511 in 2020, -754 in 2021, 2.028 in 2022 en 280 in 2023)	V 1.305		V 1.305
Centraal Capelle (krediet -/- 2.887 in 2019, 2.616 in 2020, 632 in 2021, 2.369 in 2022)	V 471		V 471
's-Gravenweg 325	N 35	V 120	V 85
Bouwleges		N 124	N 124
Visie Capelseweg	V 68		V 68
Transformaties	N 149	V 450	V 301
Gebiedsaanpak Schollevaar	N 111		N 111
Horeca Zandrak	N 227	V 227	N 0
Natuurbeleid	V 30		V 30
Mutaties reserve eenmalige uitgaven	N 48		N 48
Vrijval kapitaallasten investeringen	V 23		V 23
Voorziening onderhoud	N 8		N 8
Mutaties reserve bedrijfsvoering	N 8		N 8
Totaal mutatie saldo van baten en lasten	V 853	V 1.236	V 2.089
Mutaties reserves			
Reserve eenmalige uitgaven			V 48

Reserve herstr.actief grondbeleid			V 8.090
Algemene reserve			N 8.090
Egalisatiereserve bedrijfsvoering			V 8
Totaal mutatie in de reserves			V 56
Mutatie Resultaat			V 2.145

Onderstaand worden alle wijzigingsvoorstellen nader toegelicht:

1. Omgevingswet (N 140 in 2020 en V 20 in 2021) – Beleidskeuze

In de huidige meerjarenbegroting zijn de budgetten voor het invoeren van de Omgevingswet en het opzetten van de Stadsvisie nog samengevoegd onder het budget van de Omgevingswet. Vanaf dit jaar zullen we deze projecten splitsen en de hiermee gemoeide kosten actualiseren rekening houdend met de meest recente informatie. Het beslispunt voor de Stadsvisie is opgenomen in programma 0.

Omgevingswet

Voor wat betreft de Omgevingswet is het huidige budget voor 2019 (180K) voldoende om de te verwachten kosten te dekken. Voor 2020 zorgen het aantrekken van een externe projectleider digitalisering en de te maken kosten om applicaties op te zetten en aan te passen voor een lastenverzwaring van 140K. Een deel van de kosten wordt gedekt door het restantbudget uit 2021 naar voren te halen. Onderstaande tabel geeft een specificatie van de te verwachten kosten:

Omschrijving	2019	2020	2021
Aanpassen werkproces	N 70	N 40	N 0
Procesbegeleiding	N 65	N 65	
Externe projectleider Digitalisering	N 45	N 80	
Applicaties		N 75	
Totale lasten	N 180	N 260	N 0
Huidige meerjarenbegroting	N 180	N 120	N 20
Begrotingswijziging	N 0	N 140	V 20

In de transitieperiode 2021 tot en met 2029 zullen onder meer de transitie van bestemmingsplannen naar een Omgevingsplan voor de gehele gemeente en de doorontwikkeling van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) vormgegeven moeten worden. De hiervoor benodigde middelen kunnen op dit moment nog niet reëel worden geraamd en zijn daarom (nog) niet financieel verwerkt. Wij zullen u de komende periode periodiek informeren over de ontwikkelingen en verwachten u uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2020 dan wel Begroting 2021 nader te kunnen informeren over de benodigde eenmalige- en structurele middelen.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting met N 140 in 2020 en V 20 in 2021 aan te passen.

2. Het Nieuwe Rivium (N 448 / V 448 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze (N 133 in 2019, N 11 in 2020 en N 12 ingaande 2021) – Technisch

In november 2018 hebben we voor het project Rivium gebiedspaspoort 2.0 een aanvraag voor een bedrag van 122 ingediend bij de MRDH binnen de “Bijdrageregeling versterking economisch vestigingsklimaat”. De MRDH heeft besloten deze bijdrage te verlenen in de vorm van een cofinanciering (N 122/ V 122). In de Voorjaarsnota 2018 hebben we ons deel van deze cofinanciering (122) reeds in de begroting verwerkt (onder taakveld 3.1). Daarnaast zijn afspraken gemaakt met de belangrijkste ontwikkelaars (‘de coalitie’) over de dekking van de kosten voor het opstellen van het gebiedspaspoort Rivium 2.0 (N 286 / V 286). De inkomsten uit nog af te sluiten anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars ter dekking voor uitgaven in de openbare ruimte schatten we in op N 40 / V 40.

Wij stellen u voor de lasten en baten in 2019 eenmalig met 448 te verhogen.

Het genoemde reeds beschikbare budget (122 in 2019), de afschrijvingslasten (10 ingaande 2019) en de toegerekende rente (1 in 2019 en 2020 en 2 ingaande 2021) voor het krediet Riviumpark staan in Programma 3 onder taakveld 3.1.

Wij stellen u voor deze lasten in de begroting onder te brengen in programma 8, onder taakveld 8.3 Wonen en bouwen (N 133 in 2019, N 11 in 2020 en N 12 ingaande 2021). Het voordeel treft u onder programma 3 aan.

3. Geo data beschikbaar stellen in 3D (N 40 eenmalig in 2019 en N 120 eenmalig in 2020) – Beleidskeuze

In 2018 zijn we begonnen met het 3 Dimensionaal opbouwen van onze geodata. Inmiddels is bijna 1/3 van de gebouwen uitgewerkt. Dit jaar zullen we de nog ontbrekende gebouwen via een geautomatiseerd proces toevoegen aan het bestand. Daarna volgt de uitwerking van het terrein, de opname van bruggen, geluidschermen etc. en het “beplakken” van het model met fotobeelden voor een zo realistisch mogelijk beeld. Ook wordt begonnen met het opnemen van verdiepingsinfo om met name de BAG en WOZ-objecten in hoogbouw te kunnen situeren. Deze activiteiten zullen doorlopen in 2020. Voor het inwinnen van externe adviezen bij de opzet van het 3D datamodel, de tijdelijke inhuur van extra capaciteit en het deels uitbesteden van het productiewerk stellen wij u voor de lasten in de begroting met N 40 eenmalig in 2019 en N 120 eenmalig in 2020 te verhogen.

4. Faciliterende projecten (N 76 / V 115 eenmalig in 2019 en N 261 / V 175 in 2020) – Beleidskeuze

Taakveld - Ruimtelijke ordening
 Portefeuillehouder - Wethouder Van Sluis
 Afdeling - Stadsontwikkeling

Voor het project Post NL is een bijdrage geraamd (V145) van de ontwikkelaar voor de aanleg van de weg. Deze wordt betaald op het moment dat de weg is gerealiseerd. De financiële afwikkeling in 2018 is via de Reserve HAG verwerkt. Met het opheffen hiervan zal de dekking in 2019 via de exploitatie lopen. Voor de faciliterende projecten Meeuwensingel 1a, Johannahoeve en Jaarsveld worden kosten neutraal voorbereidingsbudgetten gevraagd. Het project de Poortmolen betreft nieuwbouw voor de kliniek de Fjord. Voor het project de Wormerhoek kan het voorbereidingsbudget vervallen, na onderzoek is gebleken dat er geen gebiedspaspoort benodigd is voor de locatie.

PROGRAMMA 8						
Stadsontwikkeling	2019	2019	2020	2020	2019	2020
Taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening	gevoteerd	Totaal benodigd	gevoteerd	Totaal benodigd	aan te vragen budget	
Post NL-locatie Lasten	N 13	N 25	N 0	N 206	N 12	N 206
Post NL-locatie Baten	N 0	V 25	N 0	V 120	V 25	V 120
Meeuwensingel 1 a lasten	N 0	N 35	N 0	N 0	N 35	N 0
Meeuwensingel 1 a baten	N 0	V 35	N 0	N 0	V 35	N 0
Johannahoeve lasten	N 0	N 10	N 0	N 15	N 10	N 15
Johannahoeve Baten	N 0	V 10	N 0	V 15	V 10	V 15
Poortmolen lasten	N 0	N 30	N 0	N 30	N 30	N 30
Poortmolen baten	N 0	V 30	N 0	V 30	V 30	V 30
Jaarsveld lasten	N 0	N 15	N 0	N 10	N 15	N 10
Jaarsveld baten	N 0	V 15	N 0	V 10	V 15	V 10
Wormerhoek	N 26	N 0	N 0	N 0	V 26	N 0
Totale begroting / wijziging	N 39	N 0	N 0	N 86	V 39	N 86
Totaal wijziging op lasten					N 76	N 261
Totaal wijziging op baten					V 115	V 175

Wij stellen u voor in de lasten in de begroting te verhogen met N 76 in 2019 en N 261 in 2020 en de baten te verhogen met V 115 in 2019 en V 175 in 2020.

5. Gebiedsvisie Florabuurt (Krediet 60 in 2019; N 4 ingaande 2020 en N 156 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

Samen met bewoners en betrokken partijen stellen we een gebiedsvisie op voor de Florabuurt. Havensteder, Pameijer en de gemeenten nemen hierin het voortouw. De gebiedsvisie voor de Florabuurt kent een andere insteek dan de eerder opgestelde gebiedsvisies voor Landelijk Capelle en Centraal Capelle. Anders dan in deze twee gebieden, spelen in de Florabuurt vooral sociale opgaven die om een aanpak vragen. Met de gebiedsvisie willen we zowel die sociale- als daaraan gekoppeld ook ruimtelijke opgaven aanpakken. Dit vereist een integrale aanpak vanuit verschillende beleidsvelden. Deze werkwijze sluit aan bij de gedachte van het opgavegericht werken en de Omgevingswet. Het opstellen van de gebiedsvisie is daarom ook een Capelse pilot voor het werken met de Omgevingswet. Begin 2020 willen wij de gebiedsvisie aanbieden met een grondexploitatie voor het gebied. De aangevraagde extra middelen (216) zijn bedoeld voor de voorbereiding van de gebiedsvisie (156) en voor het realiseren van een speelvoorziening aan de Wingerd (60) zoals voorgesteld door het opgaveteam Schenkel. Dit opgaveteam bestaat uit verschillende organisaties en betrokken bewoners en is opgericht naar aanleiding van het Pact van Capelle. Bij het vaststellen van de grondexploitatie worden de totale gemaakte kosten 360 (216 + het reeds beschikbare budget in 2019 144) opgenomen in de boekwaarde van de grondexploitatie.

Wij stellen u voor een krediet van 60 te voteren, de bijbehorende kapitaallasten in de begroting met structureel N 4 vanaf 2020 en de lasten met N 156 in 2019 eenmalig te verhogen.

6. Grondexploitaties (Exploitatie V 7.417 / N 7.417 in 2019, V 1.183 / N 1.183 in 2020, N 3.734 / V 3.734 in 2021, N 10.877 / V 10.877 en V 7 / N 7 in 2023; mutaties tussentijdswinstneming V 1.063 in 2019, V 429 in 2020, V 1.074 in 2021, N 23 in 2022 en N 391 in 2023; dotatie aan Verliesgevende complexen N 668 in 2019) – Beleidskeuze

Capelle is in beweging en dat blijft de komende jaren ook zo. Voor de projecten met actief grondbeleid worden de kosten en opbrengsten inzichtelijk gemaakt in grondexploitaties. In het BBV 'Actualisatie Grondexploitaties Voorjaarsnota 2019' geven we inzicht in de financiële actualisatie van de projecten met een vastgestelde grondexploitatie. Onderstaande tabel geeft de totaaltelling van de geactualiseerde jaarschijven 2019 tot en met 2023.

8.2 Grondexploitaties	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal kosten	€ 5.783	€ 6.927	€ 9.255	€ 2.785	€ 1.133
Totaal opbrengsten	€ 6.908	€ 2.405	€ 13.229	€ 10.386	€ 44
Mutatie boekwaarde per 31-12	€ 1.124	€ -4.522	€ 3.974	€ 7.601	€ -1.089
Vershil tov vorige versie	€ 2.033	€ -10.386	€ -4.987	€ 8.728	€ 689

Waar bij de Najaarsnota 2018 nog werd aangenomen dat de komende 2 jaar nodig waren om te investeren om daarna liquiditeit te genereren, kan nu worden gesteld dat de omslag al dit jaar wordt verwacht. Deze versnelde omslag is met name te verklaren door de aantrekkende markt en verkoop van kavels binnen het project Fascinatio. Op hoofdlijnen kan worden gesteld dat we te maken hebben met stijgende aanneemsommen. Dat is het nadeel van een gespannen markt. De markt zorgt aan de (grond-)opbrengstenkant ook voor voordelen.

Voor een toelichting en het totaal effect van de grondexploitaties, inclusief een mutatie in de voorziening verliesgevende complexen, verwijzen we u naar het BBV 'Actualisatie Grondexploitaties Voorjaarsnota 2019'.

Het BBV schrijft voor dat we voor de winstgevende complexen op basis van de methode 'Percentage of Completion' voor de grondexploitaties (tussentijds) winst nemen. We hebben deze tussentijdse winstneming in deze voorjaarsnota geactualiseerd.

De actualisatie van de grondexploitaties leidt tot onderstaande begrotingswijziging.

	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten	V 4.547	N 3.035	N 4.922	N 1.642	V 7
Balansmutaties lasten	V 2.870	V 4.218	V 1.188	N 9.235	N 0
Balansmutaties door tussentijdse winstnemingen	V 1.063	V 429	V 1.074	N 23	N 391
Dotatie verliesgevende complexen	N 668				
Totaal lasten	V 7.812	V 1.612	N 2.660	N 10.900	N 384
Baten	N 2.513	N 7.351	N 65	V 10.370	N 0
Balansmutaties baten	N 4.904	V 6.168	V 3.799	V 507	N 7
Totaal baten	N 7.417	N 1.183	V 3.734	V 10.877	N 7
Begrotingswijziging	V 395	V 429	V 1.074	N 23	N 391

Wij stellen u voor de begroting volgens bovenstaande tabel aan te passen.

7. Landelijk Capelle (Krediet -/- 525 in 2019, -/- 1.511 in 2020, -/- 754 in 2021, 2.028 in 2022 en 280 in 2023; Exploitatie V 1.261 in 2019, V 739 in 2020, V 58 in 2021, N 351 in 2022 en N 164 in 2023; Kapitaallasten V 44 in 2019, V 50 in 2020, V 133 in 2021, V 128 ingaande 2022) – Beleidskeuze

Het uitvoeringsprogramma Landelijk Capelle is op een aantal punten geoptimaliseerd. Voornaamste optimalisatie is het laten vervallen van het integraal verwervingsbudget voor de aankoop van vastgoed aan de Kanaalweg, waarmee een ontwikkeling werd beoogd aan de achterzijde van de Kanaalweg, grenzend aan Oeverrijk. Door een gebiedspaspoort vast te laten stellen in 2020, worden vastgoedeigenaren en ontwikkelende partijen uitgenodigd om die ontwikkeling op te pakken, waarbij de gemeente eventueel te maken kosten zal verhalen op de ontwikkelende partijen. Door deze gewijzigde aanpak kan het verwervingsbudget vrijvallen. Dit betreft nadrukkelijk niet het verwervingsbudget voor de aankoop van vastgoed aan de Kanaalweg ten behoeve van de ontsluiting van Oeverrijk. Dat budget maakt deel uit van de grondexploitatie Oeverrijk.

Voor de aanpassing van het wegprofiel aan het oostelijk deel van de Bermweg was een PM post opgenomen. In 2019 zijn – in nauw overleg met de bewoners van de Bermweg en ringvaartpark - de voorbereidingen begonnen om de Bermweg veiliger en aantrekkelijker in te richten conform de gebiedsvisie Landelijk Capelle. Bovendien is een financieel voordeel ontstaan bij het Oude Laantje door het verkrijgen van een bijdrage vanuit de Van Cappellen Stichting, waarbij de gewenste natuurlijke oevers al zijn gerealiseerd. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor het optimaliseren van de fiets- en voetgangersbrug over de Ringvaart van het Golfbaan pad ten behoeve van een betere toegankelijkheid en verkeerveiligheid.

Gebiedsvisie Landelijk Capelle								
	NJN2018				VJN2019			Vershil
	Krediet	Budget	Totaal		Krediet	Budget	Totaal	Krediet Budget
2017	0	86	86		0	86	86	0 0
2018	146	154	300		21	155	176	-125 1
2019	555	1.631	2.186		30	370	400	-525 -1.261
2020	1.656	1.422	3.078		145	683	828	-1.511 -739
2021	882	394	1.276		128	336	464	-754 -58
2022			0		2.028	351	2.379	2.028 351
2023			0		280	164	444	280 164
2024			0		417	0	417	417 0
Totaal	3.239	3.687	6.926		3.049	2.145	5.194	-190 -1.542
Totaal 2019-2023	3.093	3.447	6.540		2.611	1.904	4.515	-482 -1.543

De mutatie in de kredieten heeft consequenties voor de kapitaallasten:

2019	V 44
2020	V 50
2021	V 133
2022	V 128
2023	V 128

Wij stellen u voor de kredieten en de budgetten in de jaren 2019 t/m 2023 en de kapitaallasten volgens bovenstaande tabellen te wijzigen.

8. Centraal Capelle (krediet +/- 2.887 in 2019, 2.616 in 2020, 632 in 2021, 2.369 in 2022 en kapitaallast V 73 in 2019, V 103 in 2020, V 83 in 2021, V 16 in 2022 en N 63 ingaande 2023; budget V 398 in 2019, V 324 in 2020, N 918 in 2021 en N 706 in 2022) – Beleidskeuze

Krediet

Om optimaal aan te sluiten bij de diverse werkzaamheden in en rond winkelcentrum De Koperwiek, welke door extra bouwverkeer en afsluitingen een grote impact hebben op verkeersdrukte en aanleverroutes door leveranciers, is de fasering van het Centrumgebied aangepast. Daarnaast hebben we de kredieten geactualiseerd en geïndexeerd naar huidig prijspeil. De stijging van in totaal 2.730 miljoen wordt veroorzaakt door: de prijzen in de begroting zijn niet eerder geïndexeerd en we doen nu een inhaalslag voor het huidige en komende drie jaar (N 1.200), de kosten voor vaste planten en bomen zijn hoger dan begroot i.v.m. specifieke grondsamenstelling (N 200), de kosten voor lichtmasten zijn hoger dan begroot (N 250) en een aantal scopewijzigingen in voegzand, fundering (Aquabase) en natuurstenen middenstrook zorgen voor hogere kosten (N 850). Ook is de nog aan te vragen subsidie voor het kruispunt op de Fluiterlaan (V218) niet meer in de begroting verwerkt; dit zullen we aanpassen zodra de beschikking door de MRDH is afgegeven (planning 2021).

Als gevolg van de verschuivingen van de kredieten in de jaren en de aanvullende kredietbedragen muteren de kapitaallasten met V 73 in 2019, V 103 in 2020, V 83 in 2021, V 16 in 2022 en N 63 ingaande 2023.

Budget

Voor wat betreft de budgetten van de Centrumring hebben we deze actualisatie en indexatie voor de komende jaren in beeld. De budgetten zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd naar de actuele prijzen en uurtarieven. Dit willen we voor de komende vier jaren rechtzetten, wat resulteert in een budgetaanvraag van 900. Deze kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt (800) doordat de budgetten nog gebaseerd waren op het interne uurtarief prijspeil 2015. Daarnaast vallen de nutsvoorzieningen duurder uit (100). We zullen dit risico zoveel mogelijk proberen te beperken door het tijdig graven van proefsleuven en vooroverleg met de nutsbedrijven waardoor we het ontwerp mogelijk kunnen aanpassen. De eerdere budgetten werden gedekt door onttrekkingen aan de Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid. Met het opheffen van de Reserve HAG komt de wijziging ten laste van de exploitatie.

Gebiedsvisie Centraal Capelle									
	Centrumring NJN2018				Centrumring VJN2019			Verschil	
	Krediet	Budget	Totaal		Krediet	Budget	Totaal	Krediet	Budget
2017	1.645	715	2.360		1.645	715	2.360	0	0
2018	1.608	630	2.238		1.608	630	2.238	0	0
2019	5.321	1.034	6.355		2.434	636	3.070	-2.887	-398
2020	1.086	1.123	2.209		3.702	799	4.501	2.616	-324
2021	1.067	442	1.509		1.699	1.360	3.059	632	918
2022	0	0	0		2.369	706	3.075	2.369	706
Totaal	10.727	3.944	14.671		13.457	4.846	18.303	2.730	902

De mutatie in de kredieten heeft consequenties voor de kapitaallasten:

2019	V 73
2020	V 103
2021	V 83
2022	V 16
2023	N 63

Wij stellen u voor de kredieten en de budgetten in de jaren 2019 t/m 2023 en de kapitaallasten volgens bovenstaande tabellen te wijzigen.

9. 's-Gravenweg 325 (N 35 / V 120 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

Dit jaar staat de definitieve verkoop van 's-Gravenweg 325 op de planning (V 120), waarna het pand zal worden gerestaureerd. De eerste adviezen van de monumentendeskundige worden nu ingewonnen, waarna de gemeente een besluit kan nemen op de benodigde omgevingsvergunning en advies kan vragen aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Tot aan de definitieve overdracht is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de boerderij en terrein de beveiliging van het terrein en opgeslagen monumentale onderdelen. Daarnaast is er de ambtelijke inzet om de boerderij in stand te houden, het plan te begeleiden en de overdracht te regelen (N 35). Wij stellen u voor in 2019 de lasten met 35 en de baten met 120 te verhogen.

10. Bouwleges (N 124 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Op basis van de geactualiseerde woningbouwplanning dient de begroting van de bouwlegesopbrengsten aangepast te worden. Dit is exclusief de transformatie Rivium, zodra hier een compleet beeld van is met de bijbehorende bouwleges, zal hier een voorstel voor volgen.

Naar verwachting zal in 2019 124 minder aan opbrengsten bouwleges worden ontvangen. Dit komt doordat de aanvraag voor twee projecten, transformatie Roer 266 en Wormerhoek 14, eerder heeft plaatsgevonden dan verwacht. De aanvraag heeft reeds in 2018 plaatsgevonden en de opbrengsten leges van 124 zijn in 2018 verantwoord. Wij stellen u voor de baten te verlagen met N 124 in 2019.

11. Visie Capelseweg (V 68 eenmalig in 2019 en N 68 eenmalig in 2020) – Beleidskeuze

De Capelseweg is een belangrijke entreeroute vanaf de A20 naar het centrum van Capelle. In de gebiedsvisies Landelijk Capelle en Centraal Capelle is aandacht voor verbetering van alle toegangswegen naar en in het centrum, waaronder de Rivierweg en de Kanaalweg. Bij de visievorming van deze wegen is rekening gehouden met de ligging, het behouden van historische elementen in het gebied en de samenhang van de omgeving. De financiële afwikkeling in 2018 is via de Reserve HAG verwerkt. Met het opheffen hiervan zal de dekking in 2019 via de exploitatie lopen.

Voor 2019 is rekening gehouden met 68 aan voorbereidingskosten, door herprioritering van de werkzaamheden is er ook dit jaar voor gekozen om dit budget door te schuiven naar 2020. Wij stellen u voor de lasten in 2019 te verlagen met 68 om de lasten in 2020 te verhogen met 68.

12. De Hoven II (N 5 in 2021, V 178 / N 193 in 2022 en N 313 / V 193 in 2023) – Onvermijdelijk

De herontwikkeling van De Hoven II wordt gedekt door onttrekkingen aan de reserve herstructurering actief grondbeleid. Er is voor dit project geen extra budget nodig: de budgetten worden herverdeeld over de komende jaren, mede als gevolg van een lagere realisatie in 2018. In deze voorjaarsnota verwerken we de budgettaire wijzigingen van deze gewijzigde fasering.

Met het opheffen van de reserve herstructurering actief grondbeleid komt de wijziging ten laste van de exploitatie.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting in 2021 met N 5, in 2022 met V 178 en in 2023 met N 313 én de baten in de begroting in 2022 met N 193 en in 2023 met V 192 aan te ramen.

De Hoven II	Boekwaarde t/m 2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Voorjaarsnota 2019 lasten	N 522	N 150	N 161	N 1.973	N 110	N 313	N 3.229
Najaarsnota 2018 lasten	N 662	N 150	N 161	N 1.968	N 288	N 0	N 3.229
Begrotingswijziging lasten		N 0	N 0	N 5	V 178	N 313	N 0
Voorjaarsnota 2019 baten		N 0	V 51	V 51	N 0	V 193	V 295
Najaarsnota 2018 baten		N 0	V 51	V 51	V 193	N 0	V 295
Begrotingswijziging baten		N 0	N 0	N 0	N 193	V 193	N 0
Totale begrotingswijziging		N 0	N 0	N 5	N 15	N 120	N 0

13. Transformaties (N 149 / V 450 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

In de Voorjaarsnota 2018 8.4.11 en de Najaarsnota 2018 8.4.4 is budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van transformatieopgaven (waaronder het opstellen van een gebiedspaspoort) als ook het doen van aanpassingen in het openbaar gebied (N 301).

We hebben in 2018 anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars afgesloten en gaan in 2019 nog anterieure overeenkomsten afsluiten, waarmee we de lasten kunnen dekken (V 450).

Binnen onze begroting hebben we de transformaties opgedeeld in Algemeen en Roer, waarbij we de lasten en de bijdragen die we dit jaar verwachten inzichtelijk hebben gemaakt in onderstaand overzicht (zie hiervoor ook het MPS 2019-2022). Hierbij worden de inkomsten budgettair neutraal verwerkt met de lasten, rekening houdend met de huidige begroting.

PROGRAMMA 8 Stadsontwikkeling	2019	2019	2019
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	gevoteerd	benodigd	aan te vragen budget
Lasten Transformatie Algemeen	N 301	N 275	V 26
Lasten Transformatie Roer	N 0	N 175	N 175
Totaal lasten / wijziging	N 301	N 450	N 149
Baten Transformatie Algemeen	N 0	V 275	V 275
Baten Transformatie Roer	N 0	V 175	V 175
Totaal baten / wijziging	N 0	V 450	V 450
Totaal saldo begroting / wijziging	N 301	N 0	V 301

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 149 in 2019 en de baten te verhogen met V 450 in 2019.

14. Gebiedsaanpak Schollevaar (N 111 eenmalig in 2019) – Beleidskeuze

Binnen het project Gebiedsaanpak Schollevaar zijn samen met inwoners en politie diverse maatregelen bedacht om het verkeer in Schollevaar veiliger te maken, zoals het aanleggen van rotondes op doorgaande wegen en het veiliger maken van oversteekplaatsen. Ook wordt met name in het gebied rond de Zaanse Schans gewerkt aan de uitstraling en inrichting van de openbare ruimte, zoals onder andere het verbeteren van de verlichting en groen en het plaatsen van ondergrondse containers. Voor de te maken advies- en plankosten zijn in de Voorjaarsnota 2017 en 2018 reeds budgetten beschikbaar gesteld, welke deels (38) door onttrekkingen aan de Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid zijn gedekt. Met het opheffen van de reserve HAG komt ook deze wijziging ten laste van de exploitatie. Wij stellen u voor de lasten in 2019 eenmalig met 111 te verhogen.

15. Horeca Zandrak (N 227 / V 227 eenmalig in 2019) – Technisch

Het voorstel Horeca Zandrak is opgenomen onder programma 3.

16. Natuurbeleid (V 30 ingaande 2019) – Technisch

Het voorstel Natuurbeleid is opgenomen onder deelprogramma 5b.

17. Mutaties Reserve eenmalige uitgaven programma 8 (N 48 / V 48 eenmalig in 2019) – Technisch

In de bijlage van deze voorjaarsnota treft u het te verwachten verloop van de bestemmingsreserve eenmalige uitgaven aan. In dit overzicht geven we een meerjarige besteding van de verschillende eenmalige posten weer. Om de eenmalige uitgaven in de begroting te verwerken volgens de bijlage, zijn onderstaande mutaties benodigd.

	2019
Natuurbeleid	N 3
Implementatie omgevingswet NJN16 8.4.1	N 30
Actualiseren woonvisie	N 15
Totaal	N 48
0-10 Mutaties in reserve eenmalige uitgaven	V 48

Wij stellen u voor om de begroting hierop aan te passen.

18. Vrijval kapitaallasten investeringen (V 23 eenmalig in 2019)

Het voorstel Vrijval kapitaallasten investeringen is opgenomen onder programma 2.

19. Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein (N/V 8.090 in 2019, N 1.279 in 2020, N 2.226 in 2021 en V 375 ingaande 2022) - Beleidskeuze

Het voorstel Opheffen bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein is opgenomen onder programma 2.

20. Voorziening onderhoud (N 8 structureel vanaf 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Voorziening onderhoud is opgenomen onder programma 0.

21. Mutaties reserve bedrijfsvoering - programma 8 (N 8 / V 8 eenmalig in 2019) – Onvermijdelijk

Het voorstel Mutaties reserve bedrijfsvoering is opgenomen onder programma 0.

3 Financieel overzicht programma's

- Financieel overzicht vóór wijziging

Lasten	Vóór wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	N 29.879	N 29.911	N 28.124	N 29.566	N 29.566
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 7.331	N 7.216	N 7.375	N 7.382	N 7.382
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 8.779	N 7.599	N 7.595	N 8.232	N 8.232
3. Economie	N 2.149	N 1.370	N 1.374	N 1.379	N 1.379
4. Onderwijs	N 8.091	N 6.772	N 6.722	N 7.160	N 7.160
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 10.750	N 11.532	N 12.481	N 12.594	N 12.594
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 6.852	N 6.126	N 6.170	N 6.817	N 6.817
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 11.176	N 10.431	N 10.280	N 10.299	N 10.299
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 53.865	N 53.752	N 54.275	N 55.088	N 55.088
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 13.846	N 13.874	N 13.877	N 13.917	N 13.917
- Jeugdhulp	N 20.821	N 18.852	N 17.842	N 18.337	N 18.337
7. Volksgezondheid en milieu	N 15.707	N 15.892	N 16.155	N 16.415	N 16.415
8. Stadsontwikkeling	N 24.098	N 19.303	N 21.795	N 5.982	N 5.982
Totaal Lasten	N 213.344	N 202.630	N 204.065	N 193.168	N 193.168

Baten	Vóór wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	V 131.109	V 132.047	V 132.226	V 132.407	V 132.407
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V 629	V 629	V 629	V 629	V 629
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V 890	V 462	V 407	V 332	V 332
3. Economie	V 1.351	V 1.130	V 1.130	V 1.130	V 1.130
4. Onderwijs	V 2.128	V 2.079	V 1.981	V 1.981	V 1.981
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896	V 3.896
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 893	V 893	V 893	V 893	V 893
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	V 1.148	V 1.100	V 1.051	V 1.051	V 1.051
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 33.132	V 33.230	V 32.924	V 33.036	V 33.036
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	V 468	V 468	V 468	V 468	V 468
- Jeugdhulp	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
7. Volksgezondheid en milieu	V 13.504	V 13.956	V 14.309	V 14.684	V 14.684
8. Stadsontwikkeling	V 19.303	V 15.232	V 16.817	V 3.361	V 3.361
Totaal Baten	V 207.654	V 204.760	V 206.793	V 193.930	V 193.930

Saldi	Vóór wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	V 101.230	V 102.136	V 104.102	V 102.841	V 102.841
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 6.702	N 6.587	N 6.746	N 6.753	N 6.753
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 7.889	N 7.137	N 7.188	N 7.900	N 7.900
3. Economie	N 798	N 240	N 244	N 249	N 249
4. Onderwijs	N 5.963	N 4.693	N 4.741	N 5.179	N 5.179
5. Sport, cultuur en recreatie	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 7.713	N 8.060	N 8.585	N 8.698	N 8.698
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 5.959	N 5.233	N 5.277	N 5.924	N 5.924
6. Sociaal domein	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Sociale infrastructuur	N 10.028	N 9.331	N 9.229	N 9.248	N 9.248
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 20.733	N 20.522	N 21.351	N 22.052	N 22.052
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 13.378	N 13.406	N 13.409	N 13.449	N 13.449
- Jeugdhulp	N 20.759	N 18.790	N 17.780	N 18.275	N 18.275
7. Volksgezondheid en milieu	N 2.203	N 1.936	N 1.846	N 1.731	N 1.731
8. Stadsontwikkeling	N 4.795	N 4.071	N 4.978	N 2.621	N 2.621
Totaal saldo van baten en lasten	N 5.690	V 2.130	V 2.728	V 762	V 762
Mutaties reserves	V 9.593	V 2.453	V 668	N 307	N 307
Afrondingen		N 1	N 2		
Totaal Resultaat	V 3.903	V 4.582	V 3.394	V 455	V 455

- Financieel overzicht van wijziging

Lasten	Wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	N 1.578	N 1.383	N 962	V 689	V 243
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 462	N 559	N 558	N 561	N 561
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V 16	N 437	V 16	V 120	N 502
3. Economie	V 39	N 7	N 6	N 6	N 6
4. Onderwijs	N 1.152	N 1.509	N 1.201	N 1.226	N 1.376
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 172	N 26	N 91	N 62	N 62
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 470	V 18	N 6	N 48	N 103
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 459	N 687	N 618	N 483	N 483
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 931	V 91	V 94	V 102	V 287
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 119	N 315	N 315	N 315	N 315
- Jeugdhulp	N 1.466	N 359	V 503	V 1.102	N 469
7. Volksgezondheid en milieu	N 1.148	N 1.086	N 349	N 94	N 130
8. Stadsontwikkeling	V 853	V 1.062	V 451	N 752	N 797
Totaal Lasten	N 5.765	N 5.197	N 3.042	N 1.534	N 4.274

Baten	Wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	N 205	V 1.334	V 1.458	V 1.987	V 3.421
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 0	V 32	V 32	V 32	V 32
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 75	N 13	N 12	V 63	V 29
3. Economie	N 212	N 0	N 0	N 0	N 0
4. Onderwijs	V 1.147	V 1.147	V 1.147	V 1.147	V 1.147
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 180	N 114	N 90	N 104	N 80
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Jeugdhulp	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
7. Volksgezondheid en milieu	V 33	N 0	N 790	N 1.057	N 1.003
8. Stadsontwikkeling	V 1.236	V 175	N 0	N 193	V 193
Totaal Baten	V 1.744	V 2.561	V 1.745	V 1.875	V 3.739

Saldi	Wijziging				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	N 1.783	N 49	V 496	V 2.676	V 3.664
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 462	N 527	N 526	N 529	N 529

2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 59	N 450	V 4	V 183	N 473
3. Economie	N 173	N 7	N 6	N 6	N 6
4. Onderwijs	N 5	N 362	N 54	N 79	N 229
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 172	N 26	N 91	N 62	N 62
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 290	N 96	N 96	N 152	N 183
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 459	N 687	N 618	N 483	N 483
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 931	V 91	V 94	V 102	V 287
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 119	N 315	N 315	N 315	N 315
- Jeugdhulp	N 1.466	N 359	V 503	V 1.102	N 469
7. Volksgezondheid en milieu	N 1.115	N 1.086	N 1.139	N 1.151	N 1.133
8. Stadsontwikkeling	V 2.089	V 1.237	V 451	N 945	N 604
Totaal saldo van baten en lasten	N 4.021	N 2.636	N 1.297	V 341	N 535
Mutaties reserves	V 3.264	V 591	N 529	V 892	V 912
Afrondingen	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Totaal Resultaat	N 757	N 2.045	N 1.826	V 1.233	V 377

- Financieel overzicht na wijziging

Lasten	<i>Na wijziging</i>				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	N 31.457	N 31.294	N 29.086	N 28.877	N 29.323
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 7.793	N 7.775	N 7.933	N 7.943	N 7.943
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 8.763	N 8.036	N 7.579	N 8.112	N 8.734
3. Economie	N 2.110	N 1.377	N 1.380	N 1.385	N 1.385
4. Onderwijs	N 9.243	N 8.281	N 7.923	N 8.386	N 8.536
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 10.578	N 11.558	N 12.572	N 12.656	N 12.656
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 6.382	N 6.108	N 6.176	N 6.865	N 6.920
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 11.635	N 11.118	N 10.898	N 10.782	N 10.782
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 54.796	N 53.661	N 54.181	N 54.986	N 54.801
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 13.965	N 14.189	N 14.192	N 14.232	N 14.232
- Jeugdhulp	N 22.287	N 19.211	N 17.339	N 17.235	N 18.806
7. Volksgezondheid en milieu	N 16.855	N 16.978	N 16.504	N 16.509	N 16.545
8. Stadsontwikkeling	N 23.245	N 18.241	N 21.344	N 6.734	N 6.779
Totaal Lasten	N 219.109	N 207.827	N 207.107	N 194.702	N 197.442

Baten	<i>Na wijziging</i>				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	V 130.904	V 133.381	V 133.684	V 134.394	V 135.828
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V 629	V 661	V 661	V 661	V 661
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V 815	V 449	V 395	V 395	V 361
3. Economie	V 1.139	V 1.130	V 1.130	V 1.130	V 1.130
4. Onderwijs	V 3.275	V 3.226	V 3.128	V 3.128	V 3.128
5. Sport, cultuur en recreatie	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V 3.037	V 3.472	V 3.896	V 3.896	V 3.896
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V 713	V 779	V 803	V 789	V 813
6. Sociaal domein	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
- Sociale infrastructuur	V 1.148	V 1.100	V 1.051	V 1.051	V 1.051
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	V 33.132	V 33.230	V 32.924	V 33.036	V 33.036
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	V 468	V 468	V 468	V 468	V 468
- Jeugdhulp	V 62	V 62	V 62	V 62	V 62
7. Volksgezondheid en milieu	V 13.537	V 13.956	V 13.519	V 13.627	V 13.681
8. Stadsontwikkeling	V 20.539	V 15.407	V 16.817	V 3.168	V 3.554
Totaal Baten	V 209.398	V 207.321	V 208.538	V 195.805	V 197.669

Saldi	<i>Na wijziging</i>				
Programma	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
0. Bestuur en ondersteuning	V 99.447	V 102.087	V 104.598	V 105.517	V 106.505
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N 7.164	N 7.114	N 7.272	N 7.282	N 7.282

2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N 7.948	N 7.587	N 7.184	N 7.717	N 8.373
3. Economie	N 971	N 247	N 250	N 255	N 255
4. Onderwijs	N 5.968	N 5.055	N 4.795	N 5.258	N 5.408
5. Sport, cultuur en recreatie					
- Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N 7.541	N 8.086	N 8.676	N 8.760	N 8.760
- Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N 5.669	N 5.329	N 5.373	N 6.076	N 6.107
6. Sociaal domein					
- Sociale infrastructuur	N 10.487	N 10.018	N 9.847	N 9.731	N 9.731
- Werk en Inkomen (Participatiewet)	N 21.664	N 20.431	N 21.257	N 21.950	N 21.765
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	N 13.497	N 13.721	N 13.724	N 13.764	N 13.764
- Jeugdhulp	N 22.225	N 19.149	N 17.277	N 17.173	N 18.744
7. Volksgezondheid en milieu	N 3.318	N 3.022	N 2.985	N 2.882	N 2.864
8. Stadsontwikkeling	N 2.706	N 2.834	N 4.527	N 3.566	N 3.225
Totaal saldo van baten en lasten	N 9.711	N 506	V 1.431	V 1.103	V 227
Mutaties reserves	V 12.857	V 3.044	V 139	V 585	V 605
Afrondingen	N 0	N 1	N 2	N 0	N 0
Totaal Resultaat	V 3.146	V 2.537	V 1.568	V 1.688	V 832

4 Financieel Perspectief te voeren beleid

In dit hoofdstuk geven wij inzicht in een aantal aspecten die relevant zijn voor om de financiële perspectief van de gemeente voor de komende jaren te beoordelen. Dit zijn achtereenvolgens:

1. Eindstand van Voorjaarsnota 2019, inclusief doorkijk naar 2027;
2. Wijzigingen die niet zijn meegenomen;
3. Opheffen bestemmingsreserves;
4. EMU-saldo
5. Schuldquote en solvabiliteit
6. Advies raadswerkgroep SIR
7. Algemene uitkering
8. Indexering van lonen en prijzen

1. Eindstand van Voorjaarsnota 2019, inclusief doorkijk naar 2027

Na verwerking van alle mutaties komt de eindstand van de meerjarenbegroting uit op de volgende bedragen. Dit is de eindstand uitgedrukt in het saldo van baten en lasten, inclusief mutaties in reserves.

Voorjaarsnota 2019									
Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eindstand Najaarsnota 2018	V 3.903	V 4.582	V 3.394	V 455	V 455	N 1.505	N 3.460	N 4.450	N 4.450
Totaal voorstellen in de Voorjaarsnota	N 757	N 2.045	N 1.826	V 1.233	V 377				
Doorkijk 2024-2027						N 550	V 30	V 1.324	V 2.090
Eindstand Voorjaarsnota 2019	V 3.146	V 2.537	V 1.568	V 1.688	V 832	N 2.055	N 3.430	N 3.126	N 2.360

De cursief in blauw weergegeven jaren zijn geen onderdeel van de meerjarenbegroting, maar betreffen een doorkijk voor de vier jaren na onze meerjarenbegroting. In de doorkijk zit onder andere verwerkt:

1. De opschalingskorting voor de algemene uitkering loopt verder op tot en met 2025;
2. De toenemende rentelasten na 2023 nemen toe waarbij het rentepercentage van 2,5% is gehanteerd.
3. De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de huidige en toekomstige investeringen voor de jaren 2024 e.v. tegen een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar.

Tevens zijn ook de cijfers na 2023 van de huidige voorstellen verwerkt zoals de verhuiskosten voor het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO), welke een eenmalige last is in 2023, doorwerking Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling (MPS) en ook de verwachte toename van de lasten voor de GR Jeugdhulp Rijnmond. De "Doorkijk 2024-2027" geeft een zo realistisch mogelijke weergave van de ontwikkeling op basis van baten en lasten naar de huidige inzichten.

Vanaf de Najaarsnota 2018 hebben wij u geïnformeerd over de oplopende opschalingskorting in de algemene uitkering alsook de oplopende kapitaallasten. In de Begroting 2019 hebben we een stelpost opgenomen voor de oplopende afschrijvingslasten en rentelasten voor het jaar 2023. Wij stellen nu voor om deze stelpost in zijn geheel te laten vrijvallen, maar voor het vervolg rekening te houden met ten minste een saldo in het laatste begrotingsjaar wat het verwachte nadeel in het eerste jaar na de begrotingsperiode gaat zijn.

2. Wijzigingen die niet zijn opgenomen

In de overwegingen van deze voorjaarsnota hebben wij een aantal wijzigingen niet opgenomen. De voornaamste reden hiervoor is om ruimte te houden in de begroting voor incidentele lasten en rekenschap te nemen van de meerjarige doorkijk. Wij nemen hiermee onze verantwoordelijkheid richting de toekomst. Het gaat hierbij om de middelen voor:

- Het ambitieniveau in de buitenruimte;
- Afschaffen Hondenbelasting.

Het ambitieniveau buitenruimte is nu niet opgenomen omdat dit raakt het nog op te stellen programma Buitenruimte en de wens om het participatie- en communicatieproces ten aanzien van de reguliere- en

IBOR werkzaamheden in de openbare ruimte een verdere impuls te geven. Voor het laatste zal een voorstel worden voorbereid voor de Begroting 2020 om invulling te geven aan dit onderdeel van de ambitie buitenruimte, aangezien ingrepen in vooral de directe-, maar ook de indirecte (zoals bijvoorbeeld het Schollebos) leefomgeving in voorkomende gevallen leidt tot veel “beleving” en dat een goed doordacht en uitgevoerd participatie- en communicatieproces kan bijdragen aan een nog betere acceptatie en waardering voor het uit te voeren werk.

Tegelijkertijd weten we in deze voorjaarsnota ook een aantal van de in de Najaarsnota 2018 aangegeven niet opgenomen voorstellen wel mee te nemen. Dit betreft onder andere middelen voor de duurzaamheidsagenda en het eerste deel voor de 2e fase van het Comenius College.

Wij verwachten de eenmalige- en structurele financiële effecten van de transformatie Rivium te verwerken in de Begroting 2020 en/of Najaarsnota 2019.

3. Opheffen bestemmingsreserves

In het kader van zowel het verder transformeren van de begroting, het verder verhogen van de transparantie van de begroting als het daarbij bevorderen van het (meer) sturen op kasstromen, stellen wij u voor om een aantal bestemmingsreserves op te heffen eind 2019.

Dit betreffen de reserves Herstructurering Actief Grondbeleid, Sociaal Domein en Openbare Ruimte. Voor de reserve Openbare ruimte c.s. stellen we voor het onderdeel “Water” wel in stand te houden. Dit doordat er sprake is van mogelijk zeer grote fluctuaties (en lastig gebleken voorspelbaarheid) in de jaarlijkse bedragen in het kader van het dynamische baggerprogramma van het Hoogheemraadschap.

Er bestaat een wezenlijk verschil tussen enerzijds een reserve dat als dekkingsmiddel kan worden ingezet versus het gegeven dat een reserve niet ingezet kan worden als financieringsmiddel anderzijds. In een bestemmingsreserve zit namelijk geen geld.

Dit in lijn met het advies van de Raadswerkgroep Structurele Investeringsruimte. Zij hebben eveneens geadviseerd een aantal bestemmingsreserves op te heffen. De financiële gevolgen van inhoudelijke/beleidsmatige keuzes worden, na opheffing van de bestemmingsreserves, duidelijker zichtbaar in de begroting.

4. EMU-saldo

Naast het sturen op baten en lasten is ook het sturen op kasstromen van belang. Kasstromen zijn niet gelijk aan het EMU-saldo, maar komen in grote lijnen wel overeen. In het EMU-saldo wordt geen rekening gehouden met het aantrekken en aflossen van nieuwe en bestaande leningen. Onderstaand is het verwacht EMU-saldo weergegeven:

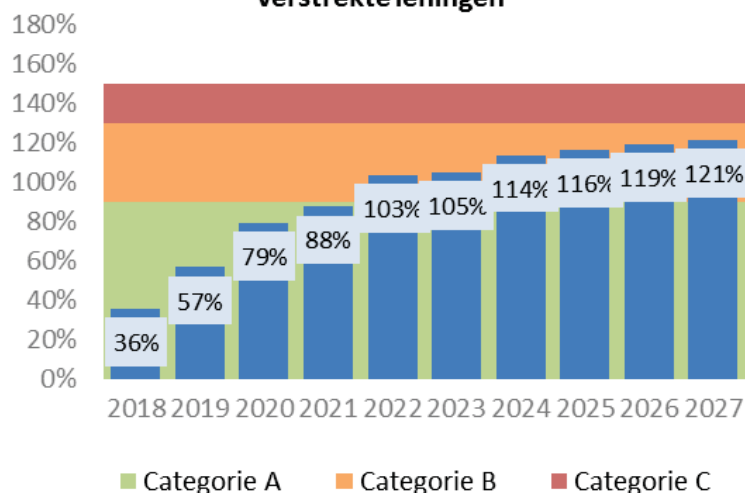
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EMU-saldo	N 46.655	N 45.206	N 18.519	N 19.919	N 5.363	N 12.653	N 5.095	N 5.398	N 3.745
Referentie	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315	N 8.315
Verschil	N 38.340	N 36.891	N 10.204	N 11.604	V 2.952	N 4.338	V 3.220	V 2.917	V 4.570

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het EMU-saldo in alle jaren negatief is. Het streven om het EMU-saldo in latere jaren (2023-2027) af te vlakken is gelukt. Als referentie is de individuele referentiewaarde voor onze gemeente opgenomen, zoals deze gepubliceerd is in de Septembercirculaire 2018. Op dit moment geldt deze niet als norm of verplichting voor ons, maar als referentie. De raadswerkgroep Structurele Investeringsruimte heeft geadviseerd om in de laatste jaren (2024 t/m 2027) gemiddeld binnen de referentiewaarde te blijven. Het gemiddelde in deze periode is N 6.723 en daarmee is dit gelukt. Het advies was verder om op termijn om op termijn tot een volledig positief EMU-saldo te komen. Naar deze richting groeien we. Het EMU-saldo is met name negatief in de periode 2019 t/m 2022. Dit ontstaat door voornamelijk de bestaande besluitvorming over de gebiedsvisies Centraal Capelle en Landelijk Capelle, de bouw van het nieuwe zwembad / sporthalcombinatie en het strategisch huisvestingsplan onderwijs.

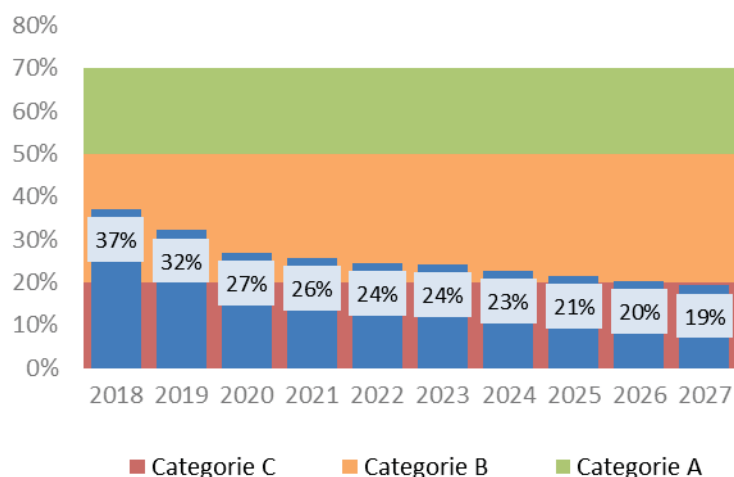
5. Schuldquote en solvabiliteit

Hieronder zijn de kengetallen voor de schuldquote en de solvabiliteit weergegeven:

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Solvabiliteitsratio

De categorieën A (minst risicovol), B (neutraal) en C (meest risicovol) zijn de signaleringswaarden zoals deze ook gehanteerd worden door de provincie Zuid-Holland.

Uit de trend van de ratio's voor de komende jaren blijkt dat de jaren na deze meerjarenbegroting een uitdaging zijn voor een duurzame begroting. Wij zijn ons daar ook bewust van en blijven terughoudend in welke ambities we ten uitvoer brengen. Daarbij zullen we te zijner tijd voor 2024 en verder een vanuit wetgeving sluitende begroting op baten en lasten neerleggen, waardoor de ratio's ook beter zullen worden en de solvabiliteit in 2027 niet onder de 20% zal dalen. Zoals reeds eerder aangegeven worden beide ratio's door een verkoop van Eneco-aandelen beduidend positiever.

6. Advies raadswerkgroep SIR

Wij hebben kennis genomen van het advies van de raadswerkgroep Structurele Investeringsruimte (SIR) van 15 april jongst lede. Hieronder geven wij puntsgewijs aan hoe wij de adviezen van de raadswerkgroep hebben verwerkt:

- Wij hebben de meerjarige doorrekening van de verschillende ratio's (netto schuldquote, solvabiliteit en EMU-saldo) eerder in deze aanbiedingsbrief gepresenteerd;
- Wij blijven in de meerjarige doorrekening voor de ratio's in 2024 tot en met 2026 binnen de neutrale categorie (solvabiliteit groter dan 20% en netto schuldquote lager dan 130%) van onze toezichthouder; De solvabiliteitsratio zal in het jaar 2027 met de benodigde maatregelen, vanuit de eis van de toezichthouder een sluitende begroting op baten en lasten te presenteren, ook boven de 20% blijven.

- Wij hebben een “minimaal neutrale meerjarenbegroting tot en met 2023”;
- Voor de periode tussen 2024 t/m 2027 komen we gemiddeld binnen de referentiewaarde voor het EMU-saldo. Wij onderkennen het advies om te streven naar een waarde van minimaal € 0 EMU-saldo in 2027, maar willen daar in de komende jaren naar toe groeien;
- In de voorliggende voorjaarsnota stellen wij u voor een aantal bestemmingsreserves op te heffen;
- Het door ons voorgestelde rentepercentage sluit aan met de gehanteerde rentepercentages in de omliggende gemeenten en de marktontwikkeling;
- De door u geadviseerde behoedzaamheidsreserve voor de Algemene Uitkering nemen wij mee bij de afwegingen in de Begroting 2020 als we de Meicirculaire 2019 verwerken. Wel hebben we in deze voorjaarsnota vooruitlopend op Meicirculaire 2019 rekening gehouden met een lager accres over 2018;
- In deze voorjaarsnota maken we een aantal heroverwegingen als het gaat om de investeringen in Landelijk Capelle;
- Wij verhogen in deze voorjaarsnota geen lasten voor de Capellenaren;
- Over de kadernota kerntakendiscussie spreken we op een later moment in ons college en zullen we ook op een later moment op reageren door middel van een raadsvoorstel;
- In de komende jaren is er nog geen sprake van kasstroomneutraliteit. Wij voldoen dan ook (nog) niet aan dit streven (geen norm). Overigens is het streven naar kasstroomneutraliteit op basis van de individuele jaarschijven strijdig met het advies om gemiddeld binnen de EMU-referentiewaarde te komen. Wij sturen op het advies zoals gegeven bij het EMU-saldo.

Naar onze mening geven wij met de voorliggende op een goede wijze invulling geven aan alle adviezen vanuit uw raadswerkgroep en hebben we met deze voorjaarsnota ook cijfermatig een aantal stappen in de goede richting gezet.

In de notitie raadswerkgroep “Structurele InvesteringsRuimte” (SIR) is ook gesproken over “afschrijvingsnorm” en “rentedruk” als mogelijk aanvullende kengetallen met signaleringswaarden. De afschrijvingsnorm is het percentage afschrijvingen binnen de exploitatie. De rentedruk is het percentage rentebedrag binnen de exploitatie. De rente is een last die gedragen moet worden in de exploitatie en niet uitgegeven kan worden aan voorzieningen voor de Capellenaar. De afschrijvingslasten zijn het gevolg van reeds genomen investeringsbesluiten en beperken de mogelijkheden om middelen anders in te zetten. De accountant heeft in de auditcommissie van 11 juni jongstleden gesproken over de “debt service coverage ratio”. In de presentatie betreft dit de rentedruk en de afschrijvingsdruk tezamen. Dit als afgeleide variant voor overheden.

Bij een andere definitie van de Debt Service Coverage Ratio (DSCR) geeft dit een beeld van de betalingscapaciteit van de onderneming in verhouding tot de financiële verplichtingen, ook wel Debt Service genoemd. Kort gezegd is de DSCR de betalingscapaciteit gedeeld door de financiële verplichtingen. De betalingscapaciteit wordt gevormd door de vrije geldstroom binnen de organisatie, in dit geval het resultaat gecorrigeerd voor de afschrijvingen en rentelasten. De financiële verplichtingen betreffen het totale saldo van rente en aflossingen. Deze ratio moet doorgaans groter dan 1 zijn en bij voorkeur ook groter dan 1,2.

Wij zien een toegevoegde waarde zowel de DSCR ratio als de afschrijvingsnorm en zullen deze ratio's dan ook vanaf begroting 2020 toevoegen aan de financiële kengetallen voor zowel de begrotingsjaren (2020-2023) als de financiële doorkijk (2024-2027).

7. Algemene uitkering

De recent verschenen Meicirculaire 2019 is niet verwerkt in deze voorjaarsnota. Deze verwerken we zoals gebruikelijk in de begroting 2020 voor de jaren 2020-2023 en de Najaarsnota 2019 voor het jaar 2019. Er wordt gesproken in de circulaire van een neerwaarts accres landelijk van 600 miljoen euro. In deze voorjaarsnota nemen we niettemin al een voorstel op voor nadelige afrekeningen over het gemeentefondsjaar 2018 (N 840). Verder verwerken wij in deze voorjaarsnota het gemeentefondsjaar 2023, nu dit jaar voor het eerst deel uit gaat maken van onze meerjarenbegroting. Het leidt tot een voordeel van V 1.434 in dat jaar. Tot slot zetten wij stelposten in voor volumeontwikkeling en loon & prijsontwikkeling in het sociaal domein, welke onderdeel zijn van de algemene uitkering.

8. Indexering van prijzen en lonen

In onze richtlijnen voor de Begroting 2020 hebben wij de volgende indexeringen opgenomen voor de Begroting 2019:

- Algemene prijsindex 2,0%, gebaseerd op de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product;
- Loonindex 1,9%, gebaseerd op de prijsmutatie beloning werknemers van overheden uit de Korte Termijnraming van het Centraal Planbureau.
- Index 'Rijnmondse' gemeenschappelijke regelingen 3,4%. Deze is gebaseerd op de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product, inclusief nacalculatie van eerdere jaren. Deze is toegepast voor de gemeenschappelijke regelingen DCMR, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, GGD, GR Jeugdhulp en Hitland.
- Index Welzijn Capelle, Centrum voor Jeugd en Gezin en Sportief Capelle: deze partijen ontvangen voor de personele kosten een index conform de betreffende cao stijging en voor de overige budgetten de algemene prijsindex van 2,0%.

Voor de definitieve loonindex beoordelen wij ook de cao-ontwikkelingen.

5 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven, met de kans dat deze risico's zich voordoen. De verhouding wordt uitgedrukt in een ratio.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Beleid voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het beleid ten aanzien van risico's en weerstandsvermogen hebben wij vastgelegd in de Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017.

Wij streven na om geen onnodige risico's te lopen, en zoveel mogelijk risico's af te dekken door verzekeringen, mits financieel verantwoord. Risico's die niet worden afgedekt door een verzekering of een voorziening moeten kunnen worden opgevangen door de beschikbare weerstandscapaciteit.

De definitie van een risico luidt als volgt: *De kans op het optreden van een gebeurtenis, die zowel positieve als negatieve gevolgen voor de gemeente kan hebben, waarvan de omvang nog onbekend is, maar van materiële betekenis kan zijn (groter dan N 250).*

Eenvoudiger gezegd bestaat een risico dus uit kans * impact. In lijn met de genoemde beleidsnota hanteren we voor wat betreft de kans van voordoen hanteren we drie varianten: lage kans (25%), gemiddelde kans (50%) en hoge kans (75%). Voor wat betreft de impact, zijn er drie varianten mogelijk:

1. Als de impact redelijk goed in te schatten is: als vaste waarde;
2. Als de impact moeilijker in te schatten is: met een bandbreedte, waarin we een onder- en bovengrens geven en we rekenen met het gemiddelde;
3. Als de impact (nog) niet in te schatten is: als pm.

Bij risico's met een incidenteel karakter hanteren we een factor van 1, omdat het risico zich in één keer voor zal kunnen doen. Voor risico's met een structureel karakter wordt een factor van 5 gehanteerd, gebaseerd op het lopende begrotingsjaar en de vier begrotingsjaren erna. Dat betekent dat de weerstandscapaciteit vijf maal zo groot moet zijn dan het totaalbedrag van het structurele risico.

De kwaliteit van het weerstandsvermogen wordt bij iedere document van de P&C cyclus gemeten. Dat wil zeggen dat we het weerstandsvermogen actualiseren en ook de risico's opnieuw beoordelen. Zo kan het zijn dat er telkens nieuwe risico's worden geïdentificeerd en dat eerder geconstateerde risico's verdwijnen.

Berekening Benodigde Weerstandscapaciteit (= risico's)

De benodigde weerstandscapaciteit is berekend in de onderstaande tabel.

Nr.	Structurele risico's	I/S*	Kans	Impact	Risicobedrag (kans * impact)				
					2019	2020	2021	2022	2023
4	Verleende garanties voor instellingen	S	5% **	12.276	614	614	614	614	614
10	Uitspraak Centrale Raad van Beroep Huishoudelijke Ondersteuning (Wmo)	S	25%	900	225	225	225	225	225
13	Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs	S	75%	338	254	254	254	254	254
15	Nieuwbouw voortvloeiende uit SHO	S	75%	150	113	113	113	113	113
	Totaal				1.206	1.206	1.206	1.206	1.206
	Totaal * 5				6.030	6.030	6.030	6.030	6.030

* Incidenteel (* 1 jaar) of structureel (* 5 jaar)

** Lager percentage dan standaard, vanwege lager risico

Beschikbare weerstandscapaciteit

	2019	2020	2021	2022	2023
Begrotingssaldo	3.146	2.537	1.568	1.688	832
Post onvoorzien	33	33	33	33	33
Algemene Reserve minimumniveau	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Algemene reserve	20.892	56.439	56.439	56.439	56.439
Bestemmingsreserves	47.218	5.708	2.663	2.522	1.937
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	81.289	74.717	70.703	70.682	69.241

Reserves: stand per 1-1

Weerstandratio

	2019	2020	2021	2022	2023
Benodigde weerstandscapaciteit	6.030	6.030	6.030	6.030	6.030
Beschikbare weerstandscapaciteit	81.289	74.717	70.703	70.682	69.241
Weerstandratio	13,5	12,4	11,7	11,7	11,5

Conclusie

De weerstandratio komt meerjarig uit boven het minimum van 1,0, wat betekent dat de risico's met ons weerstandsvermogen opgevangen kunnen worden.

Overzicht risico's

A. Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds
2. Fiscaliteiten
3. Dividenden
4. Verleende garanties voor instellingen
5. Oplopende rentelasten
6. Niet of onvoldoende geraamde vervangingsinvesteringen

B. Risico's sociaal domein

7. Participatiewet
8. Jeugdhulp
9. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
10. Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke ondersteuning (Wmo)
11. Invoering abonnementstarief voor voorzieningen (Wmo)
12. Openeinderegelingen in het kader van inkomensondersteunende voorzieningen

C. Overige risico's

13. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs
14. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting
15. Nieuwbouw voortvloeiende uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs
16. Commerciële contracten - vervalt
17. Overschrijding budget door hogere aanneemsom

A. Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

Omschrijving risico

De algemene uitkering van het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor onze gemeente. Het risico bestaat hieruit dat de feitelijke inkomsten afwijken ten opzichte van de bedragen waar wij in de begroting rekening mee houden. In de praktijk blijkt vaak dat het Rijk werkt met “dagkoersen”, waardoor de wijzigingen in het fonds niet te voorspellen zijn.

Het fonds volgt voor een belangrijk deel de uitgaven van de Rijksoverheid, volgens de systematiek van trap op / trap af: als het Rijk meer uitgeeft, ontvangen gemeenten ook meer en andersom geldt hetzelfde. Ook zijn er verschillende decentralisatie- en integratie-uitkeringen voor specifieke doelstellingen.

Specifieke risico's

Er zijn verschillende onzekerheden met betrekking tot de hoogte van de algemene uitkering:

- A. De moeilijkheid met betrekking tot het juist kunnen inschatten van de algemene uitkering en met name het accres (= groei van het fonds) is één van de grootste risico's. Te vaak is sprake van dagkoersen. Het belemmert het zorgvuldig kunnen voeren van de financiële huishouding.
- B. In het regeerakkoord van Rutte-III staat dat de rijksoverheid de opschalingskorting handhaaft. De opschalingskorting is een jaarlijks oplopende algemene korting van totaal bijna 1 miljard op het gemeentefonds, die in het verleden ingevoerd is vanuit de gedachte dat gemeenten efficiënter zouden werken als ze zouden fuseren. Tegen deze korting is veel protest geweest, onder andere van de VNG. Dit heeft echter niet tot positief resultaat in het regeerakkoord geleid. In onze begroting hebben wij deze korting verwerkt in alle begrotingsjaren, dus tot en met 2023. In de periode 2024 en 2025 daalt het gemeentefonds voor ons nog met N 505 in 2024 en N 1.025 vanaf 2025.
- C. In juli 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken een brief naar de Tweede Kamer gestuurd, met ideeën over het verdelen van de middelen van het gemeentefonds. De minister ziet geen aanleiding voor een fundamentele herziening van de huidige werkwijze. Wel start ze een aantal onderzoeken naar specifieke onderdelen van de verdeelsystematiek. Het ziet er dus naar uit dat het risico van herziening beperkt is.
- D. Het kabinet heeft eind maart 2018 aangekondigd de ambitie te hebben om de aardgasproductie in Groningen terug te schroeven zodat deze helemaal 0 is in het jaar 2030. Dit betekent dat het Rijk minder inkomsten aan aardgasbaten ontvangt. Mogelijk heeft dit ook gevolgen voor de uitgaven van het Rijk, als er bezuinigd moet worden om de begroting sluitend te houden. Dit kan dan weer gevolgen hebben voor het accres van het gemeentefonds, omdat deze gekoppeld is aan de uitgaven van het Rijk. In de Meicirculaire 2018 was al te lezen dat het accres iets lager uitvalt, omdat het Rijk in haar voorjaarsnota rekening houdt met minder gasbaten, waardoor ook de lasten meerjarig omlaag moesten.
- E. Het BTW-compensatiefonds wordt verrekend met het gemeentefonds. De afgelopen jaren is er ruimte onder het BCF-plafond geweest, maar deze ruimte wordt wel beperkter. Dit komt omdat gemeenten meer gaan investeren en daarmee declareren in het BCF. Onze provinciaal toezichthouder waarschuwt ons dat de situatie ook om kan slaan naar een overschrijding van het plafond. In dat geval zouden gemeenten gekort worden op de algemene uitkering.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het gemeentefonds is erg onvoorspelbaar en het is niet mogelijk om de mogelijke effecten goed te kwantificeren. De ervaring van de afgelopen jaren is dat er zowel grote voor- als nadelen kunnen ontstaan. P.M.

Beheersingsmaatregelen

n.v.t.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2012,
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Financiën
Bestuurlijk: Wethouder Van Veen

Communicatie

n.v.t.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen van het Gemeentefonds.

Ondernomen en mogelijke acties

De laatst gepubliceerde circulaire is de Decembercirculaire 2018. Deze verwerken wij in de Jaarrekening 2018 en bij eventuele meerjarige effecten in de Voorjaarsnota 2019. De volgende circulaire is de Meicirculaire 2019. Deze verwerken wij in de Begroting 2020 en voor de gevolgen van het jaar 2019 in de Najaarsnota 2019.

2. Fiscaliteiten

Omschrijving risico

Belastingen worden geheven aan de hand van wet- en regelgeving die continu in beweging is. Omdat de gemeente op vele onderdelen opereert dient zij rekening te houden met vele bijzonderheden in de uitvoering van deze wetten en de interpretatie hiervan. Hierbij loopt de gemeente een risico dat er wel eens een afwijking optreedt.

In het jaar 2018 heeft de gemeente in totaal € 21,9 miljoen aan fiscale transacties gehad. Het gaat hier om de btw, btw-compensatiefonds, loonheffingen op salarissen en vennootschapsbelasting.

Specifieke risico's

BTW:

BTW op sport

Er zijn ontwikkelingen door de op handen zijnde btw wetswijziging op het Sportbesluit, naar verwachting vanaf 1 januari 2019. Met Prinsjesdag 2018 zijn de nieuwe plannen hierover bekend gemaakt. De verandering in het Sportbesluit houdt in dat de aan de gemeente gelieerde sportinstelling moet voldoen aan onder meer de eis van een feitelijke winststreven. Daarnaast moeten de feitelijke lasten door de gemeente worden doorbelast. Indien de instantie niet kan voldoen aan genoemde voorwaarden dan vallen de activiteiten niet onder het Sportbesluit en zal de instelling onder de btw sportvrijstelling vallen. Dit zou betekenen dat de btw op onze investeringen en exploitatiekosten niet meer aftrekbaar is. Hierdoor ontstaat een lastenstijging voor sport.

Wij kunnen vooruitlopend op de te verwachten wetswijziging een subsidieaanvraag btw sportvrijstelling doen tot juni 2019. Deze subsidie compenseert echter niet alle btw belaste leveringen in onze huidige exploitatie. De aan de gemeente gelieerde sportinstelling kan voor haar deel ook een beroep doen op een subsidieregeling. Voor beide regelingen geldt een plafond en is er een risico is dat niet volledig wordt gecompenseerd. Het is op dit moment nog onduidelijk wat de werkelijke financiële gevolgen zijn van de wetswijziging. Op basis van de huidige interpretatie wordt een mogelijk nadeel verwacht van ongeveer N 140.

De gemeente en de BV Sport zijn gezamenlijk opgetrokken en samen met de externe fiscalist is er recentelijk een brief gestuurd naar de Belastingdienst met het verzoek tot behoud van de btw aftrek.

BTW Isala theater

De belastingdienst is bezig met een onderzoek van de facturen en subsidiestromen binnen de gemeente voor het Isala theater. Zij stellen met name vragen over het belast verhuur en de subsidie die hier tegenover staat. Zij zullen waarschijnlijk de belaste verhuur ter discussie stellen en daarmee ook de aftrek van btw op de investeringen niet meer worden gepleegd. Wij zullen ons hier inderdaad tegen verweren. Indien wij in het ongelijk worden gesteld, zullen de lasten voor onderhoud stijgen als gevolg van het niet meer af kunnen trekken van de btw. Een indicatie van het bedrag waarover het gaat, in onze begroting 2019-2022 bedraagt dit 175 in het totaal.

BTW grondexploitatie

De belastingdienst heeft vragen gesteld over de belastingaangifte 2018. Op dit moment wordt op de afdeling onderbouwing opgezocht op de vragen. Afhankelijk van de uitkomsten zal de aangifte worden herzien. Daarnaast heeft de belastingdienst een brief gestuurd over de inrichting van de administratie en het boeken van facturen als het gaat om de btw en recht op aftrek van de btw.

Wij zijn met de belastingdienst bezig om in compliance te komen. Hier dienen intern afspraken over gemaakt te worden.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn overheidsinstellingen onderworpen aan de Wet op de Vennootschapsbelasting (Vpb).

VPB reclame inkomsten

De afgelopen jaren hebben wij bedragen gereserveerd voor Vpb op reclame-inkomsten. Omdat wij inmiddels een nul-aangifte hiervoor hebben gedaan, heeft de accountant ons bij het onderzoek voor de Jaarrekening 2018 verzocht om deze reservering te laten vervallen. Niettemin lopen wij nog enig risico dat de belastingdienst het niet met onze aangifte eens is. Voor de jaren 2016 tot en met 2018 bedraagt de maximale heffing 533 exclusief fiscale rente van 8%. Ook is het structureel risico vooralsnog N 145. Hiervoor is niets gereserveerd.

VPB grondexploitatie

Op basis van een Quickscan is er bepaald dat onze grondexploitatie niet door de ondernemerspoort komt door verliezen uit het verleden. Of de belastingdienst akkoord met dit standpunt is niet bevestigd en de scan niet gecontroleerd.

Uit vragen en opmerking van de belastingdienst blijkt dat voor het vaststellen van de beginbalans 2016 gecontroleerd wordt fiscale juistheid. Toerekeningen die fiscaal gezien redelijkerwijs niet tot de exploitatie voor het bepalen van de fiscale winst behoren zullen dus worden gecorrigeerd op deze beginbalans en bij het bepalen van de fiscale jaarwinst. Afhankelijk van het standpunt van de belastingdienst en een controle de cijfers zou er alsnog sprake kunnen zijn van vennootschapsbelastingplicht.

Omdat er geen voorziening latente belastingplicht is zal deze eventuele naheffing volledig moeten worden genomen als last in het jaar waarin dit wordt opgelegd.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M

Beheersingsmaatregelen

Wij monitoren de landelijke ontwikkelingen en beoordelen de fiscale transacties van onze gemeente.

Verloop

1^e moment van opname: Begroting 2014,
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

Wij rapporteren over ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten of, als dat nodig is, afzonderlijk.

Bewaking

De afdeling financiën heeft specialistische kennis in huis of huurt hiervoor extern in en ziet toe op de juiste toepassing van de fiscale voorschriften.

3. Dividenden

Omschrijving risico

Wij zijn aandeelhouder van onder andere Eneco N.V., Stedin N.V., N.V. Irado en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) en ontvangen hier jaarlijks dividend voor. Het risico bestaat hierin dat het dividend lager of hoger is dan waar wij in de begroting rekening mee houden.

Specifieke risico's

Algemeen

In de jaarrekening 2018 hebben wij 2.410 aan dividendbaten vanuit de deelnemingen in Eneco N.V., Stedin N.V. en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) verantwoord. De primitieve begroting bedroeg 2.475. Bij de Begroting 2019 ramen wij totaal 3.210 aan dividendbaten voor 2020, te weten 1.295 voor Eneco, 890 voor Stedin, 330 voor Irado en 695 voor Evides.

Eneco

De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. U heeft als gemeenteraad ingestemd met deze splitsing. De splitsing heeft vooralsnog geen directe financiële effecten op de waardering van het aandeel/ de aandelen en het dividend.

Een ruime meerderheid van het aandeelhouderskapitaal, heeft na het doorlopen van een zogenaamde consultatiefase, het besluit genomen hun aandelen in Eneco te verkopen. Op dit moment wordt door Eneco, de adviseurs en de aandeelhouders hard gewerkt aan (het voorbereiden van) de transactie. De transactie wordt uitgevoerd door middel van een gecontroleerde veiling (controlled auction) en is inmiddels aanbeld in de zgn. pre-kwalificatiefase. Hierbij worden potentiële bidders uitgenodigd om een bieding te doen waarna beoordeling plaatsvindt. De huidige inschatting is dat wij begin 2020 een raadsvoorstel doen om onze aandelen mogelijk te verkopen.

Voor het dividend van Eneco bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot. Wij lopen bijvoorbeeld risico op de (buitenlandse) overnames die Eneco heeft gedaan. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de hoogte van het verwacht dividend.

Zoals gewoonlijk doet Eneco zelf geen voorspellingen ten aanzien van de toekomst over winstverwachtingen en uit te keren dividenden. Om die reden wordt de huidige begroting meerjarig gehandhaafd.

Begroot dividend Eneco: 1.295.

Stedin

De gemeente is samen met 43 andere gemeenten eigenaar van Eneco Holding N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. U heeft als gemeenteraad ingestemd met deze splitsing. De splitsing heeft vooralsnog geen directe financiële effecten op de waardering van het aandeel/ de aandelen en het dividend.

Voor het dividend van Stedin bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot. Door de versnelde terugbetaling van (off balance) schulden en de verkoop van een onderdeel van Stedin (Joulz Diensten) lopen wij het risico om minder dividend te krijgen van Stedin. Daarnaast gaat de energietransitie gepaard met omvangrijke investeringen. Het is nog onduidelijk wie dit gaat financieren (Rijk, burger, Stedin, etc.)

Zoals gewoonlijk doet Stedin zelf geen voorspellingen ten aanzien van de toekomst over winstverwachtingen en uit te keren dividenden. Om die reden wordt de huidige begroting meerjarig gehandhaafd.

Begroot dividend Stedin: 890.

Evides

Bij de Voorjaarsnota 2018 hebben we op basis van de dividendprognose het begroot dividend voor Evides meerjarig aangepast. Voor het dividend van Evides bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Evides: 695 (2019), 670 (2020) en 644 (2021 en verder).

Irado

Sinds 1 januari 2018 zijn we aandeelhouder geworden van Irado. Wij bezitten, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, 1/3 deel van de aandelen. Op basis van de historische resultaten hebben wij een dividend begroot vanaf 2019 van 330. Voor het dividend van Irado bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Begroot dividend Irado 2018: 0.

Bandbreedte financiële gevolgen

De te verwachten dividenden zijn structureel en voor een vast bedrag opgenomen in de begroting 2019. Het dividend van Eneco en Stedin hebben wij elk voor 890 in de begroting verwerkt (1.295 in 2019 en 2020). Het structureel risico voor het wegvallen van het dividend van Eneco bedraagt dus 890. Het dividend van Stedin hebben wij eveneens begroot op 890. Het dividend van Evides is begroot op 695 en voor Irado op 330.

Indien wij overgaan tot verkoop van de aandelen van Eneco, zal dit een mogelijk positief effect hebben op de (toekomstige) rentelasten. Om deze reden beschouwen we dit risico als P.M..

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2016
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

Wij volgen de ontwikkelingen rondom de wetgeving en de bestuursbesluiten van Eneco, Stedin, Irado en Evides nauwlettend. Om de derving van ons jaarlijkse dividend van Eneco op te vangen, gebruiken wij de verkoopopbrengst van onze aandelen bij de bepaling van onze financieringsbehoefte. Doordat wij minder lenen besparen wij op rentelasten.

Informatie en communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

4. Verleende garanties voor instellingen

Omschrijving risico

Voor een aantal verenigingen en stichtingen staan wij garant voor leningen die zij zijn aangegaan. Het risico bestaat hierin dat als deze organisaties niet meer aan hun verplichtingen tot terugbetaling kunnen voldoen, de leningverstrekker een beroep kan doen op ons.

Specifieke risico's

Vanwege aanvullende voorschriften van de provincie in het kader van het financieel toezicht, is dit een verplicht onderdeel geworden bij de bepaling van het weerstandsvermogen. Het betreft garanties voor leningen waarvoor de gemeente 100% garant staat, zonder betrokkenheid van een andere waarborginstelling. Het gaat om leningen aan Verpleeghuis Rijckehove, St. IJsselland ziekenhuis, VV Capelle en het Rijksmonument Dorpsstraat 164, in totaliteit een bedrag van 12.276 (voorlopig bedrag per 31-12-2018).

Bandbreedte financiële gevolgen

De ervaring leert dat geen enkele garantie wordt aangesproken. Vanuit het voorzichtigheids-beginsel is het raadzaam een percentage te hanteren om de risico's van deze garantstellingen te kwantificeren. Wij hebben dit percentage vastgesteld op 5%. Het risico komt dan uit op circa 614 (12.276 x 5%).

Verloop

Eerste moment van opname: begroting 2014.
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

De Verordening Garantstellingen Gemeente Capelle aan den IJssel 2016 .

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

We rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

Bij de toetsing van de jaarstukken van de betrokken instellingen wordt gelet op het risico voor de gemeente.

5. Oplopende rentelasten**Omschrijving risico**

Het risico bestaat dat we op termijn onvoldoende rentelasten in onze begroting verwerkt hebben.

Specifieke risico's

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er sprake is van een financieringsbehoefte gedurende, maar ook na, de looptijd van onze meerjarenbegroting. Door het hanteren van een oplopend rentepercentage in latere jaren zal er sprake zijn van een oplopende rentelast.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment geprognosticeerde rentelasten zijn verwerkt in de begroting tot en met 2022. De gehanteerde rentepercentages zijn:

2019: 1,50%

2020: 2,00%

Vanaf 2021: 2,50%

Wij presenteren hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen rentelasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen en de van toepassing zijnde meerjarenbegroting 2023. De nog te verwerken rentelasten in de jaren 2024 tot en met 2027 zijn als volgt:

2024	2025	2026	2027
N 449	N 889	N 1.216	N 1.465

Beheersingsmaatregelen

De beste beheersingsmaatregel is om structureel en reëel evenwicht in de begroting te hebben. Hierbij dienen de inkomsten ten minste gelijk te zijn aan de uitgaven en de investeringen maximaal de afschrijvingslast te bedragen. Het resterend risico is dan een stijgend rentepercentage.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Voorjaarsnota 2019

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Wij monitoren continu de ontwikkeling van de rente.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij verwerken in de voorjaarsnota, begroting en najaarsnota de meerjarige ontwikkeling van de rente.

6. Niet of onvoldoende geraamde vervangingsinvesteringen

Omschrijving risico

Het risico bestaat hierin dat we op termijn in onze begroting onvoldoende kapitaallasten verwerkt hebben van bijvoorbeeld (vervangings-)investeringen in gebouwen, openbare ruimte (IBOR) en herstructureringen, maar ook voor de onderwijshuisvesting. Daarnaast is er sprake van het risico op inflatie.

Specifieke risico's

Het risico is dat investeringskosten onderhevig zijn aan inflatie en dat investeringen hoger uitvallen dan begroot. Investeringskosten in activa zoals panden of objecten in de openbare ruimte hebben vaak een doorlooptijd van meerdere jaren. In deze periode kunnen de bouw- of projectkosten toenemen, waardoor de begroting van de investeringskredieten overschreden wordt. Een overschrijding van een investeringskrediet leidt tot een onrechtmatigheid in de jaarrekening van de gemeente.

Eerder hebt u besloten de begroting duurzaam te willen transformeren. De eerste grote stappen daartoe zijn gezet met uw besluit het ten laste van de jaarlijkse exploitatie brengen van de afschrijvingslasten van de investeringen in de openbare ruimte (IBOR), de unilocaties voorgezet onderwijs en de sportparken. Tot en met het jaar 2023 zijn de afschrijvingslasten in de begroting verwerkt. De komende jaren – vanaf 2024 – zullen echter nieuwe structurele afschrijvingslasten ontstaan bij het investeren in nieuwe (school-)gebouwen, in de openbare ruimte (IBOR) en herstructureringsprojecten, die in de begroting verwerkt zullen moeten worden.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment in beeld zijnde afschrijvingslasten zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting 2019 tot en met 2023. Conform de toezegging bij de Voorjaarsnota 2017 presenteren we hier in het vervolg een doorkijk naar de 4 jaar na de begrotingsperiode voor de geprognosticeerde nog aan te ramen afschrijvingslasten. Deze prognose is op basis van een aanname van historische investeringen, toekomstige investeringen (zoals de 2e fase Comenius college, een resterend bedrag van 12 miljoen na besluitvorming in de Voorjaarsnota 2019) en de reeds geplande afschrijvingslasten. De gehanteerde gemiddelde afschrijvingstermijn voor de nieuwe investeringen is 25 jaar. De nog te verwerken afschrijvingslasten in de jaren 2024 tot en met 2027 zijn als volgt:

2024	2025	2026	2027
N 832	N 1.242	N 1.419	N 1.612

Beheersingsmaatregelen

Uw besluit de begroting duurzaam te willen transformeren, is de meest effectieve beheersingsmaatregel. Bij elk P&C document worden de te verwerken nieuwe afschrijvingslasten meegenomen in de afwegingen.

Verloop

Eerste moment van opname: Jaarrekening 2009.

Geactualiseerd: Jaarrekening 2010 (informatie over ondernomen en mogelijke acties), Begroting 2012 (informatie over genomen actie), Begroting 2014 (aanpassing naar aanleiding van transformatie), elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Directie
Bestuurlijk: wethouder Van Veen

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Bij elke investering informeren wij u over de gevolgen voor de afschrijvingslasten. Daarnaast beoordelen we bij de jaarrekening de activa op bestaan.

Ondernomen en mogelijke acties

In de Begroting 2019 hebben we een stelpost opgenomen voor het 1^e jaar na deze begrotingsperiode (2023).

B. Risico's sociaal domein

7. Participatiewet

Omschrijving risico

Risico's met betrekking tot de ontwikkeling van de Rijksbijdrage BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), Participatiebudget en Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw).

Specifieke risico's

1) Rijksbijdrage BUIG (risico vervalt)

Het Rijk stelt het BUIG-budget per gemeente vast op basis van het objectief verdeelmodel BUIG. Via een Voorlopige beschikking in het najaar maakt het Rijk bekend wat het te verwachten BUIG-budget voor het komende jaar is. In oktober, een jaar later, ontvangt de gemeente de formele Definitieve Beschikking van het Rijk voor dat jaar. Tussentijds ontvangt de gemeente in april een aankondiging over het Nadere Voorlopige Budget. Deze aankondiging is als tussenbericht bedoeld om aan te geven of er te verwachten is dat het budget tussentijds omhoog of omlaag bijgesteld wordt. Reden om dit in deze stappen te doen, is dat het uiteindelijke macrobudget per jaar wordt vastgesteld op basis van gewijzigde inzichten in conjunctuur, realisaties, Rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling.

Bij de Najaarsnota 2018 berichtten wij u dat het nog niet zeker was of de Voorlopige Beschikking voor 2019 positief of negatief zou uitpakken. Dit bleek positief na ontvangst van deze Voorlopige beschikking en de daaropvolgende aankondiging over het Nadere Voorlopige Budget, in april 2019. De verwachting is nu, dat wij met 6,5% binnen het BUIG-budget zal blijven. Een risico op een tekort op de BUIG dat in eerdere jaren opgenomen was, is daarom op dit moment niet actueel. Gedurende het jaar kan het definitieve budget nog bijgesteld worden en zal een overschot of tekort daarvan afhangen, in combinatie met de ontwikkeling van ons bijstandsbestand. We monitoren daarom gedurende het jaar of dit risico zich weer voor dreigt te doen.

2) Gemeentelijke bijdrage Wsw: het risico van een verhoging van de gemeentelijke bijdrage Wsw aan Promen als gevolg van de afname van de Rijksbijdrage (subsidie per Standaard Eenheid - SE) en daling van het aantal Wsw-ers.

Overige risico's Promen:

Evaluatie beschut werk

Vanaf augustus 2018 is de Inspectie SZW gestart met de evaluatie 'beschut werk'. In de Participatiewet is bepaald dat de minister van SZW in 2019 de Kamer informeert over de doeltreffendheid en de effecten van dit instrument in de praktijk. Het doel van deze evaluatie is om inzicht te geven in:

- het uitvoeringsproces beschut werk;
- de gerealiseerde plekken;
- de samenwerking tussen en ervaringen van betrokken actoren.

Naar verwachting zal het Rijk aansturen op een specifieke uitkering op basis van gerealiseerde plaatsen. Dit zou dan leiden tot een daling van de uitkering van het Rijk voor elke niet gerealiseerde plek. Voor een werkplek beschut werk is vanuit het Rijk € 25.500,- beschikbaar. In 2019 worden wij geacht 19 beschut

werkplekken te realiseren. Eind 2018 waren 14 werkplekken gerealiseerd. De achterstand uit de beginjaren is hiermee vrijwel ingelopen.

Arbeidsvoorwaarden Promen

Bij Promen dienen de arbeidsvoorwaarden van het niet-doelgroep personeel in overeenstemming te worden gebracht met geldende cao-voorwaarden en pensioenregeling. Per 1 december 2018 is het niet-doelgroep personeel overgegaan naar het pensioenfonds ABP. De eenmalige kosten van deze overgang zijn verwerkt in het resultaat 2018 van Promen. In 2019 wordt gekeken naar de aanpassing van de cao-voorwaarden. Hieraan zijn nu nog onbekende kosten verbonden. In geval eenmalige en/of structurele kosten niet passen binnen de huidige financiële kaders van Promen, kan dit leiden tot een extra kostenpost voor de gemeente.

3) Stichting CapelleWerkt (SCW)

Functionaris met wachtgeldregeling

Eén functionaris van de Stichting CapelleWerkt heeft een wachtgeldregeling. Op basis daarvan zijn er lagere salarislasten in de begroting van de Stichting CapelleWerkt opgenomen. Zodra de wachtgeldregeling eindigt moet rekening gehouden worden met een volledige markconform salaris waarvoor geen dekking in de begroting is opgenomen. Hiervoor loopt de gemeente – hoewel relatief klein in omvang – als enig eigenaar, het volledige risico.

Begroting SCW

Zoals bij alle verbonden partijen is de begroting van SCW gebaseerd op aannames. De bijdrage voor re-integratie is voor een minimum bedrag door GR IJsselgemeenten gegarandeerd. SCW gaat in het meerjarenbedrijfsplan 2019-2020 uit van een hogere verwachte bijdrage van de GR IJsselgemeenten. Het niet realiseren van deze hogere bijdrage is een mogelijk risico. Gezien de trend van de laatste jaren dat de bijdragen voor re-integratie boven het garantiebedrag blijven maar wel afnemen, wordt de aannahme van SCW als risico opgenomen.

Toekomstverkenning SCW

De afgelopen jaren is het werkveld waarin CapelleWerkt opereert, veranderd. De economische omstandigheden zijn verbeterd. Capellenaren met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt hebben werk gekregen. Een groter deel van de doelgroep, met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, blijft langdurig bij CapelleWerkt. Daarbij is in verhouding meer sprake van arbeidsmatige dagbesteding met behoud van uitkering. Een aantal activiteiten kan hierdoor niet meer zoals voorheen worden uitgevoerd. Als gevolg van deze factoren is in 2018 een exploitatietekort ontstaan. Bij de Najaarsnota 2018 is 160 vrijgemaakt voor CapelleWerkt. In 2019 wordt een toekomstverkenning uitgevoerd naar de activiteiten van CapelleWerkt. Het is vooralsnog onbekend of de uitkomst van de toekomstverkenning kosten met zich meebrengt.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De realisatie op het Participatiebudget en de BUIG wordt continu gemonitord om optimaal gebruik te maken van het budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2011;

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf zal aandacht gegeven worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande budgetten en bestedingen.

Bewaking

De afdeling Samenleving volgt in samenwerking met de GR IJsselgemeenten het bestand van het aantal bijstandshuishoudens nauwlettend. De wijzigingen ten opzichte van de begroting en de feitelijke ontwikkeling van het klantenbestand worden continu gemonitord.

Ondernomen en mogelijke acties

n.v.t.

8. Jeugdhulp

Omschrijving risico

Het risico is dat we voor de inkoop ten behoeve van de Capelse jeugdigen niet uitkomen met onze geraamde budgetten.

Specifieke risico's

Het risico ontstaat door een aantal aspecten. Dit kan resulteren in zowel een positief als negatief risico voor onze gemeentelijke begroting. Deze aspecten zijn:

1. Op basis van de voorlopige jaarstukken 2018 van de GR Jeugdhulp gaan wij uit van een meerjarige inleg waarbij ons aandeel 5,10% (2017: 5,68%) bedraagt van het totaal aan bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit percentage wordt gehanteerd voor de begrotingen 2020 en volgende jaren. De komende jaren moet duidelijk worden of dit een reëel percentage is.
2. Op basis van de voorlopige jaarstukken 2018 van de GR Jeugdhulp bedraagt de overschrijding van de totale inleg over 2018 € 19,3 miljoen. Op grond van de inleg heeft onze gemeente daar voor een bedrag van ruim € 1,2 miljoen aan bijgedragen.
Voor 2019 en 2020 wordt de begroting van de GR Jeugdhulp met ruim € 21 miljoen opgehoogd (+10%). De bijdrage van onze gemeente hieraan wordt mede bepaald aan de hand van ons procentuele verbruik in de voorbije 3 jaar. Via de vlaktaksmethodiek betaalt iedere gemeente uiteindelijk wel de eigen kosten.
3. In de periode 2015-2017 is het budget voor jeugd-PGB's (Jeugd-Persoonsgebonden budgetten) jaarlijks toegenomen. Dit kwam door een stijging van het aantal kinderen dat intensieve zorg behoeft, vooral door het voor jonge kinderen moeilijk toegankelijk zijn van de Wet langdurige zorg (Wlz). In 2018 zijn de uitgaven PGB voor het eerst gedaald, grotendeels door een substitutie naar lokale zorg in natura. Beleidsmatig is dit gewenst, zie onder 4.
4. Het CJG ziet zich geconfronteerd met een sterke toename van de vraag naar lokale jeugdhulp via zorg in natura. Naast het al voornoemde moeilijk toegankelijk zijn van de Wlz voor jonge kinderen, ziet het CJG een op zichzelf positieve ontwikkeling van een verschuiving van zwaardere (specialistische) jeugdhulp naar lichtere (lokale) jeugdhulp en een verschuiving van zorg verleend via PGB naar lokale zorg in natura. Dit is één van de doelen van de transformatie, maar deze leidt voor het CJG tot hogere kosten.
5. Partijen als huisartsen, gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering hebben een eigenstandig verwijfsrecht naar specialistische jeugdhulp. Daar kan door ons niet rechtstreeks worden gestuurd. Dit betreft veelal dure vormen van jeugdhulp als gesloten plaatsingen of andersoortige uithuisplaatsingen.
6. Ingaande het schooljaar 2018-2019 participeert onze gemeente in de inzet van onderwijszorgarrangementen op Rotterdamse scholen (met name speciaal onderwijs) ten behoeve van Capelse leerlingen. Dit is een ook landelijk nieuwe werkvorm en hiermee is dus nog geen ervaring opgedaan. Leerlingen op het (voortgezet) speciaal onderwijs doen bovengemiddeld vaak een beroep op jeugdhulp. Naar verwachting neemt de vraag toe door de beschikbaarheid van onderwijszorgarrangementen, maar de mate waarin is niet bekend.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

1. Een adequate controlesystematiek ten aanzien van declaraties en facturen.
2. Komen tot afspraken met Capelse huisartsen over het verwijzen van jeugdigen naar de Stichting CJG Capelle aan den IJssel in plaats van rechtstreeks naar specialistische jeugdhulpaanbieders. Tevens komen tot afspraken met gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering over samenwerking bij de zorg rondom jeugdigen.
3. Uitvoeren van te maken afspraken in het kader van de regionale transformatieagenda jeugdhulp.
4. Structureel overleg met de Stichting CJG Capelle aan den IJssel over de benodigde middelen.

Verloop

1^e moment van opname: Najaarsnota 2015.
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Wethouder Hartnagel

Communicatie

P&C-documenten van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

Bewaking

Kwartaalrapportages van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

9. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Sinds 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo-2015. Er spelen verschillende ontwikkelingen, waardoor het lastig is een nauwkeurige bestedingsplanning op te stellen.

Specifieke risico's

Sinds de invoering van de Wmo-2015 zijn ten opzichte van de begroting vooralsnog voordelige financiële resultaten behaald op de individuele en collectieve taken. Aangezien de transitie nog niet geheel is afgerond en omdat deze onderhevig is aan wet- en regelgeving vormt de huidige geprognosticeerde bestedingsplanning wel een risico. Door deze ontwikkelingen en de opneemeregeling van de Wmo zullen de gehanteerde uitgangspunten in werkelijkheid de komende jaren afwijken van de prognose. Dit kan zowel in een positief dan wel in een negatief financieel resultaat t.o.v. de begroting resulteren.

Daarnaast spelen binnen de WMO de volgende ontwikkelingen/risico's:

- Invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen. De verwachte financiële consequenties zijn als apart risico verder uitgewerkt.
- Op basis van gerechtelijke uitspraken zouden we ons eventueel moeten gaan houden aan de normtijden van het Centrum Indicatiestelling (CIZ) in plaats van aan onze eigen manier van resultaatgericht indiceren en financieren. Dit risico is onder het volgende punt verder uitgewerkt.
- In de meerjarenbegroting zijn toekomstige prijsstijgingen en –indexaties niet meegenomen. Deze vloeien voort uit contractuele afspraken en toepassing AMvB (vaststellen reëel prijs) jaarlijks herzien te worden. De financiële dekking hiervoor dient uit de algemene accressen die aan het gemeentefonds toegevoegd worden te komen.
- Door de vergrijzing zal de vraag danwel de zwaarte (max. financieel risico HO 2,8 mln.) van Wmo-maatwerkvoorzieningen toenemen.
- Een van de hoofdpunten van de Wmo en dus ook van ons beleidskader is extramuralisering, dat mensen zo veel als mogelijk, zelfstandig, thuis blijven wonen. Om dit mogelijk te maken zijn investeringen in de sociale basisinfrastructuur nodig en zal meer aandacht aan preventie moeten worden geven. Hieruit voortvloeiend zal in de toekomst de vraag naar Wmo-voorzieningen toenemen.
- De commissie “Toekomst beschermd wonen” adviseert de functies beschermd wonen en maatschappelijke opvang verder te normaliseren. Concreet betekent dit minder opnames in een intramurale setting en meer opvang en begeleiding in de wijk. Deze extramuralisering is nu al merkbaar en zal de komende jaren verder toenemen. Met ingang van 2021 vervalt de rol van de centrumgemeente en zijn alle gemeenten zelf verantwoordelijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Er vindt regionaal overleg plaats hoe hier mee om te gaan.
- Met de overgang van taken hoort ook de overgang van middelen daarvoor. Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt gewerkt aan een nieuw objectief verdeelmodel waarbij ook de huidige middelen voor begeleiding worden meegenomen. Elk verdeelmodel kent voordeel- en nadeelgemeenten, onduidelijk is nog tot welke categorie Capelle gaat behoren.
- Door doorstroom en uitstroom uit “Beschermd Wonen” zal er de komende jaren vraag gaan ontstaan naar andere woonvormen voor begeleid wonen. Het betreft hier de doelgroep die na herindicatie te licht wordt gevonden voor beschermd wonen maar (nog) niet zelfstandig met begeleiding kan gaan wonen.

Hetzelfde geldt voor doorstroom en uitstroom uit de (verlengde) jeugdzorg waarbij zelfstandig wonen (met of zonder begeleiding) niet mogelijk is maar betrokkene te licht is voor een indicatie Beschermd wonen. In beide gevallen wordt hier nu binnen Capelle nog niet in voorzien.

Bandbreedte financiële gevolgen:

P.M.

Verloop

1^e moment van opname: Voorjaarsnota 2014

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Beheersingsmaatregelen

In voorgaande P&C-documenten zijn hiervoor bestemmingsreserves gevormd en verhoogd om mogelijke tijdelijke risico's op te vangen.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Samenleving en Publiekszaken

Bestuurlijk: wethouder Wilson

Communicatie

De meest recente ontwikkelingen zijn opgenomen in deze omschrijving.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

10. Uitspraak Centrale Raad van Beroep voor Huishoudelijke ondersteuning (Wmo)

Omschrijving risico

Wij lopen een financieel risico op huishoudelijke ondersteuning (HO) wanneer wij ons op basis van gerechtelijke uitspraken moeten houden aan de normtijden van het Centrum Indicatiestelling (CIZ), in plaats van aan onze eigen manier van resultaatgericht indiceren en financieren.

Specifieke risico's

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 18 mei 2016 uitspraak gedaan in een vier tal zaken over HO op grond van de Wmo. Kern van de uitspraken is dat toekenning van HO in resultaatgebieden een duidelijke maatstaf mist en zodoende in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel. In de uitspraak beval de rechter de betreffende gemeenten CIZ- normtijden als maatstaf te hanteren.

De VNG, het ministerie van VWS en de landsadvocaat Pels Rijcken hebben een toelichting gegeven over de consequenties van de uitspraken van de CRvB voor Wmo beleid van de gemeente. Net als het gros van de gemeenten in Nederland werken wij met een resultaatgerichte indicering. De CRvB heeft aangegeven dat dit niet zomaar mag er zijn een aantal voorwaarden waaraan we moeten voldoen: 1. Het noemen van tijd in de beschikking is noodzakelijk in verband met de rechtszekerheid, 2. De tijd moet gebaseerd zijn op 'deugdelijk onderzoek' en 3. In het individuele geval moet worden getoetst of de tijd ook passend is voor de cliënt. De CRvB verwijst voor een deugdelijke tijd norm naar de norm tijden van het CIZ uit 2007 of het norm tijden onderzoek wat de gemeente Utrecht heeft laten uitvoeren door KPMG en Bureau HHM.

Wanneer wij gebruik gaan maken van de CIZ norm tijden dan betekent dit dat de uitgave van de gemeente fors zullen stijgen. In 2007 en in 2015 waren de stijgende kosten voor de regering de reden om te gaan decentraliseren en heeft men tegelijkertijd een forse bezuinigingsopdracht meegegeven

Wanneer we de normtijden van Utrecht willen gaan gebruiken dan dienen wij exact dezelfde beleidsregels te gaan gebruiken als Utrecht, daarnaast is het volgens Pels Rijcken zo dat Utrecht terug valt op de CIZ normen wanneer men met een lastige indicatie te maken heeft.

Zowel de VNG, VWS en Pels Rijcken adviseert de gemeenten om nu niet per direct het beleid te gaan veranderen. Minister De Jong is en blijft een groot voorstander van resultaat indiceren.

VWS: 'In juli 2019 worden er wijzigingen aangebracht in de Wmo 2015 mogelijk dat er naar aan leiding van de uitspraken van de CRvB aan passingen zullen volgen'.

'Bij een bezwaar of beroep, voorlopig oplossen door te indiceren gebaseerd op het CIZ protocol' (dit is al de afspraak binnen de Wmo, wij handelen deze zaken informeel af).

Net als vele andere gemeentes maken wij gebruik van het resultaatgerichte indiceren en financieren. Wij zijn van mening dat resultaatgericht indiceren in de Capelse vorm uitvoerbaar blijft. Mede met als aanvullende maatregelen om in de beleidsregels en de toekenningbeschikking duidelijk te vermelden op welke concrete en- zorgvuldige wijze invulling wordt gegeven aan het bereiken van de resultaten HO. Met andere woorden: wat mag de geïndiceerde verwachten van een schoon en leefbaar huis? Hoewel wij het vertrouwen hebben dat wij met deze aanvullende maatregelen zorgvuldig invulling geven aan de uitspraak van de CRvB, blijft de mogelijkheid aanwezig dat Capelle op grond van een gerechtelijke uitspraak in een latere fase alsnog de ClZ-normtijden moet gaan hanteren.

Bandbreedte financiële gevolgen

Mochten wij genooddaakt zijn resultaatgericht indiceren los te laten en de ClZ- normtijden (of een alternatief) alsnog in te voeren dan verwachten wij op grond van de kostenberekening 2014 (het laatste jaar waarin ClZ- normtijden gehanteerd zijn) voor 2017 en verder een extra budget van N 900 nodig te hebben. Wij stellen u derhalve voor dit als risico op te nemen.

De kans van voordoen beschouwen wij als laag (25%). Minister de Jonge ziet vele pluspunten in het resultaatgericht indiceren. Hij is voornemens de Wmo 2015 aan te passen en wil het indiceren op resultaat in de wet verankeren. Er zijn echter geluiden dat de zorgaanbieders gaan lobbyen om deze wetsaanpassing te voorkomen. De kans dat het resultaat indiceren losgelaten moet worden beschouwen we daarom onveranderd als laag (25%).

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken

Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Bewaking en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via jurisprudentie en informatie vanuit de VNG.

Ondernomen en mogelijke acties

Opvolgen en uitvoeren van landelijk beleid in opvolging van de uitspraak.

11. Invoering abonnementstarief voor voorzieningen (Wmo)

Omschrijving risico

Door het invoeren van een abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen ontvangen wij minder eigen bijdragen en maken we extra kosten door de mogelijke toenemende vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zal, indien het opleggen en innen van de eigen bijdrage bij gemeentes ondergebracht wordt, dit organisatorisch ingeregeld moeten worden.

Specifieke risico's

In het Regeerakkoord is opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek Wmo per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken per huishouden. Hiermee komt de huidige grondslag, de feitelijk geleverde zorg, te vervallen. Deze maatregel dient te voorkomen van een stapeling van eigen betalingen voor mensen vanuit diverse regelingen. Veelal maakt deze groep mensen ook de verplichte eigen risico in de Zvw vol. Ook wordt de administratie minder complex en het wordt voor gemeenten eenvoudiger om vooraf aan de burger uit te leggen wat hij of zij aan bijdragen moet betalen.

Voor onze gemeente zal het invoeren van het abonnementstarief leiden tot een lagere opbrengst aan eigen bijdragen. Tevens zal door het verlagen van de drempel de vraag naar Wmo voorzieningen danwel de mate van verzilvering van de indicaties toenemen. De prikkel voor veel Capellenaren met midden- en hogere inkomen om zelf ondersteuning te regelen en te organiseren valt grotendeels weg, de zo genoemde aanzuigende werking. Om in kaart te brengen of, en in welke mate, er sprake is van een (onbedoelde)

aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief die een gemeente zelf niet kan beïnvloeden komt er in 2019 een meerjarige monitor.

Door het hanteren van een abonnementstarief is de eigen bijdrage niet langer afhankelijk van gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling, en kunnen landelijk gezien de uitvoeringskosten en administratieve lasten fors omlaag. Met deze maatregel wordt het per 2019 ook voor gemeenten eenvoudiger en meer eenduidig en kan de inning op termijn door gemeenten zelf plaatsvinden. Hiermee kan de rol van het CAK komen te vervallen. Voor gemeenten vergt het organisatorisch inregelen van deze nieuwe taak nog de benodigde acties en is nog niet bekend of vanuit het rijk een financiële compensatie volgt.

Bandbreedte financiële gevolgen

Via de Algemene uitkering worden gemeentes voor 50% van het verwachte nadelige financiële effect gecompenseerd (bron: maartcirculaire 2018). Voor Capelle betekent dit ingaande 2019 een vergoeding van 555. Wat het werkelijke financiële effect zal zijn is gelet de opheffing van de Wmo lastig in het schatten en gaan we er op de basis van de mededeling dat slecht 50% gecompenseerd wordt van uit dat de extra kosten circa 1.100 toenemen. Deze cijfers zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Organisatorisch ingeregeld opleggen en innen eigen bijdrage – PM

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Publiekszaken
Bestuurlijk: Wethouder Wilson

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017.

Beheersingsmaatregelen

Wij hebben hier geen invloed op, regel- en wetgeving.

Informatie en communicatie

Wij volgen de ontwikkelingen via circulaire en de informatie vanuit de VNG.

Bewaking

We rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Monitoring Wmo voorzieningen.

12. Opheffing van inkomensondersteunende regelingen

Omschrijving risico

Inkomensondersteunende regelingen zijn succesvol bij hoog bereik en gebruik maar kunnen bij sterk toenemend gebruik zorgen voor oplopende kosten.

Specifieke risico's

Veel inkomensondersteunende maatregelen zoals de bijzondere bijstand en de individuele inkomensvoet zijn feitelijk succesvol wanneer het bereik en gebruik hoog is. Gezien de aard van de regelingen is uitsluiting van gebruik door Capellenaren niet mogelijk en niet gewenst.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De te nemen maatregelen zijn afhankelijk monitoring van de budgetten. Dit leidt tot eventueel bijstelling van beleid of aanraming van het beschikbare budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Najaarsnota 2018;

Voorjaarsnota 2019

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wethouder Westerdijk

Communicatie

Communicatie via reguliere P&C-cyclus.

Bewaking

Budgetten worden gemonitord waarna bijstelling van beleid zou kunnen volgen of aanraming van het beschikbare budget.

C. Overige risico's

13. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke financiële consequenties van de nieuwbouw voor het Comenius College.

Specifieke risico's

U heeft in uw vergadering van 15 februari 2010 ingestemd met de notitie 'de ontwikkeling van twee unilocaties', waarin de nieuwbouw van het Comenius College is benoemd. Deze nieuwbouw valt uiteen in twee fases. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan deze fase is vastgelegd in de beschikking van 17 december 2010 met kenmerk D41/182856. De eerste fase is inmiddels in gebruik genomen. De tweede fase zou volgens deze beschikking mogelijk in 2023 in gebruik worden genomen. Door vertegenwoordigers van het Comenius College is in 2017 aangegeven dat de school en het schoolbestuur voordelen zien in een latere in gebruik name van de tweede fase. Inmiddels wordt uitgegaan van een oplevering van de tweede fase in 2026.

De beschikking van 2010 ging uit van een ruimtebehoefte, gebaseerd op 1.341 leerlingen. Het aantal leerlingen is inmiddels echter gestegen naar boven de 2.000 leerlingen en zal volgens de meest recente prognose (eerste kwartaal 2019) doorstijgen naar 2.059 leerlingen voor deze locatie op 1 oktober 2036, de laatste teldatum die in de prognose is opgenomen. Een dergelijke stijging van het aantal leerlingen ten opzichte van de oorspronkelijke beschikking leidt niet alleen tot de noodzaak van het realiseren van meer onderwijskundige vierkante meters, maar heeft ook tot gevolg dat er naar verwachting een vijfde 'gymvloer' gerealiseerd zal moeten worden. In 2010 werd nog uitgegaan van vier 'gymvloeren'.

Naar aanleiding van de gegevens van 2010 werd ervan uitgegaan dat voor de tweede fase van het Comenius College circa N 3.000 aan financiering nodig zou zijn voor de realisatie van de benodigde onderwijskundige vierkante meters (inclusief gymvoorziening, maar exclusief sloop, verhuizing en tijdelijke huisvesting). Bij het verloop van de Reserve Grote investeringen was beoogd dat het saldo beschikbaar was om de tweede fase van het Comenius College af te ronden. Het 'Besluit Begroting en Verantwoording' schrijft voor dat te activeren kosten zowel de vervaardigingsprijs omvat, als de overige rechtstreeks aan de vervaardiging te relateren kosten. Om deze reden leidt de investering voor nieuwbouw van de tweede fase van het Comenius College op de bestaande locatie altijd tot een structurele extra kapitaallast binnen de gemeentelijke begroting.

Gezien de meest recente prognoses, de huidige kostenstijgingen in de bouw en de wijziging van het Bouwbesluit vanaf 2020 - waarin 'bijna energie neutrale gebouwen' (BENG) de norm wordt en wat prijsverhogend zal werken bij nieuwbouw - zal de financieringsbehoefte van de tweede fase Comenius College aanzienlijk stijgen. In beginsel zullen wij voor realisatie van de tweede fase van het Comenius College uitgaan van de VNG normbedragen, maar tevens zullen wij realistische marktconforme investeringen in de gaten blijven houden en monitoren in hoeverre deze marktconforme bedragen zich verhouden tot de VNG normbedragen. In de aanbiedingsbrief bij de Najaarsnota 2018 is een doorkijk gegeven voor de jaren na onze meerjarenbegroting voor onder meer de rentelasten en afschrijvingslasten. Hierbij is rekening gehouden met een verwachte investering voor de tweede fase Comenius College (waaronder ook de gymvoorziening) voor een bedrag van N 15.500.

Momenteel zijn de prijsstijgingen in de bouw fors en lopen de VNG normbedragen daarbij achter, maar aanbesteding van de tweede fase van het Comenius College staat pas over enkele jaren gepland. Hoe het marktconforme prijspeil en de VNG normbedragen zich in de loop der jaren zullen ontwikkelen laat zich op dit moment moeilijk voorspellen.

Bij de nieuwbouw van scholen hebben wij de intentie om tijdelijke huisvesting zoveel mogelijk te beperken en indien tijdelijke huisvesting toch noodzakelijk is zal geprobeerd worden deze huisvesting opvolgend voor meerdere scholen in te zetten. Op deze wijze wordt zo efficiënt mogelijk omgegaan met (de financiële lasten voor) tijdelijke huisvesting. Bij de Najaarsnota 2018 heeft u besloten om tijdelijke huisvesting te realiseren waarvan wij de intentie hebben deze opvolgend voor de Eben Haëzerschool en voor een deel van de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel in te zetten. Wij willen dezelfde huisvesting ook voor een deel van de leerlingen van het Comenius College inzetten. In lijn met hetgeen wij in de Najaarsnota 2018 hebben aangegeven doen wij in deze voorliggende Voorjaarsnota 2019 een voorstel tot realisatie voor tijdelijke huisvesting voor een deel van de leerlingen van de scholen aan de Meeuwensingel en voor een deel van de leerlingen van het Comenius College. Ook stellen wij aan u in deze Voorjaarsnota 2019 voor een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor realisatie van de tweede fase Comenius College, dit is inclusief een bedrag voor verhuizing naar de tijdelijke huisvesting toe.

Wij verwachten de lasten voor sloop, terug verhuizing naar de nieuwbouw en, indien van toepassing, het nog resterende deel tijdelijke huisvesting van het Comenius College te kunnen verwerken bij de Voorjaarsnota 2020, dan wel de Voorjaarsnota 2021. Wij verwachten u uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2021 een voorstel voor te leggen voor vaststelling van het totale budget voor de tweede fase van het Comenius College, inclusief de ruimte voor bewegingsonderwijs.

Bandbreedte financiële gevolgen

In Programma 4 van deze Voorjaarsnota 2019 doen wij u het voorstel om een bedrag van 3.700 beschikbaar te stellen voor het eerste deel van de investering ten behoeve van realisatie van de tweede fase Comenius College. De bijbehorende financieringslasten zullen circa 93 bedragen. Indien u dit bedrag toekent resteert een investeringsbehoefte van 11.000 tot 20.000 met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 500 structureel. De bijbehorende financieringslasten zullen circa 388 bedragen. De kans van voordoelen beschouwen wij als hoog (75%).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)
Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017.

Vervolg: Najaarsnota 2016 (geactualiseerd), Jaarrekening 2016 (ongewijzigd), Voorjaarsnota 2017 (geactualiseerd), Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (geactualiseerd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (geactualiseerd), Najaarsnota 2018 (geactualiseerd), VJN 2019 (geactualiseerd)

Beheersingsmaatregelen

Prognoses zijn zo goed mogelijke voorspellingen voor de toekomst op basis van de meest recente aanwezige gegevens. Met name op schoolniveau kunnen in de loop der jaren wijzigingen in de prognoses plaatsvinden en ook in de praktijk kan het leerlingenaantal afwijken van prognoses. Hierom laten wij prognoses gewoonlijk om de twee jaar actualiseren. De te verwachten lasten voor nieuwbouw en terug verhuizen verwerken wij uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2021. Wij zullen uiterlijk in 2022 de beslissing nemen over de definitieve grootte van de tweede fase van het Comenius College, op basis van de dan geldende prognoses. In aanloop hier naar toe zullen wij jaarlijks prognoses op laten stellen voor alle scholen in Capelle, naar aanleiding waarvan ook de financiële prognose voor de tweede fase van het Comenius College bijgesteld kan worden.

Informatie en communicatie

In de risicoparagraaf zal aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de tweede fase van het Comenius College.

Bewaking

Naar aanleiding van prognoses wordt jaarlijks het aantal te verwachten vierkante meters en de financieringsbehoefte in kaart gebracht.

14. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting

Omschrijving risico

Wij zijn over het algemeen geen eigenaar van schoolgebouwen, maar bezitten wel het zogenoemde 'economisch claimrecht'. Dit betekent dat het eigendom van een schoolgebouw naar de gemeente terugvloeit, zodra het onderwijs in dit gebouw stopt. Wanneer scholen voornemens zijn om op termijn te sluiten, brengt dit financiële en niet- financiële risico's met zich mee. Wanneer scholen daarentegen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Dit brengt financiële risico's met zich mee.

Specifieke risico's

Het eigendom van schoolgebouwen kan bij verschillende partijen liggen, maar over het algemeen ligt het juridisch eigendom van een schoolgebouw bij het schoolbestuur. Ook in Capelle is dit het geval, uitzondering hierop betreft de scholen die gehuisvest zijn in het MFC Fascinatio. Bij het beëindigen van het gebruik van een schoolgebouw door een schoolbestuur wordt het eigendom van dit gebouw aan de gemeente 'om niet' overgedragen. Dit wordt ook wel het 'economisch claimrecht' van gemeenten genoemd.

Indien een schoolbestuur besluit om een onderwijslocatie te sluiten en het bijbehorende gebouw over te dragen aan de gemeente, dan is er sprake van een (onvermijdelijke) groei van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit kan soms mogelijkheden bieden; wellicht dat de locatie of het gebouw gebruikt kan worden voor herontwikkeling, dan wel dat er kunnen huurders gevonden worden. Echter, het brengt ook risico's met zich mee. Maatschappelijke risico's in de zin dat een school, die vaak een belangrijke rol in een buurt vervult, verdwijnt en het risico op leegstand van een pand. Ook financieel liggen er risico's. Als wij besluiten een gebouw te slopen, brengt dit kosten met zich mee. Indien wij wensen dat het gebouw in gebruik blijft zijn er -zolang er geen gebruiker/huurder bekend is- risico's aangaande onderhouds- en exploitatielasten. De kosten voor OZB en verzekeringen van schoolgebouwen worden nu al betaald door de gemeente, voor deze financiële componenten is dan ook dekking binnen de huidige gemeentelijke begroting.

Wanneer scholen groeien, zal de gemeente zorg moeten dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting, de kosten voor OZB en verzekeringen moeten betalen en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket.

Bandbreedte financiële gevolgen

Niet te kwantificeren. Indien het zich voordat betreft het eenmalige kosten. De kans van voordoen beschouwen wij als gemiddeld (50%).

Beheersingsmaatregelen

Wij laten vanaf heden jaarlijks prognoses maken om de leerlingenontwikkeling te monitoren. Naar aanleiding daarvan maken wij een analyse over welke scholen wel en niet, binnen de huidige wet- en regelgeving, formeel als zelfstandige school (of nevenvestiging) kunnen blijven bestaan. Ook maken wij een analyse over welke scholen in de toekomst recht zouden kunnen krijgen op extra onderwijskundige ruimte en een financiële bijdrage aangaande eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Hierover treden wij in overleg met de schoolbesturen.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017

Vervolg: Begroting 2018 (ongewijzigd), Najaarsnota 2017 (ongewijzigd), Jaarrekening 2017 (ongewijzigd), VJN 2018 (geactualiseerd), Begroting 2019 (ongewijzigd), Najaarsnota 2018 (ongewijzigd), Voorjaarsnota 2019 (ongewijzigd)

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving en afdeling Facilitaire Diensten

Voorjaarsnota 2019

Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis en wethouder Van Veen

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de mogelijke opheffing van scholen, evenals aan de mogelijke financiële gevolgen van de stijging van het leerlingenaantal bij specifieke scholen.

Bewaking

Via het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' (Onderwijsplatform) zullen wij met de schoolbesturen de ontwikkelingen bespreken aangaande de leerlingenaantallen en de toekomst van onderwijshuisvesting.

15. Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke prijsstijging in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Specifieke risico's

Bij vaststelling van de Najaarsnota 2018 heeft u besloten om een bedrag beschikbaar te stellen van in totaal 28.460 voor:

- nieuwbouw van de Eben Haëzerschool / Rehobothschool, inclusief gymzaal, op de huidige CSV-locatie (ontwikkeling 1);
- nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op en voor enkele lokalen van de Montessorischool, inclusief gymzaal (ontwikkeling 2) en
- nieuwbouw onderwijshuisvesting in de Florabuurt omgeving, inclusief gymzaal (ontwikkeling 3).

Opvolgend op de Najaarsnota 2018 hebben wij in januari 2019 voor de ontwikkelingen 1 en 2 een beschikking afgegeven waarin staat opgenomen dat vervangende nieuwbouw van de desbetreffende scholen wordt toegekend. Schoolbesturen kunnen hieraan dan ook rechten ontleen. Voor ontwikkeling 3 hebben wij (vooralsnog) geen beschikking af gegeven waarmee vervangende nieuwbouw wordt toegekend. De reden hiervoor is dat onderwijshuisvestingsontwikkelingen in Schenkel onlosmakelijk verbonden zijn met de gebiedsontwikkeling Florabuurt. Uw raad zal, naar verwachting in 2019, over de gebiedsvisie Florabuurt beslissen. Wij zijn van mening dat nadere invulling van eventuele nieuwbouw of aanpassingen van scholen in het Florabuurt gebied pas kan plaatsvinden na of gelijktijdig met vaststelling van deze gebiedsvisie. Definitieve besluitvorming over toekomstige onderwijshuisvesting in Florabuurt loopt bij voorkeur dan ook parallel aan de besluitvorming over dit gebied.

Het door u bij de Najaarsnota 2018 toegekende bedrag is een marktconform budget bij aanbesteding in 2019. Momenteel zijn de prijsstijgingen in de bouw fors. De prijsontwikkeling in de bouw naar de toekomst toe laat zich moeilijk voorspellen, maar er is een reëel risico dat de prijsstijging in de bouw nog enige tijd relatief hoog zal zijn. Bij de derde ontwikkeling in de Florabuurt omgeving gaan wij er daarnaast vanuit dat tijdelijke huisvesting niet nodig zal zijn. Indien dit wel nodig blijkt te zijn, dit is afhankelijk van de uiteindelijke planvorming, brengt dit aanvullende kosten met zich mee.

De algemene ledenvergadering van de VNG heeft in juni 2018 unaniem de motie-Heerhugowaard aangenomen, waarin opgeroepen wordt om in gesprek te gaan met het Rijk en onderwijsorganisaties over een substantiële verhoging van de bekostiging voor onderwijshuisvesting in het gemeentefonds. De VNG voert hier op dit moment onderzoek en lobbywerkzaamheden voor uit. Deze informatie heeft ook raakvlakken met het risico "onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs".

Bandbreedte financiële gevolgen

Aanvullende investeringsbehoefte van 2.000 tot 6.000 met een afschrijvingslast (exclusief rente) van maximaal 150 structureel vanaf 2024. De kans van voordoen beschouwen wij gezien de huidige marktomstandigheden in de bouw als hoog (75%).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Afdeling Samenleving (en andere afdelingen)
Bestuurlijk: Wethouder Van Sluis

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Vervolg: Begroting 2019 (geactualiseerd), Najaarsnota 2018 (geactualiseerd), Voorjaarsnota 2019 (geactualiseerd)

Beheersingsmaatregelen

Eerst zal besluitvorming plaatsvinden door uw raad (vaststellen kaders), waarna vervolgens beschikkingen afgegeven zullen worden aan de desbetreffende schoolbesturen. De fasering kan per ontwikkeling verschillen. De projecten zijn ingebed in een projectstructuur waarbinnen diverse kaders zoals inhoud, planning en financiën zorgvuldig en realistisch op elkaar worden afgestemd.

Informatie en communicatie

Aangaande ontwikkeling 3 geldt dat uw raad naar verwachting in 2019, over de gebiedsvisie Florabuurt zal beslissen. Besluitvorming over de scholen in het Florabuurt gebied zal plaatsvinden na of gelijktijdig met de vaststelling van deze gebiedsvisie. In de risicoparagraaf zal, in ieder geval tot aan het moment van gunning, aandacht geschonken worden aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de 3 genoemde ontwikkelingen.

16. Commerciële contracten - vervalt

Wij hadden een betalingsdispuut voor een commercieel contract, maar inmiddels is er een regeling getroffen. Dit risico kan vervallen.

17. Overschrijding budget door hogere aanneemsom

Omschrijving risico's

Door de aantrekkende economie in de afgelopen jaren is er over het algemeen sprake van hogere prijzen voor materiaal en arbeid. Dit zien we terug in de aanbestedingen. Het risico bestaat dat de aanneemsom het beschikbare budget structureel significant overschrijdt.

Specifieke risico's

De kapitaallasten kunnen dusdanig hoog worden waardoor er te weinig geld beschikbaar blijft voor het dagelijkse structurele onderhoud. Hierdoor kunnen calamiteiten ontstaan.

Het aantal projecten is echter vooralsnog te beperkt om hier conclusies aan te verbinden. Ook al is het nog niet mogelijk de financiële gevolgen cijfermatig te onderbouwen, vinden wij het belangrijk om bewust te zijn van dit risico.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Verantwoordelijken

Gehele organisatie.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij blijven de ontwikkeling van de aanneemsommen en de eventuele overschrijdingen volgen om te beoordelen of dit inderdaad financiële risico's met zich mee gaat brengen. Daarnaast hebben we in de Begroting 2019 een stelpost indexeringen opgenomen onder programma 0.

Communicatie

Indien we op basis van een groter aantal aanbestedingen kunnen concluderen dat hier inderdaad sprake is van structurele overschrijdingen, zullen we dit in de eerstvolgende nota een voorstel voorleggen en cijfermatig onderbouwen.

6 Voorstel met beslispunten

De raad van de gemeente Capelle aan den IJssel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t :

1. De Voorjaarsnota 2019 vast te stellen.
2. In te stemmen met de voorgestelde wijzigingen in de uitvoering van de Begroting 2019 en kennis te nemen van de voorgestelde wijzigingen in de uitvoering van de meerjarenraming 2020 tot en met 2023.
3. De ontwerpbesluiten tot wijziging van de Begroting 2019 vast te stellen.
4. In te stemmen met het verwerken van de financiële mutaties voor de jaren 2020 tot en met 2023 in het meerjarenbeeld van de Conceptbegroting 2020.
5. Wij streven er naar u jaarlijks - met ingang van de Voorjaarsnota 2019 - in het laatste jaar van de meerjarenbegroting (in deze Voorjaarsnota: 2023) minimaal een dermate groot positief saldo aan te bieden dat hieruit de voorzienbare stijging van de rente- en afschrijvingslasten, zoals opgenomen in onze paragraaf weerstandsvermogen en de aanbiedingsbrief, naar het eerstvolgende jaar (in deze Voorjaarsnota: 2024) gedekt zal kunnen worden.
6. In te stemmen met het opheffen van de bestemmingsreserves HAG, Openbare Ruimte c.s. excl. Water en Sociaal Domein per 31 december 2019.
7. De volgende kredieten te voteren/ verlengen/ verlagen/ verhogen:

	bedrag	Progr.
Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (2020)	1	0
Meerjaren Perspectief Vastgoed (MPV) (2021)	421	0
Investerings IBOR Verkeer en Vervoer	7.316	2
Schoolzones basisscholen (2020)	69	2
Revitalisering De Scholver	550	3
Comenius college (2019)	2.900	4
Comenius college (2020)	300	4
Comenius college (2021)	500	4
Kunstgrasvelden v.v. Capelle (2019)	-644	5a
Kunstgrasvelden v.v. Capelle (2020)	644	5a
Investerings IBOR Groen en Recreatie	2.291	5b
Investerings afval	773	7
Investerings riolering (Krediet 11.107)	11.107	7
Gebiedsvisie Florabuurt	60	8
Landelijk Capelle (2019)	-525	8
Landelijk Capelle (2020)	-1.511	8
Landelijk Capelle (2021)	-754	8
Landelijk Capelle (2022)	2.028	8
Landelijk Capelle (2023)	280	8
Centraal Capelle (2019)	-2.887	8
Centraal Capelle (2020)	2.616	8
Centraal Capelle (2021)	632	8
Centraal Capelle (2022)	2.369	8

8. De volgende mutaties te verwerken in de reserves en voorzieningen:
+ is toename en – is afname

	2018	2019	2020	2021	2022	Progr.
Voorziening dubieuze debiteuren	-44	-44	-44	-44	-44	0
Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0
Reserve bedrijfsvoering	8	18	19	54	44	0
Voorziening onderhoud	61	61	60	61	61	0
Reserve Denk & Doe Mee!-fonds	-832	-832				0
Reserve bedrijfsvoering	-1.011	-228	-228	-228	-228	0
Reserve eenmalige uitgaven	-321	0	0	0	0	1
Voorziening onderhoud	31	32	31	31	31	1
Reserve Openbare Ruimte	-17.242	-803	-469	185	185	2
Algemene reserve	17.242	0	0	0	0	2
Reserve eenmalige uitgaven	-455	0	0	0	0	2
Voorziening onderhoud	2	2	2	2	2	2
Reserve eenmalige uitgaven	-305	0	0	0	0	3
Voorziening onderhoud	-70	-70	-70	-70	-70	4
Reserve bedrijfsvoering	37	37	37	37	37	4
Voorziening onderhoud	-26	-27	-26	-27	-27	5a
Reserve eenmalige uitgaven	190	0	0	0	0	5a
Reserve bedrijfsvoering	21	21	21	21	21	5a
Reserve Openbare Ruimte	316	-50	-50	-50	-50	5b
Reserve Openbare Ruimte	-5	21	6	-4	-14	5b
Reserve eenmalige uitgaven	-68	0	0	0	0	5b
Reserve Openbare Ruimte	-5.718	36	29	35	35	5b
Algemene reserve	5.718	0	0	0	0	5b
Voorziening onderhoud	6	6	6	6	6	5b
Reserve bedrijfsvoering	3	3	3	3	3	5b
Reserve eenmalige uitgaven	-149	0	0	0	0	6a
Voorziening onderhoud	68	67	69	69	69	6a
Reserve bedrijfsvoering	94	94	94	94	94	6a
Reserve eenmalige uitgaven	-928	0	0	0	0	6b
Reserve bedrijfsvoering	23	23	23	23	23	6b
Reserve bedrijfsvoering	388	45	45	45	45	6c
Reserve Sociaal Domein	-115	-292	-1.264	-769	-769	6d
Algemene reserve	115	0	0	0	0	6d
Reserve bedrijfsvoering	19	19	19	19	19	6d
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden			73	97	94	6a
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	33					7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	30	46	55	51	-11	7
Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	541	556	-141	-383	-347	7
Voorziening rioolrechten middelen derden	114	20	20	20	20	7
Voorziening rioolrechten middelen derden	103	-25	-43	-40	-383	7
Voorziening rioolrechten middelen derden	0	0	0	0	311	7
Voorziening onderhoud	13	13	13	13	13	7
Reserve eenmalige uitgaven	-251	0	0	0	0	7
Reserve bedrijfsvoering	18	18	18	18	18	7
Voorziening verliesgevende complexen	668	0	0	0	0	8
Reserve eenmalige uitgaven	-48	0	0	0	0	8
Reserve Herstructurering actief grondbeleid	-8.090	1.279	2.226	-375	-375	8
Algemene reserve	8.090	0	0	0	0	8
Voorziening onderhoud	8	9	8	8	8	8
Reserve bedrijfsvoering	-8					8

9. Bij de Najaarsnota 2019/ Jaarrekening 2019 een definitief besluit nemen over het verwerken van het geprognosticeerde resultaat 2019.
10. Kennis te nemen van de geactualiseerde risico's, conform de in hoofdstuk 5 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.
11. De mutaties in de reserve eenmalige uitgaven, gelet op de eerder vastgestelde bestedingstermijn van maximaal 3 jaar, vast te stellen conform de in deze nota opgenomen bijlage.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 15/16 juli 2019,
De griffier, de voorzitter,

7 Bijlagen

7.1 Bijlage: Verloop van de post Onvoorzien

Het college is bevoegd tot bestedingen ten laste van de post onvoorzien.

De omvang van de post onvoorzien is geraamd op € 0,50 per inwoner, oftewel 33.

Budget post Onvoorzien in Begroting 2019, per 1 januari 2019	33	
Bestedingsbesluiten:	0	Er zijn dit jaar nog geen bestedingsbesluiten door het college genomen.
Saldo Onvoorzien	33	
Prognose stand per 31 december 2019	33	Voor zover wij in 2019 geen besluiten meer nemen tot besteding van dit bedrag, valt dit budget vrij in de Jaarrekening 2019 en wordt daarmee aan het saldo toegevoegd.

7.2 Bijlage: Algemene reserve

Hieronder wordt samenvattend het verloop van de algemene reserve weergegeven. Deze bestaat uit een deel 'minimumniveau' en een deel 'algemene reserve'.

(bedragen x € 1.000,--)

	Minimum niveau	Algemene reserve	Totaal
Saldo per 1 januari 2019, conform de Jaarrekening 2018	10.000	20.892	30.892
Bij:			
- Saldo Jaarexploitatie 2018		4.382	
- Opheffen diverse reserves (Voorjaarsnota 2019)		31.165	
Af:			
- Geen			
Stand per 1 januari 2020 en verder	10.000	56.439	66.439

De hoogte van de Algemene reserve

Bij de eerste begrotingswijziging 2008 heeft u besloten om het minimum niveau van de Algemene reserve vast te stellen op € 150 per inwoner (afgerond € 10 miljoen).

7.3 Bijlage: Verloop Bestemmingsreserve eenmalige uitgaven

Het onderstaande overzicht geeft inzicht in het verloop van de reserve eenmalige uitgaven. De reserve heeft een administratief karakter en is bedoeld om eenmalig budgetten die in enig jaar niet is besteed in een volgend jaar beschikbaar te houden. Hiervoor hoeft niet opnieuw budget door de raad beschikbaar te worden gesteld. Besteding moet binnen drie jaar plaatsvinden, anders valt dit vrij ten gunste van de algemene middelen. Wanneer verlenging van de termijn noodzakelijk is, wordt daarvoor een voorstel gedaan bij voor- of najaarsnota of jaarrekening.

In de eerste kolom is inzichtelijk gemaakt of er mutaties in het overzicht die het gevolg zijn van besluiten in deze najaarsnota. Als er staat "nieuw" dan betreft dit een nieuwe post die toegevoegd wordt. Als er staat "doorschuiven" dan is dit een post die doorschuift naar een ander jaar.

	Verloop van de reserve in de jaren 2019 en verder is als volgt:			Stand	Onttr.	Dotatie	Stand	Stand	Stand	Stand
Mutatie VJN19	Programma	Besluit	Verloop termijn	1-1-2019	2019	2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
	Programma 0									
0	Totaal Programma 0			0	0	0	0	0	0	0
	Programma 1									
	Restantbudget aanvalsplan Straatroven en overvallen	NJN2018 1.4.2	2019	101	101		0	0	0	0
35	Exploitatie gemeentelijk vastgoed - Slotlaan 121	NJN2018 1.4.3		35	35		0	0	0	0
	Pilot wijkbrandweerfunctionaris	VJN2018 1.4.1		65	65		0	0	0	0
120	Weerbaarheid bestuur	Jaarrekening 2018		120	120		0	0	0	0
155	Totaal Programma 1			321	321	0	0	0	0	0
	Programma 2									
	P-plaats Aert van Nesstraat	NJN2015 2.4.2 / NJN2016 3.4.11/ NJN 2017 3.4.5	2018	45	45		0	0	0	0
0,5	Fietsvoorz Slotlaan/ Centrum	NJN2016 3.4.11 / NJN 2017 3.4.5	2018	0	50	50	0	0	0	0
	Vervoersknoopp Rivium	VJN2016 2.16.2 / NJN2016 3.4.11	2018	200	200		0	0	0	0
75	Gemeentelijk mobiliteitsplan	NJN2018 2.4.7		175	175		0	0	0	0
35	Wervingscampagne buurtbus	NJN2018 2.4.7		35	35		0	0	0	0
111	Totaal Programma 2			456	505	50	0	0	0	0
	Programma 3									
35	Hoofdweg Vak A Middellange termijn	NJN2013 2.6.1 / VJN2015 2.17.7	2017	235	235		0	0	0	0
20	BIZ Capelle-West	NJN2016 5.4.1	2018	70	70		0	0	0	0
55	Totaal Programma 3			305	305	0	0	0	0	0
	Programma 4									
				0			0	0	0	0
0	Totaal Programma 4			0	0	0	0	0	0	0
	Programma 5a									

	Verloop van de reserve in de jaren 2019 en verder is als volgt:			Stand	Onttr.	Dotatie	Stand	Stand	Stand	Stand
Mutatie VJN19	Programma	Besluit	Verloop termijn	1-1-2019	2019	2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
10	Herkomstonderzoek gemeentelijke kunstcollectie	NJN2018 5.4.2		10	10		0	0	0	0
	Transitie & exploitatie zwembad (voordeel kapitaallasten)	NJN 2017 5.4.2		0	175	375	200	79	0	0
10	Totaal Programma 5a			10	185	375	200	79	0	0
43	Kwaliteitsimpuls openbare ruimte	Wijzigingsvoorstel begroting 2018		43	43		0	0	0	0
25	Rivier als getijdenpark	VJN2018 5.4.9		25	25		0	0	0	0
68	Totaal Programma 5b			68	68	0	0	0	0	0
	Programma 6a									
42	Werklunches	VJN2016 6.4.2	2018	42	42		0	0	0	0
67	budget WOP 2018	Jaarrekening 2018		67	67		0	0	0	0
25	Uitvoering nulmeting toegankelijkheid	VJN2016 12.4.4		25	25		0	0	0	0
	Huizen van de Wijk	NJN2018 6.4.10		15	15		0	0	0	0
134	Totaal Programma 6a			149	149	0	0	0	0	0
	Programma 6b									
	Invulling extra Rijksgelden armoede en schulden Meicirculaire 2018	NJN2018 6.4.16		85	85		0	0	0	0
	Pilot jongeren en schulden	NJN 2017 6.4.9	2019	100	100		0	0	0	0
	Activering bijstandklanten / Pilot inburgering Nieuwe Stijl	NJN 2017 6.4.13	2019	110	110		0	0	0	0
40	LPB congres	NJN2018 6.4.5	2018	40	40		0	0	0	0
23	Exploitatie gemeentelijk vastgoed - Maria Daneelserf	NJN2018 1.4.3	2018	23	23		0	0	0	0
40	Exploitatie gemeentelijk vastgoed - MFC Fascinatio	NJN2018 1.4.3	2019	40	40		0	0	0	0
	Innovatiebudget Sociaal Domein	1BW2017 1.6.1		190	190		0	0	0	0
	Impulsbudget Samenwerkingsproject begeleiding jongeren naar werk	Jaarrekening 2017		553	340		213	0	0	0
103	Totaal Programma 6b			1.141	928	0	213	0	0	0
	Maatwerkvoorzieningen 18+	NJN2017 6.4.23	2019	0			0	0	0	0

	Verloop van de reserve in de jaren 2019 en verder is als volgt:			Stand	Onttr.	Dotatie	Stand	Stand	Stand	Stand
Mutatie VJN19	Programma	Besluit	Verloop termijn	1-1-2019	2019	2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
0	Totaal Programma 6c			0	0	0	0	0	0	0
	Programma 7									
	Gezond in de Stad / depressie jongeren	NJN 2017 7.4.1	2019	21	21		0	0	0	0
	Uitvoering Subsidieregeling AED	NJN2018 7.4.4		30	30		0	0	0	0
74	Vorbereiding geluidsanering	VJN2018 7.4.2	2018	74	74		0	0	0	0
126	Duurzaamheidsagenda	Jaarrekening 2016		126	126		0	0	0	0
200	Totaal Programma 7			251	251	0	0	0	0	0
	Programma 8									
3	Natuurbeleid	VJN2016 8.4.1	2018	3	3		0	0	0	0
30	Implementatie omgevingswet NJN16 8.4.1	NJN2016 8.4.1	2018	30	30		0	0	0	0
15	Actualiseren woonvisie	VJN2018 8.4.12	2018	15	15		0	0	0	0
48	Totaal Programma 8			48	48	0	0	0	0	0
	Afronding								-0,5	-0,5
884	Totaal			2.749	2.760	425	414	80	0	0

7.4 Bijlage: Overzicht inkomende subsidies

Hieronder treft u een overzicht aan van alle verworven subsidies voor projecten op dit moment. De subsidies zijn afkomstig van externe partijen. In de collegebrief van week 15 in 2017 hebben wij aangegeven om dit overzicht een vaste plek in de P&C-cyclus te willen geven. Dit willen wij doen in de voorjaarsnota, najaarsnota en jaarrekening.

code	Naam Project	Subsidie	Status	Subsidie-verstrekker
	Economie			
SO	Vervoersknooppunt Rivium A.	€ 70.000,00	Afgerond	Verkeers-onderneming
SO	Vervoersknooppunt Rivium B. Parkshuttle	€ 85.000,00	Lopend	Verkeers-onderneming
SO	Vervoersknooppunt Rivium B. Parkshuttle	€ 4.165.000,00	Lopend	Verkeers-onderneming
SO	MRDH- Leegstandsonderzoek Rivium - toevoegen op Gebiedspaspoort 6321114	€ 25.000,00	Afgerond	MRDH
SO	Lokale Economie Hoofdweggebied	€ 49.878,00	Afgerond	Provincie
	Milieubeheer			
SO	Uitvoeringskosten geluidscherm Schollevaar (6342403)	€ 248.000,00	Afrondend	Ministerie
SO	Vorbereiding geluidsanering wegverkeer	€ 116.000,00	Lopend	Ministerie
	Verkeer			
SO	Fietsvoorziening metrohalte Slotlaan	€ 21.000,00	Lopend	MRDH
SO	Kruispunten Centraal Capelle:	€ 446.500,00	Afrondend	MRDH
	2019 Haltetoegankelijkheid Waterbus en Parkshuttle.	€ 300.000,00	Afgewezen	MRDH
SO	Fietspad Slotlaan - nieuw route	€ 180.000,00	Afrondend	MRDH
SO	Wijkontsluiting Schollevaar - rotonde Schalij-/Opera//Berensteijnlaan	€ 178.500,00	Lopend	MRDH
SO	Wijkontsluiting Schollevaar - rotonde Burgemeester Van Dijklaan	€ 684.460,00	Lopend	MRDH
	Samenleving			
SML	ZonMw - Personen met Verward gedrag vervolg	€ 250.000,00	Lopend	
SML	ESF RRRRIA Rotterdam Rijnmond, uitgevoerd door GR IJsselgemeenten (verwerving maatschappelijke partners)	€ 672.443,00	Afgerond	Agentschap SZW
SML	ESF RRRRIA2 Rotterdam Rijnmond, uitgevoerd door GR IJsselgemeenten (verwerving maatschappelijke partners)	€ 744.253,46	Lopend	Agentschap SZW
	Stadbeheer			
SB	Verbeteren verkeersveiligheid scholen Lijstersingel	€ 84.500,00	Lopend	MRDH

SB	Verbeteren verkeersveiligheid scholen Reigerlaan/Pelikaanweg	€ 125.000,00	Lopend	MRDH
SB	Star2C's, adaptatie bodemdaling, regen, hittestress en veiligheid	€ 245.832.00	Lopend	2MERS
SB	Klimaatadaptatie (water) in het kader van het VNG akkoord.	€ 338.750	aangevraagd	Ministerie I&W
	P&O			
P&O	Preventief Medisch Onderzoek	€ 12.500	Lopend	Min. SZW- ESF
P&O	A en O Fonds, organisatie Meester in je Werk week 2018	€ 5.956	Lopend	A en O
P&O	A en O fonds Jongerenregeling 3 x aangevraagd 7500,- (indiendatum 28-2-2018), max. van 20.000,- bereikt voor 2018).	€ 20.000,00	Lopend	A en O
	Duurzaamheid			
	Totaal aan zonnepanelen	€ 473.200,00	Lopend	SDE+
FD	Zonnepanelen zwembad, pelikaanweg 4-4a	PM	ingediend	SDE+
FD	Zonnepanelen gemeentewerf, Groenedijk 10	€ 0,00	ingetrokken	SDE+
FD	Zonnepanelen Alkenlaan 1	€ 0,00	ingetrokken	SDE+
FD	Zonnepanelen Fluiterlaan 400, SDE1647847	€ 0,00	ingetrokken	SDE+
	Veiligheid			
BCO	Ex-gedetineerden 2018	€ 20.000,00	Aangevraagd	
BCO	2016 High impact Crimes- Veilig wonen	€ 20.000,00	Afrondend	Min Just
BCO	2017-2018 IPTA High Impact Crimes. project Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid	€ 30.000,00	17 oktober 2017 t/m 17 oktober 2018	Min Just
Fin	Gedragsgeslacht invorderen	€ 14.984	Aangevraagd	A en O

7.5 Bijlage: Verloop van reserves en voorzieningen

In deze bijlage geven wij inzicht in de ontwikkelingen van de reserves en voorzieningen. Het uitgangspunt hiervoor is de stand van de Najaarsnota 2019. Eventuele mutaties uit de Jaarrekening 2018 zijn in de beginstanden verwerkt. Verder zijn de effecten van de voorstellen uit deze voorjaarsnota op de reserves en voorzieningen zichtbaar gemaakt.

Wij hebben de reserves ook beoordeeld op de gewenste hoogte per reserve.

U treft in het bijgevoegde schema drie opties:

- 1 juiste hoogte
- 2 vrijval mogelijk
- 3 dotatie gewenst

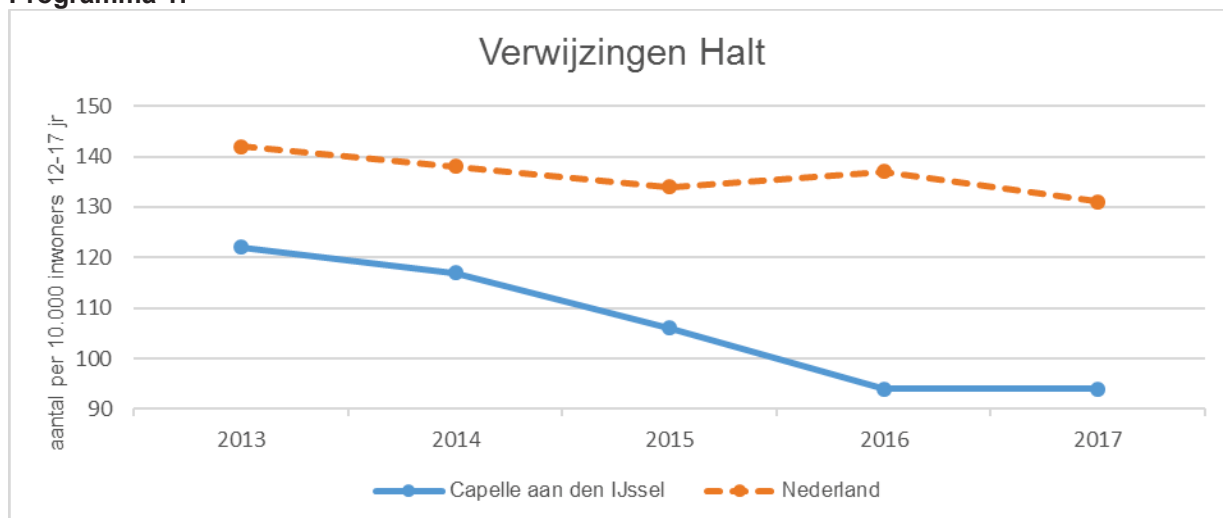
Een drietal reserves wordt in deze voorjaarsnota opgeheven: Reserve Herstructurering Actief Grondbeleid, Reserve Sociaal Domein en Reserve Openbare Ruimte, behalve het onderdeel Water.

Nr.	Naam reserve/voorziening	Stand Jaarrek. 2018 + mutaties NJN 2018						Mutatie VJN 2019					Stand VJN 2019					(1) (2) (3)		
		saldo begin 2019	saldo eind 2019	saldo eind 2020	saldo eind 2021	saldo eind 2022	saldo eind 2023	mutatie 2019	mutatie 2020	mutatie 2021	mutatie 2022	mutatie 2023	saldo eind 2019	saldo eind 2020	saldo eind 2021	saldo eind 2022	saldo eind 2023	(1)	(2)	(3)
	A: Algemene reserves																			
1	Minimum niveau 10 miljoen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000						10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	1		
2	Algemene reserve	20.892	20.892	20.892	20.892	20.892	20.892	35.547					56.439	56.439	56.439	56.439	56.439	1		
	Subtotaal rubriek A:	30.892	30.892	30.892	30.892	30.892	30.892	35.547	0	0	0	0	66.439	66.439	66.439	66.439	66.439			
	B: Bestemmingsreserves																			
1	Egalisatiereserve bedrijfsvoering	1.179	841	546	411	285	158	-408	49	50	85	75	433	187	102	61	9	1		
2	Eenmalige uitgaven	2.748	1.297	962	883	883	883	-884					414	80	0	0	0	1		
3	Sociaal Noodfonds	236	236	236	236	236	236						236	236	236	236	236	1		
4	Herstructurering Actief Grondbeleid	10.495	8.091	6.812	4.587	4.961	5.335	-8.091	1.279	2.225	-374	-374	0	0	0	0	0			3
6	Reserve Sociaal Domein	3.077	115	407	1.671	2.440	3.209	-115	-292	-1.264	-769	-769	0	0	0	0	0			3
6	Reserve Rekenkamer	38	38	38	38	38	38						38	38	38	38	38	1		
7	Denk en Doe Mee!-fonds	4.997	3.330	1.663	1.663	1.663	1.663	-832	-831				2.498	0	0	0	0	1		
8	Openbare Ruimte c.s.	25.509	24.739	25.569	26.076	25.366	24.656	-22.649	-796	-484	166	156	2.090	2.124	2.147	1.603	1.049			3
	Subtotaal rubriek B:	48.279	38.687	36.234	35.566	35.873	35.873	-32.979	-591	527	-892	-912	5.708	2.664	2.523	1.938	1.026			
	Totaal Reserves (Rubriek A+B)	79.172	69.579	67.126	66.458	66.765	66.765	2.568	-591	527	-892	-912	72.147	69.103	68.962	68.377	67.465			
	C: Voorzieningen																			
1	Onderhoud	6.558	3.239	2.594	2.782	2.568	2.354	93	93	93	93	93	3.332	2.780	3.061	2.940	2.819	1		
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	84	84	84	84	84	84	668					752	752	752	752	752	1		
3	Diverse (verliesgevende) complexen	6.699	6.699	6.240	6.240	6.240	6.240						6.699	6.240	6.240	6.240	6.240	1		
4	Dubieuze debiteuren	7.351	7.351	7.351	7.351	7.351	7.351	-44	-44	-44	-44	-44	7.307	7.263	7.219	7.175	7.131	1		
5	Alg.Pensioenwet politieke ambtsdragers	6.648	6.494	6.340	6.186	6.032	5.878						6.494	6.340	6.186	6.032	5.878	1		
6	Rioolrechten middelen derden	2.554	2.494	2.172	1.638	1.122	607	217	-5	-23	-20	-52	2.711	2.384	1.827	1.291	724	1		
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	2.217	1.370	368	13	-190	-394	604	602	-13	-235	-264	1.974	1.574	1.206	768	300	1		
	Totaal Voorzieningen (rubriek C)	32.111	27.731	25.148	24.293	23.206	23.206	1.538	646	13	-206	-267	29.269	27.332	26.490	25.197	24.930			
	TOTAAL GENERAAL (A+B+C)	111.283	97.310	92.274	90.751	89.971	89.971	4.106	55	540	-1.098	-1.179	101.416	96.435	95.452	93.574	92.395			

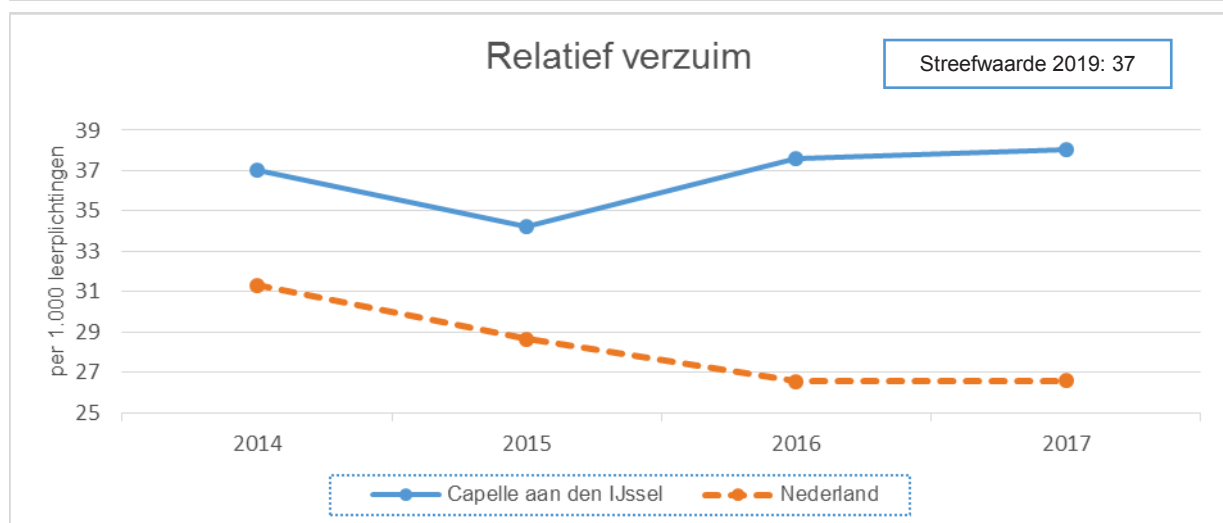
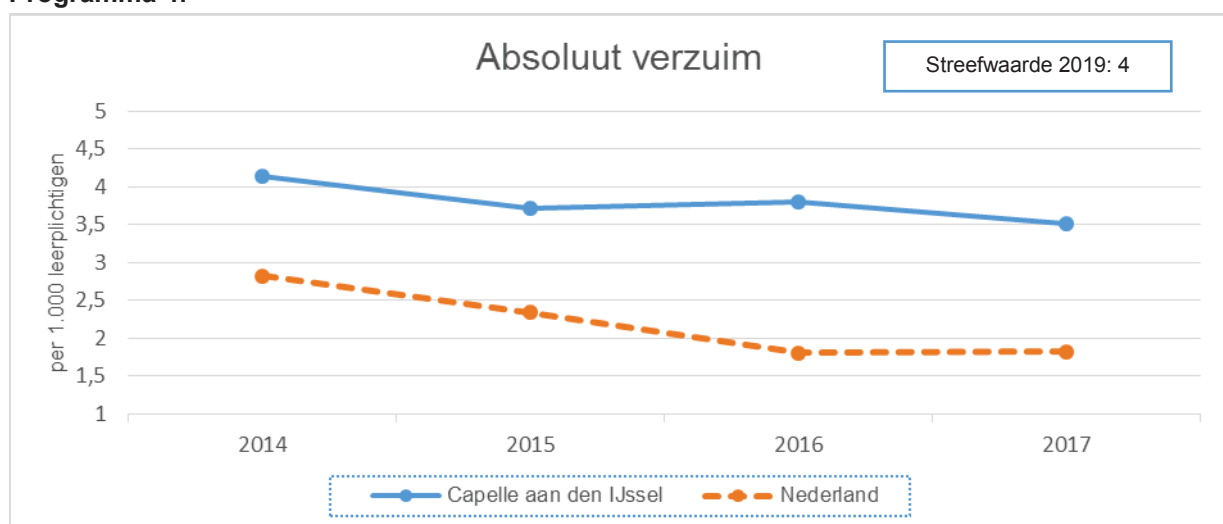
7.6 Bijlage : Niet gewijzigde landelijke indicatoren t.o.v. Begroting 2019

De in het BBV voorgeschreven indicatoren die niet gewijzigd zijn t.o.v. de Begroting 2019 zijn in deze bijlage weergegeven.

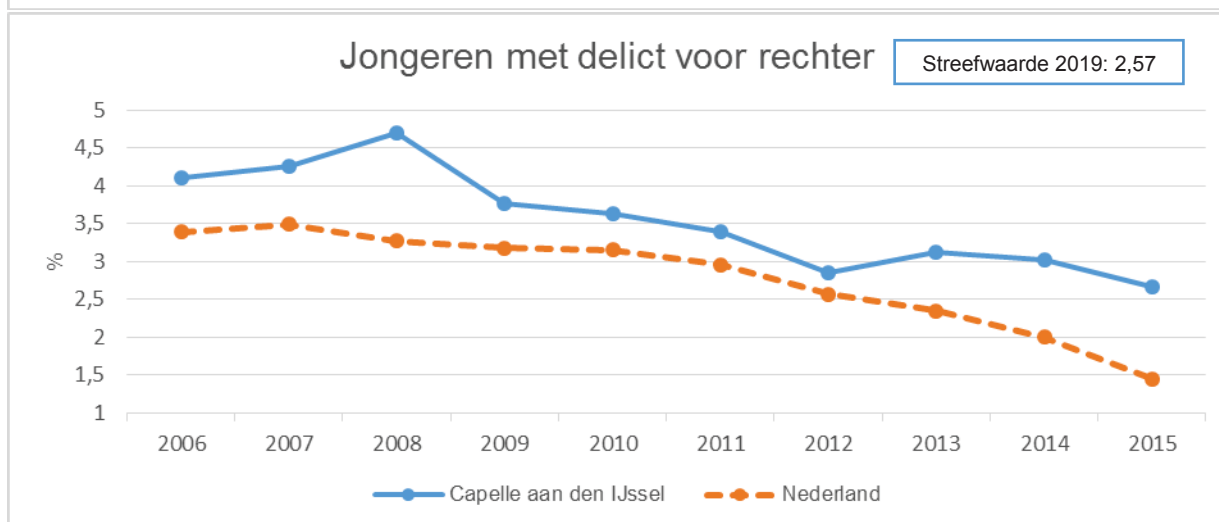
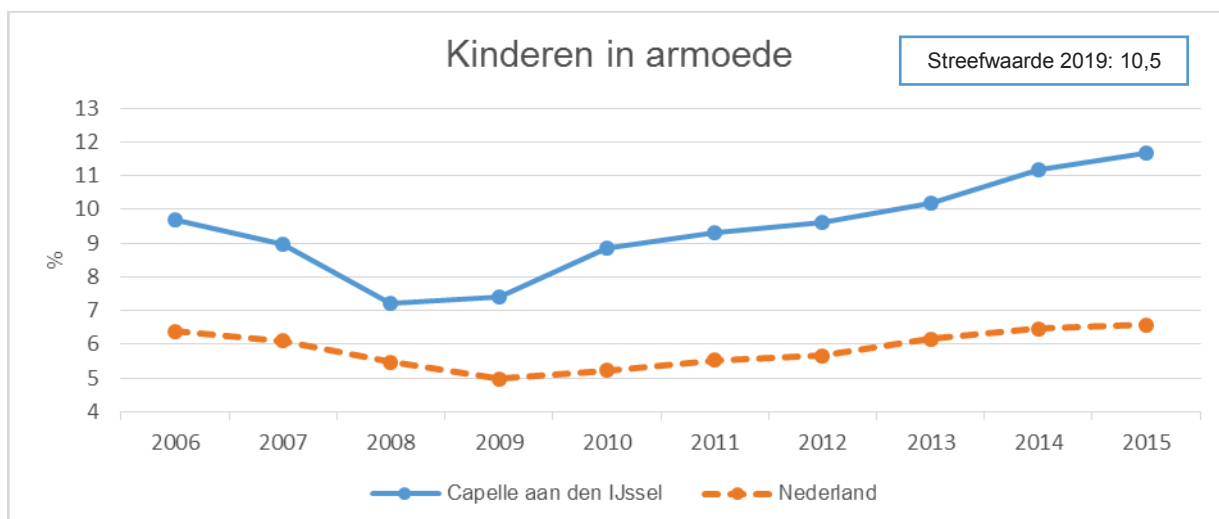
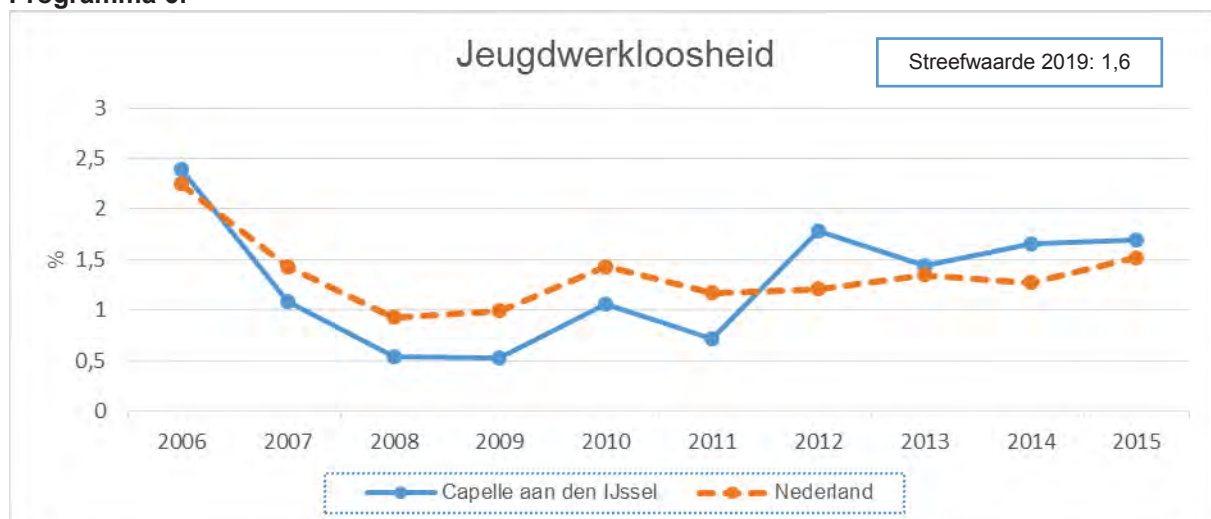
Programma 1:

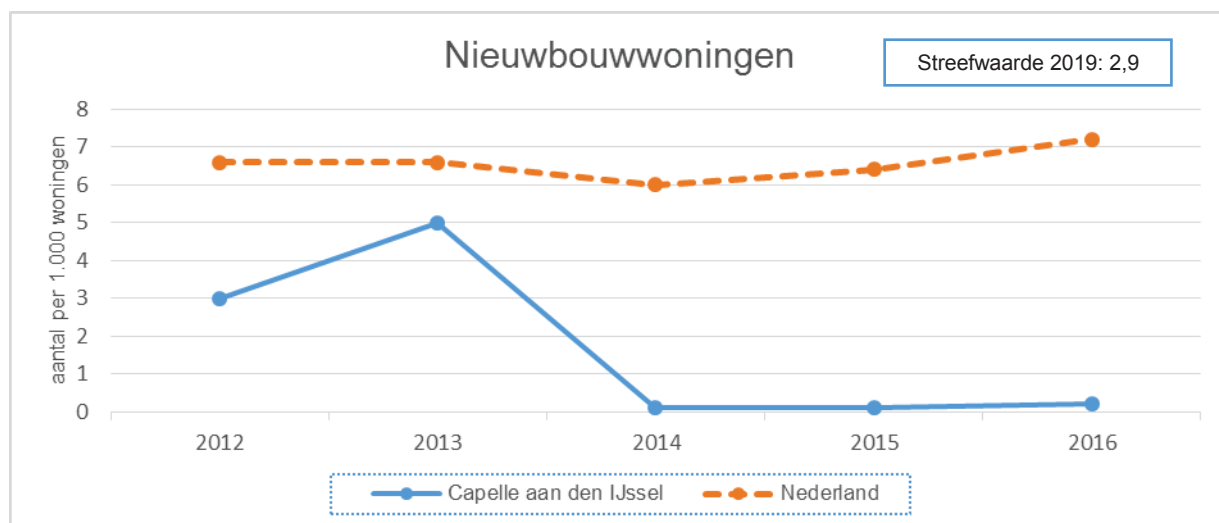
Programma 4:

Programma 6:

Programma 8:

7.7 Bijlage: Voortgang Gebiedsvisie Centraal Capelle

Prognose Centrumring per jaarschijf

prognose gebiedsvisie Centraal Capelle

per jaarschijf (bedragen x € 1.000)

laatst bijgewerkt op dd 20 mei 2019 (met prijsstijgingen KR + BG)
laatste uitdraai grootboek dd 16 mei 2019

UITGAVEN 2017 - FASE 1

SUBTOTAAL

€2.359

INKOMSTEN 2017 - FASE 1

SUBTOTAAL

€-

TOTAAL

€2.359

UITGAVEN 2018 - FASE 2

SUBTOTAAL

€2.685

INKOMSTEN 2018 - FASE 2

SUBTOTAAL

€-446

TOTAAL

€2.239

UITGAVEN 2019 - FASE 3

Herinrichting parkeerterreinen AH

Herinrichting Kerklaan Noord / Fluiterlaan West

Herinrichting pp Gemeentehuis (LIJSTERSINGEL)

SUBTOTAAL

€1.151

€1.720

€200

€3.071

€907

€1.327

€200

€2.434

€907

€1.327

€200

€2.434

€-

€-

€-

€-

€244

€392

€-

€636

€636

€636

€-

INKOMSTEN 2019 - FASE 3

SUBTOTAAL

€-

TOTAAL

€3.071

UITGAVEN 2020 - FASE 4

Herinrichting Alkenlaan/Pelikaanweg (fase 1)

Herinrichting Rivierweg Midden (ZUID)

Herinrichting pp Gemeentehuis (PARKEERPLAATS)

Logische verbinding fietsverbinding Wiekslag

SUBTOTAAL

€804

€1.298

€2.210

€189

€4.501

€631

€1.077

€1.838

€156

€3.702

€631

€1.077

€1.838

€156

€3.702

€-

€-

€-

€-

€-

€172

€221

€373

€32

€799

€799

€799

€-

INKOMSTEN 2020 - FASE 4

SUBTOTAAL

€-

TOTAAL

€4.501

UITGAVEN 2021 - FASE 5

Herinrichten Stadsplein

Herinrichting Alkenlaan/Pelikaanweg (fase 2)

Herinrichting Rivierweg Midden (NOORD)

Herinrichting Fluiterlaan West / Rivierweg Noord **** excl 970K ****

Herinrichting Amandelpark

SUBTOTAAL

€504

€200

€1.235

€949

€172

€3.059

€-

€200

€1.028

€471

€-

€1.699

€-

€200

€1.028

€471

€-

€1.699

€-

€-

€-

€-

€-

€-

€504

€-

€207

€478

€172

€1.360

€1.360

€1.360

€-

INKOMSTEN 2021 - FASE 5

SUBTOTAAL

€-

TOTAAL

€3.059

UITGAVEN 2022 - FASE 6

Herinrichten Duikerlaan

Herinrichten Fluiterlaan Oost

Herinrichten Kerklaan Zuid

SUBTOTAAL

€1.281

€1.017

€776

€3.074

€980

€762

€627

€2.368

€980

€762

€627

€2.368

€-

€-

€-

€-

€301

€256

€150

€706

€706

€706

€-

INKOMSTEN 2022 - FASE 6

SUBTOTAAL

€-

TOTAAL

€3.074

TOTAAL OR CENTRUMGEBIED

TOTAAL UITGAVEN

TOTAAL OPBRENGSTEN

TOTAAL

€18.749

€-446

€18.303

€13.902

€-446

€13.456

€14.064

€-446

€13.618

€-162

€-

€-162

€4.847

€-

€4.847

€4.831

€-

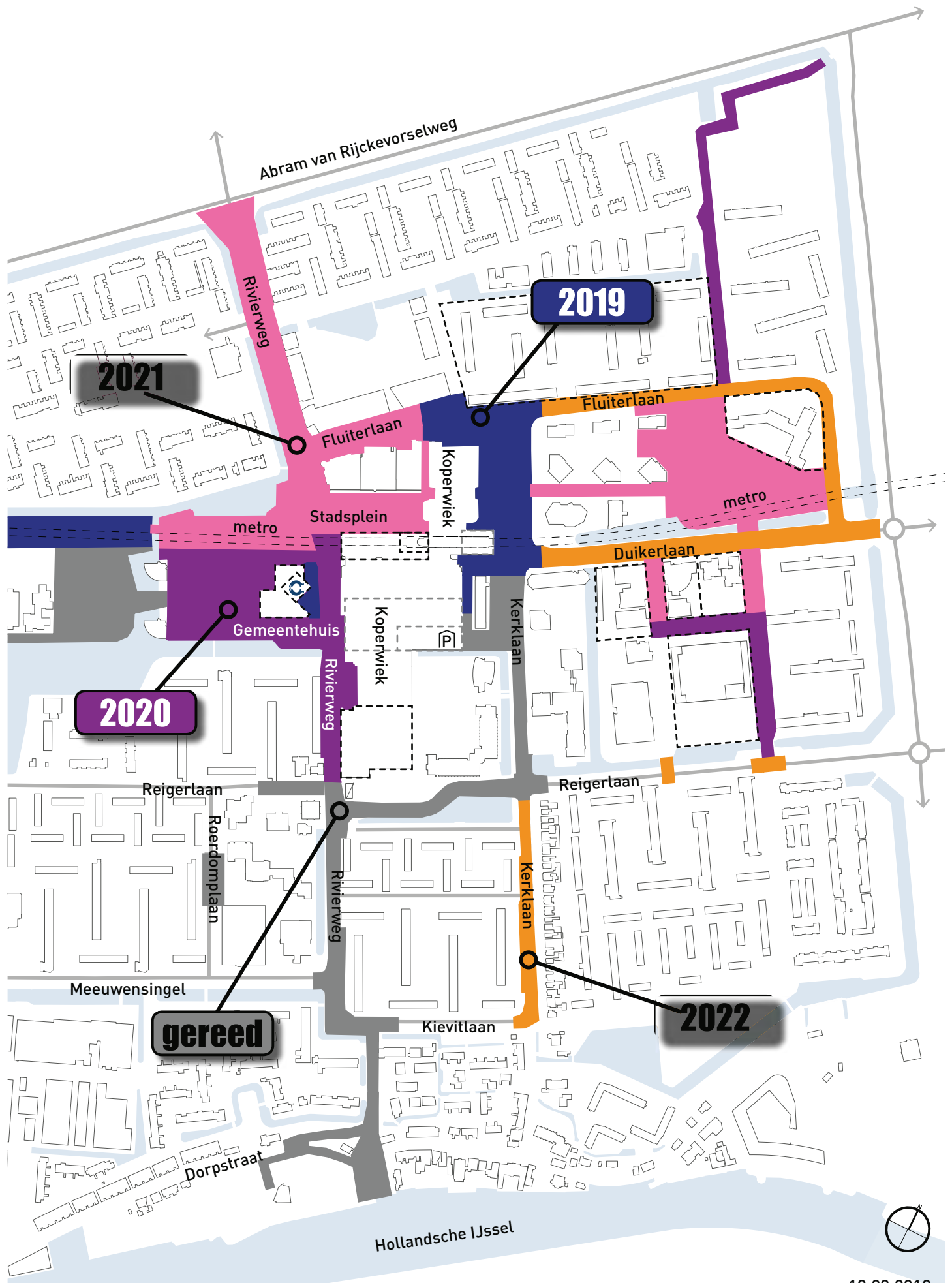
€4.831

€16

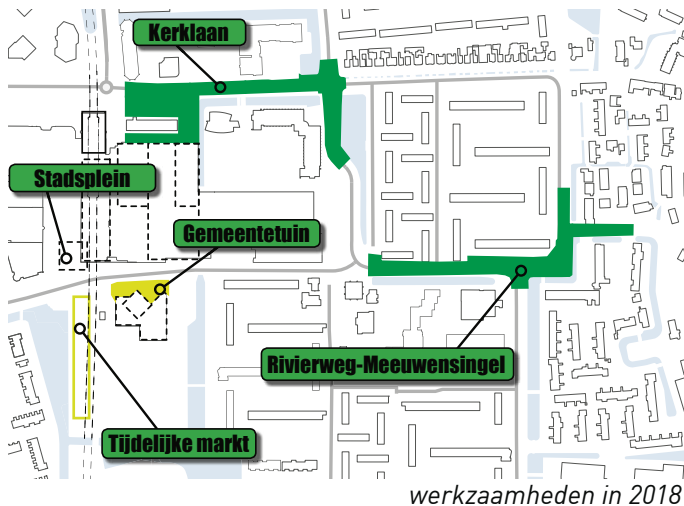
€-

€

Beoogde planning uitvoering Centrumring

Centrumring

werkzaamheden in 2018

Rivierweg-Meeuwensingel

GEREED: Alle werkzaamheden zijn afgerond behoudens groen en onttrekken van de brug ter hoogte van de Pluvierstraat. Momenteel worden de bomen en beplanting aangebracht. De procedure voor het onttrekken van de brug loopt. Naar verwachting zal de brug elders in de gemeente hergebruikt worden

Gemeentetuin

September 19 – December 19: De werkzaamheden voor de gemeentetuin liggen stil in verband met de uitloop verbouwing gemeentehuis. De inrichting van de eerste fase van de gemeentetuin is voor een deel klaar. Het resterende deel van de eerste fase wordt ingericht zodra de verbouwing van het gemeentehuis is afgerond. Na de zomervakantie worden de werkzaamheden hervat. De tweede fase van de gemeentetuin wordt afgerond gelijk met de inrichting van het parkeerterrein achter de parkeergarage, gepland in 2020.

Gemeentetuin

Tijdelijke markt

GEREED: De markt is verhuisd van het Stadsplein naar het Amnestypein onder de metro t.b.v. de werkzaamheden aan het Stadsplein. Na evaluatie zijn er verbeteringen toegepast: aanbrengen zebrapaden, stromankers, uitbreiding fietsenstalling en ophalen verzakkingen.

20.05.'19

Rabobank / Stadsplein

GEREED: Sloop van de Rabobankgebouw is gereed. Het bouwvlak is dicht gestraat.

In het tweede kwartaal 2019 is het voorlopig ontwerp van het stadsplein voorgelegd aan de ondernemers en de markt. In het derde kwartaal wordt het ontwerp voorgelegd aan de Capellenaren.

Kerklaan-Reigerlaan

GEREED: Alle werkzaamheden zijn afgerond behoudens groen. Momenteel worden de bomen en beplanting aangebracht.

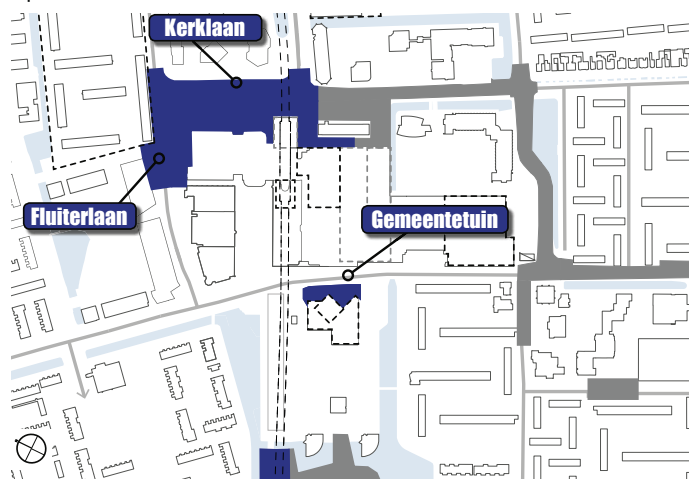
Kerklaan

Kerklaan-Fluiterlaan

September 19 – December 19: Met alle omwonenden en stakeholders is het voorlopig ontwerp besproken en definitief gemaakt. De contractstukken zijn in de maak. Naar verwachting starten de werkzaamheden na de zomervakantie.

Bereikbaarheid en communicatie

De ring rondom winkelcentrum de Koperwiek is goed bereikbaar. Met de omgeving vindt een goede afstemming plaats waardoor de overlast wordt beperkt tot een minimum. Klachten worden bijgehouden en zo snel mogelijk beantwoord. Er zijn op dit moment geen openstaande klachten.

werkzaamheden in 2019